DEVRİMCİ İŞÇİ

SAYI 19 ŞUBAT 1983 2.- DM

Yabancılara yönelik saldırı, tehdit ve gerici yasa tasarıları boşa çıkarılmalıdır

Yabancıların haklarını kısıtlamaya yönelik girişimler, ancak bizlerin çabası ile ve bu soruna ciddi yaklaşımlar göstermemiz ölçüsünde değişebilecektir. Devrimciler, yabancıların haklarını gaspstmeye yönelik karar, tasarı ve tehditlere karşı mücadelede diğer uluslardan emekçilerle birlikte ön saflara!...

F.Almanya Başbakanı Kohl

Bir kasaba yargılanıyor

Tutsak şehir Fatsa'ya özgürlük

Bugün Fatsa'da bir halk yargılanıyor. Faşist cunta, bütün toplumsal değerlerimizi hiçe sayarak ülkemizin geleceğini karartmak istiyor. Fatsa'daki, Ankara'daki, Diyarbakır'daki, Tunceli'deki, Istanbul'daki ve bütün yurttaki göstermelik mahkemeleri de işte bu amaçla yapıyor. Ama devrimciler, mahkemelerde ve cezaevlerinde bunun boşuna bir çaba olduğunu gösteriyorlar. Selam olsun halkın davasını ve onurunu savunan işkence altındaki onbinlerce devrimciye...

7'den 70'e, bir halkın yargılandığı davalardan birisi de Fatsa Devrimci Yol davası. Türkiye'de askeri mahkemelerde açılan davalar arasında en fazla idam talebinin olduğu dava yine Fatsa.

Demokrasiyi korumak iddiasıyla darbe yapan faşist generaller, Fatsalıları kendi demokrasilerini kurmak yönünde adım attıkları için, yani demokrasiyi uyguladıkları için idam etmek istiyor.

Ve bütün davalarda olduğu gibi bu davada da hiçbir hukuki ve insani değer ve kural geçerli değil.

Cunta Fatsa'yı halklarımız için kaybedilmiş bir dava haline getirmek istiyor.

Oysa Fatsa, bugün uğruna mücadele edilen bir dava olmuştur.

Öyleyse Fatsa ile dayanışmayı yükseltelim.

Onlarca şehidi, yüzlerce tutuklusu olan ve bir çoğu işkence ve ölüm tehdidi altında yaşayan Fatsalıları yalnız bırakmayalım.

Zalimlerin, bir halkı göz göre göre imha etmesine izin vermeyelim.

TUTSAK ŞEHİR FATSA'YA ÖZGÜRLÜK

FATSALILAR ve BÜTÜN İLERİCİ, DEMOKRAT, DEVRİMCİ TUTUKLULAR SERBEST BIRAKILSIN

BÜTÜN TUTUKLULAR İÇİN GENEL AF!

Devrimci Yol Ankara Davası işkence altında devam ediyor

OĞUZHAN MÜFTÜOĞLU: Devrimci Yol herşeyden evvel devrimi gerçekleştirecek bir partinin gerekliliğine inanan bir çabadır. Devrimci Yol siyasi bir gruplaşma, siyasi bir harekettir.

NASUH MİTAP: Faşizme karşı mücadelenin başarıya ulaşması, halkın demokratik iktidarının kurulması için, anti-faşist güçlerin, ilerici, demokrat ve devrimcilerin birleşmesi gerekiyordu.

MELİH PEKDEMİR: Tarih bizi suçlayacaksa, faşizme karşı örgütlendiğimiz için değil, örgütlenemediğimiz için suçlayacaktır. Bizim tek suçumuz örgütlenmek değil, örgütlenememektir.

AKIN DİRİK: Burada bazı arkadaşlar adam öldürmekten yargılanıyor. Bu durum bizlerin onlardan farklı olduğumuz anlamına gelmez. Hepsini yürekten destekliyorum.

ALİ BAŞPINAR: Ben Marksist Leninistim, devrimciyim. Anarşist veya terörist değilim. Faşist saldırılara maruz kalan halkın yanında yer almayı görev kabul ediyorum.

ALİ ALFATLI: Dün ve bugün yapılmak istenen de halkın faşizme karşı direnişini karalamak ve gerçeklerin açığa çıkmasının engellenmek istenmesinden başka birşey değildir.

MEHMET ALİ YILMAZ: Bugüne kadarki adli süreci işkence belirlemiştir. Bu da gösteriyor ki işkence herşeyin, hukukun, adaletin ve toplumsal değerlerin üstünde tutuluyor.

• • •

DURUŞMA HAKİMİ: Burada siz mi yargılanıyorsunuz, biz mi?

Bir gecede 4 devrimci birden idam edildi

İDAM ve İŞKENCELERE KARŞI MÜCADELEYİ YÜKSELTELİM

5 DEVRİMCİ DAHA İDAM EDİLDİ

Cunta Anayasa oylamasından sonra katliamlarına hız verdi. Anayasa oylamasının yapıldığı 7 Kasım 1982'den bugüne kadar 15 kişi idam edildi.

Siyasi suçlu olmayan 8 kişi, bir Asala üyesi, 1 MHP'li idam edilirken, 24 Ocak 1983 günü **Ali Aktaş** isimli bir devrimci ve 30 Ocak 1983 günü **Ramazan Yukarıgöz, Ömer Yazgan, Erdoğan Yazgan, Mehmet Kambur** isimli devrimciler aynı anda idam edildiler.

24 Ocak sabahı idam edilen **Ali Aktaş** 9 Ocak 1980 tarihinde İskenderun'da bir devrimcinin faşistler tarafından öldürülmesinden sonra çıkan çatışmada ağır yaralanmıştı. İskenderun'un Gültepe Mahallesinde halka faşistler arasında bir gece boyunca süren çatışmalarda MHP li Sendikacı Sulhi Atasoy ölmüş li Aktaş ve bir devrimci işçi aralanmıştı.

MHP'li Sulhi Atasoy'u öldürdüğü gerekçesiyle idam edilen Ali Aktaş Halkın Birliği taraftarıydı.

4 DEVRİMCİ AYNI GÜN İDAM EDİLDİ

30 Ocak 1983 günü İzmit Cezaevinde sabaha karşı idam edilen; **Ramazan Yukarıgöz, Ömer Yazgan, Erdoğan Yazgan, Mehmet Kambur**, 17 Ocak 1981 günü Sakarya'nın Akyazı İlçesinde bir kuyumcu soygunu sırasında yakalanmışlardı. Bir polis ile bir kuyumcunun öldüğü çatışma sırasında **Ali Aktürk** ve **Mehmet Adil Toraman** adlı devrimciler de ölmüştü.

30 Ocak sabahı idam edilen 4 devrimcinin sol kamuoyunda THKP-C Üçüncü yol diye tanınan bir grubun taraftarları oldukları öğrenildi.

Bütün bunlar bir kez daha gösteriyor ki, faşist cunta-Avrupa Parlamentosuda dahil pek çok yerde tartışılmasına karşın- elinden gelen herşeyi yapacak; devrimcilere yönelik saldırılarını sürdürecek, kendisine karşı karkese ve herşeye saldırmaya devam edecektir.

Bir gecede dört devrimciyi asabilecek kadar fütursuz, gözü dönen ve kan/can almayı sistemli bir uygulama haline getiren cunta, artık, toplu katliamları bile olağan bir biçime ve "yasal" bir görünüme sokmaya çalışmaktadır.

Tek celsede verilen idam kararları, yargıtayda onbeş dakikada onaylanan idamlar, savunma hakkı bile verilmeden alınan idam kararları, birer, ikişer asılan devrimciler derken şimdi de üçer dörder kişi aynı gecede faşizmin idam sehpalarına gönderilmektedir. Bu barbarlığa, bu vahşete, "**demokrasi adına**" işlenen bu cinayetlere karşı devrimciler ve ilerici-demokrat herkes duyarlı olmak zorundadır.

Hangi gruba mensup olursa olsun; doğru ya da yanlış bu mücadelenin içinde olan, faşizmin idam sehpalarında bile teslim olmayan tüm devrimcilere-ilericilere sahip çıkılmalı ve Avrupa'da faşist cuntanın toplu katliamı sistemleştirme, toplu idamlara başlangıç biçimindeki bu vahşeti karşısında sessiz kalınmamalıdır.

Katledilen devrimcilerin kanı yerde kalmayacak!
Ramazan, Ömer, Erdoğan, Mehmet arkadaşların mücadelesi ve anıları yaşatılacak!
İdamlar halklarımızın mücadelesini durduramayacak!
İdam ve işkenceye karşı mücadeleyi yükseltelim!

Vahap Atılgan'a

GENE GÖRÜŞECEGİZ YOLDAŞIM.

Bir kat daha
bilendi kinimiz.
Duvduğumuzda
düştüğünü,
Öfkeyle kenetlendi
dişlerimiz
Daha da hınç doldu
yüreklerimize...
yüreklerimize...
Bilirsin yoldaşım,
Bizim için vasa olmuştur artık:
"Döğüşenler ölenlerin tutmaz yasını."
Biz de tutmayacağız yasını,
Seni göz yaşlarıyla değil:
Namluya sürdüğümüz her mermide,
Düşmana sıktığımız her kurşunda,
Bası dumanlı dağlarda,
Kar fırtınalarında
Yıldızlı gecelerde
Bülbül sokmalarıyla dolu ormanlarda,
Kusatma altında,
Kan ve çamur içerisinde vuruşurken,
ANACAĞIZ...
Biliyorum sen son görevini yaptın,
Destan yazdırarak düştün toprağa...
Sanma ki silahın yerde kaldı...
Sanma ki avrıldın aramızdan,
HAYIR! Yoldaşım HAYIR!
Uğruna döğüştüğümüz
O gün geldiğinde,
GENE GÖRÜŞECEGİZ YOLDAŞIM...

18 Ekim 1982 Veli

T. Yoldaşımızın anısına

Dağların doruğunda
Yankılanan ses
dalga dalga
Yayılıyordu...Ulu bir çığ gibi. Bu
Yoldaşımızın sesiydi
Haykırıyordu faşist cuntanın
Pusudaki salyalı köpeklerine,
Haykırıyordu
silahım yerde kalmayacak
mücadelem burda durmayacak
diye...
A. Doğan

ELİM BİR BİR CIHANDA

Dışarda kar yağıyor
Beyaz gelinlikler gibi.
İstasyon sanki bir kaç adım
ileride.
Raylar bir cizgi gibi.
Beyazlar içerisinde apaçık belli...
Ve süratle akıp giden tren.
Darmstadt, Bonn, Hamburg
Köln.
Veyahutta:
Bulgaristan, Yunanistan
Türkiye.
Benide alsa gittiği yere
-beraberinde-
Kar yağıyor dışarıda
-Türkiye'de-
Yakacak kömürüm var.
Acap anam oralarda ne yapar.
O'nsuz, kömürsüz parasız...
Kar yağıyor dışarda.
Elim kavgada.
Elim bir bir cihanda...

11.12.81 Ahmet
DARMSTADT

Avrupa Konseyin'de Türkiye görüşülürken Devrimci İşçi taraftarları gösteri yaptı

Toplantı yapılan binada ve Konsey binasının önünde yapılan gösterilerde Türkiye'deki generallerin zulüm ve zorbalıklarını anlatan konuşmalar yapıldı, pankartlar taşındı ve bildiri dağıtıldı. Gösteri Alman Televizyonu (ZDF) tarafından 28 Ocak'ta Ausland Jurnal programında yayınlandı.

Strasburg'ta 24 Ocak'ta çalışmalarına başlayan Avrupa Konseyi'nin Türkiye'deki durumu 26-27 Ocak'ta görüşeceğini öğrendik. Bu toplantıya cuntanın da önem verdiğini ve diplomatlarını kulis yapmak üzere görevlendirdiğini düşünerek ülkemizdeki faşist rejimin teşhiri için iyi bir fırsat olduğunu düşünerek gerekli hazırlıklara başladık.

CUNTA TÜRKİYE'Yİ TEMSİL EDEMEZ

26 Ocak günü saat 17.00'de, yani Türkiye görüşmelerinin başladığı saatte 12 arkadaşımız, toplantının yapıldığı salona girmeyi başardı. Arkadaşlar, üzerinde faşist cuntanın idam, işkence ve operasyonlarda katlettiği insanların sayısı ile "**Cuntanın demokrasiye geçişi bu mu**" yazısı bulunan bir pankartı parlamenterlerin konuştuğu salona astılar. Bir arkadaşımız da Fransızca bir konuşma yaptı. Konuşmasında şunları söyledi: "**Türkiye'de cezaevlerinde işkenceler yeniden yoğunlaştı. Devrimci Yol Merkez davasından 16 kişi yeniden işkenceye alındılar, bunlardan Nasuh Mitap koma halinde hastaneye kaldırıldı. İdamlar yeniden gündemde. Son olarak Ali Aktaş adında bir devrimci 23 Ocak 1983'te idam edildi. Yüzlerce sol görüşlü kişi şu anda generallerin asın emrini bekliyor. Fatsa'da bütün bir kasaba yargılanıyor. Demokrasiyi kuracağını iddia eden cunta acaba neden Fatsa'daki demokrasiyi ve onun bir parçası olan halk komitelerini yargılıyor. Eğer sizler gerçekten demokrasiden yanaysanız, cuntayı değil Türk ve Kürt halklarını desteklemelisiniz. Çünkü bu generaller rejimi, Türkiye'yi temsil edemez, bu rejim halkımızı temsil edemez, bu rejim meşru bir rejim değildir.**

Sizler eğer demokrasiden yanaysanız, cuntayı değil halkı desteklersiniz."

Arkadaş konuşurken gerici parlamenterlerden bazıları, "**ne oluyor burda, bunlar dışarı atılmalıdır.**" şeklinde bağırmaya başlayınca birçok parlamenter "**bırakın konuşsunlar**" diye karşılık vererek konuşmayı engellettirmediler. Daha sonra Fransızca sloganlar söyleyerek salonda bildiri dağıtan arkadaşlarımızı polis dışarı çıkardı. Aynı saatte Konsey kapısının önünde toplanan 150 dolayındaki arkadaşımız meşalelerle, pankartlarla ve slogan söyleyerek gösteriye başladılar. Basınla ve Konseyden bir heyetle görüşmek istediğimizi söyledik. Bizimle görüşmeye gelen basına önceden hazırladığımız yazılı açıklamaları verdik. ZDF ve Ajans France Pres, 30 dakikalık çekim yaptı. (Alman Televizyonu 28 Ocak günü saat 19.30'daki Auslan-da Jurnal programında bu gösteriyi yayınladı. D.İ.)

Konsey önündeki gösteri saat 19.00'a kadar sürdü. Bu sırada Konsey toplantısı dağılmıştı. Parlamenterlere tekrar bildiri verildi. Daha sonra meşalelerle ve pankartlarla şehre kadar yürüyüş yaptık. Şehrin merkezi ve kalabalık bir yerinde yaptığımız bir konuşma ile gösteriye son verdik.

Kahrolsun Faşit Cunta
Cuntaya ölüm-İşkenceye Son
Fatsa-Çeltek-Tariş
Zafere Kadar Direniş

Fransa'dan Devrimci İşçi Taraftarları

DEVRİMCİ İŞÇİ'den

Yabancılara yönelik saldırı, tehdit ve gerici yasa tasarıları boşa çıkarılmalıdır

Erken seçim kararının alınması ile birlikte Federal Almanya'da siyasi ortam canlandı. Partiler, yoğunbir şekilde 6 Mart seçimlerine hazırlanıyorlar. Yabancılar sorunu, seçimler sürecinin kilit konularından birisi oldu. Bu durum, yabancıların haklarının ve çıkarlarının korunması ve savunulması mücadelesinin yükseltilebilmesi için elverişli bir zemin yaratmaktadır.

* * *

Başbakan Kohl, geçtiğimiz günlerde yaptığı bir açıklamada, **"Türklerin sayısını azaltmaktan başka çare göremediklerini"** söyledi. Federal Alman yöneticileri, yabancılar aleyhine ilk kez bu kadar açık bir tutum takındılar. Gerçi parlamentoda yabancılar aleyhine bir dizi yasa hazırlıyorlar, eyaletlerde özellikle Türk ve Kürt işçilerine karşı anti-demokratik uygulamalar yoğunlaşıyordu. Ancak Kohl'un demeci, hedefleri itibariyle, Neo Nazilerin **"Türken Raus-Auslander Stop"** gibi sloganlarının içerdiği şeyleri resmi olarak ilk kez hükümet nezdinde gündeme getiren bir özellik taşımaktaydı.

Aynı günlerde Cunta yetkilileri ile Alman yetkililerin yaptıkları ortak toplantılarda konuşulanlardan, cuntanın F.Almanya'daki işçilerimizin sorunlarının çözümü için hiç bir ciddi girişimde bulunmadığı anlaşılmaktadır.

CDU-CSU-FDP Koalisyonunun başının yukardaki açıklamasını seçim yatırımı olarak yorumlayanlar çıktı. İktidarın yabancılarla ilgili hazırladığı bir takım yasa ve tasarıların da yine seçim yatırımı çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini söyleyenler var. Bazı yorumcular, yabancılar aleyhindeki kararların seçimlere kadar çıkmayacağını öne sürerken bazıları da seçimlerden bir hafta önce iktidarın hızla bu kararları alacağını ve böylece 6 Mart seçimlerine güçlü gireceğini belirtiyorlar.

Her iki yorumun da birleştiği ortak nokta, **önümüzdeki günlerin yabancılar aleyhine bir dizi gelişmeye gebe olduğu gerçeğidir.**

* * *

Her ne kadar, seçimler sathi mailine girildiği için çeşitli siyasal partilerin F. Almanya'nın şu andaki en önemli konusu haline gelen yabancılar sorununu bir oy malzemesi olarak kullandıkları doğruysa da,sorunun bu çerçevede ele alınması bizleri yanlış sonuçlara götürecektir.

Bugün yabancılar konusu F. Almanya'nın temel bir sorunudur ve sistem kendi krizinin çözüm yolunu, -diğer önlemlerin yanısıra- bu sorunu çözmekte görmektedir. Emperyalist-Kapitalist sistemin derin bir kriz içinde olduğu doğruysa ve F.Almanya'da da bu kriz ciddi biçimde yaşanıyorsa mutlaka bir çıkış yolu bulunmaya çalışılacaktır. **Bu durum biz yabancıların bu soruna ciddi şekilde eğilmemizi ve gerekli çalışmalara bir an önce ve eskisinden daha güçlü-kapsamlı bir biçimde başlamamızı mutlak bir zorunluluk haline getirmiştir.**

* * *

"Yabancılar sorunu" bugün herkesin ilgilendiği bir konu olmuştur. Kitleler (Alman ve yabancı) sosyal,siyasi kurum ve kuruluşlar,herhangi bir örgütün yabancılarla ilgili tavrını önemli bir kriter olarak almaya başladılar. **"Yabancılar sorunu hakkındaki görüşünüz ne?"** sorusu çok sık rastlanan bir soru haline geldi.

Özellikle son aylarda iktidarın aldığı ya da alacağını açıkladığı bazı anti-demokratik kararlar; buna karşılık Türkiyeli ilerici, demokrat ve devrimci güçlerin yabancılar sorunu karşısındaki kayıtsızlıkları, -başta bizlerin kayıtsızlığı- yabancılarla ilgili olumlu çalışmalar yapan kuruluş ve kişilerde bir karamsarlık ortaya çıkardı. Öte yandan bazı sendikalarda ve siyasi kuruluşlarda ise yabancılar lehine daha radikal tutumlar alma eğilimleri gözlenmektedir.

Öte yandan iktidarın **"sosyal devlet"**i budama girişimlerinin toplumda sarsıntılara neden olduğu gözleniyor. Bazı Alman kuruluşları ve sol çevreleri, sıranın yabancılardan hemen sonra kendilerine geldiğini görmeye başladılar. Alman işçileri de bugün tıpkı yabancılar gibi sosyal hakların kısıtlanması tehlikesi ile karşı karşıya. Emekliler, öğrenciler, memurlar vb. kesimler de öyle. Bu durum Alman ve yabancı emekçilerin ortak mücadelesinin objektif temelini yaratmaktadır.

* * *

Kabaca çerçevesini çizdiğimiz bu ortam, **ancak bizlerin müdahalesi ve soruna ciddi yaklaşımlar göstermemiz ölçüsünde değişebilecektir.**

Bunun yolu ise, her alanda yabancılarla Almanların **ortak faaliyetini örgütlemekten;** Türk, Kürt, Yunan, İspanyol, İtalyan vd. yabancıların yanısıra Almanlarla **insiyatif** ya da **komite** şeklinde **birlikte** mücadele etmekten geçecektir.

Önceden varolan bu tür çalışmaları daha gelişkin biçimlere yükseltmek, bu tür çalışmalara başlayamadığımız yerlerde ise bir an önce bu doğrultuda adım atmak **temel görevlerimizden birisi olmalıdır.**

Almanlarla yabancı düşmanlığına, işsizliğe, baskılara ve kısıtlamalara karşı ortak çalışma, birlikte mücadele etme oldukça önemli bir görevdir. Tabanda, birimlerde **insiyatif kullanarak** bu görev mutlaka yerine getirilmelidir. Bu konuda merkezi çalışmalarda var olan eksiklikler, birim ve alanlarda bu görevin ihmal edilmesine gerekçe yapılamaz, yapılmamalıdır. Yabancı düşmanlığına karşı yerel, bölgesel çalışma ve örgütlenmelerin içinde mutlaka yer alınmalıdır.

Bu çalışmalar giderek Almanya çapında kendisini Yabancı Haklarını Koruma-Savunma Komiteleri şeklinde -ya da başka biçimlerde- yaygınlaştıracak, merkezileştirecektir.

Böyle bir süreç, yabancıların birlikte karar aldıkları, ortak tavır geliştirdikleri örgütlenmeleri daha da yetkinleştirecektir.

Bu çalışma aynı zamanda yabancıların sesini ve birliğini yansıtacak, onları her bakımdan temsil edecek **merkezi bir organizasyonu** da hedeflemek durumundadır. Yerel çalışmalara insiyatif kullanarak ağırlık verilmesinin yanısıra, anti-faşist Türk ve Kürt gruplarının yabancı haklarını koruma-savunma mücadelesinde birlikte davranmalarını sağlamak yönünde girişimlerde bulunmak da bugün zorunlu bir görev haline gelmiştir.

BİRKOM, bütün bu çalışmaların ve görevlerin yerine getirilmesinde önemli bir fonksiyona sahip olmalıdır.

* * *

Devrimci İşçi Örgütlenmesi de bu hedefler ve görevler doğrultusunda daha yetkin ve gelişkin bir biçime kavuşmalı, bir bakıma, çok sayıda alan ve birim çalışmasının daha uyumlu bir çalışma düzeni içinde merkezileşmesi sağlanmalıdır.

Devrimciler bu sorunların önemini ve ciddiyetini eskiden beri kavramış olmalarına rağmen 12 Eylül Askeri Faşist darbesinden sonra ortaya çıkan ve **"Yurtdışı"**nın omuzlarına yüklenen **zorunlu görevler,** (zorunlu ve o ölçüde de onurlu) bu konularda merkezi olarak kalıcı adımların atılmasını geciktirmiştir.

Bugün artık bu süreç aşılmış; yurt dışındaki devrimci görevlerimiz arasında yer alan ve bizlerin şimdiye kadar şu yada bu nedenle gerçekleştiremediğimiz çalışmalar ve örgütlenmeler için gerekli adımlar atılmaya başlanmıştır.

Bu adımlar, tüm devrimci arkadaşların katıldığı tartışmalarla ve kollektif bir irade birliği ile daha gelişkin, daha nitelikli bir örgütlenmeye dönüştürülmelidir. Federasyonlaşma çalışmaları bu çerçevede ele alınmalı ve federasyon yurtdışındaki örgütlenmenin temel halkalarından biri olmalıdır.

* * *

Federal Almanya'daki seçimler süreci, doğru politikalarımızın işçilerimize, Alman ve yabancı kesimlere iletildiği, yabancı düşmanlığına karşı mücadelenin yukardaki perspektifler doğrultusunda, **seçme ve seçilme hakkı** da dahil olmak üzere bir çok talebimizi içerecek şekilde yükseltildiği, kapitalist sistemin krizinin nedeninin yabancılar olmadığının ve hiç bir gücün bizleri zorla geri gönderemeyeceğinin, haklarımıza sonuna kadar sahip çıkacağımızın vurgulandığı bir süreç olmalıdır.

Devrimciler, yabancıların haklarını gasbetmeye yönelik karar, tasarı ve tehditlere karşı mücadelede diğer uluslardan emekçilerle birlikte ön saflara!

FKBDC Genel Komitesi, bütün devrimci, demokrat, yurtsever güçleri cuntaya karşı birliğe ve ortak mücadeleye çağırır!

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi 2. Genel Komite Toplantısı Aralık 1982'de yapıldı. Toplantıya FKBDC'ni oluşturan Devrimci Yol, PKK, Emekçi, SVP, TKEP, THKP-C Acilciler, TKP-İşçinin Sesi ve Devrimci Savaş'ın yanısıra gözlemci olarak Kurtuluş, Rızgari, Türkiye Devriminin Yolu (TDY-THKO) ile Tüm Sağlık Emekçileri Derneği (TÜS-DER) Genel Başkanı katıldı. Çalışmalarda gözlemci olarak yer alacaklarını bildiren TKP/M-L (Partizan) ile KAWA toplantıya katılmadılar.

İki bölüm halinde sürdürülen çalışmaların ilk bölümünde, toplantıya katılan gözlemci gruplarla FKBDC Genel Komitesi arasında Türkiye Devriminin çeşitli sorunlarına ve cephesel örgütlenmeye ilişkin tartışmalar yapıldı. Gözlemci gruplardan Kurtuluş ve Rızgari, **"Cephe konusunda farklı şeyler düşündüklerini, ancak FKBDC ile çeşitli konularda ortak faaliyet içerisine girebileceklerini, güç ve eylem birliği yapabilecekleri"** bildirdiler. TDY (THKO) ile TÜS-DER Genel Başkanı ise, **"Cephe girişimini olumlu bulduklarını, FKBDC çalışmalarına daha aktif şekillerde katılmak istediklerini"** açıkladılar.

Sadece Genel Komite üyelerinin katıldığı ikinci bölümdeki çalışmalarda cephe faaliyetlerinin genel bir değerlendirmesi yapılarak önümüzdeki döneme ilişkin gelişmeler tartışıldı ve görevler belirlendi.

FKBDC Genel Komitesi'nin 2. Toplantısı, hem gözlemci grupların katılımı açısından, hem de özellikle cephesel örgütlenmenin sorunları ve görevleri etrafında sürdürülen tartışmaların zenginliği açısından olumlu bir adım olmuş ve önümüzdeki dönemin yönelinmesi gereken temel hedeflerinin içeriği ve biçimi konularında gerekli ipuçlarını vermiştir.

Emekçi halklarımızın ve devrimci demokratik güçlerin birliğinin ve ortak mücadelesinin sağlanması uğruna sürdürülen ve bugün FKBDC faaliyetlerinde somutlaşan çalışmaların giderek daha gelişkin bir biçim alması gerektiğinin açık şekilde kavrandığı toplantıda, Cephe'nin oluşum ve kuruluş sürecinde faaliyetlerinin genel bir değerlendirmesi yapılmış ve önümüzdeki dönem uluslararası planda, Ortadoğu'da Türkiye'deki gelişmeler ele alınmıştır.

Önümüzdeki dönemin politik gelişmeleri ve görevlerimiz üzerine, (çeşitli yazılarda ayrıntılı bir şekilde dile getirilen) kısaca şu görüşler belirlenmiştir:

Başını ABD'nin çektiği emperyalizmin saldırganlığının artmasıyla birlikte uluslararası planda ortaya çıkan sertleşme ve gerginlik halen varlığını korumaktadır. Uluslararası plandaki çatışmanın yoğunlaştığı alanlardan birisi de Ortadoğu bölgesidir. Faşist Cunta yönetimi altındaki Türkiye, emperyalizm adına bölgede siyasi ve iktisadi yeni görevler üstlenmektedir. Aynı zamanda Kürt halkını imhaya yönelik bir girişim olan Çevik Kuvvetler'i Türkiye Kürdistan'ına yerleştirme çalışmalarının yanısıra, Cunta, bölgedeki gerici güçlerle ortak faaliyetler programlaştırmaktadır. Faşist Generaller Rejimi, bölge halklarına karşı giderek artan bir tehlike ve tehdit oluşturmakta, savaş kışkırtıcılığı yapmaktadır.

Öte yandan Cunta, devrimci güçlerin önemli darbeler yediği, işçi sınıfımızın ve halklarımızın baskı ve terör altında tutulduğu, çaresizlik ve alternatifsizlik içinde bulunduğu koşullarda yapılan **"Anayasa oylaması"** ile elde ettiği **"onayı ve çoğunluğu"** kitlelere karşı bir saldırganlık aracı olarak kullanmayı planlamaktadır.

Anayasa oylamasının toplumdaki gerçek muhalefeti yansıtmadığı bilinmektedir. Bu oylama, sivil burjuva muhalefetinin tükenmişliğini, kofluğunu ve faşist generallere karşı yapabilecekleri çok şeylerinin olmadığını bir kez daha kanıtlamıştır.

Bütün bunlar, halk düşmanı generallerin TC.Devletini yeniden örgütleme programını adım adım hayata geçirdiğini göstermektedir.

7 Kasım Referandumu'nun kanıtladığı bir başka gerçek şudur: Bugün, tadadır. Bu süreç, aynı zamanda cuntaya karşı **ALTERNATİF BİR DEMOKRASİ**'nin gelişeceği, filizleneceği bir süreç olacaktır ve olmalıdır. 83 sonbaharında ya da 84 ilkbaharında yapılacağı söylenen seçimler platformu, bu alternatif demokrasi anlayışının yaygınlaşmasına, gelişip güçlenmesine hizmet edecek şekilde ele alınmalıdır.

Cephe güçleri, ülke içinde, ülke dışında, kısacası bulunulan her yerde halklarımızın birleşik iradesini ve ortak siyasi hattını yaratma ve geliştirme, devrimci direniş mücadelesini örgütleme ve yükseltme doğrultusunda önemli adımlarla karşı karşıyadır. Açıktır ki, bu görevleri yerine getirmek için tüm diğer devrimci, demokrat, yurtsever ve ilerici güçlerle de dayanışma içine girmek devrimci sorumluluğumuzun bir gereğidir.

Bugün kurulma ve güçlenme aşamasında olan ve kapsaması gereken tüm güçleri henüz kapsamamış bulunkemizin çıkarı, halklarımızın kurtuluşu ve toplumumuzun özgür ve demokratik bir düzene kavuşması için tek ciddi ve doğru alternatif devrimci güçlerdir, devrimci güçlerin birliği ve mücadelesidir.

FKBDC'nin kurulması ile bu anlamda bir odak oluşturulmuştur. FKBDC böylesi bir ortamda önemli bir role sahip bulunmaktadır. Cephe bu alternatifi yaratacak ve geliştirecek bir güçtür. Cephe, çıkışı ile birlikte bir boşluğu doldurmaya aday olmuştur. Varolan alanlarda yürütülen sınırlı bir faaliyet bile, FKBDC'nin gelecek günler açısından bir çekim merkezi, bir alternatif olma özelliğini göstermektedir.

Cephe güçlerine, bu süreci pekiştirmek, ortak bir siyasi hattın geliştirilmesi doğrultusunda yoğun bir iç-eğitim, tartışma ve ortak pratik davranış yöntemleri geliştirmek gibi son derece önemli görevlerin düştüğü onnan FKBDC, önüne bu doğrultuda önemli görevler koymuştur. FKBDC, bu görevlerin yerine getirilmesi için tek ve son biçim olmadığının bilinciyle, tüm devrimci-demokrat güçleri, Cunta ve egemen iktidar bloku karşısında mücadele etmek isteyen herkesi birliğe ve ortak mücadeleye çağırmaktadır.

Tarihin en zorba rejimlerinden birisi altında yaşamak zorunda bırakılan Türk ve Kürt Halklarına, ağır bir sömürü altında tutulan işçi sınıfına ve tüm emekçilere karşı sorumluluk duyan herkesin bu çabalarda yer alması hem bir zorunluluk, hem de bir onurdur. Cunta rejimine karşı alternatif bir demokrasi mücadelesi içinde yer almanın bugün tüm devrimci, demokrat, ilerici ve yurtseverler için bir yaşam koşulu olduğu unutulmamalıdır.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi Genel Komitesi
Aralık 1982

Yabancı işçiler ve Alman Sendikalar Birliği

ALMANYA'DAKİ DURUM

Federal Almanya'da yaşayan ve çalışan biz yabancı işçilere ve yabancılara karşı baskının yoğunlaştığı, ve en temel ekonomik, demokratik haklarımızın gaspedildiği bir dönemdeyiz.

Alman tekelci birjuvazisi içine düştüğü krizin yükünü çalışanlara, işçi sınıfına yüklemenin yollarını ve çıkışını aramaktadır. Gerçekleştirilen hükümet değişikliği bunun, krizden çıkış arayışının ilk adımıdır denebilir. Çalışan kitleler aleyhine sosyal demokrat-liberal demokrat hükümetinin aldığı önlemler ile ilk basamaklar oluşturulmuştu. Daha da baskıcı, zorlayıcı önlemleri ise CDU-CSU-FDP hükümeti gündeme getirmektedir ve getirecektir.

Yeni hükümetin iç politikasının en önemli ayağı, şimdiye dek yerleştirilen ve kısmen gerçekleştirilen **"sosyal devlet"** anlayışının değiştirilmesi; Çeşitli sosyal hakların kaldırılması ve kısıtlanması olarak görülmektedir. Şimdi belli olanlar ise *işsizlik parasının*, kira yardımının (Wohngeld) azaltılması, işsiz geçen sürelerin emeklilik sigortasına sayılmaması, emekli *maaşlarının artırılması*, sosyal yardımların (Sozialhilfe) azaltılması ücretlerin dondurulması (işsizlik ve emeklilik sigortalarına işçi kesintilerin artırılması, hastalık sigortalarında emekçilerin hastane masraflarına katılmaları) gibi, geniş kitleleri hedefleyen önlemlerdir.

Bu önlemlerin yanı sıra sermaye ve tekel çevrelerine geniş imkanlar tanıyan kararlar gündeme getirilmekte. Ev sahiplerine kirayı artırma hakkı tanınmakta, ucuz kredi sağlamak, silah sanayini geliştirmek, ücretleri dondurmak ve devletin büyük sanayi kuruluşlarına karşılıksız yardımı gündeme getirilmektedir.

Egemen güçlerce be değişik ve saldırgan politikaların, Alman işçi ve emekçi kitlelere kabul ettirilmesinin yolları aranmaktadır. Kendilerinin kullandığı çeşitli ekonomik, demogojik izah yollarının dışında, bu politikayı kabul ettirmenin yolu **"yabancı işçiler sorunu"** olarak adlandırmakta ve krizin yükü biz yabancı işçilere ve yabancılara yüklenilmeye çalışılmaktadır. Bu arada Alman işçiler ve Alman toplumu uyutulmaya, yaratılan yabancı düşmanlığına alet edilmeye çalışılmakta. yabancılara düşmanca tavra itilmekte, neo naziler(faşistler) ise bunun örgütlenmesini yürütmekte ve bu politikalar sayesinde siyasi güç olmaya çabalamakta, sahneye çıkarılmaktadır. Yabancı düşmanlığının egemen güçlerce kışkırtılmasının diğer bir nedeni de yabancı işçilerin özellikle 4.6 milyon yabancı işçinin 3.5 milyonunun Avrupa Ortak Pazar'ının dışındaki ülkelerden gelmesi ve bunların asimile (Almanlaşmaya) uygun olmamalarıdır. Son 20 yıl içinde gelen yabancı işçilerin dışındakiler asimile olup kaybolmuşlardır. 1871 yılında tekelci kapitalistleşme aşamasına giren Almanya İmparatorluğunda 200 bin yabancı işçi çalışmaktaydı. Faşizm süresinde 1933-1945 döneminde 6 milyona yakın yabancı işçi endüstrinin çarklarını döndürmekteydi. Savaş sonrası ise anlaşmalı olarak İtalyan işçileri geldiğinde, 1956'da F.Almanya'daki işsiz sayısı 1,2 milyonu aşmaktaydı.

Bu veriler dahi yabancı düşmanlığının işsizlik sorununa doğrudan ve tek başına bağlı olmadığını, ekonomik nedenlerin ötesinde siyasi nedenlerden kaynaklandığını kanıtlamaktadır. Özellikle tekelci burjuvazinin ekonomik anlamda kontrol altına alabildiği, fakat siyasi, kültürel ve sosyal olarak denetleyemediği bir yabancılar kitlesi ilerisi için, onun en çok ürktüğü bir olgudur. Entegrasyon tartışmalarının altında yatan, tekelci burjuvazinin bu siyasi denetleme hedefidir. Biz olmadan, biz yabancı işçilerin dışında, siyasi partilerin yabancı sözcüleri oluşturmaları tesadüfü olmayıp, onları bu hedeflerini yerine getirmedeki açılımlarından biridir. Ve gerici yabancı dostu olmayan CDU gibi partilerin, cuntacı Tercüman'la, AP yanlısı bir dernekle beraber tertipledikleri, boyalı basında bol reklamı yapılan toplantılar vesilesiyle bu sağ çevrelerin gündeme getirilmesinde belli bir amaç vardır.

SENDİKALARIN YERİ

Bu ortamda siyasi partiler egemen güçlerin proğramını uygularken, yerli ve yabancı işçilerin ekonomi-demokratik çıkarlarını savunması gereken sendikaların ve özellikle Alman Sendikalar Birliğinin yabancı işçilerin çıkarlarını ne ölçüde savunmaktadır?

DGB kendisi için yerli ve yabancı işçilerin toplu iş sözleşmelerinde, çalışma ve sosyal konularda eşit konumda tutulması genel ilkesini kabul etmekte. Entegrasyonun tek yanlı olmayıp ilişkili, toplumsal bir olay olduğunu vurgulamaktadır. Yabancılara, yalnızca kalmalarını isteyen, geçici çözümler öneren anlayışa genel olarak karşı çıkmaktadır. Kendi iç işleyişinde yabancılara seçme ve seçilme hakkı tanımaktadır.

Bu genel tanımlamaların dışında, iş ve diğer alanlarda Alman Sendikalar Birliği'nin şimdiye dek yabancı işçilerin ekonomik-demokratik ve siyasi alanlarda çıkarlarına ne oranda ve hangi içerikte yerine getirdiğine bakmamız gerekiyor. Somutta incelemeye çalıştığımız uygulama, tutum ve tavırları, işçilerin bu sendikal örgütü hakkında gerçeğe uygun bir tanımlamayı mümkün kılacaktır.(1)

İŞ KANUNLARI AÇISINDAN DGB'NİN TAVRI

İş teşvik yasasının (AFG) 19. maddesi, işçi alımında yerli ve ortak Pazar ülkelerinden gelen işçilere, yabancı işçilere göre öncelik tanımaktadır. Özellikle krizle beraber işlemeye başlayan bu maddeye göre yabancı işçi kendisi iş bulduğunda, işçi bulma kurumu tarafından o işe yerli veya Ortak Pazar ülke işçileri gönderilmektedir. DGB bu yasanın değiştirilmesinden yana değildir. DGB'ye göre **"Bu maddenin her türlü gevşetilmesi iş piyasasında işçi arzını fazlaca artıracak, bu da işverenlerin çıkarlarına yarayacak, sendikaların durumlarını zayıflatacak ve bütün işçileri rekabet mücadelesine itecektir"**(2) Oysa yabancı işçilerin eşit haklara sahip olmaları, yerli ve yabancı işçileri rekabete zorlamak yerine, onlar arasındaki farklı hukuksal durumu kaldıracak, sınıf birliğini daha da pekiştirecektir.

İŞÇİ VE AİLELERİNE KONAN YASAKLAR KARŞISINDA DGB'NİN TAVRI

1973 yılında yabancılar yasasının değiştirilmesinde Alman Sendikalar Birliği, yabancıların 1 seneden fazla hapis cezası giymeleri, tedavi ve bakımı gerektiren cezai suç işlemelerinde sınırdışı edilmesini kabul ediyordu. Diğer bir sınırdışı edilme maddesi olan **"Federal Almanya'daki bakımla yükümlü oldukları yakınlarına kendi olanağıyla bakamayan yabancı sınırdışı edilir"** anlayışı özellikle kriz dönemlerinde yabancı işçileri zoraki sınırdışı etme anlayışının bir yansıması olmaktadır.

İşçi eş ve çocuklarına 1.4.1979 tarihinden sonra iş müsaadesi verilmesinde bekleme süresini DGB olumlu bulmaktadır. bu uygulamaya göre işçi çocukları iş müsaadesi için 2 sene, eşler ise 4 sene beklemek zorundadır. Her ne kadar bu uygulama eski uygulamaya göre (30.11.1974'den sonra gelen eş ve çocuklara iş hakkı tanımıyordu) nisbeten olumlu da olsa, yabancılar arasında farklı tutum yaratan bu uygulama da biz yabancı işçiler açısından kabul edilemez.

İşçi ailelerine kısıtlayıcı önlemler getiren son Federal hükümetin 11 Kasım 1981 ve 2 Aralık 1981 tarihli yabancı işçiler aleyhine kararlarını DGB selamlıyordu. Bu kararlar yabancı işçileri ya kalma, entegrasyona(asimile) ya da geri dönmeye zorluyordu (D.İ, sayı 16 yabancı düşmanlığına mücadelede yaklaşım) ve işçi ailelerine baskıcı önlemler getiriyordu. Örneğin evlenecek yabancı işçinin 8 sene Almanya'da çalışmış olması ve evlendikten sonra eşinin ülkesinde, eyaletlere göre değişn en az 1 yıl hatta 2 yıl beklemesini öngörüyor. Ailesinin yanına gelecek çocukların da, anne ve babasının Almanya'da olmasını öngörüyor ve 16 yaşını geçmemelerini şart koşuyordu.

Bu yasaklar ve gasbedilen haklar, işçi hakları ve onun ötesinde en temel hakları da kapsadığı için bir işçisendikalarbirliği için kabul edilemez şartlardır.

SİYASİ HAKLAR AÇISINDAN DGB'NİN TAVRI

Yabancılar yasası, yabancı işçilere F.Almanya'nın çıkarları açısından siyasi çalışma yapmayı sınırlamaktadır. Faşist cunta şefi Evren gibi, yabancı işçilere **"siyasetle uğraşmayın"** demektedir.

Yabancı işçiler geldikleri ülkenin siyasi yaşamına katılamadıkları gibi, göçtükleri ülkenin siyasi yaşamına da katılamamaktadırlar. Siyasi mücadele çok yönlü olmakla birlikte, en güncel taleplerden biri olan mahalli düzeylerde seçme, seçilme hakkının yabancı işçilere tanınmasına DGB yanaşmamaktadır.(3) Halbuki mahalli seçim hakkını, SPD, GRÜNE, GAL, FDP gibi siyasi parti ve gruplarla kiliselerin kabul etmesine rağmen, sosyal demokratlar kendi iktidarlarında ve yönetimde oldukları eyaletlerde bu hakkı yabancı işçilere tanımamışlardır. Fakat talep düzeyinde dahi DGB bu siyasi partilerin de gerisinde kalmıştır. DGB'nin eski yabancılar sorumlusu Karl Schwab Çalışma ve Sosyal İşler Federal Bakanlığına şunları söylemiştir: **"Eğer bu (seçim hakkı) bulunduğumuz durumda tanınırsa, büyük şehirlerin sokaklarında kızıl (devrimci) ve siyah (gerici) bayraklar dolaşır ve halkımıza korku salarlar. Bunun sonucu, parlementolarımıza yurt dışının komünistlerinden faşistlere kadar olan parti yapıları girer."** Anlayış olarak ise yabancı işçilerin F.Almanya'daki siyasi yaşama çok kısmi şekilde katılmaları dahi bizlere bir takım cüz'i mevziler kazandırabilecektir. Şimdiye dek Metall İşçileri Sendikası, Kimya-Kağıt-Keramik İşçileri Sendikası, Matbaa ve Kağıt İşçileri Sendikası 1980 Genel Kurullarında mahalli düzeyde seçme ve seçilme hakkını savunurken, DGB Mayıs 1982'deki Genel Kurulunda yabancı yakınlarının F. Almanya'ya gelmesinin daha da kısıtlanması kabul edilmezken, yabancı işçilerin mahalli seçim hakkı reddedildi.

YABANCI İŞÇİLERİ ÖRGÜTLEME DÜZEYİ AÇISINDAN DGB

Tüm işçilerin sendikalara üye olma oranı 1978'de %55, yabancı işçilerin sendikalara üye olma oranı 1977'de %32.1 iken 1980'de bu oran %30.6'ya düşüş göstermiştir.

Yabancıların İşyeri İşçi Temsilcisi (Betriebsrat) olma oranları da düşüktür. 1981 yılında Metall iş kolunda çalışan işçilerin %14.6'sı yabancı olduğu halde, ancak %4. 4'ü işyeri temsilcisidir. Bu temsilcilere de o fabrikada bulunan yabancı işçilerin aynı ulustan temsilcisi gözü ile bakılmakta ve çoğu kez kendilerini geliştirememektedirler. Yabancılara, işgününü, işyerinin sorunlarıyla uğraşacak olanaklar sağlanmamaktadır.

Ayrıca sendika olarak yabancı işçilerin çıkarlarını savunmada pasif kalınmakta, işyerleri çıkışları onaylamama hakkı olduğu halde bu haktan yararlanmamaktadır. O nedenle pek çok işyerinde işyeri temsilcilikleri, yabancı işçilerin tecrübesiyle, işveren yanlısı olarak bilinmektedir. Sendikalardaki yabancı sekreter ve danışmanların sayıları çok azdır. Çeşitli yabancı işçilere yapılan uygulamalar nedeniyle pek çok başvuru karşısında olanakları sınırlıdır ve altından kalkamamaktadırlar.

Devamı 25. Sayfada

FİLİSTİNLİLER SAĞ KALMA SAVAŞI VERİYORLAR

Eric Rouleav

"Le Monde" 19 Kasım 1982

Şam'ın merkezinde orta halli bir binanın kapısında silahlı dizleri üstünde, oturduğu iskemlede uyuklayan bir Suriye'li asker. Sivil giyinmiş bir genç adam, içeri girmesine izin vermeden önce ziyaretçilerin kimliklerini kontrol ediyor. Kim derdiki burası FKÖ merkezidir ve içeride şu anda Filistin direnişinin Yaser Arafat başta, altmış kadar yöneticisi toplantı halindedir.

Şam yetkilileri, konukları Lübnan başkentini terkeder terketmez, güvenliklerini yalnız Suriye'lilerin sağlayacağını ve fedayilerin kentlerde silahlı yada üniformalı olarak dolaşmalarına izin vermeyeceklerini kendilerine bildirdiler. Çok az sayıda direniş sorumlusunun herbirisinin iki muhafızı ve bir tek arabası olabilecek. Daha ilk görüşmelerinde başkan Esad "Şam'ın hiçbir zaman Beyrut olmayacağını" kırıcı bir tonla belirtti.

Durum açıktı: Arafat ve dostları Beyrut'ta müstahkem kalelere çevirdikleri Arap Üniversitesi yada Fakhani karşılığı Şam'daki semtlere yerleşip buralara sivil ya da askeri kadrolarını, bürolarını, matbaalarını gazetelerini ve cephaneliklerini yerleştiremeyecekler. Üstelik tutumları ile de, Lübnan'dakinden farklı olarak devletin politikasına ters düşecek hiçbir faaliyette bulunamayacak olan Suriye Filistinlileriyle de ayrıcalıklı ilişkileri olamayacak. Beyrut'da olduğu gibi radyo ve televizyondan yararlanarak Arap ve Uluslararası kamuoyuna doğrudan doğruya hitap edemeyecekler.

Güney Lübnan'daki direniş ordusunun varlığı (ki buraya İsrailliler "Fatahland" adını takmaktaydılar) ve Lübnan'ın tümünde FKÖ'nün kurmuş olduğu altyapı, Lübnan'da "caydırıcı Arap kuvvetleri" adıyla üstlenmiş olan Suriye kuvvetlerine karşı göreli bir özerklik sağlıyordu.

Beyrut'tu terkeden savaşçılar Suriye'ye varır varmaz silahsızlandırıldılar ve kentlerden uzak kamplara kapatıldılar. Bu kamplardan ancak izinli ve kısa süreler çıkabilirler.

Bildirildiğine göre başkan Esad, Filistinli komandoların Lübnan'nın Bekaa bölgesinde bir İsrail devriye kolunu pusuya düşürdüklerini öğrenince kızmış ve İsrail ve Suriye arasında bir çatışmaya sebep olabilecek herhangibir "provakasyona izin vermeyeceğini" bütün fedayi merkezlerine bildirmiş.

FKÖ kadrolar, Şam'a mı, Tunus'a mı yoksa başka yere mi yerleşeceklerini bilmiyorlar. Çoğunluğun henüz sabit bir ikametgahı yok: birçokları akrabalarında ya da otellerde oturuyorlar. Bürolarının rafları boş. Beyrut'tan çoğu kez mikrofilm biçiminde getirilen arşivlerin henüz zarfları açılmış değil. Fedayilerin merkezinin şimdi dağınık olan ayrı ayrı şubeleri faaliyete geçmeden bunlardan yararlanamaz. Bazı teknik organlar, işçiler, öğrenciler, avukat ve mühendisler, yazarlar ve gazetecileri birleştiren çeşitli sendikal kuruluşlar, normal şekilde çalışabilecekleri bir ortam sağlayan bir barınak bulana kadar faaliyetlerini asgariye indirmişlerdir. Ama hangi Arap devleti bu kadar "bozguncu merkezini" kabul eder ki?

GENEL OLARAK OLUMLU BİR BİLANÇO

Hiç kuşku yok ki "fedayilerin devleti" bir patlama sonucu dağıldı. Bununla birlikte direnişin yöneticileri Lübnan savaşının sonucunun "genel olarak olumlu" olduğunu savunuyorlar. Örneğin Demokratik Cephe'nin başı Naif Havatme "Dünyanın en güçlü ordularından birine karşı üç ay kadar dayandık" diyor. "Askeri ve siyasal kadrolarımızdan hemen hemen tümünü koruyabildik. Filistinliler arasında olsun, uluslararası alanda olsun prestijimiz hiçbir zaman bu denli büyük olmadı. Üstelik önemli bir politik zafer sağladık. Begin hükümetinin iktidarı ile İsrail ve dünya yahudiliği dahil olmak üzere bütün dünyada çok düşmüştür. Kuvvetlerimizin ve kurumlarımızın dağılmış durumu ile. Bunlar tahrip edilemez hale geldikleri ölçüde bir kuvvet unsurudur".

Bununla birlikte Lübnan'ın bir sığınma ve operasyon üssü olarak kaybedilmesi kolay kolay telafi edilebilecek bir kayıp değil. Jorj Habbaş'ınFilistinin Kurtuluşu için Halk Cephesinin ikinci adamı Abu Ali Mustafa bunu kabül ediyor ama şunu da söylüyor:"Kayıplarımızı onarmak için bize iki yıldan fazla bir zaman gerekmez. 1970'de Ürdün'de göğüslemek zorunda aldığımız yenilgi daha ağırdı, ama bu halkımızın bağrında olsun, uluslararası sahnede olsun daha farklı bir şekle bürünmemize engel olmadı. İsrail ile mücadelemizde askeri faktör hiçbir zaman belirleyici olmamıştır."

Direniş canlılığına inanç FKÖ'nün bazı yönetici ve sorumlularını, özel konuşmalarda "köklü değişiklikleri" müjdeleyen özeleştirilerine engel olmuyor "Ürdün'de hangi hataları işledikse Lübnan'da da aynısını işledik"diyorlar. Daima hareket halinde olan, ve ele geçirilemeyen gerillalar olarak eğitileceklerine fedayiler düzenli bir ordu gibi örgütlendirildiler ve donatıldılar. Bu da, doğal olarak İsrail silahlı kuvvetleriyle boy ölçüşemezdi. Öte yandan Filistinli savaşçılar Lübnan'da. eskiden Ürdün'de olduğu gibi. işgal altında bir ülkedeymiş gibi davrandılar, öyle gereksiz hareketlerde bulundularki nüfusun çoğunluğu onlara karşı döndü. "Böylece bizi kovmak isteyenlerin işini kolaylaştırdık". Bir Fetih sorumlusu ise şunu ekliyor: "Kuşkusuz Lübnan ulusal hareketinin ileri birlikleriyle aramızda sıkı bağlar kurabilmek gerekiyordu ama biz onları bir müttefik değil yardımcı kuvvet muamelesi yaptığımızdan onların kendi hakları safında durumlarının zayıflanmasına yardımcı olduk. Lübna halkı halkı daha çok bizim davamızla değil kendi günlü sorunlarıyla ilgileniyordu."

Bu tahlili doğru bulmakla birlikte, bir başka Fetih sorumlusu şu itirazda bulunuyor: "Gerçeği söyliyelim: eğer biz ilk önce Ürdün'de sonra Lübnan'da devlet içinde devlet olmasaydık şu son onbeş yıl ayakta kalamazdık. Filistin devriminin bir Hanoy'a ihtiyacı var, bunu da hiçbir Arap ülkesi gönül rızasıyla vermek istemiyor." Ve hasretle şunu ekliyor: "Bu iş bitmiştir, sürgünde bir üçüncü Cumhuriyet kurma olanağımız kalmamıştır, eğer ki Arap dünyasında bir alt üst oluş yer ala...."

FKÖ'nün sol kanadı, hepsini de "İsrail'in ve ABD'nin suç ortağı" saydıkları bölgedeki tutucu Arap rejimlerine karşı Arafat'ın iyi ilişki kurma çabalarını iyi gözle görmüyorlar ve bu rejimleri Filistin direnişini desteklemeye zorlamak için "sert" bir politikayı savunuyorlar. El-Fetih'in başlıca yöneticilerinden biri olan Abu Salah, FKÖ'yü "petrol şeyhlerinin mali denetiminden" kurtarmak için Filistin "burjuvazisinden" ağır vergiler alınmasını öneriyor. Demokratik Cephe, Halkçı Cephe, Komünist Partisi, fedayilerin merkezinin bölgedeki bütün devrimci hareketlerle "sıkı işbirliğine"girerek hükümetler üzerinde baskı yapmasını zorunlu sayıyorlar.

İşgal altındaki Filistin topraklarında illegal Komünist Partisinin genel sekreteri Beşir El-Berguti şöyle diyor: "Arap hakları Lübnan savaşı sırasında birçok nedenlerden ötürü Filistin hareketiyle dayanışma durumlarını dile getirmediler. Ama asıl neden bu halkların FKÖ'yü kendilerini ezen rejimler gibi birşey olarak görmeleridir."

Ali Mustafa, "Birinci hedefimiz, ulusal demokratik bir iktidarın kurulması için kuşulların daha elverişli olduğu Ürdün'dür", diyor ama şunu da belirtiyor: "Amman'da iktidarı ele geçirme gibi bir niyetimiz yok. Ama en büyük Filistinli iskanını barındıran Haşimi krallığı savaşımımızın doğal ve en önemli üssünü oluşturmaktadır." F.K. Halk Cephesinin genel sekreteri de daha güzel günleri beklerken şöyle diyor: "Suriye de varlığımızın politik ve teknik yönlerini belirlemek için görüşmelere girişmeliyiz."

KORKUNÇ BİR İKİLEM

Filistin direnişinin omuzladığı görev tarafların kuşku hatta bazı düşmanca tutumları gözönünde tutulursa başarılması çok çetin bir görev. Suriye ordusunun Lübnan'da başlangıçta hiristiyan milisleri fedayilere ve ilerici müttefiklerine karşı desteklemek için müdahale ettiğini ve işi 1976'daki Tall-El Zaater mülteci kampı katliamına katılmaya kadar vardırdığını unutmadılar. " Şam'ın direnişçilerden yana dönüşü çok geç oldu ve hep ikili bir oyun oynadılar", diyor bir FKÖ sorumlusu, "Suriye kuvvetleri pratikte Filistinlilerle sağcı hiristiyanlar arasında iğreti bir dengesi korunmaktan başka birşey yapmadılar, amaçları iki taraf arasında hakem konumlarını sürdürmekti." Ve son tahlilde diyor FKÖ sorumlusu: "Suriyeliler bencilikleriyle ve ileriyi görememeleriyle bizim Lübnan'dan kovulmamıza yardımcı oldular."

Filistinliler, Suriye'nin Lübnan'da saldırısının başından beri ciddi bir direnme göstermeden birliklerini geri çekerek ve sonra da ayrı bir ateşkes kabul ederek kendilerini "kaderleriyle bıraktığını" da affetmiyorlar.

Savaş süresince Arafat'ın yardım çağrıları cevapsız kaldı. Söylendiğine göre başkan Esat, kuşatılan Lübnan başkenti bombalanırken FKÖ'nün başı Beyrut'dan telefon ettiğinde cevap vermeyi reddediyormuş. Suriye devletinin başkanı ise, Arafat'ı, başı boş hareket etmesine izin verildiğinde Suriye'nin güvenliğini tehlikeye düşürebilecek "sorumsuz birisi" olarak nitelendiriyormuş. Fez'de Arap zirvesi toplantısında iki adam neredeyse birbirleriyle konuşmadılar.

Suriye'ye güvensizliğin derin kökleri var. Birçok FKÖ sorumlusu uzun süreden beri Baasçı "hegemonyası" amaçlarından ötürü asla bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasından yana olmadığı ve fedayiler merkezine görünüşteki desteğin bunu Suriye diplomasinin bir aracı haline getirmekten başka birşey olmadığı kanısındalar.

Bu durumda Filistinli yöneticilerin karşılarına çıkan ikilem korkunçtur. Bir yandan Lübnan'ın kaybından sonra kendilerine kalan azıcık özerkliği korumak onlar için hayati bir sorundur. Öte yandan hareket serbestliklerine her an son verebilecek olan Şam'ın "güçlü" iktidarı ile anlaşmaya mahkümdurlar. Gerçekten FKÖ, Suriye ile bağlarını koparamaz. Suriye'nin İsrail tarafından işgal edilen topraklara, Lübnan'a ve 1.700.000 Filistinlinin yaşadığı Ürdün'e çoğrafya bakımından yakınlığı, SSCB'den gelen yardıma Suriye'nin aracı olması durumu ve başkan Esat'ın "İsrail yayılmacılığı ve ABD emperyalizmi karşısında teslim olmayı" kararlılıkla reddedmesi, Filistin direnişi Baasçı iktidar karşısında ılımlı davranmaya iten etkenlerdir.

Bununla birlikte Suriye'li kardeşlerinin baskılarını uluslararası alanda ilişkilerini genişleterek ve tehlikelerine karşın, öteki Arap ülkelerinde dayanak noktaları arayarak hafifletmeye çalışıyorlar.

"Le Monde"da Çıkan Başka Bir Yazıdan Bir Bölüm

FKÖ içinde sol kanadın önde gelen bir kişi olan Abu-Salih, Amerikan UPİ ajansına verdiği bir mülakatta, Yasar Arafat'ın Ürdün ile kurduğu ilişkilerini sert bir dille eleştirdi. Abu Salih şöyle dedi: "Bu görüşmeler bütün Filistin örgütlerinin almış oldukları kararlara ters düşmektedir. Bunları yürüten bir gurup değil, tek bir kişidir, o da Filistin kamuoyunun dışına çıkmış olan Arafat'ın kendisidir. Artık bizim görüşümüzü sormuyor bile. Arafat'ın hayalleri olabilir, ama bunlar bize yaramaz." Abu-Salih ayrıca Arafat'ın askeri yardımcılarından Abu-Zaim'im Mısır'da bulunuşuna da kesinlikle karşı çıktı. Şöyle dedi: "Bütün Filistin örgütleri ile Mısır ile görüşmeleri kapamışlardır. Eğer Arafat Abu-Zaim'i Mısır'a göndermemiş ise niçin onun faaliyetinin kendisini bağlamadığını açıkça belirtmiyor?" Sonuş olarak Abu Salih'e göre Filistinlilerin Arafat'a güvenleri kalmamıştır. Kendi saflarında savaşacak birini istiyorlar....Arafat'ın yerinden olması mümkündür.

NASIL BİR TEORİK EĞİTİM (2)

Devrimci İşçi'nin 18. sayısında "**Nasıl bir teorik eğitim, I**" yazısında, kısaca, teorik eğitimin çerçevesini çizmiş ve eğitim çalışmasında dikkat edilmesi gereken noktaları belirtmiştik. Bunları ana hatlarıyla tekrarlarsak:

- Önümüzdeki temel görevlerimizden birisi; teorik yetersizliğimizi gidermemiz, asgari bir teorik formasyona ulaşmamız ve teorik olarak daha da yetkinleşmemiz olarak tesbit edilebilir.
- Yapılan eğitim çalışmalarında görülen - olumsuz anlamdaki - en **belirgin** özellik; çalışmaların **iradi** yanının **belirleyici** olamamasıdır.
- En özlü ifadeyle teorik eğitim: Değiştirmek istediğimiz düzeni nasıl değiştireceğimizi ve yerine neyi gerçekleştireceğimizi bilerek bu amaca uygun programlar çıkartmak ve hayata geçirmek, bu çalışma içinde kendimizi geleceğe (devrimci mücadeleye) hazırlamak için neleri okuyacağımızı, öğreneceğimizi tespit etmek ve sözkonusu **iradi çalışmayı nasıl örgütleyeceğimizi netleştirmektir.**
- **Bunlardan hareketle iradi bir eğitim çalışmasının ön şartı;** neyi/nasıl okuyacağımızın plana - programa dükülmesidir denilebilir. Bu noktada sözkonusu programın hayata geçirilmesi sırasında dikkat edilmesi gereken noktalar gündeme gelir ki bunlarda; eğitim çalışmalarının sürekliliğinin sağlanması, okuma alışkanlığının kazanılması, kollektif çalışma, not tutma, özet çıkarma .vb..dir.
- Sonuçta söylenebilecek en önemli yan ise; teorik eğitimimizin - hangidüzeyde olusa olsun ve ne kadar ciddi eğitim çalışmalarının içinde olursak olalım - **yeterli görülmemesi** gerektiğidir. Belirleyici olan; okuduklarımızı, öğrendiklerimizi hayatın içinde bulabilmek, uygulayabilmek, yaşayabilmektir. Bir başka deyişle; okuduklarımızla, içinde bulunduğumuz sınıf mücadelesinin **uyumluluğunu** sağlayabilmektir.

Yararlı olacağını umduğumuz bu tekrardan sonra, eğitim programları ve programların hayata geçişini irdeleyelim. Fakat bilinmelidir ki; bugüne kadar yapılagelen eğitim çalışmalarındaki - görebildiğimiz- yanlışlardan çıkarttığımız dersler ışığında hazırladığımız yeni programların önerilmesi sayılabilecek bu yazıda **Belli eksiklikleri** kuşkusuz taşıyacaktır. Bu anlamda bunların ideal bir önerme olmayacağı da açıktır. Ve **mutlak** değildir. O nedenle bu programlar hayata geçirilirken, çalışmalar içinde tespit edilebilen eksik yanlar birimlerdeki arkadaşlar tarafından giderilmeye çalışmalı; çalışmaların en yararlı ve verimli hale gelebilmesi için çaba sarfedilmelidir.

EĞİTİM ÇALIŞMALARININ BİÇİMİ HANGİ TEMELDE OLMALIDIR?

Günümüzde çalışma alanlarındaki kitlenin genel yapısı irdelendiğinde karşımıza **karmaşık bir olgu** çıkmaktadır: Uzun yıllardır mücadelenin içinde bulunan ve asgari teorik formasyonunu tamamlamış, belli çalışmalara katılmış, tartışmaları yaşamış, yani belirli bir düzeye gelmiş arkadaşlardan, çok kısa bir süredir çalışmaların içinde bulunan ve hiçbir iradi eğitim çalışmalarına katılmamış arkadaşlara kadar uzanan **çe farklı seviyeleri içinde barındıran bir tablo dur bu.. Öyle ki bu yapının içinde hiç okumayazma bilmeyen arkadaşlarımız ile vardır.**

Karşımızdaki bu tablo, eğitim çalışmalarının programlanmasında dikkat edilmesi-aynı zamanda da çözüm getirilmesi-gereken en önemli yanlardan birisini oluşturmaktadır.

Bugüne dek farklı seviyelerdeki arkadaşlar -genelde- farklı eğitim çalışmalarında (farklı programlardan) çok, aynı eğitim çalışmaların içinde; genel bir program dahilindeki eğitim çalışmalarının içinde yer almışlar, bu da beraberinde -kaçınılmaz olarak- çeşitli olumsuzluklan getirmiştir. Örneğin; Entegrasyon meselesinin tartışıldığı bir eğitim calısmasında konuşabilen, tartışmalara aktif bir biçimde katılabilen arkadaş sayısı, bu konuyu tartışbilecek düzeydeki arkadaş sayısı ile sınırlı kalmış ve pekçok arkadaşımız -farkına varılmadan- eğitim çalışması adına **"dıştalanmış"** tartışmalardan uzak kalmış ya da çalışmalara **ortak** edilememiştir. Bir anlamda da kollektiflik sağlanamamıştır. tersi durumda ise; arkadaşların anlaması adına pekçok arkadaşımız İlkel Komünal Toplumu tartışmaktan, konuşmaktan bıkmış ve eğitim çalışmaları bu arkadaşlar için de **cazip** olmaktan çıkmıştır.

O halde çözüm nedir? Avrupa'daki mevcut örgütlülüğümüz göz önünde bulundurulduğunda farklı seviyelerdeki arkadaşlarımızı tek bir program etrafında eğitim çalışmalarına katmak ve bu çalışmalardan olumlu sonuçlar beklemek pek olası değildir.

Oysa daha pratik ve verimli sonuçlar alınabilecek programlar çıkartmak/uygulamak mümkündür. Örneğin **grup eğitimi (çalışması)** bunlardan bir tanesidir: Farklı seviyelerdeki arkadaşların, farklı eğitim programlarını hayata geçirdikleri, belli aralıklarla da bu çalışmalarını **ortak toplantılarda** (eğitim çalışmalarında) **değerlendirdikleri ve işledikleri konular hakkında görüş alışverişinde** bulundukları bir yöntemin uygulanabilmesinin koşulları vardır.

Böylesi bir yönetim, arkadaşların kendi seviyelerindeki gruplarda -gerçekten- tatmin olması, *çalışmalara-tartışmalara aktif katılımı* .v.b. gibi çeşitli yararları olacaktır.

GRUP ÇALIŞMALARININ PROGRAMLANMASI

Grup eğitimleri için farklı programlar neler olabilir? Öncelikle, eğitime yeni başlayan arkadaşlarımız için yöntem; klasik eğitim programı ve çalışması olmalıdır. Bir başka deyişle; bunlar için **Sosyalizmin öğrenilmesi, kavranması esas alınmalı** ve bu esas üzerine program çıkartılmalıdır.

Bilinen sıralamayı bir kez daha yinelersek

A) Diyalektik ve Tarihi materyalizm
Yararlanılacak kitaplar:
1- Diy. ve Tarihi Materyalizm (Stalin Bilim ve Sosyalizm yay.)
2- Felsefenin Başlangıç İlkeleri (Politzer Ararat ve Sol yay.)
3- Doğanın Diyalektiği (Engels Sol yay.)
4- Ütopik Sosyalizm ve Bilimsel Sosyalizm (Engels Sol yay.)
5- Marks, Engels, Lenin (H.Lefebevre)
6- Devrimci Yol Dergileri
7- Teori ve Pratik(Mao, Sol yay.)

b) Toplumlar (ilkel, köleci, feodal toplum)
yararlanılacak kitaplar
1- İlk, köleci, feodal toplum (Zubritski, Mitropolski, Kerov.Sol yay.)
2- Diyalektik ve Tarihi Materyalizm (Stalin)
3- Ekonomi Politik (Nikitin Sol yay.)
4- Ailenin Özel Mülkiyetin Devletin Kökeni (Engels)
5- Uygarlık Tarihi (Server Tanilli)

C) Ekonomi Politik
yararlanılacak kitaplar:
1- Ekonomi Politik (Nikitin)
2- Ücret Fiat Kar (Marks)
3- Devrimci Yol dergileri
4- Marks, Engels, Lenin (H:Lefebevre)

d) Kapitalizm
yararlanılacak kitaplar:
1- Emperyalizm (Lenin)
2- Toplu Yazılar (M.Çayan)

1- Sosyalizmin Alfabesi (L. Huberman)
2- Kapitalist Toplum (Zubritski, Mitropolski, Kerov Sol yay.)
3- Devrimci İşçi dergileri
4- TİB Broşürleri

e) Emperyalizm
yararlanılacak kitaplar:
1- Emperyalizm (Lenin)
2- Toplu Yazılar (M.Çayan)
3- D.Yol dergileri (sayı 15)
4- TİB Broşürleri
5- Uluslararası İşbölümü ve Serbest Bölgeler

f) Devlet
yararlanılacak kitaplar:
1- Devlet ve İhtilal (Lenin)
2- Devlet Kuramı (S.Moore)
3- Ailenin Özel mÜlkiyetin Devletin Kökeni (Engels)
4- Paris Komünü Üzerine (Marks, Engels)
5- Burjuva Demokrasisi ve Proleterya Diktatörlüğü
6- Devlet ve Demokrasi (S.Tanilli)

g) Faşizm
yararlanılacak kitaplar:

1- Faşizme Karşı Birleşik Cephe (Dimitrov)
2- Faşizm Üzerine Dersler (Togliatti)
3- Faşizmin Analizi (Togliatti)
4- Faşizm ve Diktatörlük
5- Faşizm broşürleri vb.Devrimci Yol yazıları, Devrimci İşçi Dergileri

Yukarıdaki eğitimden geçmiş yada önümüzdeki dönem bu eğitimi tamamlayacak arkadaşlar için ise, daha kapsamlı,-özellikle- araştırma-inceleme ve yoruma dayanan, arkadaşları, ülkemiz sorunları, sosyalizmin sorunları tartışmalarına katabilecek, kollektif bir çalışmayı gerektiren, çok yönlü eğitim programları çıkartılmalıdır. Buna örnek olarak aşağıda verdiğimiz üç program gösterilebilir.

Türkiye nereye gidiyor?
1.) 12 Eylül Öncesi:
Kaynaklar

1. Ecevit Hükümeti döneminde ilk yazı.
2. Devrimci Yol
3. "
4. "
5. "
6. "
7. "
4. "
5. "
6. "
7. "
8. "
9. "
10. "

2- 12 EYLÜL SONRASI:
1. Cephe platformu - 12 Eylül Bölümü
2. Devrimci Yol Sayı 37 Başyazı
3. Devrimci Yol Sayı 38 12 Eylül Darbesi ve Devrimci Görevlerimiz

3- İTHAL EKONOMİSİ / İHRAÇ EKONOMİSİ
1. Türkiye Ekonomisinde bunalım. Cilt 2. M. Sönmez
2. Fridman Modeli Kıskacında Şili - Belge Yayınları
3. Uluslararasılaşma ve İhracat Ekonomisi Tartışmaları Üzerine TİB Bülteni
4. Kriz Üzerine - Çağlar Keyder Toplum ve Bilim Sayı 14

DİĞER KAYNAKLAR

Kitaplar
1. Türkiye Ekonomisinin 50 Yıllık Gelişimi ODTÜ/FÖD.Y.
2. 24 Ocak Uygulamaları ve Bazı Gerçekler - A.B. Kafaoğlu
3. CHP Hükümeti Üzerine - TİB Y.
4. Türkiye Ekonomisine Yön Veren Holdingler - TİB Y.

Devrimci Yol'daki Yazılar:

Sayı	Sayfa	Konu Başlığı:
1	1	Seçimlerde Devrimci Tavır Ne Olmalı?
1	2	Oligarşi İçine Düştüğü Çıkmaza Erken Seçimle Çare Arıyor
2	10	Devrimci Hareket, Seçimler ve CHP
4	2	Seçim Sonrası
4	3	Oligarşinin Ecevitten Çözmesini Beklediği Sorunlar
5		Başyazı
6	3	Oligarşi Kendi Ekonomik İflasını Belgeliyor
7		Başyazı
8	2	Taban Fiyatları
9		Başyazı
9	2-3	Ekonomik Durum ve Zamlar - Köylü Hareketleri ve Kırsal Kesim
9	8	Kürt Meselesi
10	2	Faşizme Karşı Mücadelede Birlik Sorunu
11	7	Solun Durumu
11	13	Küçük Üretici Köylüler
13	8	Sömürge, Yarı Sömürge Ülkelerde ve Türkiye'de Faşizm
14	2	12 Marttan Bugüne
15	12	Emperyalizm
15	2	Ecevit Hükümeti, Ecevit Barış ve Kontr-Gerilla
16	4	Devalüasyon
17	16	Emperyalizm 2
19	2	Ecevit
19	10	Geçmiş Hareket
19	16	1919 - 1920
20	3	Ecevit Nereye Gidiyor?
20	10	Devrimci Hareketin...
23	8	Burjuva Liberaller...
24	2	Yeni Baskı Yasalarına Karşı Çıkılmalıdır
24	8	Burjuva Liberaller ve İş Savaş
24	Son	Oligarşinin...
26		Başyazı
27	6	Bunalım...
27	Son	Son Sayfa
28		Başyazı
30	2	Namluların Gölgesinde Seçim
31		Son Sayfa
32	2	Seçimler
33	3	Yeni Bir Dönem
34	3	Muhtıra...
35	1	Yeni MC ve Bunalım
35	2	Ortadoğu ve Türkiye'de Durum
36	1	Faşizm Halka Karşı...
37		Başyazı
38		Türkiye'de 12 Eylül Darbesi ve Devrimci Mücadele

BİRİKİMDE'Kİ YAZILAR

Sayı	
13-14	Başyazı
20	Ecevit Nereye Gidiyor?
23	Başyazı
24	Arka Sayfa
26	Başyazı
27	Başyazı
23	Başyazı
24	Arka Sayfa
26	Başyazı
27	Başyazı
28	Başyazı ve Arka Sayfa
33	Başyazı
36	Başyazı

SOSYALİZMİN SORUNLARI (NASIL BİR SOSYALİZM?) KİTAP LİSTESİ:

Temel Okuma:

1. Burjuva Demokrasisi ve Proleterya Diktatörlüğü
2. Halkın Devlet Yönetimine Katılımı Üzerine
3. Devlet ve İhtilal
4. 3. Enternasyonal (belge Yayınları)
5. Paris Komünü Üzerine

Yardımcı Okuma:

1. Gotha ve Erfurt Programlarının Eleştirisi
2. Proleterya Enternasyonalizmi
3. Marks, Engels ve Lenin'de Devlet Kuramı
4. Sovyet İktisadının Eleştirisi (Mao)
5. Rosa Luxemburg (T.Cliff)
6. CHP Hükümeti Üzerine (Üçüncü Bölüm TİB Yay.)
7. 1 Nisan Tezleri
8. Yerel Yönetimler Üzerine / TİB Bülten / 1.42

Devrimci Yol'daki Yazılar:

Önem derecesi Sayı Konu Başlığı

1.A 6 Sosyalist sistemin parçalanması ve Çin-Sovyet çatışmasında tavır.
1.A 7 Markist-leninist geçiş sorunu ve geriye dönüş
1.A 8 Geçiş dönemi sorunları. Ve "Sosyal emp." savşataları
1.A 14 Sos. Emp. tartışmalarına ilişkin bazı eleştiri üzerine (Kitle ve HB)
1.A 37 Anti-faşist Menzillerde nasıl bir demokrasi
2. 6 AEP, ÇKP'nin revisyonist miliyetçi "Üç dünya teorsine" karşi çık.
2. 13 Üç Dünya tartışmaları üzerine
3. 3 Modern revizyonist "ilerleme teorileri"nin dayandığı dünya tahlil.
3. 4 Kapitalist olmayan yol
3. 5 İleri Demokrasi

Devamı 27. sayfada

HALKIN KURTULUŞU'NUN PDA'LILAŞMASI NASIL ENGELLENEBİLİR?

Halkın Kurtuluşu'nun görüşlerini yansıtan dergi, broşür ve bildirilerde uzunca bir süredir, başta Devrimci Yol ve Devrimci İşçi olmak üzere tüm devrimci hareketlere karşı sistemli bir saldırı ve karalama kampanyası sürdürülmektedir.

12 Eylül darbesinden hemen sonra HK imzasıyla yayınladıkları bir broşürde, **"Devrimci Yol, Türkiye'de cunta gelecek diye mücadeleye ara verilmesini önerdi"** şeklinde iddialarda bulundular. Buna benzer iddialarını, TDKP'nin merkezi yayın organı "Devrimin Sesi"nde de, (DS. çıktığı sürece) tekrar tekrar yayınladılar. daha sonra da çıkardıkları dergi ve broşürlerde bu tür karalamaları sürdürdüler.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi'nin oluşum sürecinde yayınladıkları ve adını "Dev-Yol'un Cephesi" koydukları bir broşürde bir devrimci gruptan beklenmeyen, bir sol gruba yakışmayan yazılar yazdılar.

Devrimciler ve sol kamuoyu, HK'lıların bu şekilde ki girişimlerinin durmasını beklerken onlar 12 Eylül'ün 2. yılına doğru, (82'nin yaz aylarından itibaren) karalama kampanyasının dozunu artırdılar.

Duisburg Yürüyüşü öncesi ve sonrası çıkan "Emeğin Sesi" dergisi Devrimci Yol'u ve Devrimci İşçi'yi karalayan yazılarla dolu idi. Aynı dergi, 12 Eylül'ün 2. yıldönümünde, 11 Eylül Frankfurt Yürüyüşü öncesi ve sonrası- bütün sol gruplar arasında ilk kez geniş kapsamlı bir eylem birliğinin saptandığı bu süreçte, devrimcilere ileri-geri satışmayı ihmal etmiyordu.

Aynı günlerde yayınladıkları ve adını **"Devrimci Yol geçmişte ne söylüyordu"** koydukları bir broşür dizisinde akılları sıra Devrimci Yol'un 12 Eylül öncesi ile sonrasında birbirine ters şeyler söylediğini kamtlama gayretine girdiler. (1)

"Emeğin Sesi'nin 25 Ekim 82 tarihli nüshasında, "Salzgitter' da Dev-Yol cular devrimcilere saldırılarını artırdılar" başlıklı bir yazı ile Avrupa'daki HK taraftarlarını devrimcilere karşı kışkırtmaya çalıştılar.

Nihayet "Emeğin Sesi" yöneticilerinin niçin bu kadar sert ve kışkırtıcı oldukları, yalan ve demogojiye dayalı bir çizgi izledikleri sorusuna cavap teşkil edebilecek ve HK'nın "Yeni çizgisi"nin olgunlaştığını gösteren yazılar yayınlanmaya başladı dergilerinde...

22 Kasım 82 tarihli "Emeğin Sesi" dergisinde Devrimci Sol'un gerçekleştirdiği Köln Konsolosluk İşgalini bahane ederek yazdıkları ve başlığını **"Maceracılık yenilgiye, Marksizmleninizm zafere götürür"**(2) koydukları bir yazıda Devrimci Yol için **"maceracı anarşist bir grup"** deniliyordu.

Aynı yazının devamı olan ve 6 Aralık 82 tarihli "Emeğin Sesi'nde yayınlanan, "Dev-Yol ve Maceracılık" başlıklı yazıda ise, "DY yöneticileri rezilce yalan söyleyerek..." gibi ifadeler kullanıyorlar ve Devrimci Harekete (ve bu arada Fatsa'ya) bol bol "maceracılık" okları atıyorlardı, hem de en ağır hakaretlerle...

Demokrat Türkiye Gazetesi'nin açtığı bir tartışma platformuna katılan TDKP, yine yeni hiç bir şey söylememe başarısını gösterdi, yine devrimcilerle ilgili bilinen iddiaları tekrarladılar ve 12 Eylül öncesi ile sonrasının bütün faturasını Devrimci Yol'un hanesine yazdılar. (3)

İDEOLOJİK MÜCADELEDE TDKP-HK'NIN KULLANDIĞI YÖNTEM İLERLETİCİ VE YARARLI BİR YOL DEĞİLDİR

12 Eylül Askeri Faşist Darbesinden sonra TDKP-HK'nın devrimcilere karşı sürdürdüğü ve yukarıda kısaca sıraladığımız polemiklere karşı, tartışmayı Türkiye Devriminin sorunlarının çözümüne yönelik sağlıklı ve olumlu bir tartışma haline dönüştürebilmek için zaman zaman uyarılar yaptık. Devrimci İşçi dergisi'nde olsun, ikili görüşmelerde ve eylem birliği toplantılarında olsun, sol gruplar arasındaki mücadele yöntem ve üslup sorunu üzerinde önemle durduk. Saldırgan, karalamalarla dolu, rekabete dayanan, her grubun *kendi tabanına birbirini mat* etmek için malzeme verdiği bir tartışmanın yararlı olmadığını, devrimi ilerletmediğini vurguladık. Ahlaki motiflerle süslenmiş bir tartışmanın ideolojik bir öze sahip olamayacağını, başkalarının ne kadar kötü olduğunu kanıtlamaya çalışan polemiklerin yararlı olmadığını belirttik. İdeolojik mücadelenin somut bir siyasi sorun üzerinde sürdürülmesi halinde anlamlı ve yararlı olabileceğini düşündüğümüz için HK'lı arkadaşların gelişigüzel söylenmiş ve sadece HK taraftarlarını bir arada tutmaya ve onları devrimcilerden uzaklaştırmaya hizmet eden, HK tabanı ile devrimciler arasına kalın ve suni duvarlar örmeye yarayan polemiklerine cevap vermeyi gereksiz bulduk. Bu polemikler, çoğu zaman - istisnasız tüm yazılar- gerçeğe dayanmadığı ve tam anlamıyla kahvehane ya da mahalle kavgalarını - tartışmalarını andırdığı için hiç bir sorunun çözümüne yardımcı olmamaktaydı.

Ne var ki bizlerin uyarıları ve bu şekildeki tutumumuz, HK'lı arkadaşların yanlış tutumlarını engelleyemedi. Herhangi bir grubun yanlışta ısrar etmesi nihayet kendi bileceği bir iştir denilerek o grubu kaderiyle yüz yüze bırakmak kimilerince doğru olabilir. Ama herhalde, 2 yıldır bocalayıp duran, çıkmaz içinde olan ve en sonunda PDA'mın konakladığı yerlerde kendine bir yer bulmaya çalışan HK gibi bir grubun PDA'laşmasına izin verilemez verilmemelidir.

TDKP-HK'lı arkadaşlar, kendilerinin bugün PDA'laşma tehlikesi içinde olduklarını söylememizi, bir hakaret falan saymasınlar, PDA'laşma ifadesi, herşeyden önce siyasi bir çizgiyi anlatır. Sınıf mücadelesinde yer alan ya da aldığını zanneden bir sol grubun halkın mücadelesi karşısındaki tutumunun siyasi bir ifadesidir PDA'lılaşma. 12 Eylül öncesinin ve 12 Mart sonrasının deneyleri halkın mücadelesini arkadan hançerlemeye kadar varan çizgi'nin binlerce örneğini hala hafızalarımızda canlı tutmaktadır. Aynı deneyleri bir daha yaşamak, hiçbir devrimcinin arzulamadığı bir şey olmalıdır. Bu nedenle devrimciler, **"Emeğin Sesi"** Dergisinde yer alan yazılardaki karalama ve satışmalar karşısında feverana kapılmamalı, üslup ve iddialar ne denli çirkin ve ağır olursa olsun, soruna sabırla, olgunlukla ve sorumlu bir tarzda yaklaşmalıdırlar. (4)

HK yöneticisi arkadaşlarla tartışmalarımızın düzeyinin **"Emeğin Sesi" dergisinin düzeyinde kalması demek, devrimci mücadelenin geliştirilip yükseltilmesine hizmet etmeyen bir zeminde bocalayıp durmak demektir. "Emeğin Sesi"**nin sunduğu **"tartışma"** platformunun içeriği ve üslubu -daha önceleri defalarca söylediğimiz gibi- devrimin ve mücadelenin ilerletilmesine hiç bir katkısı olmayan, aksine halk güçlerini birbirine karşı düşman etmek gibi bir sonuç yaratan bir platformdur.

Bizlerin bu platformla sınırlı kalan bir tartışma yürütmemiz ve tartışmaya **"Emeğin Sesi"** tarzında katılmamız düşünülemez. HK yöneticilerinin PDA'lılaşması ve HK'nın tabanındaki devrimci militan unsurlara kadar yayılması oldukça tehlikeli bir gelişmedir. Böyle bir gelişmeyi önlemek yönünde bir çabanın olumlu ve yapıcı bir üslupla sürdürülmesi yararlı olacaktır. Bu ise, **"Emeğin Sesi"**nde yer alan ve revizyonizmden, Doğu Perişek'lerden ödünç alınan görüşlerin siyasi olarak ele alınıp değerlendirilmesi ve bunların bugün ne anlama geldiğinin saptanması ile mümkün olacaktır. Yani, bu tartışma siyasi sorunlar etrafında ve de gerçekten ideolojik bir tartışma olmalıdır.

HK yöneticilerinin -özellikle bunların arasına Türkiye'den yeni gelenlerin katılımı ile- giderek olumsuz bir çizgi izlemesi karşısında sol çevrelerde şu sorular yaygın bir biçimde sorulmaktadır: THKO'yu devam ettirdiğini iddia ederek ortaya çıkan, daha sonra Mao Zedung düşüncesinde karar kılan, 1975-79 arası Halk Savaşı, barikat savaşı gibi terimleri dilinden düşürmeyen, yaşasın Çorum Direnişimiz, Tariş Direnişimiz diye bağırıp çağıran, iki yıldır ise bütün bunları inkar eden ve hatta, 12 Eylül'e neden olarak Çorum, Fatsa, Hilvan, Siverek'te olup bitenleri gösteren, 12 Eylül öncesi ve sonrası sürdürülen anti-faşist direniş mücadelelerini ve eylemlerini **"teröristlik", "bireysel terörizm", "maceracılık"** olarak suçlayan bir siyasete ne kadar güvenilir, böyle bir siyasetin yarın AEP çizgisinden ve bugün savunduğu diğer tezlerden vazgeçmeyeceğini kim garanti eder? Böyle bir grubun tabanı bu çizgiye nasıl karşı çıkmaz?

Bu tür sorular çoğaltılabilir.

MÜCADELE DERGİSİ TARTIŞMAYA NASIL KATILDI?

Bu sorulara ciddi siyasal cevaplar aramak gerekmektedir. HK yöneticilerinin bugün geldiği yere karşı Partizan Taraftarı ATİF'in yayın organı **"Mücadele"** Dergisinde yer alan yazılar tartışmayı **"Emeğin Sesi"** tarzında sürdürmeye bir örnek olarak gösterilebilir.

Mücadele Dergisi'nin Aralık 82 tarihli, 74. sayısında, HK ile ilgili bir yazının başlığı aynen şöyle: **"Soysuzlaşmanın böylesine pes doğrusu!"** *Yazıda,* **"Emeğin Sesi"**nde **"terör ve maceracılık"** *üzerine yazılan görüşler konu alınıyor ve HK'nın bu görüşleri ile Evren'in, TKP'nin görüşleri arasında benzerlik kuran alıntılar yapılıyor. Yazıda sık sık şu ifadelere rastlamak mümkün.*

"HK şefleri o kadar zavallı bir konuma düşmüşler ki...", "Halkın Kurtuluşu'nun yorgun 'barikat savaşçıları' ağızları köpürerek devrimcilere en adi metodlarla, kelimesi kelimesine Cunta Şefi'nin ağzından konuşmaktadırlar. İnsanın bir bakıma, 'Emeğin Sesi' gazetesiyle Evren'in konuşmalarını bir arada okuduğunda hangisinin kime ait olduğunu ayırt etmesi için falcı olması gerekir.", "Onlar bu saldırılarla hakim sınıfların gözüne girmeye çalışmaktadırlar." "...Halka adeta, silahları bırakın, cunta iyidir, eğer yaramazlık yapar tekrar mücadele ederseniz yeniden cunta gelir öğütleri vermektedirler." "Peki korkak HK şefleri... Aslında HK şeflerinin yazdıgı E.S. paçavrasını geniş bir şekilde eleştirmeye kalkışmak kitap sayfalarını doldurur." (5)

HK yöneticilerinin yanlış, tutarsız ve hatta devrimci mücadeleye kara çalan düşünce ve iddiaları karşısında, devrimci değerlerin bu şekilde tahrif edilmesi karşısında kuşkusuz birçok devrimci grup ve kişi hiddetlenmektedir. Bu hiddet ve kızgınlığın, -kuşkusuz bu durum devrimci değerlere sahip çıkmanın bir ifadesi olarak yorumlanabilir- HK'nın yurtsever ve devrimci niteliklerini henüz koruyan tabanı için pek eğitici olmadığı ve onları kazanmayı amaçlayan bir tavra pek uygun düşmediği söylenmelidir.

Gerçekten de bugün HK taraftarlarının "Emeğin Sesi"nde ve HK'nın diğer yayınlarında yer alan "terör-maceracılık" iddiaları karşısında, kendi yaptıklarının ne anlama geldiğini merak ettikleri açıktır. Söz gelimi, 12 Eylül öncesinde sivil faşist ve resmi faşistlere karşı dişe diş mücadele eden ve bugün Faşist Cunta tarafından "teröristlikle" suçlanarak katledilen yada idam edilen ve idamla yargılanan devrimcileri "maceracı ve bireysel terörist" olmakla suçlayan HK yöneticilerinin Erdal Eren'e sahip çıkabilmesi, O'nun devrimci kişiliğini ve mücadelesini anabilmesi,"Emeğin Sesi"nde büyük boy resmini basıp onunla ilgili övücü yazılar yazabilmesi -üstelik bunu devrimcileri "terörist-maceracı" ilan ettikleri derginin aynı sayısında yapabilmesi- birbirleriyle bağdaştırılabilecek bir şey değildir. Ve HK'nın tabanı hayretler içerisinde bu tutumun izahını yapmaya çalışmaktadır. Onlar, dönem dönem olumlu özellikler gösteren mücadele tarihlerinin ve geçmişlerinin inkar edilmesi tehlikesini el yordamıyla da olsa görebilmekte, sezebilmektedirler.

Böyle bir ortamda sürdürülecek tartışmanın, HK'nın bugünkü ideolojik siyasi düşünceleri ile HK militanlarının pratiğinin muhtevası ve biçimi arasındaki çelişki de doğrunun ortaya çıkmasına yardımcı olması gerekir. HK yöneticileri, militanlarını Türkiye Devrimi için sağlıklı olmayan bir zeminde hesaplaşmaya zorlamaktadır. HK yöneticileri ile sürdürülecek tartışmada bu hesaplaşmanın doğru, sağlıklı ve üretken bir zemine çekilmesi gerekmektedir. Ve tartışmayı karşılıklı satışma, karalama, suçlama çemberinden çıkarmalı, HK militanları ile sağlıklı bir tartışma ve ilişki zemini yaratılmalı ve bunun içeriği siyasi ve ideolojik sorunlar olmalıdır.

Nasıl bir devrimci mücadele? Devrimci eylemler terör ve maceracılık olarak görülebilir mi? Faşizme karşı direniş mücadeleleri hangi muhtevada olmalı, nasıl şekillenmeli, hangi eylem biçimleri üzerinde yükseltilmelidir? Faşizme karşı mücadelede birlik ve cephe sorunu nasıl ele alınmalıdır? *Cuntanın demokrasiye geçiş aldatmacasına* karşı alternatif bir demokrasi platformu hangi perspektifte ele alınmalıdır? Anti-faşist güçler arasında demokrasi nasıl hayata geçirilmelidir? Geçmişi inkar eğilimlerine karşı nasıl bir ideolojik mücadele verilmelidir.

İşte tartışma bu sorular etrafında sürdürülmelidir. Aslında bu soruların

Devamı 27. sayfada

Revizyonistlerin bir sahtekarlığını Emeğin Sesi devrimcilere karşı nasıl kullanıyor?

"Emeğın Sesi Dergisi'nin 40. sayısının 6. sayfasında yer alan 'Dev Yol ve Maceracılık' başlıklı yazının yanında çerçeve içinde bir küçük yazı daha yayınlandı. 'Dev-Yol kendi kendini yalanlıyor' başlığı ile kaleme alınan bu yazıda HK'lı arkadaşlar Berlin de yayınlanan bir bildiriden hareket ederek özetle 'Devrimci İşçi'nin devrimi bir yana bırakarak devrim ve reform saflaşmasında reformistlerin yanında yer aldığını ve bunlarla, cuntanın yerine köklü dönüşümleri gerçekleştirecek demokratik bir devlet talebi etrafında birlik yaptığını ve bildiri yayınladığını" ileri sürmektedirler.

Önce, HK'lı arkadaşların devrimcilerin bu şekilde bir tutumlarının olamayacağını, Devrimci İşçi'nin, Cuntanın ve onun ilerde alabileceği sivil biçimlerin yerine devrimci bir iktidar alternatifini her zaman savunduğunu ve bildiği halde dergilerinde böyle şeyler yazmalarını bilinçli ve kasıtlı bir çaba olduğunu, bununda hiç kimseye yarar sağlayamayacağını belirtelim.

İkincisi, revizyonistlerin bir sahtekârlığının devrimcilere mal edilmesinin ve bu yolla devrimcilere ileri geri laflar edilmesinin HK taraftarları açısından hiç bir öğretici yanın bulunmadığını birkez daha hatırlatalım.

"Emeğin Sesi" Dergisi tarafıpdan biline biline istismar edilen berlindeki revizyonist sahtekarlığa gelince:

Berlin'deki Devrimci İşçi taraftarı arkadaşlarımızın gönderdiği açıklamadan ve verdikleri bilgilerden anlaşıldığı kadarıyla, FİDEF'li TSİP'li ve onların yandaşı diğer revizyonist kuruluşlar, arkadaşlarımızın itirazına rağmen ve üstelik arkadaşlarımıza da haber vermeden kendi reformist-revizyonist düşüncelerini yansıtan bir bildiriye Türkiye İşçi Gençlik Birliği imzasının yanı sıra Dev-Yol imzasını da atmışlar ve bu bildiriyi kamuoyuna dağıtmışlardır. Berlin'den arkadaşlarımızın konuya ilişkin mektupları şöyledir:

S.E.W. (Sosyalist Birlik Partisi) tarafından bizimde içinde bulunduğumuz B. Berlin Anti Faşist Komitesine Türk ve Şili cuntalarını protesto etmek üzere bir miting tertipleme görüşmelerine çağrılmıştık. Bu öneri komite tarafından olumlu bulunmuş ve katılma yolunda bir prensip kararı alınmıştır. S.E.W. tarafından komiteye bir de bildiri taslağı sunulmuştur. Fakat arkadaşımız (Dernegimiz,adına toplantıya katılan) bildiri taslağını Almanca değilde Türkçe olarak sunulmasını ancak o zaman üzerinde tartışılabileceğini, ek olarak gerek Türk gerek Şili cuntalarını faşist olarak değerlendirdiğimiz bildirinin içeriğinin buna uygun olması gerektiğini söyleyerek bir çerçeve sunulmuştur. Buna ragmen sonraki gelişmelerden derneğimiz haberdar edilmemiştir. S.E.W. ve komite içindeki revizyonist akrabaları bildiri taslağını hazırlayarak altına T.İ.G.B (DEV-YOL) olarak imza atmışlar, ve böylelikle kamuoyuna duyurulmuştur. Yayınlanan bildiri elimize geçer geçmez Dernek Yönetim Kurulumuz olaya tepki göstermiş gerek S.E.W. gerekse Komite Yürütme Kurulunu ve FİDEF yanlısı Türk Merkezinin konuyla ilgisini çekerek kamuoyuna açıklama yapılması konusunda zorlanmıştır. Fakat sonuçta kader dostlarından hiç birisi sorumluluk kabul etmeyerek birbirlerini suçlayarak sorumluluktan kaçınmışlardır.

NOT: Adı geçen komiteye DEV-YOL değil Türkiye İşçi Gençlik Birliği olarak katıldığımız halde bildiriyi hazırlayan örgütler DEV-YOL olarak göstermişlerdir. Aynı şekilde bu konuya dikkatleri çekilmiştir.

Bildiriyle ilgili olarak derneğimizin S.E.W ve Türk Merkezine gönderdiği açıklama şöyledir:

Berlin, den 7.9.1982
S.E.W ve Türk Merkezi Yönetim Kuruluna,

Daha önceki toplantılarda belirtildiği halde, görüşlerimizi almadan yazmış olduğunuz "Dayanışma Mitingine Çağrı" bildirinize katılmadığımızı ve böyle bir bildirinin altına imza atamayacağımızı belirtiriz.

Zira bu bildiri, S.E.W ve Türk Merkezinin görüşlerini yansıtmaktan başka birşey yapmamaktadır.

Bundan başka. T.İ.G.B.(Dev—Yol) olarak tanınmakta ne yapılmak istendiği gerçekten düşündürücüdür!!!

Bu nedenlerden ötürü bu davranışı protesto ediyor, gece ile bir ilgimiz olmadığını adı geçen örgütlere ve kamuoyuna açıklamanızı istiyoruz.

Türkiye İşçi Gençlik Birliği
Yönetim Kurulu

"Emeğin Sesi" Dergisi, bu bildiri ile Devrimci İşçi'nin bir ilgisinin olmadığını, olamayacağını bilmez mi? Berlin'de herkesin duyduğu bildiği bu sahtekarlığı HK'lıların bilmemesine imkan yoktur. Bilmesine bilir ama onun amacı devrimcileri karalamak olduğu için revizyonistlerin sahtekarlıklarını bile kullanmaktan çekinmez, revizyonistlerden medet umar. Buna da ideolojik mücadele adını koyar...

Fırsatcılık geçmişte ne HK'na de başka bir siyasete yarar sağlamadı, bundan sonra da sağlamaz. HK böyle boş şeylerle uğraşacağına derneklerinde, gecelerinde Direniş Cephesi'nin satılmasını engellemese, taraftarlarına Direniş Cephesi yayınlarını okuma yasağı koymasa, Devrimci İşçi'nin seminerlerine taraftarlarını göndermeme yasağını kaldırsa herhalde daha yararlı bir şey yapmış olur.

Cenazeyi de teslim alamadı

Abi

Göndermiş olduğun 22.11.82 tarihli mektubunu aldım. Uzun zamandan beri haber alamamıştım. Mektubunu aldığım günü Varto'da yine bir acı gerçekle kıvranıp duruyorduk. Cenazeye gitmiş arkadaşı son yolculuğuna yolcu ediyorduk. Olay 25.11.82 tarihinde ihbar üzeri bir arkadaşımızı yakalayıp Muş gözetim evine alıyor. Üçüncü günüde intihar etti sözü ile ailesine haber gönderiliyor. Ailesi Varto'ya bağlı Taşlıyaka köyündendir. Nüfusu Varto üzerinedir, soy ismi Bingöl'dür ve iskenceyle öldürülüyor. Babası Cumhurbaskanı, basbakan, içişleri bakanı ve Elazığ Sıkıyönetim komutanlığına dilekce veriyor ve netice alınmıyor tabi. Cenazeyide teslim almadı ama 8.inci kolordu dan komando kaldırılıyor, bir askeri doktor ve Saycı ile intihar raporu verilerek askerler tarafından cenazeyi bir gece anasına babasına getiriliyor verilen dilekçeler neticesiz kalıyor üstelik anası babası köcü cenazeyi almadınız diye hakarete maruz ediyorlar evet durum öyle yine baskınlar iskenceden kendi suclarını kapatmaları için her cesit zulüme başvuruyorlar. Halk fakir perişan benzinin litresi 110 lira cay 500 seker 115 lira bir kibrit 5 lira etin kilosu 450-500 lira hep böyle kendim daha bir iş tutamadım Cocuklar elinden öperler Naime Nazmiye Gülay okula gidiyor 2. si 4'de biri birde bir kalem 100 lira bir defter 150 lira hanım da ivi geçinip gidiyoruz kendimi değil o yavruların okul sorunu ve geleceğinden başka düsüncem yok Sanada bir bebe olmus ALLAH uzun ömür versin ana babasına başlasın burada havalar cok soğuk kar var bu satırları kahvede kömür sobanın önünde elim üşüverek acele yazdım biraz eğri büğrü noktasız virgülsüz imlasız ama okunur kusura bakma Selem yollar Sağlıklar dilerim

NOT

Abi simdi Ceza evinde yeni bir kanun cıkardılar tek tip elbise giydirmek için zorlatıyorlar bu nedenle simdilik Tüm devrimciler açlık grevine gittiler Ayrıca bu elbiseler Akıl hastanelerinde hastalara giydirilen elbiselerdir Onun için Açlık grevi devam ediyor 2 nci bir mesele Avukat davaya girmiyor Çünkü para veremediğimiz için elimizde yok ki verelim durumlar cok perişandır tekrar operasyonlar yapılıyor insanlar yakalanıyor ve Tariş davası sonuclandı da davada haberiniz olabilir yazmıyorum ayrıca İzmir Sirinyer Askeri Cezaevinde Tünel kazılıyor bitişine iki metre kalıyor ve dışarda kamyon gezerken kazalan kanala düşüyor bunun için 80 kişi alıp işkenceye götürüyorlar henüz kimse üstlenmemiş diğer yoldaşların hepsinin durumları kötüdür.

Abi eğer yapabiliyorsan Avukat için bir kac bin lira gönder Çünkü iki aydır Avukat görmeye gitmiyor gönderdiğin 19 bin lirayı aldım Cok cok teşekkür ederim sağ olun var olun siz olmasanız bir Acı corba içemeyiz Tekrar Devrimci selamlarımla esenlik ve mutlu yarınlar dilerim Hoşcakalın

Yoldaşınızın eşi

İnat olsun diye yaşamak gerek

30 Kasım 1982

Kıymetli Kardeşim,

23 Kasım tarihli mektubunu biraz önce aldım ve yanıtını hemen yazıyorum. Gerci hemen yazsam da ancak yarından sonra postaya verebileceğim. Ama ben yanıtını vine de hemen vazıyorum.

Kardeşim paravı buradan ben göndersem olmaz mı diyorsun. Önceki mektubunda da vazdığımda da kendim için istemedim. Daha önce de vazdığım gibi sen paravı Muhammed'e gönder. Ama o paravı bana göndermesin, para onda beklesin. Ben ondan alırım. Yani bana postayla göndermeyecek, bekletecek yanlızca. Hazır olunca emmim yada birine aldırırım. Yani emmim yada nisanlım Muhammed'in yanına gidip alır. Onun için bana göndermene gerek yok.

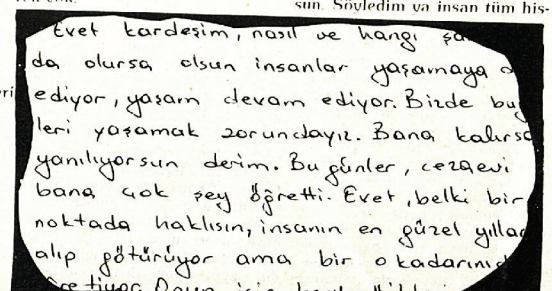

Ben simdi Yesilovaya'da yazacağım mektup, bana onun adresini, daha doğrusu nerede olduğunu yazman iyi oldu. Çünkü nerede olduğunu, köyde mi, askerde mi, okulda mı bilmiyordum. Bunun için de mektup yazamıyordum. Ama onlardan hic birisi de bana yazmıyorlar.

Bana kitap ve sözlük gönderdiğini yazıyorsun. Henüz elime geçmedi. Ama nasıl olsa gelir. Yanlız içine koyduğun sigaralara vazık olacak, çünkü cezaevine sigara ve yiyecek maddesi almıyorlar. Ama belki bir iki tane sini icebilmek nasip olur.

Bizi sorarsan aynı eski hamam. Yarından sonra 2 Aralıkta yine mahkememiz var. Bakalım yine gidip geleceğiz. Buralarda artık kış geldi, havalar bir hayli soğuk. Koğusta soba falan da yok, aşağı katta yemekhanede soba var gündüzleri vakabiliyoruz ama onunda kendine bile hayrı yok. Ekmek ısıtmadan başka bir ise yaramıyor. Ama buna rağmen kendi eşyalarımızıalıp tek tip elbise giydirmek istiyorlar. Henüz bizim koğusa gelmediler ama diğer koğuslardan bazılarına verdiler.

Onun dısında zamanı kitap falan okuyarak geciriyorum. Birkac gün önce bir yayın evinden postayla ödemeli kitap getirttim biraz, simdi onlarla meşgulum.

Hayır, göndereceğin para için hic de öyle düşünmüyorum. Yani bana acıdığını düşünmüyorum. Ve eğer bu derdimi sana yazmışsam biraz güvendiğim için, inandığım için. Yani tek kelimeyle sen benim kardeşimsin. Bütün bu düşüncelerimi yazabilmeme, kalem kağıda, kelimeye dökebilmek imkansız. Seninle bir avuç büskiviti ve cayı paylaştığımız, lokmamızı birlikte yuttuğumuz ve kardeşim olduğunu unuturmuyum sanıyprsun. Söyledim ya insan tüm hissettiklerini kelimelere dökemiyor. Susuyorsam da anla beni!..

Paranın acelesi yok aslında. Ocağın basında aldırabilsem yeter. Sanırım o zamana kadar hallolur. Yani Ocak basında Muhammed'de de bulunsun yeter.

Evet kardeşim, nasıl ve hangi şart altında olursa olsun insanlar yaşamaya devam ediyor, yaşam devam ediyor. Biz de bu günleri yaşamak zorundayız. Bana kalırsa yanılıyorsun derim bugünler, cezaevi bana çok şey öğretti. Evet belki bir noktada haklısın, insanın en güzel yıllarını alıp götürüyor ama bir o kadar da öğretiyor. Onun için kaybettiklerimin yanında kazandıklarım da çok. Sonucta yaşamak, inad olsun diye yaşamak ve dayanmak gerek.

Mektubuma şimdilik burada son verirken tekrar kardeşine, bacıma, sana ve tüm dostlarına selamlar.

Yanıtını bekliyorum, esen kal.

imza

... Ansızın devriye köye girdi

Bu yaz Türkiye'ye tatile bir okurumuz köyünde gördüklerini bize bir mektupla anlatıyor. Bu mektubu özetle aktarıyoruz.

"... Ansızın devriye köye girdi. Millet arasında bir panik başladı. Bende dut ağacının gölgesinde oturmuş bekliyordum.

Başçavuş kaşlarını çatarak muhtarı çağırın diye emir verdi. Çok geçmeden muhtar put gibi karşısına dikilmişti. Muzaffer başçavuş cebinden çıkarttığı kağıda bakarak yazılı olan isimleri okudu, milleten yine tabanca istiyordu. İsmi okunanlardan Hüseyin'e dönerek, 'itiraz istemem, koş evden tabancayı al gel. Samanın altına mı, üstüne mı koydun onu sen daha iyi bilirsin' dedi. Hüseyin itiraz ediyordu. Yokken nereden bulsun. Ağlarcasına yemin ediyordu.

Muzaffer Başçavuç yavaşca ayağa kalktı. Jandarmalara tutmalarını işaret etti. 'Bekçiye hele şuradan iyi bir sopa getir' dedi. Nihayet Hüseyin sırtüstü uzatıldı, hem bağırarak sesleniyordu, komutanım kuran, din, imanıma bende yok diye hemde bacaklarını tutan jandarmaların elinden kurtulmaya çalışıyordu.

Çığlıklar kulaklarımdan çıkmaz oldu. Çeşmenin az üstünde, dutların altlarında toplanan halk kalkıp inen sopa kırıldı kırılacağına bakıyordu. Hele karısının nasıl gururuna dokunduğunu ben yazamam. Onu Elazığ'ın Karakoçan İlçesinin... köyündekilere sorun.

Nihayet epey zaman geçmişti, Hüseyin arabaya alındı, diğerlerine de zaman verilerek bırakıldılar. İki gün sonra geldilerinde tabancalar hazır olmazsa analarından doğduklarına pişman edileceklerdi."

MAMAK'TAN MEKTUP VAR

Ankara Devrimci Yol davasında idamla yargılanan bir arkadaşımızın mektubu

DÜNÜ KAZANIP BUGÜNÜ KAYBETMENIN SENTEZİ YARINI KAZANMAK OLACAKTIR

Merhaba

Bugüne dek, sohbet etmek maksadıyla yalnızca ablama yazdım. Düşüncelerimi duygum elverdiğince ona iletmeye çabaladım. Bunları senin de okuduğunu bildiğimden ayrıca sana yazmaya gerek duymadım. Hem nasıl olsa görüş günleri de konusabiliyorduk. Ne var ki, benim gibi sen de eskiden olduğu üzre, baba-oğul gibi değil de iki arkadas gibi sohbet etmevi özlemissindir... Ablama yazdıklarımı okumus olmana karsın, neler düsündüğümü, moralimin nice olduğunu merak edip bir kez de sana anlatmamı istiyormusun? O zaman, bildiklerini yinelememe katlanacaksın. Hem, bu tür mektupların ilki hep basmakalıp olur, sonra lafın gerisi kolay gelir...

Ablam üsenmese, su bir bucuk sene içinde kendisine yazdığım mektuplardaki sözcükleri irdelese, samırım en sık kullandıklarım: umut, inanc, dün-bugün-yarın ve "inat"dır. Bu yüzden, bu sözcükleri artık ezberlemis olması gereken bacım, beni sana benden daha iyi anlatır mutlaka. (Simdi bacımı öveceğim ama bu vazdıklarımı o da okuyacağından uygun düsmez!)

Öncelikle kendimle-kendimizle bir hesaplasma icinde olduğumu tahmin edersin. Ve iste dilime, düsüncelerime pelesenk olan bu sözcükler, bu hesaplasmanın köse tasları... Öfke, kızgınlık, keskinlik hic yok mu? Var elbet. Ama sirke küpünün akıbeti daha önemli. Anlıyacağın, serin kanlıyım: olumlu ya da olumsuz hic bir önyargıya kapılmamanın doğru olacağına her zamankinden fazla inanıyorum. Bunun için, insanın icinin ferah olması, nesnel düzlemde pismanlığa gerekce olacak bir sey görmemesi yeterli. Hani bir siirde dendiği gibi:

...yani demem su ki
tutunacak dallarımı kesmislerdi birer birer
düseyim diye gayyasına umutsuzluğun,
ama olmadı
olduramadılar hem.
kesilen her dalım filiz verdi simdiden
(kanayaaan, kanayan
filizlerimin adımı ko'madım henüz.)
yani bilesin ki
altında da ezilmedim
üzerime yükledikleri töhmetin.
vicdanımın terazisi
bu sıkleti de çekti, gülüm
bencileyin...

Kuşkusuz, dünü kazanıp bugünü kaybetmenin sentezi, yarını kazanmak olacak. Çünkü dün, o kadar sağlam, o kadar haklıydı ki, bugün de ortaya çıkıveren tüm olumsuzlukları, yarının denek taşlarından başka bir sey olarak göremiyorum... Önemli olan, inanc'ın emzirdiği umut. Haklı bir zeminde bu umut'un adı, düs değil zorunluluktur. Hal böyle olunca, kendi açımdan yarınları bizzat yasamanın da pek önemi kalmıyor; Önemli olan, kazanılabilmesi için yarınların, birseyler yapabilmis olmak: o zaman insan, yasamıs gibi olur yasamayacaksa da, yarınlarda... Yeter ki, dostların, yarını kurabilmek-kurtarabilmek için dünden bugünü ayıklamakta basarılı olsunlar.

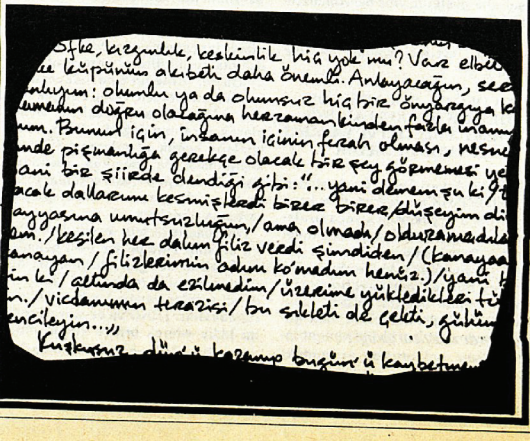

Devrimci Yol Merkez davası işkence altında devam ediyor

• • •

Nasuh Mitap işkence nedeniyle hastaneye kaldırıldığı sırada, mahkeme heyeti tutukluların ve ve avukatların cezaevindeki ve emniyetteki işkencelerle ilgili taleplerini, "mahkememizi ilgilendirmiyor" gerekçesiyle reddetmeye devam ediyor.

•

İşkence ve ölüm tehditlerine rağmen devrimciler halkın davasını ve onurunu kararlılıkla savunuyorlar.

• • •

Ankara'da 18 Ekim 1982 tarihinde başlayan Devrimci Yol Davasında iddianamenin okunmasından sonra sorgulara geçildi. 574 sanıklı 186 idam istemli Devrimci Yol davası başladıktan sonra idam istemiyle yargılanan arkadaşlarımızdan Turgay Erbay çatışma sonucu, Zafer Müctebaoğlu'nun da cezaevinde işkence ile katledilmesi üzerine davadaki sanık sayısı 572'ye, idam talebi de 184'e düştü.

Davanın başlamasıyla birlikte işkence ve baskı uygulamaları daha da yoğunlaştı.

Daha henüz kimlik tespiti aşamasındayken, hakimin **"mesleğiniz nedir?"** şeklindeki sorusuna **"devrimciyim"** cevabı veren arkadaşlardan Ali Akgün, Nedim Soylu ve Bünyamin İnan'a hücre cezası verildi. Zekiye Şen adındaki bayan tutuklu ise yanındaki arkadaşıyla mahkeme sırasında konuştuğu için hücre cezasına çarptırılıyordu. Mamak cezaevi yöneticisi faşist subaylar, mahkemeyi hem özel bir odada kameradan izleyerek, hem de mahkeme salonuna gelerek hakimlere veya savcılara karşı ve yönetim aleyhine sözler söyleyen devrimcileri tesbit ediyor, bunları daha sonra hücrelere atıp işkenceden geçiriyorlardı. Mahkeme başkanı General Yaşar Selamoğlu, hoşuna gitmeyen sözler kullanan, yada gülümseyen, yanındaki arkadaşıyla konuşan tutukluları **"inzibatı bozduğu"** gerekçesiyle salondan dışarı atıyordu. Tutuklular Generalin emriyle askerler tarafından ite kalka salondan çıkarılıyor ve işkencecilere teslim ediliyorlardı.

Askeri faşist rejim, davaya özel bir önem verdiği için mahkemeler sürecinin sessiz sedasız geçmesini sağlamak ve devrimcilerin savunma çizgilerini etkisizleştirmek amacıyla arkadaşlarımızı yeniden Emniyet Müdürlüğü DAL Grubu işkence timlerine teslim etti.

Gazete ve radyoların verdikleri haberlere ve Dergimize ulaşan bilgilere göre cuntacı generaller amaçlarına ulaşamadılar. Devrimciler, artık günlük yaşantılarının bir parçası haline gelen işkenceye aldırmadan halkın çıkarlarını ve onurunu mahkeme sırasında ve işkencelerde savunuyorlar.

Mahkeme işkenceye gözyumuyor

Mamak Askeri Cezaevindeki işkence ve baskılar yetmiyormuş gibi DAL Grubu işkencehanelerinde yeniden başlayan işkence dava sırasında da devam etti. Öyleki sorgu sırası gelen Mehmet Ali Yılmaz, işkencede olduğu için mahkeme salonunda bulunmuyordu. Avukatların bu konuda mahkemeye yaptıkları başvuruya askeri mahkeme **"mahkememizi ilgilendirmiyor"** şeklinde karar alarak gerçek görevinin adil bir yargılama olmayıp devrimcileri cezalandırmak olduğunu bir kere daha gösterdi.

Gazetelerin belirttiğine göre, 21 Ekim 1982 tarihindeki duruşmada söz alan Avukat İbrahim Tezan, müvekkili Cahit Akçam'ın emniyette işkencede bulunduğunu belirterek Akçam'ın duruşmalarda bulundurulması için Emniyetten getirilmesini talebetti. Mahkeme heyeti, Cahit Akçam'ın kimlik tesbiti yapıldığı için duruşmalara getirilmesine gerek olmadığına karar veriyordu. Böylece Askeri Cuntanın ve mahkemelerin işkenceleri soruşturduğu şeklindeki iddiaları boşa çıkıyordu. Sözde hukuk okumuş hakimler bu şekilde, işkenceyi meşrulaştırıcı ve teşvik edici bir fonksiyon yerine getiriyorlardı.

Cahit Akçam'dan sonra çok sayıda arkadaş emniyete işkenceye götürüldü. Bunlardan isimleri öğrenilebilenler şunlar: Bülent Forta, İbrahim Şalap, Vedat Erol, Erdoğan Genç, Abdullah Şengörenoğlu, Hacı Badem, Abdullah Evcil, Süha Akın, Alaaddin Temiz İbrahim Aslan, Selahattin Karataş, Leyla Köseoğlu, Nusret Sefa Akyürek, Mehmet Ali Yılmaz, Nasuh Mitap, Zeynel Karacaoğlan, Hasan Dönmez, Hüseyin Özcan, Hamdi Çetin Hatipoğlu.

İşkencenin rejimin en önemli ve temel unsurlarından birisi olduğunu DAL Grubu işkencesindeyken sorgu sırası gelen bu nedenle sorgusu işkenceden sonra yapılan Mehmet Ali Yılmaz şu şekilde anlatıyordu:

"Sorgu sırası bana geldiği zaman emniyete götürüldüm. Bu dönemde öncelik mahkeme yerine işkenceye tanınmıştır. Bu da açıkca göstermektedir ki, bugüne kadarki adli süreci tümüyle işkence belirlemiştir. İşkence herşeyin, hukukun, adaletin ve toplumsal değerlerin üzerinde tutuluyor. Bizde hukuk, adalet ve mahkeme denilince ilk akla gelen konu işkencedir. İşkence değişik düzeyde de olsa kesintiye uğramadan sürdürülmektedir. Peşinden bir dönemin suçluları olarak ilan edildiğimiz için insan onuruyla bağdaşmayan hareketlerle karşı karşıyayız."

Nasuh Mitap komaya sokuluyor

Sorguların başlamasından sonra işkenceler hem cezaevinde hem de Emniyette yoğunluk kazandı. Merkez Komitesi üyesi olmak iddiasıyla ve idam talebiyle yargılanan devrimcilerin sorgu sırasındaki tutumları cuntayı rahatsız ediyordu. Öyle ki, hakim, Melih Pekdemir'e, **"burada siz mi yargılanıyorsunuz biz mi?"** diye soruyordu. Bu havayı kırmak ve savunmaları etkisiz hale getirmek için işkence daha da yoğunlaştırıldı. Mehmet Ali Yılmaz'ın işkencede olduğunu, sıranın onda olduğunu, bu nedenle ifade vermeyeceğini belirten Nasuh Mitap, mahkemenin sorgu verme hakkını kaybedeceğini söylemesi üzerine söz alıyor ve işkenceleri açıklıyor ve iddianameye cevap vermeye başlıyordu. Nasuh Mitap daha sonra cezaevinde saldırıya uğruyor ve işkenceye alınıyordu. Ağır işkenceler sonucu fenalaşan ve işkenceleri protesto için yemek yememeye başlayan Nasuh Mitap iki gün sonra komaya giriyor ve hastaneye kaldırılıyordu. Mitap'ın hastanede olduğu için sorgusu yarım kalmıştı. Nasuh Mitap, daha önce de (Ocak 1981 operasyonu sırasında) yine işkence nedeniyle komaya girmiş ve uzun süre hastanede yatmıştı. Bir süre felçli kalan arkadaşımız yeni yeni iyileşiyordu.

Köln Radyosu'nun 10 Ocak günkü Türkçe Yayınında Avukat Emin Değer'in mahkeme heyetine cezaevindeki baskıları ve bazı bayan tutuklulara yapılan saldırıları anlatan, bunlara karşı önlem alınmasını isteyen bir dilekçesinden sözediliyordu. Avukat Emin Değer mahkemede yaptığı açıklamada, 6 Ocakta Mamak Cezaevinde Devrimci Yol Davası tutuklularının baskıya maruz kaldıklarını, baskılara direnen 28 bayan tutuklunun hücre cezasına çarptırıldığını ve tutuklulara görüş yasağı konduğu belirtiliyordu. Değer, bu baskıların savunma hakkına yönelen bir saldırı olduğunu, bu ortamda sağlıklı bir savunmanın yapılamıyacağını belirtiyor, mahkemeden duruma müdahale etmesini istiyordu. Mahkeme ise herzamanki gibi bu olayların kendilerini ilgilendirmediğini söylüyordu.

Görüş ve haberleşme yasağı konulan tutukluların aileleri, evlatlarına niçin böyle davranıldığını cezaevi idaresinden soruyorlar, aldıkları cevap ise, **"İstiklal Marşını yüksek sesle söylemiyorlar. Onun için yönetmelik gereği hücre cezasına çarptırıldılar."** şeklinde oluyordu!..

Son alınan bir habere göre, Nasuh Mitap komadan çıktı ve iyileşmeye başladı. Cezaevindeki baskıların ve emniyete götürülmelerin ise devam ettiği bildiriliyor. •

Görev kabul eden hakim ve savcılar

MAHKEME HEYETİ

Mahkeme Başkanı **Tuğgeneral Yaşar Selamoğlu**
Duruşma Hakimi **Hakim M. Ekrem Çelenk**
Hakim Üye **Hakim Şemsettin Bilgin**
Hakim Üye **Hakim Kd.Yzb.Fevzi Uğur**
Hakim Üye **Hava Hakim Kd.Yzb. Timuçin Kurtman**
Hakim Üye **Hakim Tuncer Büyükkaymakçı**

SAVCILAR

Albay Nurettin Soyer başkanlığında bir ekip tarafından düzenlenen Devrimci Yol İddianamesinin hazırlık çalışmalarında ve mahkeme sırasında görev alan savcılar şunlar: **Hakim Binbaşı Osman Şimşek, Hakim Ön Yüzbaşı Mustafa Uğur, İrfan Bacaksız, Akın Öncül, Nejdet Mutiş, Metin Ölmez, Arif Gündoğdu Gürses, Yavuz Yazıcıoğlu, Deniz Hakim Albay Muammer Aksüt, Hakim Yüzbaşı Serdar Karapınar, Nasuhi Kordoğlu, Ünsal Sarıduman.**

Sorgularda neler söylediler..

Ankara'da devam etmekte olan Devrimci Yol Merkez Davasında yargılanan arkadaşlarımızın sorguları devam ediyor. İlk sırada yer alan devrimcilerden bugüne kadar onunun sorgusu tamamlandı. Sorgusu tamamlananların mahkemede söylediklerini devrimci kamuoyuna ulaştırmayı bir görev kabul ettiğimiz için özellikle siyasi gelişmelere ilişkin bölümlerini yayınlamaya başladık. Bu sayımızda Oğuzhan Müftüoğlu'nun ifadesinin bu çerçevedeki bölümlerinin yanı sıra, diğer arkadaşların ifadelerinden de kısa özetler-bölümler yayınlıyoruz. Bunların geniş şekilde yayınlanmasına devam edilecektir.

OĞUZHAN MÜFTÜOĞLU: İddianamenin 1. sırasında yer alan Oğuzhan Müftüoğlu, sorgusunun ilk bölümünde emniyet müdürlüğündeki ve cezaevindeki işkence ve baskı uygulamalarını anlatarak, savunma haklarının ortadan kaldırıldığını belirttikten sonra şunları söyledi:

"Benim Devrimci Yol Dergisinin yayınlanmasına iştirak ettiğim hususu doğrudur. 1977 yılından sonra bazı arkadaşlarımla birlikte Devrimci Yol dergisinin yayınlanması için çalıştım. Bu dergide o sırada ülkemizde cereyan eden olaylarla ilgili olarak ve teorik ve siyasal konularla ilgili olarak yazılar yazdım, görüşlerimi açıkladım. Bu arada genelde aynı düşünceleri paylaştığım arkadaşlarımla ilişkilerim, görüşmelerim ve ortak çalışmalarım olmuştur. Benim hiçbir zaman reddetmeyi düşünmediğim bu faaliyetlerim, iddianame ve polis anlatımlarında mahiyet olarak tamamen değiştirilerek anlatılmaktadır.

Öte yandan 12 Eylül öncesinde meydana gelmiş olayların bir kısmı bizim Anayasa'yı cebren ortadan kaldırmaya teşebbüs suçunu işlemiş olmamızın bir kanıtı olarak gösterilmektedir. İddianamede bir takım olaylara değinilirken 12 Eylül öncesinde meydana gelmiş olayların esas çıkış sebepleri ve nitelikleri üzerinde hiç durulmamaktadır. Oysa bu konu üzerinde birazcık durulmuş olsa idi, bizlerin Anayasa'yı ihlal suçunu işlediğimize kanıt olarak gösterilen olayların gerçekte MHP'nin devlete ve ülkeye zorla hakim olmak amacıyla yürüttüğü terör ve saldırıların bir sonucu olarak meydana geldiği kabul edilmek zorunda kalınacaktı. 12 Eylül öncesinde bütün halkımızın acı içinde yaşadığı büyük olaylar meydana gelmiştir. Ama bu olayların sebebi devrimcilerin zorla anayasal düzeni değiştirmeye yönelik çalışmaları değildir. Bunların sebebi, ülkemizin tümü ile faşistleştirilmesi için yürütülen terör ve saldırılardır. Olaylar bu sebeple ülkemizi bir iç savaşın eşiğine getiren boyutlara varmıştır. İddianame, MHP li polislerin hazırladığı ve bizlere işkence ile imzalattırılan beyanlara dayanmaktadır. İddianamedeki iddialar tümüyle gerçek dışıdır.

Devrimci Yol dergisi yayınlanırken hangi amaca yönelik hareket edildiği, ne gibi düşüncelere sahip olduğumuz ortaya konulmuştur. Ülkemizde büyük olaylar yaşanıyor, önemli gelişmeler oluyordu. Buna karşılık bu gelişmelere doğru bir şekilde müdahale edebilecek, doğru yolu gösterebilecek devrimci bir parti mevcut değildi. Devrimci bir mücadelenin asgari şartı olarak görmemize rağmen böyle bir partiyi o dönemde oluşturmanın koşullarının bulunmadığını görüyorduk. Bu yüzden bir yayın organı vasıtasıyla görüşlerimizi açıklamayı uygun bulduk. Bu vasıta ile bir

Oğuzhan Müftüoğlu, mahkemede iddianameyi cevaplandırırken

Sorgularda neler söylediler...

yandan ülkemizde meydana gelen önemli olaylarla ilgili olarak görüşlerimizi açıklayacak, diğer yandan da devrimci bir partinin oluşabilmesi için gerekli fikir temelini oluşturmaya çalışacaktık. İktidarın ele geçirilmesindeki siyasal mücadele ise ancak ve ancak, devrimci bir partinin oluşturulmasıyla gündeme gelebilecek bir olaydır.

Devrimci Yol, herşeyden evvel böyle bir partinin gerekliliğine inanan bir çabadır. Ancak, bizim bu yöndeki gücümüzü ve çabalarımızı aşan nedenlerle böyle bir amacın gerçekleştirilmesi mümkün olamamıştır. Bunun karşılığında farklı bir gelişme ortaya çıkmıştır. Özellikle 1977'lerden sonra ülkemizde yaşanan olaylar büyük boyutlara ulaşmıştır. Toplumumuzu her yönden sarsan, sarsıntılara uğratan büyük bir buhran yaşanıyordu. Bir yandan da MHP çevresinde kümelenen güçlerin ülkemizin bütünüyle faşistleştirilmesi politikası çerçevesindeki saldırıları geniş toplum kesimlerine yönelerek ortamı gittikçe sertleştiren ve toplumdaki kamplaşmaları şiddetlendiren bir rol oynamaya başlamıştır. Faşist terör hareketlerine karşı oluşan tepkiler buhranın yarattığı tepkilerle birleşerek çok geniş boyutlara ulaşmıştır. Bu gelişmelerin bir neticesi olarak ülkede çok güçlü ve yaygın boyutlarda bir politikleşme meydana geldi. Meydana gelen tepkiler giderek düzenin siyasal kurumlarından kopmaya başladı. Bu şekilde oluşan muhalefet, etrafında toplanabileceği bir parti veya örgüt bulunmadığı için belirli yayın organları ve çeşitli mesleki, sendikal örgütler çevresinde yoğunlaşmaya başladı. Toplumun her kesiminde belirli siyasal örgütlerin, partilerin yanısıra belirli yayın organlarındaki görüşleri benimsemiş siyasal kümeler meydana geldi. Ve bu gruplar benimsedikleri görüşler doğrultusunda ortak faaliyetlerde bulundular. Bütün bu gelişmeler ülkemizdeki yaşanan durumun özelliklerinin sonucu olarak meydana gelmiştir. Böyle bir gelişmenin etkisiyle belirli bir siyasal örgüt görüntüsü kazanan yayın organlarından bir kısmı kendisinin bir siyasal parti veya örgüt olduğunu ilan etmiş, bir kısmı ise böyle bir yola gitmemiştir. Neticede hangi durumda olursa olsun bu tür yayın organlarının birer siyasal örgüt gibi göründüğü ve kısmen o fonksiyonları yerine getirdiği bir durum ortaya çıktı. Devrimci Yol bu yayın organlarından bir tanesidir.

Oğuzhan Müftüoğlu, yakalanmadan birkaç ay önce. Üstteki küçük resimde ise mahkeme sırasında. (38 yaşında, Avukat)

Devrimci Yol dergisinin yayınlanmasından bir süre sonra özellikle faşist terör hareketlerine karşı oluşan tepkiler ve bunlara direnme ve karşı çıkma eylemleri bu derginin etrafında yoğunlaşmıştır. Ülkedeki yaygın politikleşme olayının da etkisiyle Devrimci Yol görüşlerini benimseyen geniş bir kitle oldu ve bu geniş kitle dıştan adeta siyasal bir örgüt görüntüsü kazandı. Bunun gerçek anlamda bir örgüt olmadığı, hele iddianamede anlatılan şekilde bir silahlı çete olmadığı ortadadır. Ortada yasal olarak yayınlanan bir dergi vardır. Bu dergide yayınlanan görüşleri benimseyen kişiler düşünce ve inançları doğrultusunda ve kendi iradeleriyle bulundukları yerde şu veya bu şekilde hareket etmişlerdir, faaliyetlerde bulunmuşlardır.

Devrimci Yol siyasi iktidarı ele geçirmek planında siyasal mücadeleyi yürütebilecek devrimci partinin oluşturulmasını hedefleyen bir yayın organıdır.

İddianamede 12 Eylül öncesindeki bilinen koşullar altında meydana geldiği iddia edilen bir takım olaylar bizler tarafından kamuoyunu panik ve güvensizliğe sevkederekkanlı bir iç savaş çıkarmak ve bu şekilde anayasal düzeni değiştirmek amacıyla çıkartılmış, yaratılmış olaylar olarak gösterilmektedir. Ben devrime ve devrimci düşüncelere inanan bir insanım, hayatımda hiçbir zaman buna benzer bir saçma yolla devrim yapılabileceğini düşünmedim. Devrim herşeyden önce içinde yaşadığımız, bir parçası olduğumuz toplumu daha iyi, daha güzel ve daha insanca bir yaşam düzenine ulaştırma davasıdır. İnandığım bir devrimi ancak ona inanan, o bilince ulaşan halk gerçekleştirebilir. Halkı korkutarak panik ve güvensizliğe sevkederek ne devrim için en ufak bir fayda sağlanabilir, ne de devrime halkın inanması sağlanabilir. İddianame faşizmin ve darbeciliğin kullanabileceği yol ve yöntemleri bize malediyor. İnanmadığımız ve daima yanlışlığını anlatmaya çalıştığımız, karşı çıktığımız düşüncelerle bizleri suçluyor. Böyle bir suçlamayı

İZLENİMLER

"... Emniyet'te ölmek bir onurdur..."

Ankara'da devam etmekte olan Devrimci Yol Davasını izlemeye giden heyet, avukat ve gazetecilerin notlarından, çeşitli gazetelerin haberlerinden derlediğimiz mahkeme izlenimlerini aşağıda sunuyoruz:

6 Aralık Pazartesi:

Duruşma başladı. Bazı avukatlar mahkemeye ortak bir dilekçe verdiler. Dilekçede, **"iddianamenin yasal dayanaktan yoksun olması nedeniyle iptal edilmesini, bunun yerine yeni ve yasal bir iddianamenin hazırlanmasını..."** talebettiler. Duruşma Hakimi verilen dilekçeyi değerlendirmek üzere ara verildiğini açıkladı. Avukatların, dinleyicilerin, gazetecilerin yüzünü sırayla inceliyorum, herkes nasıl olsa reddedilecek havası içinde. Duruşma tekrar başlayınca heyet, avukatların itirazlarının reddedildiğini açıklıyor. Bundan sonra ilk sanık Oğuzhan Müftüoğlu mikrofona çağrılıyor. Salon büyükçe, sayıları 600'e yaklaşan sanıklar birbirlerine çok yakın, sanki balık istifi şeklinde yerleştirilmişler. Salonunun o arka taraflarında kalabalık bir dinleyici grubu var. Hepsi can kulağıyla duruşmayı ve söylenenleri izleyip dinliyorlar.

Oğuzhan Müftüoğlu sorgu masasına geliyor. Öncelikle rahatsız olduğunu belirterek, **"uzun süre ayakta duramayabilirim, çünkü belimden rahatsızım, tüberkülozum, sol kolum hala tutmuyor, iki kulağımın zarı patlak.."** diyor. Bunun üzerine yargıç hemen sandalye getirerek oturabileceğini belirtiyor. Müftüoğlu sonra şunları ekliyor: **"Burada işkenceleri ve cezaevi koşullarını uzun uzun anlatmayacağım. Artık bu uygulamaları siz dahil duymayan, bilmeyen kalmadı. Cezaevinde ve emniyetteki uygulamaları hedef şaşırtmak için birkaç görevlinin üstüne yıkmak yetmez. Bu uygulamalar tamamen yönetimin politikasıdır. Bu uygulamalardan sadece biz etkilenmeyiz, aileler ve halk etkilenir, bunlar yıllarca unutulmaz. Ben işkenceye bir mevsimde girdim, başka bir mevsimde çıktım"** Müftüoğlunun sözlerini hakim kesiyor, **"hani işkenceleri anlatmayacaktın"** diyor. Müftüoğlu buna karşı şöyle diyor: **'bunları işkence kötüdür, insanlık suçudur falan demek için anlatmıyorum. Yüzlercemizi idamla, 600 kişiyi de çete yargılıyorsunuz, bu iddiaların dayandığı mantığı anlatmaya çalışıyorum."** Yargıç birşey diyemiyor. 1 numaralı sanık iddianameyi cevaplandırmaya başlıyor. Söylediklerini hakim tam anlamıyla toplayıp zabıtlara yazdıramıyor. Bazı cümleler sanığın anlatmak istediğinin dışında yazdırılıyor zabıtlara. Mahkeme heyeti henüz sanıkların nasıl bir sorgu stratejisi izleyeceklerini kestiremiyor. Bir ara ilginç bir durum oluyor. Müftüoğlu söylediklerinin zabıtlara yanlış geçtiğini belirterek el yazması 28 sahifelik bir savunmayı sunmak istediğini söylüyor. Bunun üzerine yargıç **"hem cezaevinde sorgu ve savunma için hazırlanamadığını, buna olanak verilmediğini söylüyorsun, hem de 28 sahifelik savunma hazırlamışsın, bu çelişki değil mi?"** diye soruyor. Müftüoğlu, **"bu dediğinize siz de inanmıyorsunuz değil mi?"** diye cevap verince hakim peki haklısın der gibi kafa sallıyor. Bozuluyor sanki. Ve 28 sahifelik yazıya gerek olmadığını söylüyor, Müftüoğlu ısrar ediyor ve yazı dosyaya konuyor.

Dinleyiciler memnun ve heyecanlı görünüyor. Sorguyu çok sayıda gazeteci ve avukat izliyor.

BAŞPINAR, "SAVCI SÖZÜNDE DURDU, BENİ TAM ALTI DEFA EMNİYETE GÖNDERDİ" DEDİ

Sorgu sırası Ali Başpınar'a geldiğinde ilginç şeyler oldu. Başpınar Kemal Yazıcıoğlu ve Bekir Pullu adlarındaki polislerin seni yasal yollardan öldüreceğiz, ne kadar cinayet varsa sana yükleyeceğiz dediklerini ve aynende öyle yaptıklarını söyleyince salondan gülüşmeler oldu. General, güldün diye sanıklardan birisini dışarı attırdı. Başpınar sözlerine şunları ekleyince salonda ve dinleyiciler arasında bir anda sessizlik oldu. **"Emniyette ölmek bir onurdur, biz o onura erişemedik burada böyle bir iddianame ile yargılanmaktan üzüntü duyuyorum."** Başpınar daha sonraki saatlerde salondakilerin gülüşmelerine neden olan sözler söyledi. Şöyle dedi: **"Savcılığa geldiğimizde askeri savcı bana emniyet ifadeni kabul etmezsen seni geri emniyete gönderirim dedi. Bu konuda sözünü öyle bir tuttu ki beni tam altı defa Emniyete gönderdi."** Sanıklar ve dinleyiciler çok kısa bir sessizlikten sonra gülüşmeye başladılar.

ANAYASAYI KİM İHLAL ETTİ BİZ Mİ SİZ Mİ?

Başpınar'ın kısa geçen sorgusundaki ilginç şeylerden birisi de Anayasayı kimin ihlal ettiğine ilişkin idi. Sanık şöyle diyordu: **"Biz mevcut düzeni ve Anayasayı yıkmakla suçlanıyoruz. Önce 12 Martta Anayasanın bir kısmı değiştirildi, 12 Eylülde ise mevcut yönetim tarafından tümden yok edildi. Kendilerinin ortadan kaldırdığı bir anayasayı yıkmak suçlamasıyla burada biz yargılanıyoruz. 12 Eylülden sonra anayasa mı kaldı ki birileri onu yıkmaya çalışsın."** Mahkeme heyeti bunları sessizce dinledi. Gazetecilerden bazıları birbirlerinin kulaklarına bir şeyler söylüyorlardı bu sırada.

MERTLİK TARTIŞMASI

Bir gazetecinin tuttuğu notlardan:

"Melih Pekdemir adındaki bu genç herkesi çok etkiledi. Mahkeme bile hayretler içinde kaldı ve sanığa zabıtları kendisinin yazdırmasını söyledi. Tutuklu yakınları bu gencin ifadesini hayranlıkla izliyorlardı. Bir ara sanık faşist generaller cuntası diye bir terim kullandı. Salonda öyle bir hava vardı ki çıt çıkmıyordu. Faşist generaller lafını duyan mahkeme başkanı general bir ara tedirgin oldu bu sözlerden. Duruşma Hakimi de sağa sola kafa sallamaya başladı. Sonra da sanığın sözünü kesti 'olur mu böyle şey, ne diyorsun' dedi ve Pekdemir için devlet güvenlik kuvvetlerine, orduya, meşru yönetime hakaret ettiği gerekçesiyle suç duyurusunda bulunacaklarını açıkladı ve bir karar alarak sanığı Ankara Sıkıyönetim komutanlığına şikayet etti. Bunun üzerine Pekdemir şunu söyledi: 'beni bunu söyledim diye zaten yargılıyorsunuz. Her faşist generaller dediğimde tekrar tekrar dava mı açacaksınız?"

Ankara Devrimci Yol davasından bir görünüm.

ÖĞLEDEN SONRA...

Melih iyi gidiyor, güzel konuşuyor, meseleleri gayet açık koyuyor. Hakim bir ara baktı olacak gibi değil, tahrik edici bir soru sordu.

Hakimin **"İçinizde hiç mi bir babaviğit yok. Buraya çıkıp mertce ben yaptım, ettim, bu işe kellemi koydum diyen yok mu? Her çıkan ben etmedim, yapmadım diyor"** demesi üzerine Melih Pekdemir, **"Eğer sizce mertlik, babaviğitlik, gerçek dışı bir mantıkla ve işkencelerle hazırlanan bu iddianameyi kabul etmekse ve sizin mantığınızı, senaryonuzu ve iddianızı kabul etmek mertlikse bunu kesinlikle kabul etmemiz mümkün değil. Ama biz devrimciler savunduğumuz ve bildiğimiz doğru yolu her zaman yiğitçe savunduk ve savunmaya da devam edeceğiz. Biz bu işe kellemizi koyduk. Bizden bu iddialarınızı kabul etmemizi de beklemeyiniz."** Bu sırada Başkan (General) yine müdahale etti, **"Avukatlarınız iyi akıl vermiş"** dedi. Bunun üzerine adı Mehdi Bektaş olan bir avukat söz istedi. General Başkan **"Otur yerinesöz vermiyorum"** dedi. Arkasından da General görevlilere avukat Mehdi Bektaş'ı dışarı atmalarını söyledi. Bunun üzerine salondaki askeri görevliler koşarak Mehdi Bektaş'a saldırdılar. Bektaş dışarı atıldı. Salonda hava birden gerginleşti, bu sırada duruşma yargıcı hemen duruşmaya ara verdi. Tekrar duruşma başladığında avukat İbrahim Tezan söz alarak Başkanın tutumunun yasalara aykırı olduğunu belirtti. **"Muhatabımız kim? Başkan mı, yoksa yargıç mı yetkili olduğunun açıklanmasını"** istedi. Yargıç **"Herşey yasalarda açık"** diyerek kıvırdı. Avukat bastırdı ve sonunda **"o zaman ben yasadaki yetkileri anlatayım"** dedi ve anlattı. Yargıç bir yanlış anlama olduğunu belirterek meseleyi kapattı.

Melih Pekdemir'in sözleri dinleyiciler arasında oldukça heyecan yarattı. Sorgu bittikten sonra tutuklu yakınlarının yüzü gülüyordu.

elbette ve asla kabul edemeyiz. Kaldı ki ülkemizde iç savaş çıkarmak için faaliyete girenlerin gerçekten kimler olduğu çok iyi bilinmektedir. 12 Eylül öncesinde bir iç savaş, kanlı bir savaş çıkarmak isteyenler devrimciler değildi. Bizzat askeri savcıların kendilerince hazırlanan MHP davası iddianamesinde de belirtildiği gibi iç savaş doğrultusundaki gelişmeler faşizmin bütün Türkiye'ye egemen olmak, sokağa, mahallelere ve devlete egemen olma çabalarının bir neticesi olarak meydana gelmiştir.

...

12 Eylül öncesi olayların gelişimi, çıkış sebepleri ve nitelikleri incelendiğinde bu olayların yaygın Faşist terör hareketlerinin bir sonucu ve onlara bir tepki olarak meydana geldikleri bu yüzden bu saldırılara karşı savunma veya tepki hareketleri özelliğinde oldukları dolayısıyla herhangi bir Devrimci hareketin iktidarı ele geçirmeye yönelik eylemleri cümlesinden olarak kabul edilemeyecekleri açık olarak görülecektir. Kuşkusuz bu konu olayların ve iddiaların yani suçlamanın değerlendirilmesine ait bir konu olarak esas olarak savunma aşamasında üzerinde etraflıca durulacak olan bir konudur. Ancak, bizlere yönelik suçlamalar konusunda somut konularla ilgili olarak vereceğim cevapların ve iddianame konusu olan olayların daha iyi anlaşılabilmesi için 12 Eylül öncesindeki siyasi gelişmeleri, meydana gelen olayları esas çıkış sebepleri ve özellikleri konusundaki görüşlerimi kişisel suçlamalara cevap vermeye geçmeden önce kısaca açıklamak istiyorum.

Türkiye eğer 12 Eylül öncesinde meydana gelen büyük olayların sonucu olarak kısmen yaşanır hale gelmiş olan bir iç savaşın eşiğine gelmişse ve bu yüzden bir kere daha Askeri müdahale olgusu ile karşı karşıya kalmışsa böyle bir gelişme her şeyden önce ülkemizde onlarca yıldır uygulana gelen ekonomik politikalarının bir neticesi olarak görülmelidir. Türkiye'de birkaç on yıldır Emperyalizme bağımlı ve çarpık bir sanayileşme yönündeki hızlı değişme ve gelişmelerin yarattığı sarsıntılar bunalımlar yaşanmaktadır. Ülkemizde 25 yıldır bir Anayasa tartışması yoğun biçimde sürdürülegelmiştir. Tam üç kere sürekli yoğun bir enflasyon ortamında üç büyük devalüasyon gündeme gelmiş, her seferinde de bir takım Sosyal ve Siyasal çalkantılarla beraber neticede üç kere Askeri Müdahale olmuştur. Herşeyin büyük sermaye kesimlerine göre şekillendiği bir ekonomik ve sosyal ortam meydana gelmektedir. Böyle bir ortamda sürekli olarak yürütülen enflasyon ve devalüasyon politikaları veya bankerlik olayları yine Halk kitleleri içinde orta sınıfların elindeki sermaye birikimleri büyük sermaye çevrelerine aktarılmaktadır. Yoksul Halk kesimleri giderek daha çok yoksullaşmaktadır. Bu gelişme ve değişmelerin sonucunda geniş Halk kitleleri içinde Sosyal ve Siyasal uyanış ve gelişmeler hızlanmakta daha geniş sosyal haklarla beraber daha geniş bir Demokrasi temelinde gündeme gelmektedir. Bunun karşısında ülkeye hakim olan çevreler de bu gelişmeleri yavaşlatıp durdurmak istekleri ortaya çıkmaktadır. Bu talepleri bastırma istekleri ortaya çıkmaktadır. Bu gelişme ve zıt talepler çevresinde meydana gelen tartışma ve çatışma sonunda nihayet eski siyasi ve hukuki yapılar yetmez hali geliyor.

Buhran çeşitli gelişmelerden sonra Hakim kesimlerin tercihleri yönündeki müdahalelerle geçici olarak sonuçlandırılır. Ancak, 1975'lerden sonraki buhran çok daha geniş boyutlara ulaşmaktadır. Ve büyük bir iç savaşın eşiğine kadar gelebilir. Böyle bir gelişmede kuşkusuz iç ve dış çeşitli nedenlerden söz edilebilir. Fakat böyle bir gelişmenin esas nedeni önceki dönemlerden farklı olarak bunalımın çözümü bütün toplumun Faşistleştirilmesine göre bir proğramın gündeme getirilmiş olmasıdır. Ülkemizdeki bir kısım büyük sermaye çevresi kendilerine emin sivil destek güçleri oluşturmaya Halk içinde gelişen muhalefet hareketlerine muhalefet eğilimlerini ve hareketlerini bu güçler tarafından yürütülecek terör ve baskı

İşkence sonucu ikinci kez hastaneye kaldırılan Nasuh Mitap. Yandaki resim 1976-1977 yılında çekilmiştir. Üsteki ise, Mamak Askeri Cezaevi avlusunda 1982 Şubatında çekilmiştir. (36 yaşında, SBF mezunu)

yolları ile bastırma politikasına yöneldi . Bu suretle 1975'lerden sonra bütün ülkeyi Faşistleştirmeyi amaçlayan bir program uygulanmaya konuldu. Bunun bir parçasını oluşturan saldırılar o dönemden sonra sadece o güne kadar Solcu olarak bilinen dar bir çevreye değil, CHP'li kesimlerle Sağcı olarak nitelenen MSP'ye mensup kitlelere de yönelince olaylar geniş Halk kesimleri içinde hızla yaygınlaştı. Bu olay, çatışmaların geniş boyutlara ulaşmasının belli başlı sebeplerinden biri olmuştur. Olayların bu şekilde gelişmesi, başka sebepler arasında kuşkusuz o dönemlerde siyasal partiler tarafından uygulanan politikalarında önemli bir rolü olmuştur. 12 Mart döneminden sonra 1974'lerde ülkede nisbi bir sükunet vardı, 1975 yılında 1. MC hükümeti kurulduktan sonra bu nisbi sükunet hızla ortadan kalkmaya, onun yerine bir sertleşme havası gelişmeye başlamıştır. Hatırlanacaktır ki o dönemin başbakanı Süleyman Demirel'in garip bir yumruklanması olayı bile bu sertleşme politikası için değerlendirilip kullanılmıştır. Milliyetçi Cephe Hükümeti döneminde tam bir cepheleşme politikası sürdürülüyordu. Kısaca bu siyasal çatışma ve kamplaşma ortamını sürdürmek için her şey yapılıyordu ...

Böyle bir ortam içinde yani herkesin gözü önünde Faşist terör hareketleri halktan halka yayılarak toplumun her kesimini kapsamaya başladığı yukarda da dediğim gibi saldırıların sadece Devrimci ve de Sosyalist düşüncelere sahip insanlara değil bütün toplumu sindirme amacı ile genel olarak sol eğilimli kabul edilen geniş Halk kesimlerine yönelmesi bu saldırılara karşı çok yaygın bir tepkiyle savunma hareketleri şeklinde veya tepkisel olaylar şeklinde hızla büyümesine olayların ve çatışmaların ülke çapında yaygın boyutlara ulaşmasına yol açmıştır. Ve böyle uygun bir toplumsal psikolojik artamın oluşmasına yol açmıştır. Tehdit ve saldırılara uğrayan insanlar kendilerini korumak için çeşitli yollara başvurarak saldırıya karşı yasalara uygun, veya aykırı çeşitli tepkisel olaylar da geliştı.

Siyasal kamplaşma ve kutuplaşma toplumun bütün alanlarını ülkenin her yanını kapladı. Bunun sonucu olarak okullar, kahveler, iş yerleri, sokaklar, mahalleler giderek köyler ve şehirler bölündü. Böyle bir çevre içinde meydana gelen binlerce olay gittikçe kronikleşerek yıllarca yaşandı. Elbette bütün bu gelişmelerin yaşandığı bir dönemde farklı nitelikteki olaylardan meydana gelmektedir. Herşeyin çığırından çıktığı ve binlerce olayların yaşandığı bir dönemde farklı niteliklere sahip olayların bu arada Faşizme karşı meşru bir savunma hareketi sayılamayacak eylemlerin de meydana gelmesi olağan sayılmalıdır. Bu anlamda çeşitli çevrelerce halkın Faşizme karşı direnişine zarar veren bir takım olayların da yaratılmış olduğu bir gerçektir. Ancak, 12 Eylül öncesi Türkiye'sinde yaşanan esas olay bu türden eylemler olaylar değildir. Eğer geniş halk kesimlerinin sindirme amacı ile yürütülen saldırılar ve terör hareketleri olmasa idi bu tür olaylar önemsiz bir ayrıntı olarak kalır 12 Eylül öncesindeki olayların ve çatışmaların bir iç savaş yönünde geliştiği ortam meydana gelmezdi. Nitekim 12 Eylül sonrasında Faşist saldırı ve terör hareketleri durdurulmuş olduğu için esas olarak bu sebeple Türkiye'de olaylar 12 Eylül öncesinin ortamına dönüşmemektedir. İşte herhangi bir önyargıya sahip olmayan herkes kabul edecektir ki Türkiye faşizmin açık bir saldırısına uğramıştır. Yakın tarihimizde yaşadığımız ve olayların temelinde yatan gerçek budur. Bu ortam içinde gelişen olayların Devlet otoritesini zaafa düşürerek kitleleri ayaklandırıp paniğe sevk ederek Devrim yapmak amacıyle bizler tarafından yaratıldığı asla söylenemez. Aynı şekilde kitleleri sindirme amacı ile sürdürülen saldırılara karşı kitleler içinde kendiliğinden nitelikli olarak meydana gelen savunma ve tepkisel çerçeve içerisindeki olayın Anayasayı değiştirmeye yönelik eylemler cümlesinden olarak telakki edilmesi mümkün değildir.

(...)

İddianamenin 430'uncu sahifesinin 2. paragrafında zikredilen hususlar" askeri savcılığın kendi görüşleri doğrultusunda kaleme alınmış hususlardır. Ben bunların hiç birisine katılmıyorum. Marksist-Leninist felsefenin hukuksal ve siyasal yanını anlatmak zaman alır. Hedefe varmak için her yolun meşru olduğuna inandığım hususu iddia edilmektedir. Esasda böyle bir şeye inanmam. Bu gerçekte burjuva siyaset anlayışıdır. Hedefe varmak için takip edilen yolla hedef arasında bir uygunluğun olduğuna inanıyorum. Örneğin halk kitlelerinin daha düzenli daha güzel bir toplum düzenine ulaşması amaçlanıyorsa bu amaca ulaşmak için takip edilen yolun da buna uygun olması gerekir. Halkın zararına olan yollarla halkın yararına ve iyi gelişmeler sağlanamaz. İnsan haysiyetine sığmayan yollarla, insan haysiyetine uygun iyi ve güzel şeylerin gerçekleştirilmesi düşünülemez ve gerçekleştirilemez. İnsan haklarına aykırı yollarla, insanlık onuruna yakışan sonuçlar alınamaz.

(...)

1977 senesinde kurulan MC hükümetinin ekonomik ve politik uygulamaları yönünden Devrimci Yol dergisinde yazılarımızla bir direniş kampanyasında bulunduğumuzu açıklamıştım. Devrimci Yol dergisinde direniş kampanyasının açılması yönündeki çağrının nereye dayandığını özetlemek istiyorum. Milliyetçi Cephe olarak ifade edilen bu hükümetin gündeme getirdiği ekonomik politikaları bize göre nisbi de olsa bir barış ve sükunet ortamında uygulanabilecek politikalar değildir. Bütün dünyada da IMF tarafından dikte ettirilen benzeri uygulamaların nisbi demokratik bir ortam içerisinde uygulandığı görülmemiştir. Nerede uygulandı ise siyasal ve sosyal karışıklıklarla birlikte netice de askeri müdahalelere varan gelişmeler oluyor. Nitekim anılan MC hükümeti bu yöndeki uygulamaları ile beraber ülkedeki gerilimi, zıtlaşmaları ve çatışmaları arttıracak bir tutum sürdürüyordu. Uygulanan politikalar karşısında tepkisi büyüyen kitleleri ve yükselen muhalefetin bastırılabilmesi için faşist saldırıları destekleyen bir politika yürütüyordu. Bu gelişmenin sonucu da eninde sonunda askeri müdahaleyi gerektiriyordu. Nitekim daha sonraki dönemlerde de çeşitli hükümetler aynı politikaları uygulamayı sürdürdüler. Bu 24 Ocak kararlarında en üst noktasına ulaştı ve ancak 12 Eylül sonraki dönemde en geniş şekilde uygulama alanı bulabildi. BU ihtimalleri o zaman ki Devrimci Yol dergisindeki yazılarda belirtmekte idik. Ve bu uygulamalara karşı çıkmakta idik. Bu çağrımızı bir çok devrimci çevre desteklemiş ve çeşitli eylemler yapılmıştır.

(...)

1976 yıllarından sonra daha öncede belirttiğim gibi Türkiye'de olaylar yaygınlaşma eğilimini gösteriyordu. MHP yanlısı kesimler tarafından okullar, mahalleler ve işyerleri gibi birimlere hakim olma amacında bir baskı ve saldırı politikası yürütülüyordu. Bu saldırılar yaygınlaştıkça ülke sathında kamuoyunu tedirgin eden, halk kitlelerini tedirgin eden önemli bir olay haline geldi.Bu çerçeve içerisinde çıkan çeşitli olaylar kamuoyuna yansıyor, çeşitli tepkiler meydana getiriyordu. İşyerlerinde olsun, mahallelerde olsun yardım ve aidat toplama adı altında haraç alma, vermeyenlere baskı uygulama, işyerlerini dinamitleme, kurşunlama şeklinde olaylar ve bu çerçevede çeşitli vurma, öldürme olayları meydana geliyordu. Bu gelişmeler karşısında iki tür eğilim belirmişti. Bir yandan çeşitli öldürme ve baskı olayları karşısında teslim olma eğilimleri meydana geliyordu. Saldırıya uğrayan kimi gazeteciler, bu saldırgan faşist kesimler aleyhine yazı yazmama, görüş belirtmeme eğilimleri içerisine giriyorladı. Mahallelerde, okullarda aynı şekilde tek tek kişiler örgütlü saldırgan gruplara karşı birşey yapamaz, karşı koyamaz, onların isteklerine boyun eğer hale düşüyorlardı. O dönemlerde bu düzeyde meydana gelen olaylar tedirginlik, yılgınlık gazetelere kadar yansıyan olaylarla ortaya çıkmıştır. Ancak, saldırılar yayıldıkça ve arttıkça bunlara karşı direnme, karşı çıkma, dayanışma eğilimleri toplum içinde, kitleler içinde aynı zamanda gelişmeye başladı. Saldırıya uğrayan insanlar bu saldırılara karşı devlet kuvvetlerinden de herhangi bir yar-

Melih Pekdemir sorgu sırasında. (30 yaşında ODTÜ öğrencisi)

dım ve güven bulamadıkları için kendiliklerinden dayanışma ve birbirine yardımcı olma, bu şekilde saldırılara karşı koyma yolunda tedbirlere başvuruyorlardı. Örneğin okullara tek tek giderken çeşitli saldırılara uğrayan öğrenciler okullara topluca gidip gelmeye başladılar. Hatta bu, o dönemde birçok yerde resmi bir düzene dönüştü. Hatırlanacaktır ki İstanbul Üniversitesinde 8 öğrencinin ölümü ile sonuçlanan olay, bu şekilde öğrenciler toplu halde ve polis denetiminde okula giderlerken üzerlerine tahrip gücü çok yüksek bir bombanın atılması suretiyle meydana gelmiştir. O dönemlerde bu türden olaylar çok sayıda meydana geliyordu. Bu şekilde saldırıya uğrayan kitleler içerisinde saldırılara karşı örgütlenmek ve topluca karşı koymak eğilimleri güçlenmiş ve yaygınlaşmıştır. Bu gelişme Devrimci Yol tarafından Direniş Komiteleri başlığı altında tamamen benimsenilerek savunulmuş ve kitlelerin saldırılara karşı her türlü direnişi meşru bir savunma yolu olarak görülüp benimsenmiştir. Yine bu sıralarda meydana gelen bir başka olay sudur: Sivas ilinin Divriği ilçesinde yine o tarihlerde önce bir camiye bomba atılmış sonra çeşitli camilerdeki kitlelere aleviler vadaa komünistler camileri bombaladılar şeklinde sayılarla halk tahrik edilmiş ve büyük olaylar meydana gelmiştir. Sonraları camiyi bombalayanların sağ kesime mensup MHP'li kişiler olduğu saptanmış ve cezalandırılmışlardır. Divriği'de meydana gelen bu olayların önemi bu çerçevedeki karışıklıkların ilk örneğini teşkil etmesidir. Yine bu olay sırasında Divriği'de saldırıya uğrayanlar kendi aralarında bir komite kurmuşlar ve bu komite aracılığıyla kendi savunmalarını yapmaya, savunmaları için gerekli tedbirleri almaya çalışmışlardır. Bu olay o zaman gazetelere kadar yansımıştır. İşte bizim Direniş Komiteleri konusunu benimsememiz bu olaylara ve gelişmelere tekabül eder. Ben de bu şekilde faşist saldırılara karşı kitleler içinde gelişecek her türlü direnmenin sonuna kadar doğru olduğuna inanıyor ve benimsiyordum ve bu anlamda bu olayı destekledim. Keza bu saldırılara karşı bu şekilde gelişen direnme hareketlerinin asla suçlanamayacağına inanıyorum. Benim kanıma göre eğer 12 Eylül öncesindeki ortam içinde bu şekilde ve çeşitli şekillerde faşizme karşı güçlü bir direnme eğilimi belirip gelişmese idi Yurdumuz yüzbinlerce hatta milyonlarca insanın katledileceği, bütün Türkiye'nin Maraş'a çevrileceği bir felakete sürüklenecekti. Eğer böyle bir gelişme olmamışsa, bu direnenlerin sayesinde olmamıştır.

(...)

Komiteler tarafından nöbet tutulması, barikatlar kurulması, bazı saldırıların silah harici şeylerle önlenmesi fikrini destekliyorum. Daha doğrusu her türlü araçla kendi kendini savunmasını meşru görüyorum, yasalara aykırı olduğu inancında da değilim. İddianamede silahlı direniş birlikleri adı altında soygun ve eylem teşkilatı olarak önerildiği ve bunların halk ordusu nüvesi teşkil etmesi gerektiğini savunduğumuz iddia edilmektedir ki bu doğru değildir. Gerçi Direniş Komitelerinin sadece saldırılara karşı bir savunma önlemi çerçevesi içerisinde kalmaması aynı zamanda o bölgedeki halkın sosyal sorunlarını, ekonomik sorunlarını yardımlaşma yoluyla, dayanışma yoluyla çözümlemesi gerektiği seklindeki anlayışlarda Devrimci Yol tarafından yazılmış ve benimsenmiştir.

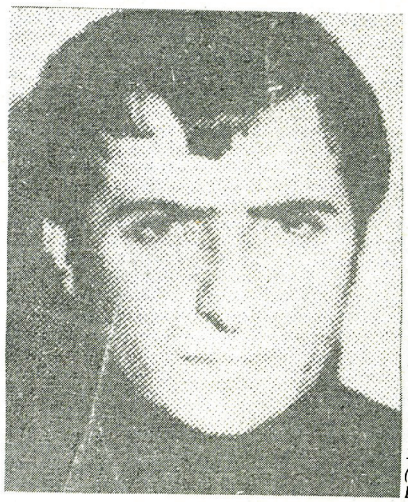

Ali Başpınar'ın vur emriyle arandığı sıralarda gazetelerde yayınlanan bir resmi. Başpınar ancak yaralı olarak yakalanabildi. (34 yaşında, Lise Öğretmeni

Keza böyle bir gelişmenin halk iktidarını, halkın kendi iktidarı kavramının bir nüvesi olarak görülüp değerlendirileceği fikri de savunulmuştur. Bununda suç konusu teşkil eden bir husus olduğu kanısında değilim. Yasalarda ne halk iktidarı kavramını suç sayan bir husus vardır ne de daha bu günde, ona yönelik olarak değerlendirilebilecek bazı hususlar böyle bir suçun örneğin icra hareketi olarak kabul edilemez.

Saniyen kömiteler sayesinde kurtarılmış bölgelerin olması hususu da iddia edilmektedir. Hem Devrimci Yol'da bu şekilde bir yazı yayınlanmamış, hem de fikrimce böyle birşey mümkün değildir. Kurtarılmış bölge kavramı farklı bir olaydır. Türkiye'de 1976-80 yılları arasında meydana gelen olaylar sırasında ortaya çıkan kamplaşmanın ve bölünmenin neticesindeki durum başka bir olaydır. Bu ikincisi, Direniş Komiteleri fikri sayesinde meydana gelmiş bir olay değildir. Tersine Direniş Komiteleri düşüncesi ve olayı ortaya çıktığı yerlerde, Türkiye'deki siyasal kutuplaşmanın ileri boyutlara ulaşması ve ifademin yukarıdaki bölümlerinde izah ettiğim şekildeki gelişmelerin sonucundan meydana gelmiştir. Bu gelişmeler sonucunda ülkemizin her tarafında sağ ve sol olarak bilinen kesimlerin ayrı yerleşim alanlarında toplanma eğilimi güç kazanmıştır. Bu şekilde sağ grubun hakim olduğu yerler, sol görüşlülerin çoğunluk olduğu yerler oluşmuştur. Bu kurtarılmış bölge olarak ifade edilen olay bu gelişmenin sonucudur. Buna örnek olarak çok sık bir şekilde Fatsa olayı gösterildiği bilinmektedir. Oysa bu olay iki yönlüdür. Bir yanı Fatsa ise, diğer yanı Maraş'tır, Yozgat'tır, Erzurum'dur. Sadece bir yanının suçlanması, olayın diğer yönünün savunulması anlamına gelir. Türkiye'de niçin böyle yaygın bir siyasal kamplaşma olayının meydana geldiğinin sorusunun cevabı şüphesiz ki çok önemlidir. Ancak bunun nedenlerinin üzerinde durmak yerine tek yanlı suçlamalarla yetinilmektedir. Ben, yukarıdan beri anlattığım görüşlerimde böyle bir olayın meydana gelmesinin bazı nedenlerini anlatmaya çalıştım. Şüphesiz ki üzerinde durulması gereken çok farklı nedenler de vardır. Solun ve sağın bir arada bulunamaz hale geldiği bir ortam ve buna yönelik anlayışlar bunun bir başka nedenidir. Eğer sol sıkça yapıldığı gibi vatan ihaneti, ülkeyi bölüp başkalarına satma, başka ülkelerin ajanlığını yapma vs. şekillerde değerlendirilerek bu şekildeki fikirler yaygınlaştırılırsa elbetteki 15-20 yaşındaki çocuklar solcuyum dedi diye kendi arkadaşını çeker vurur. Bir başka neden mezhep farklarının istismar edilmesi.

Ülkemizde bilindiği gibi bu tür ayrılıkların tarihi, sosyal kökleri de vardır. Ancak, ülkemizin gelişmesine paralel olarak şehirleşme olayı ile beraber daha önce ayrı yerleşim birimlerinde oturan bu kesimler şehirlerde birbirine yakın veya iç içe oturur hale gelmişlerdir. Olayların geliştiği bir ortamda bu iki kesim arasındaki ayrılıktan istifade eden çeşitli çevrelerin -bana göre bunun bir tarafı ülkemizdeki çıkar çevreleri ve onların örgütlü gücü olan faşist çevreler ise, diğer yanı da emperyalist güçlerdir- tahrikiyle bu çerçeve içerisinde çeşitli olayların meydana geldiği, bir arada yaşar hale gelenlerin yeniden ayrıştıkları, ayrı mahallede oturanların çalışmaya sürüklendikleri yine herkez tarafından bilinmektedir. Ankara'da Balgat Katliamı, Tepecik Otobüsünün kurşunlanması ve benim hatırlayamadığım birçok olaylar bu çerçeve içerisinde kışkırtılmış ve gelişmiştir. Kurtarılmış bölge olarak adlandırılan gelişmelerin bir yanı budur.

Bu çerçeve içerisinde gelişen olayların sorumlusu elbette ki bizler değiliz. Sorumluların kimler olduğu bilinmektedir. Oysa bu gerçekler tam ters bir şekilde bu olaylardan biz sorumlu tutuluyoruz. Faşizmin bütün günahları bize yöneltilmek isteniyor, daha doğrusu bize ödetilmek isteniyor. Bir yönü de sudur: Direniş Komiteleri kitleler içerisinde kendiliğinden gelişen bir olaydır. Biz ülkemizde meydana gelen bu gelişmeler karşısında bahsettiğim görüşleri açıkça yazdık ve savunduk. Bunun ötesinde meydana gelen olaylarla ve örgütlenmelerle bizim doğrudan bir alakamız olmamıştır. Bu konuda söyleyeceklerim bunlardır.

(...)

Kahramanmaraş olaylarından sonra, bu olayların vehameti karşısında savunmasız olduğumuzu, bu tür olaylar karşısında sessiz kalmanın doğru olmayacağını, giderek Maraş benzeri olayların tüm Türkiye çapında tekrarlanabileceğini, bunlara karşı sessiz kalmamak gerektiğini düşünüyor ve arkadaşlarla konuşuyordum. Bu doğrultuda bir takım önlemler alınması fikrini de benimsiyordum.

Askeri savcının Marksist parti ile ilgili sorusuna şöyle cevap vermek istiyorum. Marksist parti teorisi yüzlerce sayfayla ancak açıklanabilir. Sınıflı toplumlarda her sınıfın çıkarlarını temsil eden siyasal partiler vardır. Siyasal mücadele sınıflar arasında bu siyasal organizasyonlar tarafından yürütülür. Marksist parti, işçi sınıfının kendisini ezen ve sömüren burjuvaziye karşı siyasal iktidar planında yürüttüğü mücadelenin organizasyonudur. Sınıfların kendi çıkarlarını korumak için siyasal parti olarak örgütlenmeleri doğru bir şeydir. Zaten yasalar tarafından yasaklanmış olsa bile siyasal mücadelenin özü esasında toplumdaki farklı çıkarlara sahip olan kesimlerin birbirleriyle yaptıkları mücadeleden ibarettir. Bizim anladığımız anlamda ve bizim ülkemizde gerekli olan parti, halkımızı sömüren emperyalizme ve onlarla işbirliği halinde bulunan yerli büyük sermaye çevrelerine karşı mücadelesini yürütecek, buna önderlik edecek ve büyük tekelci çevreler haric bütün bir halkın ülkedeki demokratik yönetimini gerçekleştirecek, buna yol göstericilik, yönlendiricilik yapacak olan bir organizasyondur.

(...)

Çağımız demokrasi yönünde gelişiyor. Yani kitlelerin ülke yönetimine gittikçe daha artan bir biçimde ve çeşitli şekillerde katılmaları yönünde gelişiyor. Bu bakımdan askeri savcının sorduğu şekilde bizlerin o dönemde hükümetler tarafından uygulanan tavırlara karşı inancımız ve görüşlerimiz yönünden ve halkımızın çıkarları yönünde görüşler açıklamamız, kitleleri hükümetlerin uyguladığı IMF tarafından dikte ettirilen ve sonucunda milyonlarca kişiyi birkaç bankere soyduran bir ekonomik ve siyasal anlayışa karşı kendi çıkarları yönünden mücadele etmeye çağırmamız tamamen demokratik bir tutumdur. Bu, demokrasi anlayışına ters olan hiçbir yan ihtiva etmemektedir.

(...)

Askeri savcının "birimlerin silahlarını temin ettiklerini beyan etmektesiniz, birimler nedir bunu açıklayınız" şeklindeki sorusuna şöyle cevap verebilirim, mahallelerde, yerleşim birimlerinde, okul birimlerinde saldırıya uğrayan insanlar süratle silahlanma yoluna gidiyorlardı. Bahsettiğim gibi halk bütün imkanlarını kullanıp silah alma yoluna gidiyordu. Kasdedilen birim, yerleşim birimleridir, mahallelerdir, köylerdir. Askeri savcılık ifademde gerek taraftarlarımızın, gerekse halkın faşist saldırılara karşı silahlanmalarına karşı olmadığımızı belirtmiştim.

(...)

(*)Oğuzhan Müftüoğlu'nun kasteddiği bölüm iddianamenin 430. sayfasında aynen şu şekilde yer almaktadır:

"Bütün istihsal vasıtalarına fertlerin değil cemiyetin sahip olması gerektiğini, bu nedenle istihsal vasıtalarının devletleştirilmesini ve sonucunda tesis edilecek müsterek mülkiyet ile proleterya dışında kalan sınıfların ortadan kalkacağını, sosyalizme ancak prolertaryanın iktidarı ele geçirmesi suretiyle ulaşılabileceğini, hedefe varmak için her yolun meşru olduğunu, öfkesi gittikçe artacak işçi sınıfının direnmesi sonucunda kapitalist toplumun temelinin sarsılacağını ve bunalımların meydana geleceğini, bu durumda yöneticilerin güçsüz ve aciz kalacağını, zaafa uğrayan burjuvanın proleterya sömüren duruma geleceğini ve kudretinin hızla yok olmaya başlayacağını, bu aşamada düzenin yıkılması için geri dönülmeyi imkansız kılacak kanlı bir ihtilal yaratarak, silahlı halk ayaklanmasından sonra proleterya hakimiyetinin kurulacağını, inandığı Marksist-Leninist ideolojinin sonucu olarak benimsemiş bulunan sanık Oğuzhan Müftüoğlu'nun...." (Devrimci İşçi)

İFADE ÖZETLERİ

MELİH PEKDEMİR

"Bizim şahsımızda bir dönem yargılanmakta, bu dönemin hesabı bizden sorulmak istenmektedir. İç savaşta ben de silahlı halk çetelerinin yanında yer alırdım. Yaptıklarımızı inkar etmiyoruz. Devrimci Yol dergisinin görüşlerini benimseyen kitlelerin elbette bir örgütlülüğü vardır. Faşizme karşı direndik. Faşizmi yıkmayı amaçladık. Ama başaramadık. Hepimiz inandığımız davaya başkoymuş insanlarız.

Tarih bizi suçlayacaksa faşizme karşı örgütlendiğimiz için değil, örgütlenemediğimiz için suçlayacaktır. Evet aslında bizim suçumuz, örgüt kurmak değil, örgüt kuramamaktır."

Devrimcilerin etkin olmadığı yörelerde faşist çetelerin halka silahlı saldırıları vahşet boyutlarından kitle katliamı biçimlerine bürünmüştü. Maraş Katliamı unutulmayacak bir örnektir. Bu bakımdan devrimciler savundukları bilimsel devrim teorisi ışığında toplumsal değişimin daha az sancılı olmasını

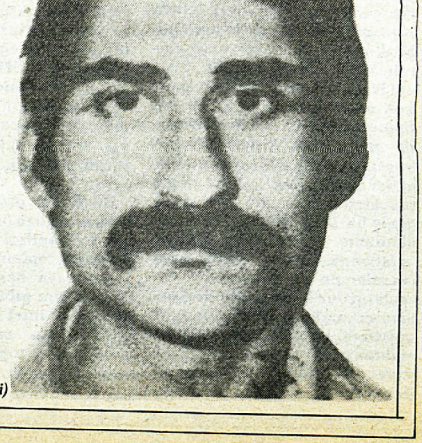

Akın Dirik'in vur emriyle arandığı sırada gazetelerde yayınlanan bir resmi. Akın Dirik, Ocak 1981'de bir evde yakalandığı sırada pencereden atlayıp kaçtı. Ancak sırtından vurularak yakalanabildi. 170 gün yaralı olduğu halde işkencede kaldı. (34 yaşında, Makina Mühendisi)

Ali Alfatlı sorgusu sırasında. (31 yaşında, SBF mezunu)

sağlamak ve bunu daha kısa sürede gerçekleştirmek için çalışmışlardır. Siyasi mücadelenin demokratik yöntemlere değil de, silahlı biçimlere bürünmesine daima burjuvazi yol açmıştır. Ama devrimciler bütün burjuva kışkırtmalara ve faşist teröre rağmen meşru savunma çizgisini herzaman aşmamaya özen göstermişlerdir. Marksizme inanan devrimcileri terörizmden ayıran asıl ölçek de burada yatmaktadır. Bütün bu gerçeklere rağmen bizler anarşist, terörist olarak suçlandık. İddianamede gerekli gereksiz yerlerde ve defalarca halkı korkutarak, halkı paniğe sevkederek devrim yapmakla suçlandık. Devrimcilik vatan hainliği değildir. Devrimcilik bizim ülkemizde herşeyden önce yurdumuzun bağımsızlığından, emekçi halkımızın özgürlüğünden yana olmaktır. Emperyalizme ve faşizme karşı olmak demektir."

AKIN DİRİK

"Gözaltı süresi 90 gün iken ben 170 gün baskı ve işkence altında kaldım. Burada bir kısım arkadaşlar başka suçlardan yani adam öldürmekten yargılanıyor. Bu durum bizlerin onlardan farklı olduğumuz anlamına gelmez. Hepsini yürekten destekliyorum. Ben sürekli silah taşıyordum. Herhangi bir faşist saldırı şahsıma yapılsaydı hiç tereddüt etmeden faşistlere karşı silahımı ateşlerdim.

Bizler proleterya iktidarı yolundaki bir çalışmanın, yani iktidarı ele geçirme yolunda bir çalışmanın ancak devrimci bir parti önderliğinde başarıya ulaşacağına inanıyoruz."

ALİ BAŞPINAR

"Ben Marksist-Leninistim, devrimciyim. Anarşist veya terörist değilim. Faşist saldırılara maruz kalan halkın yanında yer almayı görev kabul ediyorum. Devrimci Yol dergisinde yayınlanan bütün görüşleri savunuyorum. İddianamenin kişisel suçlara ilişkin bölümünü cevaplandırmayacağım. Buna gerek görmüyorum. Emniyette bize çok işkence yapıldı. Kemal Yazıcıoğlu ile Bekir Pullu adındaki polisler bana seni yasal yollardan öldüreceğiz dediler. Gerçi emniyette ölmek bir onurdur. Biz bu onura erişemedik."

NASUH MİTAP

"İnsanlık onuru ile bağdaşmayan bir yığın hakarete ve eziyete maruz kaldık. Bizim, yani devrimcilerin aleyhine kamuoyu oluşturma kampanyaları sürdürülüyor. Devrimciliği teröristlik, devrimcileri de terörist ve insanlık dışı korkunç yaratıklar olarak göstermek isteyenler var. Tekelci burjuvazinin iç savaş (faşizm) politikalarına karşı koymada etkili bir politika ve etkili bir karşı güç oluşturulamadığı için bunlar başarıya ulaştı. 1961 Anayasası ve Anayasal Düzeni yıkıldı. Demokrasi güçleri ör-

Mehmet Ali Yılmaz, Kasım-Aralık 1980 operasyonları sırasında yakalandıktan sonra gazetecilere bu şekilde gösterildi. (30 yaşında ODTU öğrencisi)

gütlenemediler. Faşizme karşı mücadelenin başarıya ulaşması halkın demokratik iktidarının kurulması için anti-faşist güçlerin, ilericilerin, demokratların, devrimcilerin ve halk kitlelerinin birleşmesi gerekiyordu. Bunun anahtarı da örgütlenme idi. Devrimci Yol etrafındaki hızlı ve yaygın gruplaşma partileşme süreci içinde olumlu bir gelişmeye işarettir. Biz de partileşemedik."

MEHMET ALİ YILMAZ

"Bu dönemde öncelik mahkeme yerine işkenceye tanınmıştır. Bu da açıkca göstermektedir ki bugüne kadar ki adli süreci tümüyle işkence belirlemiştir. İşkence, herşeyin, hukukun, adaletin ve toplumsal değerlerin üzerinde tutuluyor. Bizde, hukuk, adalet ve mahkeme denilince ilk akla gelen konu işkencedir. Peşinen bir dönemin suçluları olarak ilan edildiğimiz için insan onuruyla bağdaşmayan hareketlerle karşı karşıyayız."

ALİ ALFATLI

"12 Eylül öncesi ülkemizde büyük olaylar yaşanmış, tüm ülkeyi faşistleştirmeye yönelik politikalar acımasızca uygulanmıştır. Bu politikaların sonucu binlerce yurtsever öldürülmüş, onbinlecesi işinden, evinden, yurdundan olmuştur. Bu durum geniş halk kitlelerinde direnme eğilimlerini gündeme getirmiş, milyonlarca emekçi faşizmin saldırılarına karşı dişiyle tırnağıyla direnmiştir. Dün ve bugün yapılmak istenen de halkın faşizme karşı direnişini karalamak ve gerçeklerin açığa çıkmasının engellenmek istenmesinden başka bir şey değildir.12 Eylül öncesinde herşeyden önce milyonlarca emekçi yaşamak için, evinden, işinden, yurdundan olmamak için direnmek zorunda idi. Bu direniş eylemleri öncelikle bir yaşam sorunu olarak gündeme gelmiştir ve bu ortamın tek sorumlusu faşist güçlerdir, emperyalistler ve yerli işbirlikçileridir. İddiname hazırlanırken bilimsel gerçekler tahrif edilmiştir."

Dış basında Devrimci Yol davası...

LİBERATION *(Fransız Gazetesi)*

Sol bir örgütün 10 bin üyesi hapiste

General Evren ve silah arkadaşlarının Türkiye'sinde, geçtiğimiz 7 Kasım'daki referandumdan sonra, politik tutuklulara yapılan işkenceden bahsedilmediği, aydınların sorguya çekilmediği, işçilerin yargılanıp mahkum edilmediği ve memurların, devlet görevlilerinin yerlerinden alınmadığı bir gün bile geçmiyor. Diğer yandan, kritik davaların bir kısmı, iki seneden beri süregelmekte, bir kısmı ise henüz başlamadı. **DİSK**'le birlikte yönetimin en çok suçladığı sol bir örgüt **Devrimci Yol** davası geçtiğimiz günlerde başladı. Bu örgüt Askeri Cunta tarafından sadece en çok suçlanmakla kalmamış, aynı zamanda, en çok takibata uğramış, takip edilmiş ve en çok üyesi tutuklanmış örgüttür. Aynı zamanda üyeleri hakkında, askeri savcıların en çok idam istedikleri örgütte budur.

Bugün Devrimci Yol örgütünün 10.000 üyesi tutukludur. Bazıları ceza almıştır, bazıları yargılanmaktadır, bazıları ise davalarını beklemektedirler. Şu ana kadar, şimdilik geçici olarak 1300 kişi hakkında idam cezası istenmiştir. Devrimci Yol örgütüne yöneltilen en büyük suçlama, Türkiye Cumhuriyeti'ni ortadan kaldırmak, devrim yapmak için Marksist-Leninist bir örgüt kurmaktır. 12 Eylül 1980 askeri darbesi öncesi faaliyet gösteren sol örgütlerin en güçlüsü Devrimci Yol idi. Darbeden önce 67 vilayetin 20'sinde sıkıyönetim olmasına rağmen, Sol'a karşı etkili bir savaş açabilmesi için, cunta bütün demokratik kurumları ortadan kaldırdı. **Anti-terör grupları ki en meşhuru Ankara'daki DAL grubudur,** bütün ülke çapında Devrimci Yol üyelerini tutukladı. 30.000 gibi nüfuslu küçük bir kasaba olan Fatsa'da bile, 950 kişi örgüt üyesi oldukları için tutuklandılar. Bunlardan bazıları tutuklanmaları sırasında, yahut sorgularında öldürüldüler. Uluslararası Af Örgütü sürekli olarak Türkiye'de yapılan işkencelerden örnekler vermekte, polisin sürekli, sistematik olarak ve korkunç biçimde işkence yaptığını söylemektedir. Önceleri 4 gün olan gözaltı süresi, önce 15, sonra 30 nihayet 90 güne çıkarıldı. Bu süre boyunca ne bir avukat, ne bir savcı ne de bir hakim zanlıyı görebilmektedir.

18 Ekim Pazartesi günü 574 üyeli Devrimci Yol davası Ankara'da başladı. Sanıklar arasında merkez komite üyeleri de bulunuyor. hepsine ağır işkenceler yapıldı. Hatta aralarından bazıları, durumları agır olduğu için, sorulara oturarak cevap verdiler. Bu davada 186 idam istenmekte. Diğer il ve ilçelerde sanık sayıları daha da ilginç bir miktara ulaşıyor. Bazen spor salonlarında, bazen liselerde davalar yürüyor. **Artvin'de 857 kişi, Yeni Çeltek'de 766 kişi, Fatsa'da 691 kişi yargılanıyor. Fatsa'daki idam sayısı bugüne kadarki en yüksek rakam olan 259.**

ETRANGER

TORTURE

Turquie: 10 000 membres d'une organisation gauchiste en prison

Mille peines de mort ont été requises contre une des organisations les plus condamnées de Turquie avec le Disk.

Depuis le 7 novembre dernier et le référendum qui a sanctionné le coup d'Etat du général Kenan Evren et de ses compagnons d'arme, il ne se passe pas une semaine sans que des Turcs rejoignent la longue cohorte des prisonniers politiques, pas une journée sans que des intellectuels soient interrogés, des ouvriers condamnés ou des membres de l'administration radiés de leur poste. Les procès politiques, de leur côté, n'en finissent pas de se dérouler, certains durant déjà depuis près de deux ans, d'autres n'ayant pas encore été instruits, faute de matière ou de preuves. Une organisation de gauche turque partage la vedette avec la grande centrale syndicale: *Disk : Dev Yol* (Voie révolutionnaire), qui est en passe de devenir l'organisation la plus poursuivie, la plus condamnée et la plus emprisonnée de Turquie. C'est aussi contre elle que les procureurs militaires requièrent le plus grand nombre de peines de mort.

Aujourd'hui, quelque 10.000 membres ou sympathisants de Dev Yol, parmi eux, les membres du comité central de l'organisation, ont été torturés. Certains d'entre eux ont même l'autorisation de répondre aux militaires, assis, tant leur état est grave. Cette fois encore, 186 peines de mort seront requises par le tribunal. Le nombre des accusés est pire encore dans d'autres villes. On juge dans les gymnases ou les stades en plein air. A Artvin, 857 militants répondent de leurs actes, 766 à Yeni Celtek et 691 à Fatsa où les militaires se sont surpassés en réclamant 259 peines de mort.

S.Ch.

URSS: arrestation d'un dirigeant

Le nouvel Etat turc puisse efficacement lutter contre les organisations de gauche. Les «groupes ultra-terroristes» des militaires - le plus célèbre d'entre eux est le « Dal », d'Ankara -, ratissent le pays et procèdent aux arrestations. Dans des petites villes comme Fatsa (30.000 habitants), pas moins de 900 militants présumés de Dev Yol sont interpellés. Comme à chaque opération, quelques-uns trouvent la mort au moment-même de l'arrestation.

Dès que des rumeurs de torture parviennent à Amnesty International, l'organisation humanitaire enquête. La détention préventive, qui était de quatre jours, est augmentée à 15 puis à 30, enfin à 90 jours sans contact avec un juge, un procureur ou même un avocat. Amnesty affirme que la police turque torture et le fait est aujourd'hui devenu tristement banal.

Le lundi 18 octobre débutait à Ankara le procès de 574 membres sympathisants de Dev Yol. Parmi eux, les membres du comité central de l'organisation. Tous ont été torturés. Certains d'entre eux ont même l'autorisation de répondre aux militaires, assis, tant leur état est grave. Cette fois encore, 186 peines de mort seront requises par le tribunal. Le nombre des accusés est pire encore dans d'autres villes. On juge dans les gymnases ou les stades en plein air. A Artvin, 857 militants répondent de leurs actes, 766 à Yeni Celtek et 691 à Fatsa où les militaires se sont surpassés en réclamant 259 peines de mort.

S.Ch.

18.10.1982 tarihli Tageszeitung gazetesinde çıkan bir yazıda Türkiye'nin en büyük sol örgütünün merkez davasında 574 kişiden 186'sına idam istendiği belirtilerek özetle şöyle deniliyor:

Örgütün 12 Eylül'den bu yana 10 bin üyesi tutuklu. Bunlardan 1300'ü için çeşitli yerlerdeki yargılamalarda idam isteniyor. Tutukluların yerlere göre dağılımı şöyle: Yeni Çeltek 766, Fatsa 691, Artvin 900. Yargılananların yaş dağılımı 17-70 arasında.

Ankara Merkez Davasında sanık sayısı 574. 186'sı idamla yargılanıyor. Ankara davasında 204 dosyanın arabayla taşındığı da bir gerçek. General Evren Konya'da yaptığı bir konuşmada şunları söylüyor: "Biz biraz geç kalsaydık, burada bizim yerimize onlar konuşacaktı."

Hannoversche Allgemeine Zeitung 19.10.82

Türkiye tarihinin en büyük davası olarak nitelendirilen Devrimci Yol merkez davasına 574 tutuklu ile başlandı. Bunlardan 186'sı için idam isteniyor. Sayısının yüksek olması nedeniyle mahkemeye 12 hakim katılıyor, bunlardan 6'sı sivil, 5'i askeri. Davanın aylarca hatta yıllarca süreceği söylenmektedir.

Frankfurter Rundschau 19.10.1982 Salı

'Ankara'da kitle davası başladı' başlıklı yazıda ayrıca aynı davada savcının Devrimci Yol üyesi 186 sanık hakkında ölüm cezası istediği belirtiliyor. Davanın büyük olmasından dolayı 6 sivil 5 askeri hakimin görevlendirildiği açıklanıyor.

Dava ile ilgili diğer bölümde Köln Türkei Information'un açıklamalarına gazetede geniş yer verilmiştir.

Kölner Stadtanzeige 19.10.82

Türkiye'de 186 sanık için idam cezası isteniyor. Yakın geçmişin en büyük kitle davası Devrimci Yol örgütüne karşı açılan dava Ankara'da başlamıştır. Pazartesi günü başlayan davada 574 tutuklu bulunuyor. Savcı bunların 186'sı için idam cezası istiyor. Köln Türkei Information'dan alınan bilgilere göre tutukluların bir kısmına ağır işkence yapılıyor. Örgütün değişik yerlerde 10.000 üyesinin tutuklu olduğu belirtiliyor.

SPD-Ausländer

Kommunales Wahlrecht für Ausländer

In der Türkei gegen 186 Angeklagte die Todesstrafe verlangt

Bonn 18.11. (taz) Ein ... rung für die zweite ... BRD lebenden Aus... rung des komm... der Ausländer die sc... BRD leben, forc... te Däubler-Gm... Ausländerfrag... in Bonn vera... Beide Schri... unsichere I...

Ankara (ap, dpa) – In einem der größten Massenprozesse der ... stehen in Ankara seit Mon... 547 mutmaßliche Mitglie... linksradikalen Unte... ganisation „Dev Yol" ... werden ...

186 Todesstrafen gefordert

Heute, am 18.10.1982, beginnt in Ankara vor dem Kriegsgericht Nr. 1 der Prozeß gegen die zentrale Leitung der sich als Volksbefreiungsorganisation verstehenden Gruppe 'Devrimci Yol'. Unter den 574 Angeklagten befinden sich Oguzhan Müftüoglu, Nasuh Mitap, Mehmet Ali Yilmaz, Yasin Ketenoglu, Ali Baspinar und Ali Alfatli, die alle dem Zentralkomitee der Organisation zugerechnet werden. Mit ihrer Festnahme glaubte die Junta die Opposition endgültig besiegt zu haben. Aus diesem Grund stellt der Prozeß gleichzeitig eine Abrechnung mit dem antifaschistischen Widerstand im Lande dar.

Die Vorbereitung des Prozesses gegen die Vertreter einer unabhängigen Linke für die Türkei hat jetzt schon fast zwei Jahre gedauert. Die Anklageschrift sind von 12 Militärstaatsanwälten auf 1319 Seiten zusammengefaßt worden. Das Ergebnis soll dabei eine empfindliche Strafe für ... Führer sein, die vor dem 12. Sept... 1980 wohl über die Zahlenmäßig ... -mehrheit in der Bevölkerung ... -ter Organisation ... wieder ...

taz Montag, 18.10. 82

Kriegsge... denen gegen ... gefordert wird. Dies ist ... der insgesamt bisher geforderte ... desstrafen. Es klingt jedoch wie ... Schicksals, wennan dem Ausm... tischen Verfolgung die einstige ... Bewegung gemessen werden s... daß die Unterstützung der ... weder auf Studenten noch ... beschränkt war. Seien es die ... Berggrube von Yeni Celtek ... als Mitglieder von Dev-... oder die Stadtteilkomitees ... Angeklagte und 259 gefor... fen), oder aber auch die Be... Region Artvin (über 900 ... schen 17 und 70 Jahren) ... sche Widerstand, der ... organisiert wurde, hat ... faschisten Angst eingeflö...

FATSA VE ANKARA DEVRİMCİ YOL DAVALARINI İZLEYEN HOLLANDALI AVUKAT VE GAZETECİLERİN İZLENİMLERİ

Türkiye'den iki toplu yargılama

Mamak Cezaevi alanında Devrimci Yol durağı

● **Bir toplu davada Ankara'daki Devrimci Yol davası.** Duruşma Mamak cezaevinde yapılıyor, şehir dışında acaip bir alanda düşük binalar topluluğu. Giriş sıkı kontrol altında. Üzerine kar yağmış olan her çam ağacının arkasında eli silahlı bir asker duruyor, müracaat etmek zorunda olan oldukça çok insan kuyruk halinde sıralarını beklemekteler. Spor sahaları ve kantinler askerlerin toplu olarak girip çıktığı yerlerdir. Otobüs alan üzerinde gidiyor ve biz adı Devrimci Yol durağı olarak isimlendirilen yerde ineceğiz.

● Davanın görüleceği yer alçak bir spor salonu. İçerisi oldukça geniş. Mahkeme heyeti bir metre yükseklikte oturuyor. Fatsa davasında olduğu gibi bunların bir kısmı da askerlerden oluşmaktadır.

● Onlar cübbeleri altındaki üniformalarından ve bıyıksız, sakalsız oluşlarından tanınabilmektedirler. Hemen hemen bütün Türk erkeklerinin bıyığı vardır. Tutukluların ve askerlerin bıyığı yoktur. Ve Üniversitelerde hükümet tarafından bıyıklara karşı eylem sürdürülmektedir.

● Spor sahasının karşı tarafında, mahkeme heyetinin tam karşısında onlarca dinleyici oturmaktadır. Mahkeme heyetinin yanında ama onlardan çok daha aşağıda avukatlar ve bir basın mensubu oturmaktadır. O gazeteci bizim bacak bacak üstüne atmamamız için uyardı. "**Bunun mahkemeye saygısızlık kabul edilip, daha sonra da salondan dışarıya atılabilirsin.**" dedi. Arka tarafımızda bir asker salonu videoya almaktadır. Sonradan duyduğumuza göre bu çekim her akşam cezaevi yöneticilerine gösterilmekteymiş.

● Kimin davranışı uygun görülmemişse işkence ve kötü muameleye maruz kalır. Salon yine onlarca askerle dolup taşmaktadır. Her saat başı nöbet değişimi olduğundan salona iki misli asker dolar.

● Ve şimdi tutuklular. Bu oldukça büyük salonda onlar askerlerle hakimler arasında boz bir orta nokta oluşturuyorlar. Saçlarının Amasya'daki tutuklulardan daha da kısa kesilmiş olduğu hemen görülmektedir. Erkekler kalın yün kazakla ve kostümlü kadınlar ise, entari giymişler. Yaş oranları burada da 20 ile 30 olanlar ağırlıkta. Bu da Amasya'da olduğu gibi işçiler köylüler değil Devrimci Yol'un Merkez Komitesi (militan kadrosu) yargılanmakta, çoğunluğu öğrenci. Hakim'i dinliyorlar, ama ilgiyle değil, daha çok kilisede sık sık duyulan bir ayini dinler gibi.

● Üzerinde hırka ve kalın bir gri kazak olan bir genç öne doğru geliyor. Kendine karşı getirilen suçlamaların hepsini reddediyor. Şimdiye kadar defalarca hangi koşullar altında ifade vermek zorunda kaldığını ve bir daha tekrar etme gereğini duymadığını söylüyor. Sadece kendi değil bütün herkesin işkence altında ifadelerinin alındığını söylüyor.

● İşkence ile ilgili söylediklerinin haricindeki sözlerinin net alınabilmesi için tekrarlanıyor. İşkenceler tutanaklara alınmıyor.

● Devrimci Yol davası aşağı yukarı üç aydır sürmektedir ve hala bütün tutukluların savunması bitmemiştir. Tutukluların sorgusu tamamlandıktan sonra şahitler getirilmekte ancak bundan sonra avukatlar birşey yapabilmektedir. Yüzlerce tutuklu için altmış kadar avukat vardır, ama aslında avukatlar pek bir şey yapamıyorlar. Sorgulamaya karışmazlar, göz altı süresini mahkemeler belirtmekte ve avukatlar sanıkları savunmak için dosyaları inceleme olanağı sınırlı veya inceleyememektedir. Serbest bırakılmayı talep etse dahi mahkemenin kararına boyun eğmek zorundadır.

● Aslında neden avukatlar böylesi bir duruşmaya katılıyorlar? "**Şu anda sorgusu yapılan gencin avukatı gelmemişti, gelmesinin anlamı da yoktu zaten**" diyor, avukatın biri arada. "**Arasıra müvekkillerimiz hakkında birşeyler söyleniyormu diye dinlemeye geliyoruz. Biz esasen müvekkillerimizin savunması sırasında konuşabiliriz.**"

● gezimizin son gününde nihayet birkaç hukukçuyla bir restautantta oturabiliyoruz. Amasya'ya göre daha kalabalık olan Ankara'da birbirlerinden haberdar olan bu insanlar daha da cesaretlice davranabiliyorlar. Bizim ismimizi öğrenmek istemedikleri gibi kendi isimlerini de vermiyorlar. Kaldığımız otel de sakıncalı olduğu için gelemiyorlar. Bir çeşit kulübeye gidiyoruz. onları nasıl tarif edebiliriz. Erkeklerin bıyığı, kadınlarınsa uzun kara saçları var. Önce dikkatlice konuşmaya başlıyorlar. "**Açık gönüllü olalım**" diyor biri. "**Ama anlayın ki biz ne iyi ne de kötü diyebileceğiz Türkiye'nin şu andaki durumuna.**"

● Özür dilercesine ellerini kaldırıyor. Basın mensuplarıyla konuştukları için birçok avukat tutuklandı. Dikkatli olun. Biz sadece hukuksal davalar hakkında konuşabiliriz. Onlar pek gizli değil. Her tutuklu bir avukata sahip değil. Eğer tutukluların avukat tutmaya paraları yoksa, Baro'dan avukat isterse tutukluların savunmasına devlet müsade ediyor. Ama bunun için bir sent bile ödemiyor. Bu parasız müsadenin dışında tutukluklara hiçbir hukuksal yardım garanti edilmiyor. Bundan dolayı çeşitli toplu davalarda yargılanmak zorunda kalan tutuklular kendi savunmalarını kendileri yapmak zorunda kalıyorlar.

● Bu sistem pek kullanılmıyor. Tutuklular kendileri avukatlarını tutuyor yada hiçbir avukat istemiyorlar. Açıktır ki o gibi avukatlara hiçmi hiç güvenmiyorlar.

● Mahkemenin ürpertici görünümü yığınsal olmasıdır; diyoruz biz. Bunun ne gereği var? 1980 cuntası, içerde ve dışarda olağanüstü politik bir olay kabul ediliyor ve toplu davalar burda bir daha belirleyici oluyor. Çok kısa bir süre önce politik tutukluların gruplar halinde sorgulanmasını öneren bir kanun çıkarıldı. Bu sayede tutuklular daha çok politik savunma şansı elde ediyorlar.

● Bu bir yumuşama anlamına mı geliyor? Soruyoruz biz. Birden konuştuğunuz insanların ses tonu yavaş yavaş değişiyor. Önce dostça ama kısa olarak sorduğumuz sorulara yanıt vermişlerdi. Ama simdi duygulanıyorlar. "**Türkiye'nin İnsan Hakları Komisyonu'na şikayet edilmesi iyi oldu. Özellikle davalar açısından etkili oldu. Hukuksal açıdan olduğu kadar diğer yönlerden de böyle bir şikayet çok olumlu oldu Ama bu konuda biz birşey söyleyemiyoruz. Hükümet baronun toplantılarını iptal etti ve bundan dolayı bu gibi konuları *kendi aramızda bile* konuşmanın bile olanağı kalmadı. Bizim çok dikkatli olmamız gerekiyor. Direk hukuksal konular dışında konuşamıyoruz.**" "Eğer bir politikacı kendisiyle ilgisi olmayan konularda politika yapınca bir cezaevinden öbür cezaevine gönderilirse, biz ne yapabiliriz ki?" Bir başkası ekliyor: "**Avukatlar için olanakların çok sınırlı olduğunu bile söyleyemiyorsun. Hayır, avukatların çalışma olanağı toptan kaldırılıyor.**" ●

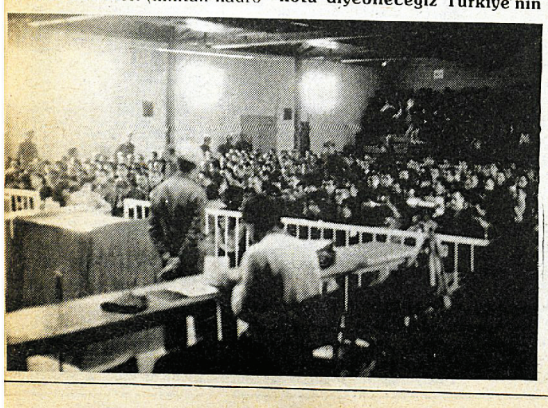

11-19 Ocak 1983 tarihleri arasında Türkiye'ye giden ve Fatsa, Yeniçeltek, ve Ankara Devrimci Yol Davalarını izleyen Hollandalı gazetecilerin ve avukatın izlenimleri 29 Ocak 1983 tarihli Vrij Nederland, (Özgür Hollanda) Gazetesinde yayınlandı. Avukat resmi raporunu yazarak ilgili kuruluşlara iletti. Aynı tarihler arasında Türkiye'de bulunan Hollanda Televizyonunda (İKON-KENMERK) bir ekibin davalardan çektiği film ise 27 Ocak günü saat 19.30'da televizyondan yayınlandı. (Filmin bir kopyesi Devrimci İşçi'ye ulaşmıştır)

Gazeteci ve avukatın davalarla ilgili izlenim ve gözlemleri aynen yayınlıyoruz.

Fatsa'da bir tarih yargılanıyor

● İki hafta önce Türkiye'ye giderken kafamızda var olan sorular basitti. Ki, sıradan her insan bu soruları cevaplandırabilirdi. Bu soruların hiç birinin karanlık, karışık, bilinmeyecek yanları yoktu. Biz şu anda yargılama sisteminin nasıl işlediğini öğrenmek istiyorduk. Mahkemelerin durumları, avukatların ve mahkumların durumları ne idi?

● Elbette bizim bir takım ön bilgilerimiz de vardı. Biz general Evren'in 12 Eylül 1980'de başa geçtikten sonra, askeri mahkemelerin politik davalara baktığını biliyorduk.

● Biz 12 Eylül 1980'den sonra ve 12 Eylülden hemen önce binlerce, onbinlerce insanın yakalandığını biliyorduk. Ki bu insanlar politik suç işlemişlerdi. Mahkumlar toplu davalarda yargılanmaktaydılar. Ve gitmemize temel gerekçe de, o an 700 kişiden fazla insanın yargılandığı Karadeniz'e bakan Fatsa davası idi. Ayrıca, Türkiye'ye karşı, Holanda, Fransa, Danimarka, Norveç, İsveç tarafından Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nda (Strasburg) dava açılmasıydı.

● Amsterdam'lı avukatın amacı FNV (Hollanda Sendikalar Birliği, Hollanda'nın en büyük sendikası, Avrupa Sendikalar Birliğinde önemli bir yere sahip) ve Kiliseler Birliğinden (Raad van Kerk) aldığı destek mektubuyla, davalar hakkında rapor tutması idi. Avukat; **Frits Koers** ve tercüman **Peter Hovingh** bizimle birlikte gitti.

● Köy; Karadeniz'e bakmaktadır (Fatsa). Evleri yamaçta, insanın içinden "**ne kadar sevimli bir yer**" demek geliyor. Güneş parlıyor. Soğuk olmasına rağmen - Anadolu ile karşılaştırdığımızda- o kadar keskin bir soğuk ve rüzgar yoktu. Denizin hemen yanı başında bir askeri kışla bulunmaktaydı. Biraz ilerde bir ufak kordon boyu. Burada insanlar gruplar halinde (balıkçılar). Biraz ilerde portakallı ve balıklı bir pazar. Ardında yokuş yukarı dar ve sessiz bir sokak. Bir kadın çatıda çamaşır asıyor. Ana caddeler kalabalık. *Bir trafik polisi...*

● Sevimli bir köy; konumu gereği şüphesiz ki yazın turistler için bir çekim alanıdır (!) ve 22.400 insanın oturduğu şehir girişinde tabeladan okunuyordu. Bu 22.400 insandan 700'ü aşkını 250 km. uzakta Amasya'da hapishanedeler. Fatsa sevimli bir yerdir... İşte böyle. Bugün faşist askeri denetim altında. Sıradan bir insan burasının 12 Eylül öncesinde komünist toplum olduğunu Türkiye devletini yıkmak için (cuntanın iddianamesinde var) teröristlerin burada örgütlendiğini söyleyemez.

● Eski fatsa hakkında çok şey söylenmektedir. Herkes burasının fakir bir yer olduğunu söylüyor. 1960'larda Fatsa halkı fındık tüccar ve soyguncularına karşı direnmişti (ayaklanma-potesto). Fındık ve balıkçılık, hemen hemen tek gelir kaynağıdır. 1971 askeri işgal döneminde bir takım askeri rejime karşı çıkanlar yakalanmıştı. 1974'de askerlerin kışlalarına geri dönmesinden sonra sağ-sol arasında mücadele arttı.

Faşist bozkurtlar Fatsa'da, kendilerine yer edinebilmek için girişimlerde bulundular. Buna karşı da sol "**Direniş Komiteleri**" aracılığı ile halkla ilişkilerde daha çabuk gelişti. Ekim 1979 seçimlerinde soldan aday **Fikri Sönmez** %70 oyla Belediye Başkanı seçildi ve bundan sonra Fatsa,var olan yönetimden koptu, özyönetimini yarattı. Kendileri, kendi kendilerini yönetme ve yürütme konusunda kendi düzenlerini kurmaya çalıştılar. Sokaklar çamurdan kurtarıldı, onarıldı. Balıkçılık kooperatifleri halkın eline geçti. Tefecilere, (spekülatörlere) karşı mücadele verildi.

● Fatsa'da günlük hayat normal işliyordu. Hele Fatsa diğer yörelerle karşılaştırıldığında Fatsa mükemmeldi (1978-80'de 5.500 politik ölüm olan bir ülkede)

● devlet mekanizması, Fatsa'daki gidişi hazmedemiyordu. Bundan dolayı 1980 Temmuz'unda bir Tank Birliği gönderildi Fatsa'ya.. Maskeli faşist bozkurtlar, solcuların kaldıkları evleri gösterdiler. O dönem yaklaşık 400 kişi göz

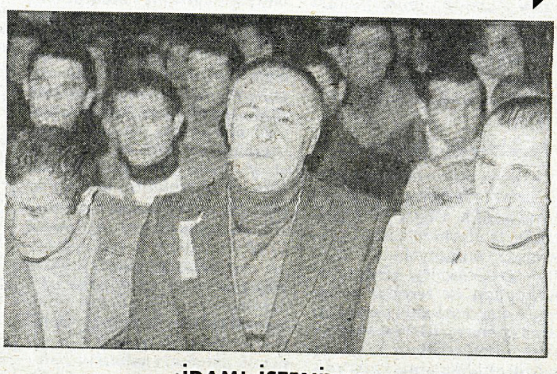

İDAMI İSTENİYOR

22.400 nüfuslu Fatsa'da bugüne kadar 3000 dolayında kişi gözaltına alındı. Bunlardan 1000 kadarı hakkında dava açıldı. Fikri Sönmez, Davada idamla yargılanıyor. Davada idamla yargılanan iki Belediye Başkanı daha var.

altına alındı. Ve bu sayı süreç içinde 700'ün üzerine çıktı. İşçiler-köylüler, eğitim bile görmemiş insanlar ve sadece ilkokul diplomalı insanlar, yığınlarca yakalandı.

● Fatsa davasında 90 politik öldürme olayının yanında, yağma vs.-iddiaları vs. Ayrıca bir de mahkumlar **Bağımsı bir Devlet** kurmayı amaçlamak suçunda yargılanıyorlar. Bu 700'ün üzerindeki insanların Devrimci Yol uyesi olduğu iddia ediliyor. Devrimci Yol şu anda yasaklanmış bir sol harekettir. Zaten 12 Eylül 1980'den önce de öyleydi.

● Fikri Sönmez bir seneyi bile belediye başkanı olarak dolduramadı. Sönmez aktif bir siyasi ve aynı zamanda kendi dükkanında (Terzi) aktif siyasiler çalışmakta idi. 1970'lerde CHP sempatizanı idi. 1979'larda bağımsız aday olmasına rağmen Devrimci Yol sempatizanı idi. Bu haliyle Belediye Başkanı seçildi.

● 1980 Mayısında Almanya'da Türkiyeliler için çıkan bir dergide çalışmalarının nasıl engellendiğini anlattı. **"Başından beri halkın vergilerinin toplanarak oluşturulduğu ve tüm belediyelere verilen -Belediye Yardımı- alamadık. Bize uzun bir süre sigara, içki vs. gibi Devlet Tekelinde bulunan malları vermediler. (Ambargo) Henüz direk bir askeri operasyon (provakasyon) yapılamadı. Ama bunu her an yapabilirler"** diyordu Terzi Fikri.

● Soru: **"Başarınızı nasıl açıklıyorsunuz?"**

Fikri Sönmez:"Kimileri bizim Fatsa'nın hazır sol potansiyelinden yararlandığımızı söylüyor. Bu doğru değildir. Biz, halk tarafından kabul edilmek için çok çalıştık. 3 Sene önce beni selamlayan insan sayısı 50'ye ulaşamıyordu. Bu halkın antikomünist tepkisi idi. Köylerde solcular ve civarında solcu insanlar taşlanıyordu. Fakat halk, kısa sürede bizim çalışmalarımızı görerek, mevcut devlet yöneticilerinin, halka birşey veremeyeceğini gördüler."

FATSA'DA BİR TARİH YARGILANIYOR

● Şimdilik Fatsa, geçen bu tarihinin olayları, Fatsa davasının içeriğini oluşturuyor. (Fatsa'da bir tarih yargılanıyor.) Yaklaşık 2,5 senelik gözaltından sonra insanlar mahkemeye çıkarıldılar, bu salonda. İkinci sırada saçları kesilmiş **Sönmez** ve arkadaşları oturmaktadırlar. Tercüman Gazetesinde (aşırı sağcı) Fikri Sönmez'in resminin altında aşağıdaki yazılıyordu...

"Geçmiş Fatsa Belediye Başkanı, Terzi Fikri uzun süre, Türkiye toprakları içinde bulunan Fatsa'da komünist bir devlet kurmayı denedi ve kendi emri altındaki teröristlerle, Fatsa'yı cehenneme çevirdiler. Şimdi bu adam adalet karşısında yaptıklarının hesabını veriyor."

FATSA'YA KARŞI AÇILAN DAVA

● Fatsa davasında iddianame çok kalın, 600 sayfadan fazla. Bu dava içinde genel bilgiler bulunmaktadır. Şöyleki, Fatsa'nın sosyo-ekonomik, jeopolitik coğrafi ve etnik gruplar hakkında. Bu dava içinde DEVRİMCİ YOL'un nasıl doğduğu ve ne tür işler gördüğü bulunmaktadır. İddianamenin devamı, mahkumların isimlerinden ve onlara karşı suçlamalardan mevcuttur...

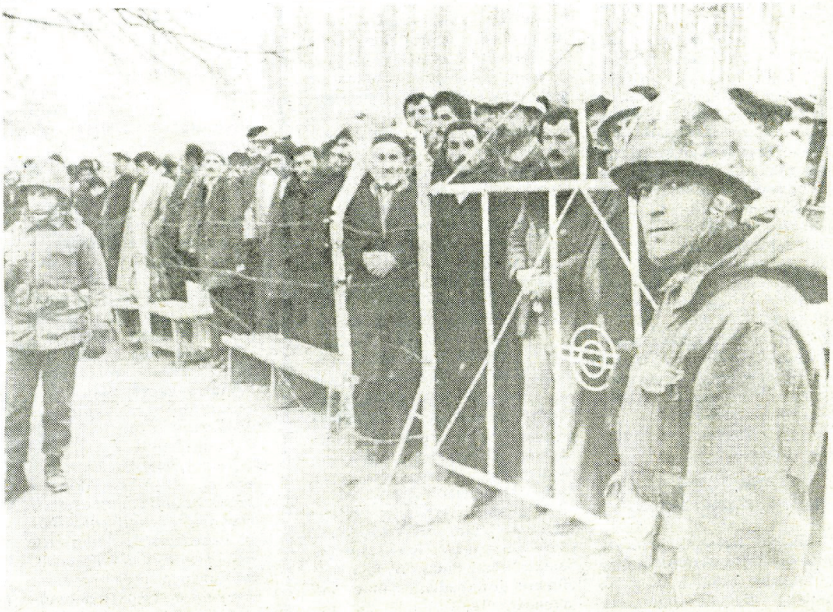

200 km. uzaktan evlatlarını, kardeşlerini görmeye gelen Fatsalılar mahkeme binasının bulunduğu askeri alanın girişinde saatlerce bekletiliyorlar.

● İddianame içinde belediye başkanı Fikri Sönmez hakkında ciddi tanımlamalar bulunmaktadır. Fikri Sönmez'in nasıl (1979) popüler olduğunu anlatan bir Gazeteden alıntılar bulunmaktadır. Fatsa'da tüccarlar tüketim maddelerini stok ederek daha fazla fiyatla satmak istiyorlar. Bu tüccarlar halka dondurucu soğuk kış aylarında, kömürün bittiğini söylerken aynı zamanda kömürü vagonlar ve kamyonlarla satmaya götürüyorlardı. Hastaları, hastahaneye kaldırmak için benzin yokken tüccarlar başka yerlere benzin kaçırıyorlardı.

● F. Sönmez'e yönelik iddianame 18 maddeden oluşmakta.

1) İşçi komiteleri kurmak
2) Devrimcileri belediyede memur olarak çalıştırmak.
3) İki devrimci kadına, kadın örgütü kurmaya izin vermek.
4) 1979'lu kanlı yıllarda orta sınıftan insanlara (esnaf) kepenk kapattırmak.
5) Belediye teşkilatını eylemcilere vermek.
6) Devrimci marşların söylenmesi.
7) Halk mahkemelerin kurulması.
8) Köyodalarında seminerler vermek.
9) Afişlerin belediyede basılması.
10) Ordu, asker gelirken barikatlar kurdurması.
18...

● Ve böyle devam ediyor. Diğer mahkumların, öldürme ve baskınla suçlamalarına rağmen Fikri Sömez'in doyasında böylesi suçlamalar yoktur.

Onun suçu Fatsa'da sol bir özyönetime biçim vermesidir. Buna delil olarak mahkeme Fikri Sönmez'in önceden kendisinin yazmış olduğu yazıları gösterilmektedir. (Özyönetim hakkında vs.) İddianameye göre Fikri Sönmez; **"Varolan Anayasal Devleti yıkarak yerine Marxist-Leninist bir devlet kurmak istemektedir."**

T.C. ceza kanununa göre böylesi insanların cezası İDAM'dır...

MAHKUMLAR GÜLÜMSÜYORDU

● Mahkeme salonu askeri bir alandadır. Oraya giden yol çok sıkı kontrol altındadır. (Yaşlı) kadınlı erkekli, çiftçiler, tüm kesimlerden insanlar şiddetli soğuk altında, dikenli tellerin ve korkulukların arkasında bekliyorlardı. Halkın önünde silahlı askerler dolaşmaktaydı. Mahkumlar ile mahkum yakınları birbirlerini uzun zaman aradan sonra yeniden görmenin sevincini yaşıyorlardı. Sevinç ve heyecan bu görüntüyü belirlemeye yetiyordu. Eski araba ve dolmuşlar görülmekteydi Fatsa'dan. Kanımca bunlar dava sırasında bulunmak için gelenleri getirmişti.

Avukatlar ve gazeteciler önceden girdiler. Biz girerken iyice arandık. Ardından bir odaya gidip beklemek zorudaydık. Orada otobüslerden saçları çok kısa kesilmiş (sıfır) insanların indiğini görüyorduk. Onlar ikişer ikişer kelepçelenmiş mahkumlardı. Askerlere ve fotografcılara gülümsemeyide ihmal etmeden içeri girdiler. Son otobüsten birkaç kadın indi. Bunlar ilk sırada oturacaklardı.

● Kafası sıfıra vurulmuş mahkumlardan sonra, tutuksuz sanıklarda geldiler. Onların da göğüslerinde kimlik kartları asılı idi. Fakat bunların kimlik kartlarının renkleri değişikti. Tel örgülere kadar gelip emir beklemeye başladılar. Mahkum yakınları da tren yoluna yaklaştılar. Askerlerin tüfekleri bunlara dönüktü. Sessiz bir biçimde beklediler.

MAHKEMEDE

● Belirli bir süreden sonra, belirli sayıda mahkum yakınlarının içeriye girmelerine müsade edildi. Salon ağzına kadar dolu idi. 760 kişilik sanığın yanında 70 mahkum yakını bulunmakta idi. Bir asker, nasıl davranılması gerektiğini salonda bağırarak anlatıyor.

● Bizim, salonun önünde mahkeme heyetinin yanında oturmamıza müsade edildi. Mahkumları daha yakından görebiliyorduk. Saçlar sıfır, renkler solgun, gözlerinin etrafı morarmıştı. 20-25 yaşlarında genç insanların yanında, yaşlılar da bulunuyordu. Ama yaş ortalaması genç sayılabilecek durumdaydı. Ailelerinin kendilerine getirdiği, temiz elbiseleri ile ilgi çekiyorlardı.

● Mahkumlar sakindiler. Askerler emirler yağdırmasına rağmen gayet sakin bir biçimde yadırgamadan, ürpermeden duruyorlardı. Salonun arkasında öz bölmelerde aileler oturuyordu.

● Ailelerin üst tarafında bir söz dikkat çekiyordu. **Ne mutlu Türküm diyene"**, mahkeme heyetinin üstünde de "Adalet mülkün temelidir" yazıyordu.

● Bizim yanımızda yüksek rütbeli askerler bulunmaktaydı. Gözlük taşıyan kamp kumandanı devamlı bize gülüyordu.

● Onun yanında sert sinirli bir subay bulunmaktaydı ki koltuk altındaki jopu ile bulunduğu bölmenin disiplinini sağlamak görevi ile donatılmıştı. Mahkemede bir yığın rütbeli subay bulunuyordu. Türkiyeli gazetecilerin subaylarla konuşmalarındaki eziklik ve korku ilgiçti. Bize birşeyler söylemek isterken dahi onlardan ne kadar çekindikleri, kortukları görülüyordu.

● Avukatların konumu biraz daha iyiydi. Dinlenmek için verilen arada bizlere; **"Avukatlarla sanıkların ilişki kuramadığını, sanıklar kendi dosyalarını göremediklerini, dolayısı ile suçlarını bile tam bilmediklerini, hatta avukatların bile mahkeme izni ile ancak dosyaların belirli bir bölümünü görebildiklerini bize anlattılar."**

Avukatlardan birisi (CHP'li parlementer) mahkumların gözaltı döneminde kötü muamele gördüklerini bize anlattı.

● Hakimler içeri giriyorlardı. Yakaları havaya kalkmış çübbeleriyle, genellikle hakimlerin cübbeleri altında askeri elbiseleri görülüyordu. Sivil hakimlerde vardı. Mahkeme heyeti başkanı mevcut bulunanların isimleri okunurca **"burda"** diye belirtmelerini söyledi. Bu uzun bir süre devam etti.

● Askerlerin büyük kesimi yeni askerdi. Acaba kendi yaşıtları mahkumlar karşısında eli silahlı beklerken neler hisediyorlardı? Türkiye'de askerliği **"red"**detmek diye bir imkan yoktur. Herkes askere gitmeliydi, hatta mahkumlar bile, mahkumiyetini bitirdikten sonra.

● Bir grup askerin bunların hepsi genç silahlı olarak, gençlerin karşısında bulunması bana garip geldi. İlginç bir bilmece.Ve bir gün bu durumun değişebileceğini doğal olarak düşündüm. O zaman şimdi mahkemede asker olanlar belki de sanık sandalyesinde, diğerleri de yargılayanlar olacak. İlginç bir olay.

OLAY

● Ara bitmişti. Mahkeme kimlik tesbitine başlamıştı. Hakim bir isim okudu. İsmi okunan öne gelerek hakimin aşağıdaki sorularına cevap vermek zorunda idi. (İsim Yaş, Baba adı, Meslek ve ikametgah adresi).

● İlk ismi okunan Yusuf Atasoy isimli genç bir adamdı. Yusuf öne gelerek mahkumların içinde bulundukları kötü koşullar hakkın-

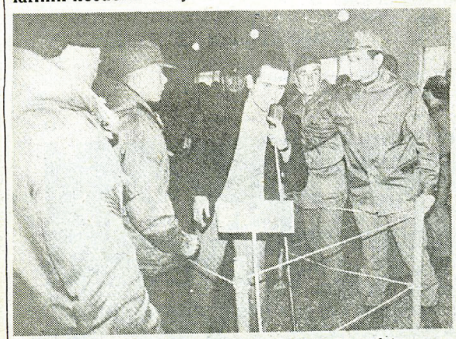

Fatsa Duruşmalarının başladığı ilk gün, Yusuf Atasoy, bazı konularda açıklama yapmalarına engel olunursa kimlik bildirmeyeceklerini söyledi. Duruşma hakimi buna izin vermedi ve Yusuf Atasoy'u "çık dışarı" diyerek

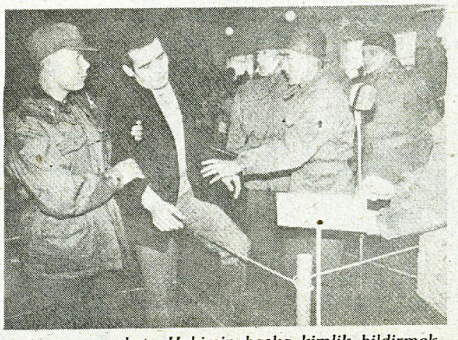

susturmaya çalıştı. Hakimin başka kimlik bildirmek istemeyen varsa sandalyesinin üzerine çıksın demesi üzerine de tutukluların büyük çoğunluğu sandalyelerinin üzerine çıktılar. Ve kimlik bildirmeyeceklerini belirttiler.

Salonda bulunan görevli subaylar ve askerler ellerinde coplarla Yusuf Atasoy'u zorla dışarı çıkarttılar. Aynı anda tutukluların büyük bir bölümü bu durumu protesto ederek dışarı çıktı.

da konuşmaya başladı. (Ziyaret durumu, Avukatlarla olan ilişkiler, havalandırma v.b.)

● Hakim Yusuf'un sözünü kesti. Ve ona şikayetleri anlatmanın şimdi zamanı olmadığını, öncelikle isim tesbitinin yapılması gerektiğini söyledi. Bunun üzerine bir tartışma başladı. Atasoy: **"Biz herşeyi denedik ama bütün yollar kapalı idi, çeşitli kuruluşlara başvurduk".**

● Hakim ona yine kimliğini açıklaması konusunda ikazda bulunmasına rağmen Atasoy tavrını değiştirmedi. Sözüne devam etti **"Mahkeme başlamadan önce gazetelerde hakkımızda kötü şeyler yayınlandı. Ve mahkeme önyargılarla hareket etmekte ve başkalarının etkisi altındadır."**

Hakim: **"Biz hiç bir kimsenin etkisi altında değiliz, kimliğini ver".**

Atasoy: **"Bizler dinlenilmediği müddetçe kimliğimi vermiyeceğim."**

Hakim: **"Eğer dediğimizi yapmazsanız defol, çık git, burayı terket".**

Buarada yüzlerce mahkum avaga kalkarak: **"O halde biz de gidiyoruz dediler."** Salon içerisinde büyük bir karışıklık görüldü. Birkaç asker Atasoy'u yakalayarak dışarıya sürüklediler. Hakim dışarı çıkmak isteyenlere: **"yerinize oturun, eğer çıkacaksanız birer birer sırayla çıkın."** diye bağırdı.

● İnsanların dışarıya akın akın çıktığını gören hakim mahkumlara yeniden seslenerek dışarı çıkmadan önce kimlik tesbiti yaptırmalarını söyledi. Aksi taktirde dışarı çıkmalarına müsade edilmeyecektir. Salonda sinirli bir hava, bir sesizlik başladı. Ve ikinci mahkumun adı okundu. Ve o da Atasoy sürüklenerek dışarı atıldıktan sonra kimlik tesbitine yanaşmadı. İkinci mahkumda bizler dinlenilmediğimiz müddetce kimlik tesbiti yaptırmayacağız dedi. Hakim kimlik tesbiti yapıldıktan sonra dinleneceklerini yine tekrar etti. Ve insanlar birer birer, birbiri arkasına dışarıya götürüldüler. **İki kişinin elleri birbirine kelepçelenerek götürüldüler.**

NEREYE

● Bazılarının alınlarında terler görülüyordu, bazıları da burundan soluyorlardı. Bu, etrafta dehşetli hava yaratmaktaydı. Fakat geriye kalanlarda kimliklerini vermeyi reddediyorlardı. Hepsi teker teker aşağıdaki cümleyi tekrarlıyorlardı. **"Bizi dinlemediğiniz sürece hiç bir şey söylemeyeceğiz."**. Bazıları işkenceler konusunda, kötü muameleler konusunda açıklamalarda bulunmalarına rağmen hakim dinlemek istemiyordu.

Bir Avukat araya girerek olayı yatıştırmaya çalıştı. Avukat hakime **"mahkumların şikayetleri dinlenilemez mi, hiç olmazsa grup adına bir temsilci tarafından"** diye bir soru yöneltti ama hakim reddetti. Ve Avukatı tersledi. Avukata kendisinin Türkçe konuştuğunun, mahkumların da bunu anladığını sert bir şekilde söyledi.

İsmi okunan 11.kişi bir inşaat ustasıydı. 23 yaşında ve evli. Ondan sonra bir iki kişi daha kimliklerini tesbit ettirdiler. Son olarak bir kadın kimlik tesbitini reddederek sinirli bir şekilde dışarı çıktı. Kimlikleri tesbit edilenlerin tutuksuz yargılananlardan olduğu gözden kaçmıyordu. Bunlar içerde olmadıklarından dolayı tabii olarak şikayetleri yoktu. Mahkemede bulunan insanlar çiftçiler, esnaflar, öğretmenler hatta okumasız yazması olmayan Fatsalılardı. Ve bu insanlar 2,5 yıldır tutuklu bulunmaktaydılar. Bu toplu tutuklamalar sonrası Fatsa ekonomik olarak gerilemişti. Mahkemelerdeki insanların yüzünde Fatsa'da çalışan önemli bir kesimin burada bulunduğu anlaşılmaktaydı. Çalışan emekçiler mahkemedeydiler.

İKİNCİ GÜN: BU SESSİZLİK NEDEN?

● İkinci gün herşey değişmişti. Yine uzun sıralar görülmeye başladı. İnsanlar arandıktan sonra içerisi temiz giyilmiş yorgun, saçları sıfıra vurulmuş mahkumlarla dolmaya başladı. Yoldan mahkeme salonuna kadar on metrede bir asker duruyordu. Mahkemenin üzerinde güneş parlamaktaydı. Ve salon bir sessizlik içerisinde ve hiçkimse kimlik tesbitine itiraz etmiyordu. O zaman dünkü duruşmadan sonra birşeyler olmuş olmalıydı. Ama dün gece olan neydi? Fakat kimse bu soruya cevap vermek istemiyordu, yada sorulan sorulara alaycı cevaplar alıyorduk. (Askerlerden ve subaylardan)

● Bir subay sorumuza şöyle yanıt verdi: **"Dün ilk günün heyacanıydı da ondan".** Savcı bir gazeteye bir sanık hakkında hakaret edici bir şekilde yazılan gazete küpürünü okumakla duruşmaya başladı. Bunun ile Fikri Sönmez'in resminin altına Tercüman gazetesinde yazılan yazı kastediliyor. Şöyle ki **"Dünkü Terzi bugün terörist arkadaşlarıyla kanun karşısında".**

● Garnizon kumandanı yine dünkü gibi gülerek bugün neden böyle sessiz olduklarını anlatıyordu. **"Dünkü duruşmadan sonra Atasoy götürüldü. Yine devam etti. Mahkeme kanuni önlemlere sahiptir ki bu önlemler davayı bozan ve engellemek isteyen insanlar için geçerlidir."**

Soru: Yoksa Atasoy'a **"disiplin"** cezası mı verildi?

Kumandan: Ne kastediyorsunuz? Ah..yoo yoo onlara kimliklerini açıklamaları için hiçbir baskı yapılmadı. Herhalde mahkumlar bugünde kimlik tesbit ettirmeselerdi, bir daha mahkemeye çıkamayacaklarını anlamışlardır. Gördüğünüz gibi onları amacı mahkemeyi sabote etmektir. Hiçbir şikayetleri yoktur.

Soru: Atasoy'un nerede oturduğunu gördünüz mü?

Kumandan: O da bunların arasında. Durumu normaldir. Ve daha sonra gülerek İngilizce konuşmaya başladı; **"O yine kendi kişisel görüşünü anlatmak istiyor." "Toplu davalar aslında gereksiz. Bu mahkemelerin istemi üzerine toplu yapılıyor. Kanuni olarak başka türlüde olabilir. Ve şunu unutmayımız ki Türkiye'deki mahkemeler ve yargı sistemi Dünyaca tanınan en modernlerinden birisidir."** diye kumandan sözlerini bitirdi. Ve bizimle gönülsüz soğuk bir şekilde tokalaştı. Sırıtarak uzaklaştı. Daha sonra polislerle konuşmaya başladı. konuşmalarının tonu tercümana göre gaddar, hain ve hasinceydi.

● Daha sonra Avukatla sadece hukuksal meseleleri görüşmek için bir rendevu yaptık. Mahkeme salonunda Atasoy'un avukatı dünkü duruşmadan sonra Yusuf Atasoy ve kardeşinin işkenceye tabii tutulduğunu öne sürdü ve yazılı şikayette bulunacağını belirtti. Fakat Avukat randevusuna gelmedi. Biz eski parlemento üyesi olan bir avukatı bulmaya çalıştık. Ki, bu Avukat'ta da davaya girmektedir. Telefon ettik fakat avukat konuşmak istemiyordu. Bu konular hakkında bilgi vermenin yasak ve tehlikeli olduğunu söyledi. Bizim diğer kuruluşlara başvurarak bilgi edinmemizi söyledi. Kendisi ağır işkence metotlarının uygulandığını söyledi ama bunu hiçbir zaman resmi olarak tastiklemeyeceğini belirtti. ●

2.5 YILDIR İLK KEZ CEZAEVİ DIŞINA ÇIKIYORLAR

Fatsa Davası onlarca asker ve subayın görev aldığı bir salonda yapılıyor. Tutuklular 2,5 yıldır ilk kez cezaevi dışına çıkarılıyorlar. O da mahkeme salonuna tabii.

Fatsa'ya sahip çıkmak geleceği ve umudu büyütmek demektir

Türkiye'deki faşist rejimin en büyük boy hedeflerinden birisinin Fatsa olması boşuna değil. Fatsa egemen sömürücü güçler açısından bir **korkunun** *ifadeyisiye, bizler ve halk güçleri için* **onurun, umudun ve geleceğin** *ifadesidir.*

Fatsa bugün halk düşmanlarının elbirliği ile karalamaya çalıştıkları bir sembol... Devrimci düşüncelerin kitleselleşmesinin örneklerinden birisi... Evren'den cuntanın savcılarına, Tercüman'dan MHP'lilere kadar tüm faşist ve gericiler Fatsa'ya ve Fatsa'nın şahsında bütün emekçilere ağız dolusu küfür ediyorlar. Onlara göre Fatsa, **"Anarşi ve terör üssü".** *Sol'dan da Fatsa'ya böyle bakanlar var...*

Nedeni şu:

Fatsa bir başka boyut getirmişti, yeni bir ufuk açmıştı Türkiye sınıflar mücadelesine. Faşist güçlerin saldırıları ve buna karşı halklarımızın haklı ve meşru direnişi nedeniyle ortaya çıkan yaygın bir çatışma ortamında **demokrasi, sosyalizm, kitlelerin politikaya ve yönetime doğrudan katılması, halkın kendi kendini yönetmesi,** *gibi kavramlar artık teorik önermeler olmaktan çıkmış, bir yaşam tarzı haline gelmeye başlamıştı. Türkiye sosyalist hareketi tarihinde ilerici-devrimci düşünceler halka ilk kez bu denli yakın olabilmiş, kitleleri ilk kez bu denli yakından kavrayabilmişti. Halka tepeden bakan, halkı halk adına yukardan sadece kendisinin yönetebileceğini zanneden geleneksel sol çemberi kırmıştı Fatsa. Bir bakıma, çeşitli renklerdeki geleneksel sol anlayışlarla bir hesaplaşmaydı Fatsa...*

Bu özellikleriyle Fatsa, sola ve halka yeni ve anlamlı bir mesaj sunmuştur. Bu ise sömürü ve soygun düzeninin temellerini tehdit eden alternatif bir platform anlamına gelmekteydi. Bu nedenle tomurcuk halindeki bir halk hareketi kan ve ateşle boğulmalıydı.

Faşist rejim hala bunu yapmaya çalışıyor. Sadece Fatsa'da değil bütün ülke çapında.

Sol'un Fatsa karşısındaki tutumu da ilginç sayılır. Başka ülkelerdeki muzaffer halk hareketlerini ya da yenilmiş halk hareketlerini selamlayanlar, kendileri zafer için ve sosyalizm için ciddi birşeyler yapmazken, gözlerinin önündeki bir halk hareketine karşı elbette kayıtsız kalacaklardı. Bunların bugün bile, küçük bir kentin yaşlısı genciyle faşizm tarafından tutsak edilmesi karşısında sessiz kalmaları nedendir?

Evet, bugün Fatsa'ya sahip çıkmak demek, O'nu savunmak demek, sosyalizme, umuda ve geleceğe sahip çıkmak demektir.

Ülkemizin kurtuluşu, halklarımızın özgürlüğü için sosyalizm ve demokrasi tartışması Fatsa'yı merkezine alan bir tartışma olacaktır. Gelecekte binlerce Fatsa yaratmak isteniliyorsa bugünkü Fatsa bütün yönleriyle kavranabilmeli, olumlu yönleri geliştirilebilmelidir. Türkiye için Fatsa'sız bir demokrasi, Fatsa'sız bir sosyalizm tartışması yapılamaz...

Fatsa'nın kaybedilmiş bir dava olduğunu zannedenler aldanıyorlar. Aksine şimdi Fatsa, uğruna mücadele edilmesi gereken bir dava olmuştur. Çünkü O, nasıl bir sosyalizm, nasıl bir demokrasi sorularına Türkiye'nin o günkü koşullarında verilmeye çalışılan bir cevaptır. Gelecek,o cevabın içinde saklıdır.

Kuşkusuz, bu sorulara geçmişte doğru cevaplar verebilmek için mücadele edenler, geleceği de ellerinde büyüteceklerdir. En doğruyu ve en güzeli yine onlar söyleyeceklerdir. Söylemeye faşizmin zindanlarında başladılar bile.

Fatsa davasında görevli hakim ve savcılar

Mahkeme Başkanı: **Topçu Albay Yurdacan Tunalı**
Sivil Hakim: **Hasan Karakılıç**
Üye Hakim: **şener Saruç**
Üye Hakim: **Hakim Yüzbaşı Abdülkadir Davacıoğlu**
Üye Hakim: **Caner Seben**
Savcı: **Hakim binbaşı Halit Cengiz**
Sivil Savcı: **Şeref Yılmazer**

Tutsak şehir FATSA'ya özgürlük

NELER DEMİŞLERDİ?

Belediye Başkanlığı halkın oy çokluğu ve iradesiyle kazanılmıştı Fatsa'da.

Basında en çok sözü edilen konu, Fatsa ve Fatsalıların inancını, güvenini, sevgisini kazanan Belediye Başkanı Fikri Sönmez'di. Yayınlanan tüm yorum ve haberlerde övgüler yer alıyordu.

Fatsa'dan sık sık söz eden sağcı basın bile, yergilerinde halkın filizlenen, gün be gün gelişen öz yönetimini, dayanışmasını gizleyemiyordu...

O günlerden seçtiğimiz makalelerden bazılarını aşağıda yayınlıyoruz...

Emekten, emekçiden korkan vali: Reşat Akkaya

10 Mayıs 1980 - Demokrat Temel ATEŞ CHP Ordu Milletvekili

Ordu ilinde, özellikle, Fatsa, Gölköy, Aybastı ve Ünye ilçelerinde son günlerde gelişen siyasal olaylar ülkemizin daha da ilerisi, çağdaş tüm dünya insanlarının ilgi ve dikkatlerini çeker oldu. Demokrasiden yana herkes Ordu'da neler oluyor diye soruyor! Gerçekten, Karadeniz'in en olaysız ili Ordu'da son dört-beş ay içinde büyük bir hızla gelişen olayların altında neler yatıyordu? Yıllarca barış içinde yaşamış, hiç bir mezhep ve ırk ayrımı gözetmeden birbirlerini kardeşten saymış bu insanların yaşadığı cennet topraklar neden birdenbire savaş alanına dönüşmüştü?

Ordu ili ve Fatsa ilçesinde son dörtbeş ay içinde gelişen acı olayların arkasında azınlık hükümeti ve onun valisi Reşat Akkaya bulunmaktadır. Ülkemizin diğer kesimlerinde tezgahlanan faşist tırmanış yöntemleri vali eliyle, Ordu'da ve ilçelerinde de yürütülmektedir. Daha açıkçası, sermaye iktidarlarının güçlerini artırarak ömürlerini uzatmak isteyen iç ve dış birlikçilerin tüm geri bıraktırılmış ülkelerde uyguladıkları değişmez bir yöntemdir bu! Yoksul halk kitlelerini birbirlerine düşman etmek, emekleri ile geçinen bu insanları kendi kendileriyle savaştırarak sermaye iktidarlarını ve sömürü düzenini egemen kılmaktır amaçları.

Ordu ilinin bir parlamenteri olarak diğer arkadaşlarımla birlikte gelişen olayları yakından izledim. Ordu Valisi'nin geçmişini ve kişiliğini çok yakından bildiğimiz için son iki ay içinde dört kez Ordu'ya gittik. Yalnız bırakmak istemiyorduk halkımızı. Çünkü halkımız gibi bizler de valiye güvenmiyorduk. Ordu'da gelişen olayları yakından izleyen, birçok kez bizzat yaşayan kişi olarak gerçekleri dile getirmek istedim. Böylece son günlerde demokrasi savaşının en kutsalının verildiği Ordu ile Fatsa hakkında çeşitli çevrelerin yürüttükleri saptırma çabalarını önlemeyi amaçladım.

Ordu, Karadeniz Bölgesi'nde nüfusu en yoğun illerden biri. Sıcak ve yumuşak huylu insanlarımız yaşar Ordu'da. Gürcüler vardır; Kafkasyadan taa Batum'dan gelen çalışkan, sıcak, dost, uygar yürekli, ekmeklerini taştan çıkaran insanlardır bunlar. Öylesine ısınmışlar, kaynaşmışlardır ki, Karadeniz insanına, ayıramazsınız. Alevile vardır. Anadolunun ortalarından yeşille mavinin kucaklaştığı, Ordu'ya gelen. İlkel kafaların yanlış yorumların horladığı bu dost, yürekli çağdaş insanlar. Karadeniz'in yaşam kokan, uygar insanlarıyla öylesine kaynaşmışlardır ki, koparamazsınız dostluklarını, kardeşliklerini, onların, Rizeliler vardır Ordu'da, Trabzonlular Gümüşhaneliler vardır, ekmek kavgası veren, dostça kardeşçe. Ordu halkının faşizme karşı verdiği kutsal mücadeledeki gücü burdadır işte. Kasım 1979 başı. Demirel iktidarlarının en azgını, örtülü MC'nin kurulduğu günler. MHP'nin koşulsuz (!) desteklediği AP azınlık hükümeti, ülkemizin diğer kesimlerinde olduğu gibi Ordu'da da faşist tırmanma uygulamalarına girişti! Demirel azınlık hükümeti kurulduğu günden başlayarak MHP militanlarının dümen suyuna girmişti. Hemen vali ve emniyet müdürünü değiştirdi. Ordu'yu dinledik birkaç ay. Gittik geldik. Ünye dışında halkımızı rahatsız eden dişe dokunur olaylar yoktu. Devlet valisiydi, tarafsızdı oldukça yeni atanan vali, halk böyle söylüyordu güveniyordu valisine, emniyet müdürüne. Özellikle azınlık hükümetinin destekçisi MHP'yi hoşnut etmedi vali ve emniyet müdürü. Çünkü bunlar, MHP militanlığı yapmıyor, Ordu halkını cephelere bölüp MHP militanlarına ezdirmiyorlardı. Böyle olunca da dördüncü ay sonunda ikisi de görevlerinden alındılar. Öğretmenler arasında ayrımı ve kıyımı en ileri boyutlarda sürdüren faşist milli eğitim müdürü yerinde duruyor. Hastaneleri faşist yuvası durumuna getiren, meslekdaşlarının bile faşistlerce kolmaya sokulacak kadar dayak atılmasından kılı bile kıpırdamayan sağlık müdürüne kimse dokunmuyordu.

Ordu halkı soğukkanlılıkla ve kuşkuyla izliyordu olanları. Vali neden alınmıştı? Emniyet müdürü neden geçici görevle Amasya'ya gönderilmişti? Valiyi, emniyet müdürünü de AP azınlık hükümeti atamamış mıydı? Suçlarında yoktu adamların!

Günlerden birgün bir vali (!) atanıyor Ordu'ya. Reşat Akkaya adı. Yoksul bir aileden geldiğini güçlükler içinde yetiştiğini söyleyen çalımlı biri. Ama başbakan Demirel gibi, müsteşarı Durmuş Yalçın gibi kökenini unutmuş, ezik. Dik duruyor, güvenli görünmeye çalışıyor, ama ilk bakan anlıyor suçluluk ezikliği içinde olduğunu valinin. Konuşması, giyimi, davranışları, saçı başıyla tipik bir vali Reşat Akkaya. Amasya'dan ödünç (?) getirdiği emniyet müdürü daha ayrı bir tip. Dört gidişimde bir kez raslantı eseri görebildim onu. Nerede olduğu, ne yaptığı belli değil. İşte, halkımızla birlikte dünyanın dikkatlerini çeken Ordu'da ve Fatsa olaylarının yaratıcısı iki kişi.

Reşat Akkaya, üç aylık vali. Eski bir polis kendisi. Değişik illerde emniyet müdürlüğü yapmış. Adamın tek korkusu soldan, emekten, emekçiden gerçek halktan! Bu nedenle hep tedirgin, hep kuşkulu gördük kendini. **"Devlet" "devlet"** diyor hep. Dilinden düşürmüyor bunu. **"Devlet hakimiyeti"** diyor. Ancak dilinin altındaki bakla, para babalarının sermaye iktidarının egemenliği! Akkaya, son emniyet müdürlüğünü Ankara'da sürdürdü kısa bir süre. Yanlı tutumu, yöneticilikteki beceriksizliği ve dengesiklikleri nedeniyle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının girişimleri sonunda görevine son verildi. Sermaye elbette böylesine sadık bir uşağını boşta bırakmazdı. Reşat Akkaya Ordu'ya vali olarak atandı. Hükümetin böylesine tehlikeli bir atama yapmasına neden olan başka ne gibi etkenler vardır bilinmez. Bilinen bir gerçek, barış kenti olan Ordu'da yoğun olayların ve kardeş kavgasının bu kişinin valilik koltuğuna oturmasıyla başlamasıdır. Ve acı son dört oyda 41 öldürme olayı!

Vali Akkaya'nın en büyük yardımcısı Amasya'dan getirdiği emniyet müdürüdür. Daha sonra tarafsız il ve ilçe Jandarma Komutanlarını değiştirdi bir bir. Kendi faşist militan anlayışına uymayan tüm kamu görevlilerini dağıttı, milli eğitiminden emniyetine, sağlığından maliyesine dek.

İlk toplu kıyım (katliam) eylemine Gölköy'de başladı. Valinin her türlü desteğini esirgemediği faşistler, kentin bir bölümünü güpegündüz herkesin gözleri önünde, uzun menzilli silahlarla taradılar, bir yurttaşımız can verdi. Buna kılı bile kıpırdamayan vali, tam üç gün sonra, göstermelik olarak arama yaptırdı. Önemli birşey bulunmadı elbette. Ama halk biliyordu gerçeği. Halk söylüyordu: **"Silahları vali getiriyor, vali götürüyor. Faşistleri vali beslyor!"** Halk söylüyordu gördüklerini **"Vali tabut şeklindeki sandıklarla faşistlere silah ve mermi taşımaktadı. Bu vali bizi birbirimize kırdıracak ona güvenmiyoruz"** Halk seziyordu elbet, halk bu, gözünden kaçmıyordu gerçekler! ●

Çeşitli köşe yazarları da **"Nokta Operasyonu"**nundan sonra şunları söylemişlerdi.

MOSKOVA'YA YAKIN OLDUĞU İÇİN

Tercüman başyazarı Nazlı Ilıcak'da Fatsa üzerine fikirlerini açıklarken **"Fatsa'nın Moskova'ya yakın olduğu için komünistlerce hedef alındığını"** açıkladı.

"Fatsa'da olay var mı, yok mu? Eğer bu ilçeyi Sovyetler Birliği'nin 18. eyaleti gibi görmeyi içinize sindirir, Azerbeycan'ın, Kırım'ın, Türkistan'ın kaderini paylaşmaya kolayca razı olursanız Fatsa'da olay yok (...) Fatsa belki de Sovyetler Birliği'ne yakınlığı dolayısıyla pilot bölge olarak seçilmiş ilçelerden birisidir."

FATSA AYIBI

Mümtaz Soysal 15 Temmuz tarihli Milliyet gazetesinde **"Fatsa Ayıbı"** başlıklı bir yazı yazdı:

"Ne var ki Fatsa'da yaratılan yönetim, halkı işin içine katmadan ülke yönetmeye hevesli olanların keyfini kaçırmıştır. Böyle olunca da ortada seçimle iş başına gelmiş bir yerel yönetim sorumlusu sanki ezilmesi, yok edilmesi, yerin dibine batırılması gereken bir düşman olarak görülmeye başlanmıştır. (...) Evet, Fatsa Belediyesi halk komitelerine danışarak, halktan gelen bir düşünceyle ve halk sırtında deniz kıyısından taşınıp sokaklara serpilen çakıl taşlarıyla Fatsa'nın çamur sorununu çözmüştü. Türkiye'nin battığı çamurlardan hiçbirisinin hakkından gelemeden bula bula bir garip Fatsa'nın hakkından gelmeye çalışmak, Demirel'e şeref kazandırmayacak her halde. Ayıptır beyler ayıp."

16 Temmuz'da ise operasyonda maskeli kişilerin kullanılması üzerine Mümtaz Soysal şöyle diyordu:

"Dillere pelesenk edilen 'Faşizmin ayak sesleri' sözü, bir kitap adı olmaktan öteye sık sık kullanıla kullanıla yalama olmuş sözlerden birisidir. Bu ne biçim faşizmdir ki yıllardır ayak sesleri duyulur da kendi bir türlü gelmez? Aslına bakarsanız çoktan gelmiş ve ayak sesi olarak değil kirli ayaklardan çıkarılmış çorap kokusu olarak operasyon 'görev'lilerinin yüzlerine yapışmıştır."

BİRİ TEMİZLİK İSTİYOR

Cihat Baban Son Havadis gazetesinde Fatsa'daki operasyonların tüm ülkeye yayılmasını istedi:

"Geldiğimiz noktada tereddüt göstermek devletin yıkılmasına göz yummak olacağından Fatsa'da başlatılan temizlik hareketinin bütün ülkedeki yuvalarının arınmasına kadar devam etmesini de temenni ederiz." ●

FATSA HALKININ MÜCADELE GELENEĞİ

7 Mayıs 1980 - Demokrat

Gülten Akın

Bu halk şenliğine kadar Fatsa'da neler olmuştu? Bu birliğe beraberliğe, bu bilince nerelerden gelinmiştir? Bunu şenlik boyunca yaptığı konuşmalarla Fatsa'nın devrimci Belediye Başkanı da, çocuğundan yaşlısına, kadınından erkeğine her sorduğunuz Fatsa'lı anlatıyordu. Bu anlatımları toparlarsak, Fatsa'daki tarihsel gelişimi ana çizgileriyle şöyle özetleyebiliriz:

"Fatsa'da devrimci hareketin başlangıcı 1964-65 yıllarıdır. Fatsa ne bir günde, ne belediye başkanlığını halkın aldığı altı ayda bu duruma gelmiştir. Fatsa halkı kimin kimden yana olduğunu yaşamın canlı pratiğinden çıkarmıştır.

1964'de ilk örgütlenme "Fatsa Kültür Derneği" ile oldu. Bu dernek halk müziği ve tiyatro çalışmaları yapıyordu. O dönemde fındık sömürüsüne karşı mücadele başlatıldı. Anti-emperyalist bildiriler dağıtıldı. 1965'de TİP kuruldu.

1967'nin en önemli olayı FİSKOBİRLİK ve Fatsa Ziraat Bankası'nın işgalidir. Bu işgalle halk saptadı ki, FİSKOBİRLİK'te köylünün ürünü çalınıyor. Tüccarın bir bölüğü fındığın içine taş, kum karıştırınca, yakalandı. Bunlardan 17'si mahkemeye verildi. Tutuklandılar. Onları tutuklayan RemziYargıç sürüldü.

Aynı yıl fiat artışları dolayısıyla stokçuluk ve karaborsa başladı. Bazı yiyecek ürünlerinin, tonlarca şekerin vurgun serüvenini halk yaşadı gördü.

Bu yılların önemli bir protesto ve hak alma yöntemi yine Fatsa'da başlatıldı. 1966'da Beyceli köylüleri Türkiye'de ilk kez yürüdüler. Ordu'ya vardılar. Vilayet önünde oturdular. Yollarını yapmak için istedikleri aracı aldılar ve köylerine, ona binerek döndüler.

Aynı yıl "Pahalılık ve Yoklukla MÜcadele" yürüyüşü yapıldı.

O günlerde Köycülük Derneği işlevini yitirdi. Yöneticileri içeri alındı. TÖS üslendiği grevle bu boşluğu doldurdu. 50 köyde fındık sömürüsü konusuna ilişkin komiteler kuruldu. Devrimciler büyük saygınlık kazandı.

1969'da Ordu'da tüccarlar da bir miting düzenlediler. Mitingte kavga çıktı. Çeşitli tahriklerle TÖS, pazar yeri basıldı. Bazı yerler yakılıp yıkıldı. Bu arada telaşa kapılan bir tüccar bir apartmanın 4'üncü katından halkın üstüne ateş etti. Kalabalıktan bir yaşlı kişi öldü. Halk bu yüzden anayolu kapattı. Tam 13 saat. Askeri birlikler, cemseler geldi. Halk cemselerin içine doluştu, yürümelerine engel oldu. Olay büyüyecekti. Köylü ikna edildi ve dağılındı. O gün 35 Fatsa'lı bir o kadar da Bulancak'lı yakalanıp tutuklandı.

1970'den sonra köylerde geniş çalışmalar oldu. 12 Mart Fatsa'ya yaman geldi. Tutuklanmalar, Kızıldere üç oğlunu yitirdi. Acılı analar, babalar, eşler kaldı. Şimdi ilk okula giden çocuklar kaldı.

1974'den sonra MHP'nin örgütlenmesi karşısında Fatsa'da devrimci örgütlenme de başladı. Ülkü Ocakları, ÜLKÜ-BİR kuruldu ama Halkevleri ve TÖB-DER'de kuruldu. İlk cinayeti faşistler Halkevi başkanı Kemal Kara'yı öldürerek işlediler. MC dönemlerinde saldırılarını daha da arttırdılar.

TİP ve benzeri örgütlenmelerin halkın desteğine rağmen fazla bir etkinlik gösterememesi sonra da bu etkinliği büsbütün yitirmesi halka kendi örgütlenmesini ancak kendisi gerçekleştirirse etkin ve kalıcı olacağını göstermiştir. Bu anlayışa sahip devrimcilerle bütünleşen Fatsa halkı her türlü baskıya, saldırıya karşı kenetlenerek dayanışmasını pekiştirerek 1979'lara gelmiştir. ●

---

6 Ağustos 1980 - Demokrat

GÜNÜN YAZISI

Fatsa

Murat BELGE

Fatsa, Türkiye'de sınıf mücadelesinde beliren başlıca sınıfsal tavırları daha da net bir biçimde açığa çıkaran, açığa çıkmaya zorlayan bir etmen, neredeyse bir katalizör oldu. AP Hükümeti'nin buraya saldıracağı belliydi. Fatsa'da oturan AP'lilerin "bizi rahat bırakın" demelerine rağmen. Türkiye egemen sınıflarının halkla, halkın uyanışıyla ilgili her şeye karşı derin korkusunu temsil eden AP, Fatsa örneğinin yaşamasına tahammül edemezdi elbette. Bekleneni, gene beklendiği gibi, kendinden daha sağda olanlarla elele, kolkola gerçekleştirdi.

Fatsa karşısında basınımızın kendini açığa vurmasını gözlemledik. Tercüman'ın, "terzi Fikri efendi" diye (terzilik adı altında tüm emeği de aşağılayarak) kan ve kelle isteyen gözü kararmış kalemşörleri bilinen düzeylerinde, beklenen lafları yazdılar. Ama Hürriyet ve Milliyet gerçekten ilginçti. Özenle kamuoyu hazırladılar, Fatsa'ya yapılacak saldırıya. Hürriyet'in "uygar sağ"ı temsil eden yazarı, Türkiye'nin bugünkü çelişkisini, o çelişkinin içinde kalarak tekrarlıyordu: Fatsa, halkın özlemlerinin bir göstergesi olarak, yöneticilere ders olmalıydı; ama aynı zamanda, devlet elbette tahammül edemezdi Fatsa'nın varlığına.

Ama Demirel'in hükümeti Fatsa'ya, "uygar sağ"ın istediği modern devlet kılığında değil de faşizmin suç ortağı kılığında girince, Milliyet ve hatta Hürriyet bile tavır değiştirmek gereğini duydular. "Maskeliler" rezaleti, mahkemeye adam sokmama rezaleti, işkence rezaleti ve daha nice rezalet, bunlar da yukarıdaki çelişkinin devamı. Bu hükümet, başka türlü davranamıyor.

CHP'nin tavrı da ilginçti ve anlamlıydı. Fatsa'da olup bitenler hakkında herhangi bir şey söylemekten kaçındı CHP. İlkin, "Çorum dururken Fatsa'yı nereden çıkardınız?" dedi. Hükümet ünlü operasyonunu dünya tarihine geçecek fiyaskolarla süsleyince, oradan hücuma geçti ve maskelileri filan suçladı. Ama Fatsa'da işlenmiş bir suç olmadığını söylemedi, hatta olabileceğini ima etti. Bir zamanlar, kendi solluk ölçüsünü, "halkın istediği yere kadar" diye tanımlayan CHP, kendi istemediği yere kadar sollaşan halkı da istemiyor, son zamanlarda. Onun için CHP de Fatsa'yı bütünüyle savunmadı. Sonuçlara bakıp, kitlenin dayanışmasını görünce, "CHP kalesi Fatsa" diyerek, Fatsa halkına, kendilerini belaya sürükleyen devrimcilerle değil, himaye eden CHP ile birlik olma çağırısı yapıyor.

Devrimci tavır da ilginçti. Hükümet, solun geleneksel zaafına, mücadelede gerileme sanatını beceremezmesine bel bağlayarak, kan dökmek üzere saldırmıştı. Hem ezecek, hem günlerce reklam yapacaktı. Devrimci Fatsa bu provokasyona gelmeyerek olayın bütün seyrini bozdu, dolayısıyla Türkiye çapında büyük bir başarı kazanılmış oldu.

Bütün bunlar, sınıfsal güçlerin aldığı çeşitli tavırlar. Sanki bütün bu politik güçler, sahneye fırlayıp bütün hünerlerini döktüler: "İşte, biz buyuz" dediler. Bu da sorunun büyüklüğünü gösteriyor. Bütün bu defile bir kitleselleşme örneğine karşı yapıldı. Kimilerine maske taktıran, kimilerine de maske düşürten olay buydu: "Sos yalizm kitleleşirse, ne oluruz?" sorusu. Bu sorunun cevabı, şüphesiz ki yalnız Fatsa'da verilmeyecek.

Basından seçmeler

SAYFA: 6

Tercüman

TERÖR ÜSSÜ FATSA'NIN DÜNÜ-BUGÜNÜ

Röportaj: Kemal ÖNDER

● Fatsa, emperyalist bir devletin 1943'te çizdiği plânda bağımsız ve örnek bir «komün» olarak düşünülmüştü

Herşey Terzi Fikri ile başladı

Terzi Fikri yargıç önünde

● Kızıldere'de devlette savaşırken ölenler Fikri'nin arkadaşlarıydı

● Terzi Fikri'nin, tabelâsında «Yoldaş Terzi» yazan dükkânında yetişen çıraklar, sonradan DEV-YOL'a lider oldular

● 261 idam istemli Fatsa davası dün başladı...

● Fatsa eski Belediye Başkanı Terzi Fikri Sönmez hakkında 16 ihbarın varlığı...

● Fatsa Savcısı: Ortaya (Yazı...

THKP/C ikinci perdeyi Fatsa'da açıyor

idamlık baba-oğul

55 yaşındaki Yusuf Tiken, oğluyla birlikte yargılanıyor. Dev-Yol lideri şehidine para toplandığı, Sarıaca köylülerinin paralarını geri istediği iddia edilen Yusuf Tiken hakkında iddianamede idam talebinde bulunuldu. Yusuf Tiken'in oğlu Ahmet Tiken de Dev-Yol davasının sanıkları arasında bulunuyor. Ahmet Tiken hakkında da çeşitli suçlardan idam cezası isteniyor. (Fotoğraflar-AMASYA)

Fatsa Dev-Yol davasının en yaşlı sanığı Nurhman Önder, 60 yaşındaki sanık, Dev-Yol'un "Toprak Ana" adıyla tanınıyor.

Kaleminle, yazarak savaş! Göster savaşmakta olduğunu!

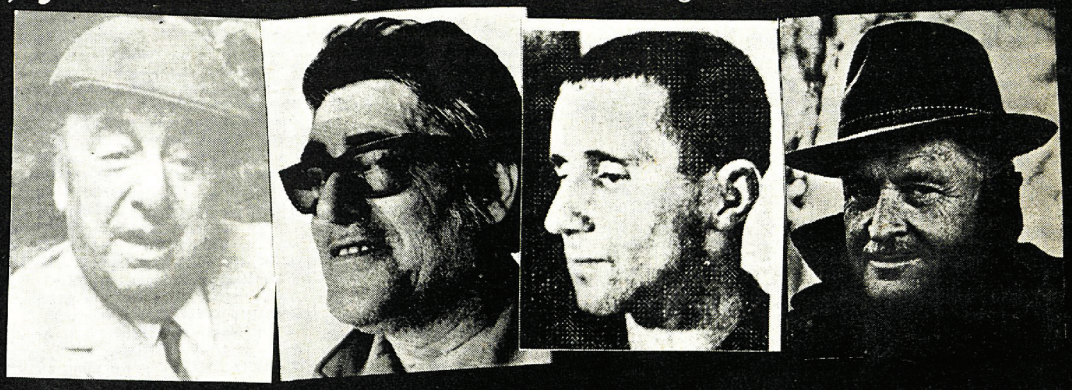

O güçlü gerçekliğin ta kendisi ol! Gerçek senin yanındadır, sende onun yanında yer al! Korkusuz ol, çünkü yalnızca doğruluk geçerlidir

Yaşam öyküleri halklarının mutluluğuna kendini adamış her hangi bir devrimcinin yaşam öyküsüdür!

İşkence, yokluk, sürgün, mapustur. Başkaldırı isyan ve direnmedir bu öykü. Yapıtları onurlu bir yaşamın gözlem, deney ve izlenimleridir.

OKURLARIN KALEMİNDEN

BAŞLARKEN

Bu güne kadar böyle bir köşenin açılmamış olmasının büyük bir eksiklik olduğunu fakat bu sayıdan itibaren bunun olanaklar ölçüsünde giderilmeye çalışılacağını söylemekle başlayaye çalışılacağını söylemekle söze başlayalım.

Sanat, emperyalizme karşı verilen mücadelenin ayrılmaz bir parçası, temel taşlarından bir tanesidir. Sanatçıların bu savaştaki rollerinin büyüklüğü ise tartışılmaz bir gerçekliktir.

12 Eylül faşist darbesiyle birlikte devrimci sanat çalışmaları felce uğramış olmasına rağmen sanatçıların tek tek yaptıkları fakat yayınlayamayıp, sergileyemedikleri çalışmaları vardır. Onlar bir gün mutlaka bulundukları köşelerden çıkıp en geniş kitlelere ulaşacak, ulaştırılacaktır. Tarihi süreci içinde düşünülürse yurt dışında yapılan çalışmalar devrimci sanatımızın nüvelerinin oluşturulmasına, onların yaratılmasına katkıda bulunma çabası içerisindedir. Böylesine bir görevi kucaklayan bu alan çalışmalarına bu köşeyi açarak bize düşen görevi yerine getirmeye çalışacağız. Bu bizim gayretimiz dışında sizlerinde gayretleriyle olacaktır. Göndereceğiniz şiirler, resimler, karikatürler v.s. ve kültür-sanat üzerine yazılarınız bu köşede yayınlanıp tartışmaya açık tutulacaktır. Bu amaçla bu sayıdan itibaren okuyucuların gönderdikleri şiir ve yazıları yayınlamaya başlıyoruz.

BIR MEKTUPTAN ALINTILAR

Ta uzaklardan
Selam var
Size kardeşlerim
Direniyoruz diyor
Onlar
Ve mutlaka
Mutlaka kurtulacak
Milyonlar

Ekliyor mektubunda
Bizi ihmal etmeyin
Bura soğuk
kar, kış
Benim paltom yok

Biliyor musun diyor
Gecenlerde bir bacı
Hastalandı
Ilaç yok
Ekliyor...
Birimizi daha vurdular
Gece köyden gelirken
Tanırsın şu uzun boylu arkadaş
Direnmiş...
Ama, söylemesi zor
Mermisi tükenmiş

Anlattım yeterince sanırım
Gerisini siz getirin diyor
Ve bu mektup
Böylece devam ediyor

9 Aralık 82 Rotterdam
E. Gültekin

YUDUM, YUDÜM...

S. Akademi 7 Aralık 82

Yasatılacaktı
bu insan
sevgisi,
bir içimlik su,
gülünü seven bülbül,
yavuklusunu
bekleyen
yar
kadar
acı,
tatlı,
sıcak,
soğuk
günlerin
sonunu getirene kadar,
yasatılacaktı bu
Hazın Hürriyet
yudum yudum

HAYKIR!..

Yarın için
Sıkılmış
bir bir
Yumruklar
Yaşamı
Savunuyorlar
Ölüme inat. Kime niyet...
Bir gül demeti
Sıkılı
Avuçlarımda,
Avuçlarında,
Avuçlarımızda...

Kendini
Yaşamı savunmaya
HAZIR ET!
Iskencelerin
Aziz hatırası
Yarı vücudunla
HAYKIR!

HAYKIR!
"Düşmana inat
bir gün
daha fazla
yasamak için:"

Ölmenin
ihanetten
daha şerefli
olduğunu.

Hayına,
Kalleşe,
Kahpeye

HAYKIR KI
Çarkından
ola!..

PABLO NERUDA

Pablo Neruda, yüzyılımızın önemli ozanlarındandır. Yaşamı boyunca sınıfsız, sömürüsüz bir dünya için mücadele vermiş, acılara baskılara göğüs germiş, Şili'de faşist Pinochet ve çetesinin CIA patentli askeri darbesini izleyen günlerde evi basılmış talan edilmiş ve tüm dünyaya öldüğü ilan edilmiştir!

MUZAFFER HALK
Yüreğim bu kavganın içinde
Kazanacak halkım
Bütün halklar kazanacak bir bir.
Bu acılar, ıslak bir mendil gibi
Kumlar arasından
Şehit duraklarından,
Süzülüp ortaya çıkaracak herşeyi
Şanlı günler yakındır çünkü
Kinler susacak bir an
Ceza veren eller titremesin diye,
Günler tam dolsun diye,
Halk caddelerde,
Bir güzel bir güçlü
Yerini alsın diye!
Işte benim günüm bu
Işte hoşgörürlüğüm
Başka sancağım yok benim!

Kaçak
Yanlızlık çekmiyorum gecede
Toprağın karanlığında.

Halkım ben bitip tükenmez.
Bir taze kuvvet var sesimde:
Delip geçmek için sessizliği,
Filiz vermek için, karanlıkta.
Tohumu tez örter ölüm,
Tez örter şehit,
Tez örter buz
Tez örter gölge.

Gömüldü sanarsın halkı!
Oysa, toprağa dönmüştür
Yarıp parçalar kimsesizliği,
Kırmızı, amansız elleriyle.
Ölümden döneriz, biz yine.

ENVER GÖKÇE

Devrimci şiirlerimizin temel taşlarından biri, bir direniş türküsü **ENVER GÖKÇE.**

Yer kürenin her yanında hep bir ağızdan söylenecek kocaman bir dünya türküsünün yiğit ve usta, bilinçli, mütevazi işçisidir Enver Gökçe. Gökçe, bir kavganın ozanıdır. Şiirlerde kavga şiirleridir. Sanatını başlı başına bir amaç olarak almamakta, büyük amaca ulaşmakta bir araç olarak görmektedir.

"Gerçek sanatçı pazarlıkların, kuşkuların, küçük hesapların insanı değil-, dir" diyen yüce bir ozandır Gökçe.

KÖYLÜLERİME

Anamız birdir, aynı memeden
emmişiz dostlar.
Kan kardeşiz, sizlere kanım kaynıyor.
Sizlerle beraber herk ettik toprağı,
Beraber yattık hapiste,
beraber teskere aldık
Ve maniler yaktık hasret için;
Gülmediysek de boş verdik...
beraber...

Halay mı çekmedik kolkola,
Horon mu tepmedik diz dize,
Çepken mi vermedik rüzgara?
Koyun koyuna yattık toprak duvarlarda
Sıtmayla, sığırla, davarlarla...
Daha da yatarız dostlarım daha da...
Gün gelirse eğer
Halay çeker, türkü söyler gibi yanyana
Mavzer mavzere verip de
Düşmana kurşun da atarız.
Sizlere kanım kaynıyor,
yabancı değilsiniz bana...

BERTOLT BRECHT

Bertolt Brecht ülkemizde daha çok oyunları, şiirleriyle, romanlarıyla tanınmaktadır. Oysa Brecht, sanatçılığının yanı sıra aynı zamanda bir kuramcıdır da. Ünlü Sovyet yazarı Maksim Gorki'nin **"ANA"** adlı romanından uyarladığı **"ANA", "KAFKAS TEBEŞİR DAİRESİ" "CESARET ANA", "KOMÜN GÜNLERİ", "ÜÇ KURUŞLUK OYUN"** gibi oyunlarının yanısıra daha pekçok yapıt vermiştir.

Karanlığa ve umutsuzluğa her zaman şiddetle karşı çıkan B. Brecht tek bir bildiriyle bütün bir geleceği şöyle biçimlendirmiştir. Değişen dünya -değişebilen dünya- değişmek zorunda olan dünya.

HALK OYLAMASI
Baktık ki, tıpış tıpış gidiyorlar ölmeye,
"ne demeye ayak diremiyorsunuz" diye
Kınadık onları, bağırdık çağırdık.
"kurbanlık koyunmusunuz siz!" diye
uyardık
Ve dedik ki: kundaklanan bu savaş
senin savaşın değil arkadaş.

AMME HIZMETINDE
Aynasızı, zindancısı, celladı işte!
Ammeye hizmete daim amade
Gık dedik mi ana avrat düz gider,
Lık dedik mi derimizi yüzerler
Sağ olsunlar aziz vatan uğruna
Eziyorlar milleti boğaz tokluğuna.

KAPALI KUTU
Getirdiler kaynaklı tabutu,
Kapatmış içine Nazi haydutu
Bir civanın haşat olmuş naşını
O civan ki boyun eğmedi zulme.
Yaşamı için meydan okuyup ölüme,
Savaştı sınıfının savaşımı

NAZIM HİKMET

Nazım Hikmet vatanı kendi çiftlikleri sananlar tarafından vatan haini olarak ilan edilmiş, kişiliği ve sanatı karalanmaya çalışılmıştır. Ama ne gariptirki tam tersine tüm dünya halkları onu bağrına basmış, şiirleri dilden dile kulaktan kulağa yayılıp gitmiştir.

Ülkemizde Nazım'ın şiirlerini okumakta yasak. İşte ezenlerin duyduğu korkunun en güzel göstergesi değil mi bu?

ZAFERE DAIR

Korkunç ellerinle bastırıp yaranı
dudaklarını kanatarak
dayanılmakta ağrıya.
Şimdi çıplak ve merhametsiz
bir çığlık oldu ümid...
Ve zafer
artık hiçbir şeyi affetmeyecek kadar
tırnakla sökülüp koparılacaktır...
Günler ağır.
Günler ölüm haberleriyle geliyor.

Düşman haşin
zalim
ve kurnaz
Ölüyor çarpışarak insanlarımız
-Halbuki nasıl hakketmişlerdi
yaşamayı-
ölüyor insanlarımız
-ne kadar çok-
sanki şarkılar ve bayraklarla
bir bayram günü nümayişe çıktılar
öyle genç
ve fütursuz...

Günler ağır.
Günler ölüm haberleriyle geliyor
En güzel dünyaları
yaktık ellerimizle
ve gözümüzde kaybettik ağlamayı:
bizi bir parça hazin ve dimdik bırakıp
gözyaşlarımız gittiler
ve bundan dolayı
biz unuttuk bağışlamayı...
Varılacak yere
kan içinde varılacaktır.
Ve zafer
artık hiçbir şeyi affetmeyecek kadar
tırnakla sökülüp
koparılacaktır...

Polonya tartışmaları

"Devrimin kendi kendini sınırlaması"

Werner Mackenbach(*)

Batı Alman solu sadece Dayanış'ma Sendikası ile dayanışmada değil aynı zamanda 13 Aralık 1981'e neden olan gelişmelerin blançosunu çıkarmada da güçlük çekiyor. Moderne Zeiten (MOZ) * Dergisinde süren tartışmalarda iki yaklaşım ortaya çıktı. Bunlardan Thomas Langer ve M. Stamm Dayanışma'nın politik hatasının "kendi kendini sınırlama çizgisinden vazgeçmesi olduğu" tezini benimserken gelişmelerin bu biçimde olmasının suçlularından hiç olmazsa birinin de o olduğu iddiasını ileri sürüyorlar. Diğer taraftta Polonya Hareketinin zayıflığı, politik hataları ve çelişkilerini tartışmaktan peşinen kaçınan Ralf Fuchs, olayı toplumsal gelişmenin objektif çıkmazına indirgerken şöyle diyor: Dayanışma'nın başarısızlığı örgütlenmesi içindeki şu yada bu fraksiyonun taktiklerinden değildir." "Polonya yenilenme hareketi" çözümsüz çelişkisinden dolayı kırılmıştır. "Bir taraftan Dayanışma her geçen gün artan bir şekilde rejime karşı bir yönetim olmaya zorlanırken, diğer taraftan Dayanışma aracılığı ile yönetimide geçirme stratejisi gündem dışı bırakılıyordu. " (MOZ 1.82 sayfa 10)

Bu tür bir tartışmayı sonunun çıkmaz sokakta bitmesi tehdit ediyor. 13 Aralı'ğa yol açan gelişmelerin değerlendirilebilmesi için aşağıdaki bir dizi somut sorunun cevabı ön şarttır: "Dayanışma çok ileri gitmedi mi?" Politik muhalefet durumu sertleştirirken bilmeden mi KOR üzerinden oynadı? Somut olarak 1981 ortalarındaki radikalleşme hangi kaynaktan fışkırıyor du?

Michael Stamm ve Thomas Langer' in sorduğu gibi :

Polonya'daki şimdiki durum üzerinde Dayanışmanın içindeki çelişkiler ve onun izlediği son politikalar nasıl bir rol oynamıştır?

DAYANIŞMA ÇOK MU İLERİ GİTTİ?

General Jaruzeski'nin askeri rejimi defalarca kendi yasallığına gerekçe olarak Dayanışma'nın havayı gerginleştirmiş olmasını gösterdi. 13 Aralık'ın Dayanışma'nın "sorumsuz" tutumunun yol açtığı ulusal felakete ve iç savaşın açık yönetim kavgasına son verdiği iddia ediliyor. Polonya'lı işçilere az grev yapıp çok çalışmayı öneren Willy Brand'dan "zor olan uzlaşmanın .... özgürlüğün sarhoşluğunda " parçalandığını gören Daniel Cohn Bendit'e (TAZ 15. 12. 81) yukarda alıntı yaptığımız Michael Stamm'dan Thomas Langer', devlet güçleri ile olan zorlu çatışma politikasını tabanın radikalleşmesinin bir sonucu olarak değilde, tümüyle dayanışmanın aktivistlerinin politikası olarak gören O. Wolf'dan Wolfgangs Gugelsberg'e kadar Batı Alman solunun geniş bir kesimi bu iddialara katıldılar yada haklılığını kabul ettiler.

Bu tez 1980 Ağustos'undan beri Polonya'daki gerçek gelişmeleri tümüyle başaşağı çeviriyor. Zira 1980 Ağustos'unda elde edilen kazanımları kabul etmeyen, sınırlamak veya geri almak isteyen kitle hareketlerini gittikçe artan bir biçimde baskı altında tutan bir rejimdi. Bunun karşısında hareket her seferinde tavır alıp savunma mekanizmaları yaratıp çoğu kez kağıt üzerinde kalan mücadele sonucu elde edilmiş hakları gerçek haline dönüştürmek zorunda kaldı. Böylece hareket hala rejimle Gdansk'da (1980 Eylül'ünde) anlaşmaya vardığı Dayanışma'nın tanınması (Ekim-Kasım 80), C.tesi tatilin kabulü (Ocak 81), Tarım Sendikasının kabulü ve onayı (Mayıs 81)'e kadar her olayda grevden genel grev tehditine kadar her türlü grev yöntemini denemek zorunda kaldı. Son ana kadar toplam 21 talepten sadece ikisi rejim tarafından yerine getirildi.

(Katolik kilisesinin yayın hakkı, 70 şehitleri için Gdansk'ta Lenin tershanesinin önünde bir anıtın dikilmesi.)

Mart 1981'de Bydgoszez'de sendikacılara askerlerin saldırılarıyla başlayan, askeri itfayecilik Akedemisinin boykotunun Warşova'da kırılmasına kadar gittikçe artan asker-polis baskısı karşısında, hareket kendini korumak zorundaydı. Bütün bunlar Ağustos 1980 toplumsal anlaşmanın rejim tarafından çiğnendiğini göstermeye yetecek işaretlerdi. Buna karşı dayanışma ve Kitle Hareketleri artan bir biçimde savunmaya çekilmek zorunda kaldılar. Bu durum hükümete özel yetkiler verme ve grevleri yasaklama hazırlıklarına yeni bir genel grev tehditi ile cevap verebilene kadar sürdü. Bu gelişme Dayanışma içersindeki Birinci Kongre'de dile getirilen anlaşmazlıklara yol açtı. Fakat pratik olarak sendika yönetiminin ve politik muhalefetin geniş bir kesimi, hepisinden de önce KOR yöneticileri anlaşma ve uzlaşma politikalarına sıkı sıkı sarılarak *sosyal patlamayı"* önleyici veya kanalize edici bir rol oynadılar.

Daha 81 Eylül'ünde Michnik *"denge politikası ile evrim politikası"* arasında temeli anlaşmaya, uzlaşmaya dayanan çözümler önerdi. Jacek Kuron daha son ana kadar dayanışma *Hükümet/Parti/Kilise üçlüsünden oluşacak bir "Ulusal Kurtuluş Komitesi " üzerinde duruyordu.

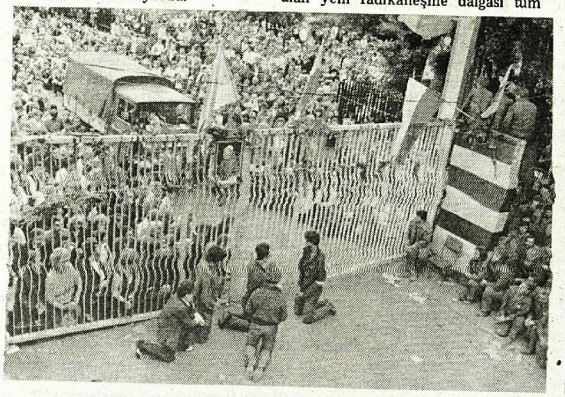

Bu çerçeveden bakıldığında Dayanışma, politik muhalefet ve özellikle KOR yönetimlerinin, gereğinden uzun bir süre anlaşma, uzlaşma politikası izledikleri, az radikal, oldukları, hepisinden de önemlisi rejimin saldırıları karşısında geç reaksiyon gösteren bir tutum içinde oldukları şeklindeki aksi tez daha çok anlam kazanıyor. Ve bu durum pratikte çelişik, şaşırtıcı görünüyor:

Zira dayanışmanın ve politik muhalefetin geniş kesimleri ve yönetimleri aylardan beri askeri bir darbe veya bir dış müdahale beklentisi ile somut hazırlık içindeler. Hareket devletle çatışmanın kaçınılmazlığını her geçen gün daha çok hissediyor olmasına rağmen gerçek anlamda politik bir hazırlıktan ise yoksun. Hareketin yönetimi belirleyici anda açık bir çizgiden yoksun politik olarak parçalanmış, rejimle bir ölçüde anlaşmalar yapabilmenin hayalinin tutsağı olmuştu. Tüm bunlar hareketi belirleyici safhada kıpırdayamaz hale getirip felç etti. Walesa 12 Aralık'ta askeri aksiyondan daha 2 saat önce Genel Komisyon'da yaptığı konuşmada"hatta şu anda bile çatışmayı seçmeye izinli değiliz" derken, Jan Rulewski zor kullanılmayan bir çözümden yana tavır belirliyordu.

Dayanışma ve Politik Muhalefetin geniş kesimlerince benimsenen anlaşma politikası ağır, onarılmaz yaralar almadı mı? 13 Aralığın gerçekleşebilmesinin sorumluları yine onlar değil miydi?

Aralık 1981 tecrübeleri KOR yönetimi temsilcilerince oluşturulan çok sık alıntı yapılan "devrimin *kendi kendini* sınırlaması" taktiğinin iflasını göstermedi mi?

KİTLELERİN RADİKALLEŞMELERİNİN YENİ BİR DALGASI

Bu soruların cevapları ilk anda göründüğü kadar basit değildir. Dayanışma onun yönetimi ve politik muhalefet içinde (zaman zaman politik felce neden olabilen) çelişkiler ve farklı politik akımlar, tüm ülke çapındaki gelişen kitle hareketinin ve politik gelişmenin çelişkinliğine denk düşen türdendir. Ayrıca bu durum Aralık öncesi olaylarda kitlelerin eşit olmayan radikalleştirilmişliklerini de aynen yansıtmaktadır. Zira işçi sınıfının belirli kesimlerinde yorgunluk ve politikadan uzlaşma eğilimleri eş bir biçimde ifade buluyordu. Bir yıldan uzun bir süredir kesintisiz süren mücadele, greve hazır bekleyiş ve gittikçe sertleşen ekonomik kriz işçi sınıfının zamanını, gücünü her gün artan bir biçimde günlük tüketimin yeniden örgütlenmesini sağlamaya zorluyordu.(Tüketici kuyrukları uzadıkça daha az şey verebiliyordu.)Diğer taraftan aynı anda her geçen gün daha açık politik bir biçim alan yeni radikalleşme dalgası tüm işçi sınıfını merkezlerden başlayarak iyi örgütlenmiş bölgelere doğru sarmakta idi. İşçi sınıfının önemli bir kesimi kazanımlarını koruyabilmenin iktidarı önce ekonomik düzeyde ele geçirerek gereksinmelerin garanti altına alınmasında ve gittikce kötüleşen krizden kendi çıkarları doğrultusunda bir çözüm önerebilmekten geçtiğini kavranmaktadır.

Dayanışma Lodz Yöre Komitesi başkanlığı ikinci üyesi Bigniew Kowalewski, bununla ilgili olarak şöyle yazıyor. "Mücadelenin bölgemiz komitesinin önüne çıkardığı en önemli problem halkın ihtiyaçlarının temini idi." Bu büyük Endüstri, yerleşim *merkezi açlığın tehditi altında idi.(..)* Üretim kontrolunun üstlenilmesine yolaçan önemli bir nedende hükümetin 1 Ocak 1982'de gerçekleşecek olan *Ekonomik Reformdam* vazgeçmesi oldu. "Yönetenlerin *iflaslarının itirafının ifadesi*".

"Hükümetin bu kararı işletmelerde aşırı bir hoşnutsuzluğa yol açtı. Bunun sonucu olarak Ekonomik Reformlar ilgili makamlar olmadan gerekirse hatta onlara karşı tarafımızdan gerçekleştirilmelidir. İşçiler arasında gittikce artan bir şekilde yayılan bu yaklaşıma işyeri veya bölge toplantılarında, özyönetim buluşmalarında sık sık rastladık. Sendika bölge yönetiminde işçi sınıfının tek çıkış yolunun aktif grev olduğu konusunda hemfikirdik. Aktif grev: üretimin grev komiteleri tarafından üstlenip, işçiler tarafından hazırlanılan toplumsal gereksinmelere *uygun bir plan dahilinde kontrolü* ve yönetimi demektir. (...) 23 Ekim genel komisyon tüm sendikaya aktif greve hazırlanmasını tavsiye etti. Bu tehdit devlet mekanizmasında büyük bir paniğe yolaçarken sendika tabanında her geçen gün daha popüler olmaya başladı. Lodz Bölgesinde yapılan bir anket sendikada örgütlü işçilerin %65'inin bazı işletmelerde işçilerin %85'inin bu tür bir mücadele biçiminden yana olduklarını gösterdi. Ancak üyelerin birkısmı ve genel komisyonun bir takım otoritelerinin bu konudaki düşünceleri olumsuz yada tereddütlü idi. Tanınmış bilirkişilerden biri bu düşüncenin sol bir element olduğunu söyleyecek *kadar ileri gitti. Bu tür düşünceler Dayanışma'yı* işçi özyönetim tartışmalarının dışına çekenlerinki ile tam bir benzerlik arz ediyor.

O halde Halk Cumhuriyeti Polonya da çifte yönetim durumu gelişiyor; 1980 Ağustos'undan beri ilk defa iktidar sorunu gündeme geliyor ve devrimci durum büyüyerek yaklaşıyordu.

Örneğin Ocak ayında Lodz bölgesinde İşçi Meclisleri seçilmiş ve inşiyatif buradan diğer birimlere yayılmaya başlamıştı. Yazın 1000 İşletmede İşçi Meclisleri varken sonbaharda işçi meclisleri bölgesel yapılanmalara giderek, nihayet Ekim ayında ilk defa ülke çapında işçi öz yönetim organları toplantısı yapılmıştı.

Polonya Halk Cumhuriyetin'de devrimin bu ikinci gelişme aşamasında kitleleri harekete geçirme olgusu, çifte yönetimin (hepsindende evvel özyönetim ve işçi kontrolü) gerçek organlarını yaratma konusunda daha işin başında. Çifte yönetim durumundan, üretimin tüm sektörleri ve ülkenin bütünü için genelleştirilerek bahsedilemez.

O halde bu yeni radikalleşme Rejimin yetmezliğinin sonucu olarak toplumun temel problemlerinden bi*rini bile* çözemeyişinden kaynaklanmaktaydı. Radikalleşmeyi başlatanlar (Gukelberg/Wolf'un tezlerinde iddia ettikleri gibi sendika fonksiyonerleri değil) her geçen gün kötüleşen durumun Bağımsız Sendikanın salt varlığı ile çözülemeyeceği gerçeğini görerek harekete geçen işçilerdi.

Gerek buradan gerekse de Zbigniew Kowalewskinin alıntı yaptığımız aktif grev değerlendirilmesinden anlaşılacağı gibi, Dayanışma ve Politik Muhalefet yöneticileri bu yeni radikalleşme dalgasının gerilerinde topallarken önermeleri ile de gelişmenin dinamiğinin çok daha gerilerinde kalıyorlardı. Bu noktada geçmiş devrimci hareketlerden çıkardığımız bir ders yeniden bir daha *kanıtlanıyor: devrim* yolu düz bir çizgi gibi değil, uzun çok yönlü bir mücadele sürecinde kazanılmış güvene dayalı, hazırlıklı, kararlı, politik netliğe sahip bir kitle hareketi önderliğini *zorunlu kılacak bir* şekilde dolambaçlı, engebeli ve sarptır. 1980 Ağustos'undan beri Polonya hareketinin belirleyicisi, bu hareket içerisinde eksik olan örgütlü *sosyalist* bilinç ile hareketin devrimci dinamiği arasındaki çatlaklık olmuştur.

Bu bağlamda KOR tarafından geliştirilen *ve kitle hareketinin* geniş kesimlerince benimsenerek uygulanan *"kendi kendini* sınırlama" politikası *olaylar tarafından aşıldı, hatta hareketin gelişmesine* belli ölçüde engel oldu dersek haksızlık sayılmaz.

Polonya işçi sınıfı 1980'den beri süren genel muhteşem devrimci gelişmenin içinden, kabul gören, devrimci Marksist bir akımı çıkaramayışının hesabını vermek zorunda kaldıki bunun sorumluluğu da tek başına işçi sınıfının her bağımsız atılımını eskiden beri (bu günde) *"Marksizm"* adına Stalinist baskı altında tutmaya aittir.

Kitle hareketi ve politik muhalefet yönetimleri iktidar sorununun daha sık gündeme gelmeye başladığı ikinci dalgalanma sürecinde, 1980 yazındakine benzer net bir politik perspektif getiremediler. Bu bağlamda hareket 13 Aralık öncesi durumun sonuçlarını değerlendirmeye vakit bulamadı. 13 Aralık rejim açısından oldukça uygun şartlarda gündeme geldi. 13 Aralık, rejim açısından toplumsal hareket içinde bir alt üst oluş ve yerleşme süreci gibi oldukça uygun şartlarda gündeme geldi.

Bu anlamda da 13 Aralık kitle hareketi açısından ciddi bir yenilgi anlamına gelmektedir.

13 ARALIK SONRASI

Direniş hareketi bugün illegalite şartlarında mücadeleyi sürdürebilmek için, sendikayı reorganize etmenin yanında aralık ayına kadar olan gelişmelerinde bir blançosunu çıkararak buradan çıkacak kitle hareketinin geleceğine ilişkin perspektif ve politik stratejiyi belirlemek zorundadır.

Bu tartışma bugün Polonya'da ve Polonya mültecileri arasında sürmektedir.

Devamı 26. sayfada

Bu tartışma niçin devam etmelidir?

Devrimci İşçi'nin 17. sayısında, Frankfurt Türkei Komite'nin Türkei Information dergisinde yayınlanan "Basıyla Türkiye'de Ayaklarıyla Almanya'da mı?" başlıklı yazısını yayınlamış ve bu vesileyle bir tartışma açtığımızı açıklamıştık. 18. sayımızda ise, bu yazıya Devrimci İşçi taraftarlarından gelen cevapları yayınlamaya başlamıştık.

Frankfurt Türkei Komite'nin yazısına çeşitli bölgelerden arkadaşlarımızın cevap göndermeye devam ettiklerini görmekteyiz. Tartışmaya Alman arkadaşlardan da katılanlar olmaktadır. (Bunlardan birisini bu sayımızda yayınlıyoruz. Bu yazı öncesine göre biraz daha derli-toplu bir yaklaşım sunuyor.)

Bu tartışmanın Avrupa'daki çalışmalarımız açısından yararlı olduğu açık. Ancak, görülebildiği kadarıyla, tartışmaya katılan arkadaşlar ağırlıkla Frankfurt Türkei Komite yazısındaki bazı görüşleri temel almakta, değerlendirmelerini bunlarla sınırlı tutmaktadırlar. Bunun nedeni, kuşkusuz, FTK imzalı yazının taşıdığı hava ile üslubudur. Hatırlanacağı gibi, yazıyı kaleme alan arkadaşlar, kendi pratikleri içerisinde gördükleri ve ağırlıkla bizim çalışma tarzımıza ilişkin bazı eksikliklerimizin ürünü olarak ortaya çıkan tutumlarımızdan hareket ederek belli genel sonuçlara varmışlar ve bunu da iddialı bazı belirlemelerine dayanarak yapmışlardır. Yazı, uyarıcı yanlar ve olumlu özellikler de taşıyor du, fakat üslubu ve yukarda belirtiğimiz özelliği, tartışmaya katılan arkadaşlarımızı daha ziyade savunma yada karşı saldırı havasına soktu. Bu da ister istemez tartışmanın sınırlanması tehlikesini doğurur.

Konunun özgüllüğü böyle bir tehlikenin devam edeceğini göstermesine rağmen bu tartışmayı daha zengin bir içerikle devam ettirmekte yarar bulunduğu açıktır.

Tartışma, ileri sürülen iddialara, -bunlar garip, yanlış ve anlamsız da olsa- cevap verme ile sınırlı olmamalı ve esas olarak yurtdışındaki mücadelenin programı, perspektifi, örgütlenmesi örgüt modeli gibi konuları olgunlaştırmaya ve bunu pratikte gerçekleştirmeye yönelik bir tartışma olmalıdır.

Bu tartışmanın şimdiki genel belirlemeleri içeren haliyle uzunca bir süre devam etmesi düşünülemez. Tartışma doğal olarak belli bir süre içinde noktalanacak ve pratikte biçimlenecektir.

Özel durumlara, güncel gelişmelere ilişkin tartışmaların ise devamında yarar olduğu açıktır. Bu tür tartışmalara Alman arkadaşları da katarak devam etmenin yarardan öte zorunluluğu vardır.

Tartışma . . . Tartışma . . . Tartışma

Tartışmaya bir Alman arkadaş da katıldı

Türk solcularının hayalleri ne boyutta?

Reiner-Hamburg

"Kafamız Türkiye'de kendimiz burada" tartışmasını, Türkiye'deki faşist sistemin sertliği ve vahşeti belirliyor.

Devlet organlarının azgınlığına ve kudurmuşluğuna rağmen, Türkiye'deki ve yurtdışındaki durumu ve öz güçleri açık ve net değerlendirmek gerekli.

Tartışmanın özünde şu sorular yatıyor: Türkiye'deki faşist rejimin görülebilir, yakın bir zamanda düşürüleceği düşüncesi ne kadar geçerlidir? Burjuva demokratik cumhuriyet bir alternatif olabilir mi? Yoksa, anti-emperyalist, anti-feodal, radikal demokratik yönetim şeklini amaçlayan, uzun sürecek bir halk savaşı Türkiye'nin şimdiki politik ve ekonomik sistemi için tek alternatif mi? Türkiye solu, faşist rejimi düşürme işine önemli katkılarda bulunabilecek güce ve olanaklara Avrupa'da (özellikle F. Almanya'da) sahip mi?

Sanıyorum, faşist rejimin kısa sürede düşürülebileceği, en azından büyük çatışmaların olacağı hayali türk solunda yaygın.

Bunu K. (Hamburg) okuyucu mektubunda (türkei information nr.15-s. 15/16 - Devrimci İşçi, sayı 18, sayfa 9) dile getiriyor. Mektupta, Türkiye'de direniş büyük boyutlara ulaşmışken, Türkiye solunun mücadelenin ağırlığını yabancılar politikasına verdiği belirtiliyor.

Burada, Türkiye solunun ağırlıklı olarak yabancılar politikası konusunda (hatta daha geniş haliyle: F. Almanya'daki sosyal eylemlerde) verdiği kavganın, Türkiye'deki anti-faşist savaşı zayıflatacağı kaygısı dile getiriliyor. Hatta, yurtdışından beklenilen desteğin eksikliğinin, belki de mücadelenin kaderinde rol oynayacağı belirtiliyor.

Türkiye'de politik durum, ne yakın bir gelecekte bir yönetim değişikliğinin söz konusu olabileceğini, ne de K'nın dediği gibi önemli boyutlarda direniş olacağını gösteriyor.

Niyetim karamsarlık yaratmak değil. Falcı rolü de oynamak istemiyorum. Ama, Şili'deki durumla bir karşılaştırma yapmak istiyorum.

Şili'de faşizm yaklaşık on yıldır istikrarlı bir şekilde yönetimde. Halbuki, 1973'de Batı Alman solu ona çok kısa bir ömür biçmişti.

Şili'de faşizmin kurulması, seçimle gelmiş sosyalist bir hükümetin düşürülmesiyle oldu. Uluslararası burjuva saflarda bile öfkeyle karşılandı. Şili'de yığınları etkiliyebilen sosyalist örgütler vardı, hala da var. Hatta diktatörlüğün kurulması sırasında silahlı eylemler oldu. Daha önce de illegalliğe kısmen bir hazırlık vardı (örneğin MIR).

Baskılara rağmen, Şili'de direnme tabi ki devam ediyor ve güçleniyor. Rejim, geçmişte de olduğu gibi, Şili halkının büyük çoğunluğu tarafından reddediliyor. Ama, Pinochet Kliğinin bu durumda fazla birşey yapılmadan, yönetimden kendiliğinden gideceğini düşünmek yanlış olur.

Şili'de muhalefet kendini uzun bir silahlı mücadeleye hazırlıyor.

TÜRKİYE'DEKİ DURUM

Türkiye'de ise devrimcilerin çıkış yolu çok daha zor. Askeri darbe, Şili'deki kadar tepkiyle karşılanmadı. İdeolojik olarak **"Demokrasiye dönüş"** yolunda gerekli bir geçiş dönemi olarak satıldı (yutturuldu). Darbe, F. Almanya'da *sosyal demokratlardan* bile ideolojik destek gördü. Türkiye'de de gerçi işkence ve hapis öfkeyle karşılanıyor ama, askeri rejime karşı halkın çoğunluğu belli bir bekleyiş ve nötral bir tutum içindeler.

Üstüne bir de bölünmüş sol ve devrimci örgütlerin askerler tarafından iyice parçalanması...

Askerler, yakın gelecekte bir muhalefetle karşılaşmıyacak şekilde devrimci güçleri ortadan kaldırmak istiyorlar.

Türkiye'deki sosyalist güçlerin, yeniden toparlanmak ve örgütlenmek için yıllara ihtiyaçları var. Yığınların içine girip, direniş komitelerinde başarı olasılığı olan çalışmalar yapabilmeleri için de aynı şekilde yıllar gerekli.

Kenan Evren, yönetimde sadece diplomatik destekle oturmuyor. Arkasında **"hür dünya"** var. İlk baskı dalgasından sonra (örgütlerin parçalanması, genel teslimiyetin sağlanması, birçok yoldaşın ortadan kaldırılması), hatta belki ufak itiraflar bile yapabilecekleri kadar nefes alabilecek. Askeri yönetimin **"tam demokrasiye dönülmeden"** kurumlaştırılabilmesi konusunda kendisine yol gösterecek akıl hocaları çok.

Burada, Türkiye'deki mahkumlarla dayanışma hareketinin durdurulması gerektiğini söylemiyorum. Tam tersine, bu konuda özellikle F.Almanya'da çok daha fazla örgütlenmek gerekli.

HAYALE KAPILINMAMALI

Ancak, dayanışma hareketi, Türkiye'deki muhalefetin yakında çok büyük boyutlara ulaşıp, yönetimi düşüreceği hayaline bağlanmamalıdır. Dayanışma hareketi, politik ve stratejik açıdan uzun vadeli bir direnme savaşına dönüşmelidir. Yanlış ümitler, *sonunda sadece teslimiyete yol açar.*

Türkiye'de politik ve ekonomik alanlarda hüküm süren denge gözönüne alınırsa, Türk ve Kürt

▶

Önce kendimizi sıkı bir değerlendirmeden geçirelim

Cemal - Augsburg

Burada kaleme alınmış görüşler Türkiye solunun dışarıya yansıyan görünümleridir. Bu nedenle eleştiriye kızıp karşı saldırıya geçmek hatalıdır. Çünkü burada bize yönelik eleştiri yapılmıştır, şapkamızı önümüze koyup iyice düşünmemiz gerekir. İlk önce sorunun kökenini kendimizde aramalıyız ve kendimizi sıkı bir değerlendirmeden geçirmeliyiz. Ancak ondan sonra eleştiri getirenlerin durumlarını değerlendirmeliyiz. Ben bu açıdan hareket ederek getirilen eleştiriler hakkında değerlendirme yapacağım.

Eleştiriler şu konular üzerinde yoğunlaşmaktadır.

a- Türkiye solunun çalışmalarındaki yoğunluk Türkiye'ye yöneliktir, bunun ne derece doğru olduğu.

b- Batı Almanya'dakiTürkiyelilerle yanlız bağış toplama ve yürüyüşe çağrı yapma temelinde ilişki kurulduğu.

c- Örgütlenmek istenen pratik işlerde Alman arkadaşlarla ortak karar alınmadığı ve onların sadece pratik işlerin hamallığını yapan unsurlar olarak kabul edildiği eleştirisidir.

Bence bizim Devrimci İşçi olarak kısa bir süre önce içimizde

12 Eylül 1980'de gerçekleştirilen askeri faşist cuntanın işbaşına gelmesinden günümüze kadar geçen süre içerisinde ikili görevlerden birini yerine getirmediğimiz ve ihmal ettiğimiz kesindir.

tartışmaya açtığımız sorunların Alman arkadaşlar tarafından tespit edilmesi ve bu sorunlara acil çözüm bulunması için çaba harcanmasıdır.

Ancak ben bu konunun Türkiye dayanışma hareketinin önüne engel olarak dikilmeyeceği kanısındayım. Biz Türkiye'den gelen insanlarız ve gelecekte de oraya döneceğiz. Bu nedenle Türkiye sınıf mücadelesindeki tüm gelişmeler bizi yakından ilgilendirmekte ve etkilemektedir. Bizden kimsenin Türkiye'ye yönelik görevlerimizin yerine getirilmemesini istemeye hakkı yoktur.

Ben bu eleştiriye karşı eleştiri ile cevap vereceğim.

Bilindiği gibi Alman Emperyalizminin Türkiye'yle çok eskiye dayanan emperyalist-sömürge ilişkisi vardır (Alman-Türk dostluğu). Günümüzde bu sömürü ilişkisinin yeniden güçlendirilmesine çalışılmaktadır. **"Türkiye Yardımı"**, Gencsher'in Türkiye gezisi, MAN firmasının %51 Türkiye kamyon ve makina sanayisine sahip olması, Mercedes firması ile yapılan askeri araçlar anlaşması vs. Bütün bu örnekler Almanya'da yaşanan refahın, Türkiye'de yaşanan yoksulluğun nedenlerini açıklamaya yeter zannedersem. Ancak tüm bunlara rağmen B. Almanya solunun görevlerini yerine getirdiğini söylemek gerçeklerden uzaklaşmak olur. Daha hala şaboncu oportünist tavrını sürdüren Alman solu asli görevi olan sömürge ülkelerinin devrimcilerini destekleme görevini yerine getirmemektedirler. Frankfurt yürüyüşü buna çok iyi bir örnektir. 30'a yakın Alman örgütünün çağrıldığı yürüyüşle ilgili tartışmalara 4 veya 5 grup katıldı. Arkadaşlar bu eleştiriyi ikili görevlerden birini yerine getirmediğimiz doğrultusunda yapsalardı yaptıkları eleştiride doğruluk payı bulunurdu. Son aylarda Devrimci İşçi iki yıl içerisinde aksatılan görevlerin yerine getirilmesi yolunda olumlu adımlar atmaya başlamıştır. Yavaş yavaş diğer siyasi gruplar da bu doğrultuda adımlar atmaya başlamıştır.

Bunun dışındaki eleştirilere ben de katılıyorum. Örneğin Almanya'da var olan Türkiyeli işçileri yalnız yürüyüşten yürüyüşe, bağış kampanyalarında ziyaret ettiğimiz gerçeğidir. Buradaki işçilerin ekonomik-demokratik sorunlarıyla ilgilenmediğimizi gözlerden gizleyemeyiz ve bunun gizlenmesi de bize pek yarar getirmez. Hatta şu anda birçok örgütlenmede kendisini göstermeyé başlayan ve Türkiye yenilgisinden de destek gören yılgınlık, yorgunluk, siyasi çalışmalardan uzaklaşma eğilimleri çoğalmaya ve siyasi örgütlenmenin parçalanma ve dağılma noktasına gelmesine yol açar. Bu nedenle biz örgütlenmemizi Türkiye'nin verdiği gaz ile değil, burada kendi ayakları üzerinde duran buranın sorunları etrafında örgütlenen bir yapıya kavuşturmalıyız.

Sorunların en önemlisi olarak gördüğüm ve Alman arkadaşlarında acil çözüm istedikleri, Alman arkadaşların pratik çalışmalardaki yeri konusudur.

"Alman burjuvazisinin son derece akıllı ve bilinçli hareket ettiğini itiraf etmeliyiz. Ortadan kaldırmak istediği bir kesimi önce ideolojik olarak yok ediyor. Onun politik olan bütün özelliklerini ortadan kaldırıyor. Toplumun dışına, suçlu olarak itiyor. Bunuda uzun vadeli, yoğun basın-yayın-televizyon aracılığı ile yaptığı bombardıman ile gerçekleştiriyor. Ve iş fiziki olarak bu kesimleri ortadan kaldırmaya gelmeden önce politik olarak bu kesimlerin işi bitmiş oluyor." Dev. İşçi 11

Bu yazı Aralık 1980 yılında Devrimci İşçi tarafından yazılmış yazıdır. Eğer biz Alman arkadaşlar ile aramızda sağlıklı temellerde yükselen ortak bir çalışmayı hayata geçiremez isek bizimde varacağımız nokta yukarda belirtilen yerdir. Bu nedenle en geniş kitle içerisinde, sendikalarda, kiliselerde vs. bizimle dayanışma içerisine girebilecek ve çalışmalarımızı destekliyecek insanlar yaratmalıyız ve bu insanlar ile olan ilişkilerimize çeki düzen vermeliyiz. Bu ilişkilerde de Nasıl bir sosyalizm sorusunu sormalıyız. Bura da bizim anlayışımız açıktır. Biz pratik çalışmalar içerisinde yer alan insanların karar mekanizmasının belirli yerlerinde, bulunmalarının zorunluluğunu savunuyoruz. (bkz.Devrimci İşçi S.16 Pol. ve Sosyalizm) Aksi halde örgütlenme içerisinde bürokratlaşma, memur müdür ilişkisinin oluşmasına yol açar. Bu anlayışta sakat ilişkiler yığınıdır. Bu olaya Devrimci İşçinin bakış açısı. Ancak Türkiye solu içerisinde sakat anlayışların olduğuda gizlenemez. Örneğin Devrimci solun 12 Eylül Frankfurt yürüyüşünün, toplantılarını Almanların varlığı nedeni ile terk etmesi, bazı siyasi örgütlenmelerin sırf **"kardeş örgütleri"** ile çalışması ve diğer Alman gruplarını devrimci olarak kabul etmemesi, bazı grupların ise çalışmalarına son vermesi ve Alman siyasi örgütlerine girmeleri vs.

Bizce bu anlayışların tümü sakat ve eksik görüşlerdir. Çünkü bizim sırtımızda Türkiye devriminin yurt dışı dayanışma hareketini yaratabilme gibi ağır yükü vardır. Bu sorun ne tek Türkiyeli grupların sorunudur, ne de kardeş örgütlerin sorunudur. Bu sorun en iyi bir şekilde yaratılabilecek Alman ve Türkiyelilerden oluşan birlikler içerisinde, ortak karar alma mekanizmaları içerisinde örgütlenebilir.

Tartışma ... Tartışma ...

Türk solcularının hayalleri ne boyutta?

ailelerin çoğunun, tabii böylece Türk ve Kürt devrimcilerinin de çoğunluğunun daha uzun bir süre F. Almanya'da yaşayacakları gerçeği ortaya çıkar. Ve buradaki hayat da daha huzurlu olmayacak. Derinleşmekte olan kapitalist kriz büyüyen yabancı düşmanlığını ve daha sert bir yabancılar politikasının ateşleyici gücü olacaktır. Bu politika, ırkçılığın güçlenmesi ve gelecekteki bir faşist yığın hareketinin ideolojik temellerini atmak yönündedir.

Bu da demektir ki, bu atmosfer yakında **"dayanılmaz boyutlara"** ulaşacak. İlk önce yabancılara, sonra Alman soluna karşı...

K.'nın mektubunda yazdığı, politik çalışmaların ağırlık noktasının 'subjektif istekler' değil, çalışmanın yapıldığı verdeki çelişkiler ve dinamik tarafından belirlendiği görüşü genel olarak kabul edilen birşey.

F. Almanya'da çelişkiler ve dinamik önümüzdeki günlerde 'yabancılar' konusunda olacağına göre, K.'nın çalışmaların ağırlık noktası olarak neden bunu seçmediği anlaşılır gibi değil.

K., bundan bağımsız olarak daha yüksek değerde bir prensip daha ortaya koyuyor: **"Türk solu hareketlerini kendi ülkesindeki mücadeleye göre yönlendirmeli"**. Hem de bu yönlendirme mutlak bir önceliğe sahip. Yani burada, Türkiye'deki muhalefeti destekleme yönünde bir 'subjektif istek' öne çıkmış durumda.

"Türk solunun F. Almanya'daki sınıf savaşının bir sonucu (ürünü) olmadığı" (K.) doğrudur. Ama, Türk solunun geleneksel bir Exil grubu olmadığı da doğrudur. F. Almanya'daki Türk solunun durumu, örneğin Alman fasizmi sırasında Fransa'daki Alman antifaşistlerinin durumundan farklıdır.

2,5 MİLYON TÜRK VE KÜRT, TÜRK SOLUNA ÖZEL GÖREV YÜKLÜYOR

Ve başka bir durum, başka görevler ve başka amaçlar getirir. F. Almanya'da 2 Milyon'u Türk ve Kürt olmak üzere toplam 4,7 milyon yabancı yaşıyor. Bu özel durum, Türk solunu, özel görevler veriyor: bu kitlenin ilerici güçleriyle işbirliği yapmak ve bütün çıkarların (sadece yabancılar sorunu değil, F. Almanya'daki bütün sosyal ve politik konularda) kavgasını yapmak. Tabi sayet Türkiye'ye kısa sürede dönmek planları yapılmıyorsa.

Tabiki bir çok yoldaşı işkenceden ve ölümden mümkün olduğu kadar kurtarmak amacıyla Türkiye'de hapiste olanlarla dayanışma çalışmaları kuvvettendirilerek sürdürülmeli.

Ama aynı anda da Türk solunun adım adım F.Almanya'daki savaşa ağırlık vermeye yönelmesi gerekiyor. Bu savaşa katılmayarak kendini saldırılara savunmasız teslim etmek (Türkiye'deki başarı olasılığı da kısa vadede az iken) uzun vadede izolasyon ve teslimiyet getirir.

Reaksiyoner yabancılar politikasına karşı savaş verilmesi gereğini K. tabii ki yadsımıyor. Ama, Türk soluna bu görevi yüklemeyip, içi rahat bir şekilde Türkiye'deki direnişi desteklemek üzere Türk solunun ellerini boşaltmak için acele bir görev bölümü öneriyor: **"Türk solu, kendi işçilerini Türkiye'deki devrim için örgütlemeli, F.Alman solu ise işçileri F.Almanya'daki devrime hazırlamalı"** Dünyada böyle kolayca yoluna konacak işlerin olması ne güzel.

F.Alman ve Türk sollarını, güçleri, yetenekleri ve olanakları bakımından mümkün olduğu kadar birleştirmek yerine, şematik bir **"schnickschnack"** hazırlanıyor.

Hamburg'da GAL'in yabancılar grubuna, (bazı politik akımlar kısıtlanarak) yabancı işçileri örgütlemesi önerisi yapıldı. Buna göre, GAL'in yabancılar için bir program yapması gerekiyor. 'program' larının ne kadar şüpheli rolleri olduğu bir yana, burada F.Alman demokratik hareketleri ve GAL hakkında büyük bir bilgisizlik sözkonusu.

GAL, geleneksel anlamda bir örgüt değil. GAL, çeşitli grup ve sahısların bir birliği, en kuvvetli muhalefet akımlarını içine alıyor ve kısa geçmisinde sürekli SPD ve parlamento ilerçatışmak zorunda kaldı.

Tabii ki GAL'in demokratik hareket için çekici bir gücü var, ve yabancılar tarafından da sempatiyle karşılanıyor. Ama aynı zamanda, sadece kendi içinde temsil edilen ve aktif olunan konularda güçlü olabiliyor. Başka bir deyisle: GAL, zaten aktif olan güçlerin birleşimi. Bu güçler gerçi beraberce hareketler örgütleyebiliyorlar ama, aktif olmayan kitleleri örgütlendirecek durumda değiller. **GAL'in ideolojik temel prensipleri yok, onun yerine bir temeli var:** parlamentoya girmek isteği ve ideolojik ve politik tavizleri içeren programı. GAL'in bu durumda sosyalist bir örgüt karekteri yok ve yabancı işçileri örgütleyemez. Hamburg'daki F.Alman *solunun büyük kısmını örgütlemek* görevini bile yerine getiremez.

F. Alman solu da şimdiye kadar işçi sınıfı içine sözü edilmeye *değer bir şekilde giremedi. Bunun* sorumlusu sadece F. Alman solu değil, aynı zamanda oldukça yüksek hayat standartı ve işçi sınıfının sosyal demokrasiye sıkı bağı.

İşçi sınıfının yabancılardan meydana gelen kısmında bu görevi yerine getirmek ise -olanaksız olmasa bile- çok daha zordur. *Türk solunun bu konuda durumunun* daha uygun olduğu inkar edilemez.

F. Alman solunun artıkları da şu anda ciddi bir şekilde zayıflamış durumda; proleterya enternasyonalizmi suya düştü; yabancılar sorunu görmesi gereken ilgiyi görmüyor; özele geri çekiliş; mümkün olan bütün yeşil, ökolojik, pembe, alacalı idolojilerin gelişmesi vs. vs. son yılların getirdiği olaylar.

Bu duruma ağlamanın, pişman olmanın, dövünmenin yararı yok. Yapıcı güçlerin de olduğunu görmek daha iyi. Bu güçler insan hakları lafazanlığı yapanları geçip, devletin yabancılar politikasına karşı bir cephe oluşturacaklar.

Bu da (F.Almanya'da yaşayan) bütün ülkelere ait demokratik ve sol güçlerin birleşmesi sonucu uzun vade de başarılı olacaktır.

Eleştiriler ve Darmstadt örneği

Bilindiği üzere Devrimci İşçi'de 2 sayıdan beri genelde dayanışma hareketinin örgütlenmesi, somutta ise Almanlarla dayanışmanın önemi ve sorunları üzerine tartışmalar yayınlandı. Bu tartışmalar hiç yarar sağlamasa dahi, görevlerimizin tekrar gündeme getirilmesi ve Devrimci İşçi'nin 1. sayısında yazılan Almanya ve genelinde Avrupaya ilişkin *önerilerin* yavaş yavaş kavranmaya başlanması açısından oldukça önemlidir.

Ben diğer yörelerde halen tartışılan ortak örgütlenmenin nasıl olacağını değil de, bir adım daha ilerde olan bu işin pratikte nasıl *gittiğini* yazmaya çalışacağım. Bunun hem tartışmanın daha ileri bir boyuta sıçramasında hem de diğer bölgelerdeki arkadaşlara çalışmalarında yararlı olacağı kanısındayım.

Almanya'ya ve Türkiye'ye ilişkin görevlerimizin başarılabilmesinin yolu bilindiği gibi Almanlarla ve diğer uluslardan emekçilerle birlikte örgütlenmeden geçer.

Bizler Darmstadt'ta bu konuda ilk adımları atmış bulunuyoruz. Şimdilik yalnız Almanlarla olan çalışmamızı ileride tüm uluslardan emekçileri kapsayacak şekilde geliştirmek istiyoruz. Çalışma programımızı, perspektifimizi de buna göre yapıyoruz.

Uzun bir ön çalışma sonucu, sorunu kavrayan Almanlarla bir yapı oluşturduk ve bu yapıya uygun olarak şekillenen bir dernek kurmuş bulunuyoruz. Derneğin yönetim kurulunda şimdilik bizden 4 Almanlardan 3 kişi bulunuyor. YK haftada en az bir kez *toplanıyor ve beraber yapabileceğimiz* işler karara bağlanıyor. Tabii bu işlerin yürütülmesi sırasında bizim arkadaşlar arasında bir sürü sorunlarla *karşılaşıyoruz. Sorunların kaynaklandığı nokta meseleyi kavrayamama ve "faydacılık" anlayışıdır. Yani bir sürü* arkadaş Almanları bizler için çalışan ve gerektiğinde yapacağımız işlerde kullanabileceğimiz insanlar olarak görüyorlar. En basit meselelerde dahi sorunlar çıkıyor. Örneğin; dernekte bira içilsin mi, içilmesin mi? Mahir'in ve genelde Devrimci Yol'un afişleri asılsın mı, asılmasın mı? Veya kaç tane asılsın; Almanlar dernekte öpüşsün mü, öpüşmesin mi? Herhangi bir gece yapıldığında gelen gelir derneğe mi kalsın, yoksa bize mi veya ne kadarını alabiliriz? vs.

Hatta bir arkadaş gece YK toplantısının yapıldığı sırada bir şey almak için derneğe girdiğinde bize türkçe olarak **"Bastırın, taviz vermeyin"** dedi. Tabii kendisi çıktıktan sonra söylediği şeyi Alman arkadaşlara söylediğimizde onlar bizden fazla güldüler. Bu ve benzeri olaylar ve sorunların birden atlatılacağına inanmıyoruz. Bu belli bir çalışmanın ve örgütlülüğün sorunudur. Bu bir ANLAYIŞ DEĞİŞTİRME sorunudur.

Bu gibi sorunlar üzerine gerek toplantılarda olsun, gerek kendi aramızda olsun bir dizi tartışma yaptık ve yapmaya devam edeceğiz. *Toplantılarda bizlerin Almanlardan istediğimiz* Almanların bizlerden istedikleri uzun uzun tartışıldı. Ve bizlerin Almanlardan, Almanların da bizlerden *çok şeyler öğrenilmesi gerektiği* sorunu ortaya çıktı.

Örneğin; planlı çalışma, insanlara karşı açık olma, hataları yüze karşı söyleme alışkanlıkları Almanlarda adeta yerleşmiş durumda, ki biz bunları yeni yeni kavramaya çalışıyoruz. Aynı şekilde *Almanlarında bizlerden;* örgütlü çalışmayı, insanlar ve bilhassa devrimciler arası ilişkilerin nasıl olması gerektiğini, fedakarlığı öğrenmeleri gerekiyor.

Özetle beraber üzülebilmeyi, beraber sevinebilmeyi yaratmaya uğraşıyorlar, kavgalarımızı ortaklaştırmaya çalışıyoruz. Ve bu konuda da ilk adımları atmış bulunuyoruz.

Bizler bu çalışmaya girerken sorunların çıkacağını ve buna rağmen bu görevlerin başarılması gerektiğine de inanıyorduk.

Evet bunlar teoride kalmayacak, pratikte maddi bir güç haline gelecek, gelmeli, çünkü bizim burada yaşama şansımız, iş yapabilme gücümüz buna bağlı.

Bunu mutlaka başaracağız!

Devrimci selamlar.

Almanların eleştiri hakkı

Bahri-Sigmaringen

Türkei Komitenin ortaya attığı bu konuyu görmek zorundayız!..

Türkiyeli devrimciler olarak Almanya'da ve öteki Avrupa ülkelerindeki Türkiyeli insanların durumlarını, kafa yapılarını içinde bulundukları somut durumları iyi değerlendirmeliyiz. Özellikle Almanya'da birbuçuk *milyonun üzerinde* Türkiyeli yaşamaktadır. Bu insanlar Türkiye'deki duruma nasıl bakıyorlar, elbette Almanlar bu araştırmayı yapıp buna göre *bizi eleştirirler*, bu doğrudur.

Türkiye'deki egemen güçler bu insanlardan yani Türkiyelilerden önemli oranda gücünü almaktadırlar. Bunun karşısında alternatif bir güç olmayan devrimciler gerek 12 Eylül öncesi gerekse sonrası ekseriyetle, birbirlerine karşı kitleleri örgütlemeye uğraşmışlardır. Devrimcilerin bugün sırtını yere getirmesi gereken güç faşist cuntadır, buna karşı güçlerimizi birleştirmeliyiz. Bu döviz makinası haline getirilmiş işçilere siyasi anlamda bu oyunu gösterebilme yolları aranmalıdır Türkiye'de faşist cunta halkımızı sahipsiz bırakmıştır, buradaki işçilerde iki dünya arasında çözüm yolu aramaktadır, gitmekle kalmak arasında bocalamaktadırlar. Evleri basılır, sokakta dövülür, okulda çocuğu, işyerinde karısı ayrıcalık görür. Bir nevi işkence ve baskı burada da yapılmaktadır. Ama biz hala devrimciyiz diyoruz bu konulara göz yumuyoruz. Tamam sen yardım et kurtulursun biraz ajitasyon hepsi o kadar aklımızı başımıza alalım insanlarımıza sahip çıkalım Almanlar haklıdır. Her şeyi özümlemiş çok insanın ilişkisi kesiktir para vermeyene devrimcilikte yok denilmektedir.

Yazı bizlerin bazı eksikliklerini sergiliyor ama...

Doğan

Alman solu adına Frankfurt Türkei Komitenin hazırladığı yazı Almanya'da devrimci çalışmayı yürüten bizlerin bazı eksikliklerini sergiliyor. Genel bir anlayış biçimde sunulan yazı birçok yönleriyle de eksik ve yanlışları da içeriyor.

Bu konuda yöneltilen üç soruyu cevaplandırmak yerinde olacak *kanısındayım.*

1. Türkiye solunun yurtdışında verdiği mücadelenin ağırlık noktasını Türkiye'de politik baskı ve takip altındakilerle dayanışma oluşturamaz. Yaşadığımız ülkenin halklarıyla dayanışmak, yurtdaşlarımızın Almanya'dan kaynaklanan sorunlarına çözüm getirmek, sosyal ve ekonomik kazanımlarını korumak artırmak vb. yadsınmadan Türkiye'deki devrimci mücadeleyle bir dayanışma hareketi yaratma mücadelesi birbirine bağımlı birbirini tamamlayan görevler olarak kavranmalı ve programlaştırılmalıdır. Bu konuda Devrimci İşçi ilk sayısından itibaren doğru bir perspektif sunmuştur.

Türkiye'de faşizmin açık iktidarıyla toplumsal muhalefetin tümüne yönelik bir yoketme savaşı başlatılmıştır. Bu dönemde devrimci yoldaşlarımızla dayanışmaya yönelik görevlerimiz ağır basmış bu sorumluluk ve görevlerin yerine getirilmesinde tek başımıza kalışımız gibi nedenlerle Almanya üzerine ilişkin görevlerimiz ihmal edilmiştir (Alman solu ve diğer demokrat çevrelerin desteğinden yoksun kaldık ki bu hatalı çalışmada Alman Sosyalist hareketinin (kendisi söylemesede) çok önemli bir rolü olmuştur.

Bu somut olgulara rağmen Alman solu bir özeleştiri vermeksizin, bu konuda pratik hiçbir şey yapmadığı halde bizleri, kendilerini sadece işlevsel bir perspektifle algıladığımız noktasında hareketle tenkidkar, sorumsuz eleştiriler yöneltmişler, fakat bu somut olgu (işlevsel özelliği) proleter Enternasyonalist birliğin yaratılmasının ve omuz omuza mücadelenin önüne bir engeldir, bu engeli nasıl aşacağız? Bu sorunun *cevabını ancak o olguyu* ortaya çıkaran sebebi bulunca verebiliriz.

Bizce Alman solunun yabancı işçilerin ve yabancı işçilerdeki *devrimci dinamiği göremeyisleri,* ezilen ülke halklarıyla objektif olgulardan hareketle sistemli bir dayanışma yerine (emperyalizmin en zayıf halkası, emperyalistler arası ve emperyalistlerle ezilen halklar arasındaki denge örneğin, Nato ve Ortadoğu bağlamında Türkiye.) Eleştiriye örnekte rüya*lar ülkesi güzel bir Ütopya,* Latin Amerika ile dayanışmada yanlış yaklaşımlar. Nereye kadar? Nasıl bir dayanışma hareketi? Anlatılmak istenen kendisinin yönünü açık denizde dalgalara bırakan bir gemi gibi değil;

Emperyalizmin en zayıf halkaları tespit edilmeli oralardan başlayarak sınıf mücadelesinin yüksek boyutlarda sevrettiği ülke halklarıyla dayanışma mücadelesi yürütülmelidir.

Bu görevler ise ancak ülkemizdeki sınıflar mücadelesine müdahale edebildiğimiz ölçüde verine getirilebilir, ne var ki Alman solu sosyalist olarak kriz içerisinde olan bir konumdadır, Ülke özelinde bu örgütsel yapılanış, kriz, enternasyonalist dayanışmaya da büyük oranda yansımış ve bugünkü olumsuz tablo ortaya çıkmıştır.

(onyedi, onsekiz sehirden sade-

Tartışma . . . Tartışma . . .

◀

ce Berlin'de ev işgalleri o da ne zamana kadar devam edecek belli değil. Solcusu, demokratı, nükleer savaşa karşı barış, Empervalist savaşa hayır vs. bir türküdür tutturmuş gidiyorlar. Empervalizmin savaş stratejisindeki değişiklik (Bölgesel Savaşlar) yani empervalistler arası ilişki ve çelişkilerdeki değişme gözardı ediliyor. Koskocaman bir örnek: ABD Empervalizminin Ortadoğu'daki hakimiyetini sağlamak amacıyla İsrail siyonizmin aracılığıyla halklar yok ediliyor, milyonlarca insan, çoluk çocuk, kadın öldürülüyor. Kısacası barışa karşı savaş var. Alman halkının buna gösterdiği tepki hiç yok denecek kadar az. Yürüyüşlerdeki insan sayısı komik rakamlardır. **Öyleyse bu barış çığrıkları ne anlama gelmektedir? Örnek ki; Açlık grevleri ve yürüyüşler için haberin geç ulaştırılması nedeniyle katılım az olmuş (!) Frankfur yürüyüşü iki ay önceden haber verildi ilginçtir, yürüyüşü merkezi olarak destekleyen KB'den miting alanında bayrak tutan iki kişinin haricinde ortalıkta kimse görünmüyordu.**

Aslında böylesi örnekleri bölgemizde çoğaltmak mümkün. Ama amacımız tek başına Alman solunun kitaplar doldurabilecek olumsuzluklarını bir bir anlatmak değildir.

Bizler özellikle Almanya özeline ilişkin pek çok görevimizi ikinci plana ittik, iradi anlamda müdahale edemedik, subjektif müdahalenin yapılamamasının nedenleri üzerine bir yararı olacaksa ilerde tekrar değiniriz. Önerimiz, görüşümüz Devrimci İşçi merkezi hareketimizin siyasi dergisinde ele aldığı görüşlerimizin pratiğe geçirilmesi için somut adımları hep birlikte atmalıyız.

İçinde yaşadıkları Alman toplumunda bir dizi çözümsüz problemlerle karşı karşıya olmaları itibariyle yabancı işçiler önemli bir toplumsal dinamiği oluşturmaktadırlar. Bu kesimin yarattığı devrimci dinamiğin doğru bir biçimde analizi ve bir program doğrultusunda, gerçek hedeflerine yöneltilmesi şarttır. Bu konuda gerek Alman soluna, gerekse kendi ülke devrimleri için çalışma yapan sol gruplara önemli görevler düşüyor. Şu anda görünen özellik bu konuda gerçek başarının ancak ortak bir platformun yaratılmasıyla mümkün olacağıdır. Yani Alman ve **"Yabancı"** sol bu konuda ortak bir program (gerek örgütlenme, çalışma tarzı, gerekse mücadelenin yönelmesi gereken hedefler doğrultusunda) oluşturmak zorundadır. Bizler somut ne öneriyoruz? Bizler halkımızın deyimiyle **"armut piş, ağzıma düş"** yani hazır lop eden anlayışa birincisi karşıyız. 2.si açık ve net Alternatiflerin önerilmesinde açık yürekliliklе söylemek gerekirse kendimizde yetersiziz. Yabancılar Komitesi GAL'de çalışma, birlikde çalışma, Türk, Kürt, Alman dayanışma derneği Komitee gegen Neu Nazist gruppen auch gegen die grauen Wölfe, Türkei Komitee önermeleri somut ama yetersizdir. Sonuç bu işler ey! Alman solu gelin bununda beraber yapalım, olmaz. Tek çözüm halkımızın deyimiyle kafa kafaya verip bu sorunlara çözüm getirecek platformları, örgütlenmeleri, birlikte bulmak, geliştirmek ve sınıf mücadelesini omuz omuza vermek zorundayız. Gerçekden de zor olan bu tarihsel görevi başarmakta kararlıyız, bunu başarmak zorundayız.

Alman devrimcilerinin görevleri

Ejder - K. İsmail

Türkiye ile dayanışma hareketinin temel sorunları hakkında kaleme alınan yazının bir takım eksiklikleri (çoğunlukta) olmasına rağmen uyarı bir yazı olduğunu kabul etmek gerekir.

Yazıda ele alınan konular zaten daha önce DEVRİMCİ İŞÇİ tarafından ele alınan ve çözüm getirilmeye, çözümler için atılımlar yapılmaya çalışılan konulardır; bu anlamda yazı, yakınma ve teminnilerden öteye gitmeyen bir yazıdır. Örneğin bir çok konuda eleştiri yapılmasına rağmen hiçbir öneri ve alternatif sunulamamıştır.

Devrimci İşçi Almanya'daki "Türkiyeli Sol"un ikili bir görevle karşı karşıya bulunduğunu (- Türliye'ye yönelik çalışmalar ve - Almanya'daki yabancı işçi sorununun doğru bir şekilde ele alınması ve Türkiye devrimine kanalize.) ve bu iki görevin birbirini tamamlayıcı ve uyumlu bir şekilde yürütülmesi gerektiğini yazmıştır.

Kaldıki Devrimci İşçi'nin bu tespitine rağmen, tespit - bilinç olarak - dikkate alınmadan eleştiriler dizilmektedir. Yazıda, sanki Türkiye Solu (burada "Türkiye Solu"nun durumunda ayrıca tartışması gereken bir konudur.) bu konuya hiç eğilmek istemiyormuş gibi görünüm verilmek istenmektedir.

Ayrıca yazıda, Almanların Türkiyelilerle yaptıkları ortak çalışmalarda Almanların fonksiyonalist olma zorunda bırakıldıkları, onlarla meselelerin politik tartışmalarının yapılmadığı, bundan dolayıda bir çok Alman'nın veya örgütünün belli bir süre sonra - bunun bilincine varıp - Hoch die İnternationale Solidaritat - sloganını bırakarak safları terkettikleri özellikle vurgulanan noktalardan birisidir.

Bu yazı yazan arkadaşlara (veya Komiteye) Filistin halkının yok edilmesi sırasında "örgütlü" alman solu'nun (!) emperyalizme, siyonizmeve Filistin halkının yok edilmesine karşı (bırakın Türkiye devrimiyle dayanışmayı) geliştirdiği Filistin halkıyla dayanışma hareketini birkez daha hatırlamalarını sağlık veririz.

Bu "alman solu" orada da mı fonksiyonalist bir duruma bırakıldı, da Filistin halkıyla tutarlı bir dayanışma sağlanamadı. (Herhalde Filistin Halkı katledilirken sevgili yoldaşlarımıza bir dayanışmaları gerekiyordu.)

Almanların saflardan ayrılmalarına Türkiyelilerin "olumsuz tavırları" etki yapabilir, ama bu sorun, yani almanların saflardan çekilmeleri Filistin sorunu gündeme geldiğinde de çözülmüş değildir.

Ama bizce asıl sorun Alman antifaşistlerin - örgütlerinin kendi ülkelerinin devrimlerinin (veya kendi devrimcilerinin birtakım sorunlarına ve de alman ya da yaşayan göçmen işçi sorununa - perspektif - çözüm getirilip getirilmediği) kendileri açısından çözümlenip çözümlenmediğinde yazmaktadır. Yani "Alman Solu" kendini bir süzgeçten geçirmek zorundadır. Bu sorun dayanışma hareketinin ön koşuludur. Aslında Almanlar bizi kendi devrimleri etrafında (burada yaşayan büyük Türkiyeli işçi potansiyeli onlar tarafından hesaba katılmalıdır) örgütlemelidirler. Bizlerin görevi de Almanların desteğini alarak Türkiye devrimine ve yoldaşlarımıza olan sorumluluğumuzu yerine getirmek olmalıdır.

Yazıda ele alınan sendikalar konusundaki eleştiri de bizler tarafından önemle incelenmeli ve dikkate alınmalıdır.

Almanların eleştirisi ve biz

Levent-Hannover

"Die türkischen AN sind seit den 60ger Jahren in der BRD. Sie kamen aus den dörflichen gebieten der Türkei, weil sie Geld verdienen mußten, um ihren Lebensunterhalt zu sichern. Die türkische Linke hingegen besteht erst seit den 70ger Jahren, ist unerfahren in der Pilitik hier in der BRD und kümmert sich nicht um die türkischen AN in Deutschland. Ihre einzige Sorge ist der Kampf in der Türkei, und-gelinde gesagt-dafür brauchen sie alle geringen Reserven, die sie hier haben, auf".

Yukarda vermiş olduğum bu alıntı bir Alman'ın,içinde bazı yanlışlıkların bulunmasına rağmen, ben arkadaşı kendi görüş açısından haklı buluyorum.

Kendi gördüğüm kadarı ile Almanya'daki ilk hareketi, veya görünürde birşeyler çevirmeyi başarabilen FİDEF'tir. Bu başarıyı o kadar üstün görmekte yanlış olur, çünkü DKP'nin desteği bu kuruluşta büyük, olanakları geniştir. Buradaki işçilerin hayati problemlerine, etkisi ne kadar ufak olmuşsa olsun, onlar inebilmiş ve sendikal alanda bazı başarılar elde edebilip kendilerini gösterebilmişlerdir.

Bize gelince:

Şimdiye kadar yapılan çalışmalara bakılırsa, bunların çoğunun Türkiye'ye yönelik çalışmalar olduğunu söyleyebiliriz. Almanya'ya dönük çalışma olarak da şimdiye kadar ağırlık verilen konu **"Yabancı düşmanlığı"**dır. Türkiye'ye yönelik yapılan çalışmalar ne denli önemli olursa olsun, eğer yakında buradaki işçilerin güncel sorunları ile ilgilenilmezse bu işçierin tüm desteğinden yoksun kalınacaktır.

Almanya'daki işçilerin -ki biz bunlara Almanyalılar diyelimdernek kurabilip, bu dernekler içine Almanya gerçeğinden kaçmak için geldikleri doğrudur. Almanya'da Türk işçilerinin genelde kurdukları derneklerin niteliği budur. Bu yerlerde zamanlarını kağıt oynayarak, çay içerek, vb. işler yaparak geçirirler. Birkaç zaman sonra iyi Almanca bilen, bazı işleri çevirmeye yetkisi ve olanağı olan **"dernek ağası"** türeyip bu insanların elinden istemlerini dile getirebilme insiyatifini alırlar, onları pasifliğe itip tüketici haline getirirler. Bundan sonrası artık kimsenin bilmediği birşey değil.

Bizim derneklerde ise dernek yapısı ister istemez ikiye ayrılır: Türkiyeliler ve Almanyalılar. Derneğe iticaci ve öğrenci arkadaşlar gelerek **"hakim"** olurlar. Türkiye'de keskin bir pratikten geçmiş olan ve ateş çemberini yarmış olan bu arkadaşların teorik düzeyi çok yüksek ve dogmatiktir. Kendilerine Türkiye gerçeğine göre oluşumlara karşı bir bakış açısı verilmiştir ve Almanya'da olan bitenden pek haberleri yoktur. Bu doğal olarak yeni gelen arkadaşlarla, Almanya'da uzun süredir yaşayan kişiler arasında görülmeyen sürtüşmelere yol açar. Derneğe gelen işçi arkadaşın Türkiye hakkındaki bilgisi oldukça az ve yetersizdir. Yeni gelen arkadaşla tartışmaya kalkıştı mı, onun tarafından teorik alanda cadde silindiri tarafından ezilmiş gibi ezilir. Bu gibi olumsuz yönler -tabii ki bütün Türkiye'den gelen arkadaşları kastetmiyorum- bazı yapılarda çabukça aşılmasına rağmen birçok Almanyalı arkadaşın soğumasına neden olup (Dernek teorik yönden güçlü kişilerin belirttiği çizgide yürüyor ve bu kişiler başka bir fraksiyonla olan bir tartışmada da o fraksiyonun sözcüsünü susturabilmişlersede) aynı zamanda bu arkadaşların muhitlerinden başka sempatizanları getirmesinide engellemektedir. Aynı zamanda teorik düzeyleri yüksek olan ve Türkiye'nin gerçeklerini yaşamış olan arkadaşlara olan ihtiyaçda büyüktür. Almanyalıların ilticacı ve öğrenci arkadaşlara olan uzak teorik mesafesi, okuma bakımından çektikleri zorluklar, Türkiye gerçeğini tanımamaları ve çoğu zaman işleri ve meslekleri peşinde koşmak zorunda kaldıkları, kendilerinde yetersizlik hissini uyandırmaktadır. Almanyalı arkadaşların Arbeitsamt, Ordnungsamt vb. gibi resmi dairelerle olan sorunları ile gene uzun zamandan beri Almanya'da olup, Almanca'yı iyi öğrenebilmiş olan arkadaşlar ilgilenmek zorunda kaldığı için Türkiyeli arkadaşların önemini kavrayamamaktadırlar. Bu gibi arkadaşların -yani Almanca'yı iyi bilenlerin- varolması, birçok Türkiyeli ve Almanyalı arkadaşa yanlış bir emniyet hissi verip Almanca öğrenmelerini engellemektedir. Bu soruna Almanlarla ilişkiler bölümünde aşağıda daha ayrıntılı değineceğim.

Almanyalı arkadaşların çoğunluğu kırsal alanlardan geldiği için okuma yeteneğine sahip değildir, arkadaşların bakmak zorunda kaldıkları aileleri, çalışmak zorunda kaldıkları işleri ve Türkiye'de sağlamak zorunda kaldıkları gelecekleri vardır. Ben bu zorluklara Almanya psikolojisi diyorum ve bütün bu zorluklara bir de dernek gerçeği katıldımı arkadaşların çoğu zor duruma giriyorlar. Birçok arkadaşın Almanya'da içine girdikleri maddi külfet, ki bu doğru mu, yanlış mı önemli değil, sorun somut olarak ortadadır. Buna eklenen derneğin maddi durumu ve bunlardan doğan manevi bunalımlar yabana atılmaması gereken unsurlardır. Bütün bunlara Türkiye'de geri bıraktıkları insanların akibeti hakkındaki düşünceleri de eklenince, bilhassa işlere yeni giren arkadaşlarda kullanılma hissi uyanıyor. Hem bir sıra kurtuluşlarını bireysel yönde arayan akrabaları olur, hem de Alman toplumunun bu tip düşünceleri destekleyen görüş açısına yakalanırlarsa, o zaman ortaya **"sağılmış inek"** anlayışı çıkmaktadır. Bu anlayışın ortaya çıkmaması için bireysel ilişkilerin yoğunlaştırılması, samimilik oranının arttırılması ve **sosyalist ilişkilerin"** ne olduğunun daha iyi açıklanması gerekir.

Almanlar ile olan ilişkilerimiz yalnız veya çoğu zaman dernek faaliyetleri ve politik çalışmalarda olmaktadır. Özel olarak tanıdığımız Almanları bu gibi çalışmalara sokabildiğimiz ender görünen bir durumdur. Bunun nedeni de açıktır: Almanlarla tanışmıyoruz ve ilişki kurmak istediğimiz halde ilişki kurup, ilişklieri geliştiremiyoruz. Bunun nedenleri bence iki tür:

- Almanca bilmeyişimiz ve Almanca öğrenmeye çalışmayışımız
- Almanlarla olan ilişkilerimiz yalnızca politik alanda kurulmaya çalışışı; onların eylemlerine ender katılımımız; ve şimdiye kadar saydıklarımızdan sonuçlanan Almanların eylemlerine ve yaşam biçimlerine **"exotic"** gözü ile bakmamız ve küçümsememiz.

Şu anda derneklerdeki Almanca konuşma oranı düşük veya Almanca bilen arkadaşlar Almanca konuşmaya pek yanaşmıyorlar. Çünkü **"pot kırmaktan"** korkuyorlar. Bunun nedeni de insanın kendisine olmayan güveni. Hatta iddia edilebilir ki Almanlar dışarıdan gelen kişilerden (ufak ve orta nüfuslu kasaba ve şehirlerde; herkesin birbirini tanıdığı yerlerde) pek hoşnut kalmıyorlar. Bunun aksine yaptığım tecrübelere göre Almanlar tanıdıkları kişiler tarafından Almancası kırık olsa bile bilgi almayı veya onunla tartışmayı sürdürebiliyorlar. Bu tabiiki tartışma sonrası diyaloğu kolaylaştırıyor ve Almanların bir süre sonra sorunları olursa kontağa geçmelerini sağlıyor. Halbuki dışardan gelen bir **"konuşmacı"** programını sunup gidiyor. Bunun zararı el üstünde. Maddi zararın (yol masrafı vb.) yanında Almanca konuşanların eksikliği hissediliyorsa da, bu his bir dahaki **"Veranstaltug'a"** kadar hissedilmeyip hasır altı ediliyor ve böylece Almanlarla böyle bir yoldan kontakt kurma imkanı elden gidiyor.

İkinci noktaya gelince; Almanlarla ilişkilerin püf noktası bence burada yatmaktadır. Bizler Türkler olarak Almanların özel hayatlarını kale almamaktayız. Onların sorunlarını, yukarıda açıklanan noktalardan başka, **"bizim"** Türkiye'de varolan sorunlarla kıyaslıyarak ya küçük, ya kaotik, ya da gerçek dışı (bizim açımızdan) olarak görüyoruz. Halbuki birbirimizden öğrenebileceklerimiz çoktur. Mesela Almanlar ökolojik bilinç alanlarında veya antiotoriter çocuk eğitim alanlarında veya Waldorf yatılı okulları alanında ilginç tecrübelere sahipseler, hareketimizinde direniş komiteleri veya birim içi problem çözme yöntemleri ile Almanlara çekici gelmektedir. Bunlar birbirimize anlatılarak bireylerle sağlam ilişkiler kurulabilir. Politik alanlarda eylem sırasında **"yukardan"** gelen bir **"emri"** bir Alman'a bildirerek onun desteğini beklemek bence biraz saflık olur. Gönülsüz bir destekle ileriye gitmez ve sonunda bir eylemin ortasında yalnız kalırız. Bunu yaratmak için bir eylemin planlanış noktasından itibaren Almanları bu işe katmak doğru olur. Örgüt, merkezi bir örgüt olduğundan merkez komitesinin Alman örgütü ile diyaloğa geçip bu ilişkilerin birim ve bölgelerde sürdürülmesi doğru olur. Ve hatta bu gibi örgütlerin BİRKOM'a alınmaları ve öbür birlikteki Türkiyeli gruplara eşdeğerde bulunmaları düşünülebilir. Böylece bazı Türkiye gerçeğinden artagelmiş katılıklardan ve dogmatik şemalardan kurtulunup esneklik kazanılmış olur.

Ama benim gördüğüm kadarı ile Almanlarla olan ilişkiler politik alanda kalmamalıdır. Almanlarla olan özel ilişkilerde geliştirilmelidir. Mesela, Almanyalı mensuplarımızdan hangisi iş arkadaşını veya öğrencilerden hangisi öğrenci arkadaşını evine davet edebilip ona Türk yemeği tattırabilmiştir? Bu örnek biraz insana gülünç gelebilir, ama Almanlar kendi dünyalarında varolan modern ilişkilerden (kapitalist üretim ilişkilerinden) yakınmaktadırlar. Onları biraz **"Gemeinschaftagefühl"** veya **"persönlich betroffen sein"**ı tattırmadan harekete geçirmek zor olur. Hele hele ilişkiler yalnız politik alanda olursa. Kısaca demek istediğim, Almanlarla ilişkiye geçebilmek için onların hayatlarını belirli bir ölçüye kadar kendi kişiliğini inkar etmeden yaşayıp onların problemlerini anlamak lazımdır.

Yunanistan'daki platform çalışmaları üzerine

Yapılan çağrı üzerine tüm siyasetlerin temsilci göndermesiyle başlayan Platform toplantılarında; yapılacak eylem ve kaleme alınacak ortak bildirinin genel hatlarının belirlenmesi ve bir "**eylem komitesi**" nin seçilmesi gerçekleştiriliyor.

"**Eylem Komitesi**" bildiriyi hazırlıyor. Platforma sunuyor. Bildiri ya da ortak açıklama üzerine tartışmalar oluyor. Ortak bildiri (ya da açıklama) ve eylem üzerinde ortak tavır sağlanmazsa (ki bu noktada oldukça olumlu çaba yürütülüyor), çekilen guruplar dışında platform toplantılarını sürdürüyor. Eylem komitesi de (gerekirse) son şeklini alarak görevine devam ediyor, eylemin hazırlıklarına girişiyor...

Eylem hayata geçirildikten, değerlendirmesi tamamlandıktan sonra platform dağılıyor. Yeni bir sorunla ilgili yapılacak bir toplantı için yeniden tüm siyasetlere çağrı yapılıyor. Toplanan platform yeniden kendi "**eylem komitesi**" ni belirliyor.

Özellikle ilk çalışmalarda karşılaşılan sorunlar gün geçtikçe daha kolay çözümlenebiliyor. Çalışmalar ortak davranabilmemiz açısından hayli zengin denemeler kazandırıyor, bizleri eğitiyor.

Cuntaya faşist denilip denilmediği, hangi ülkenin sosyalist olup olmadığı ışığında eylem birliklerinin gelistirilmesine devrimcilerin müsamaha göstermeyecekleri açıktır.

Bizler, birlikte davranabilme, ortak tavır alabilme açısından, ayrım noktalarını "**keşfetmekten**" öte bir araya gelebileceğimiz noktaları bulabilmeye; ideolojik mücadeleyi ortak davranmanın "**nekadar mümkün olmadığını**" ispatlamanın bir aracı olmaktan çıkarmaya olanca gücümüzle çaba gösteriyoruz.

Yunanistan'da mülteciler olarak tek bir ses halinde davranmadıkça; olumlu bir adımın atılamaması, bir avantaj olarak değerlendirilebilir.

Aşağıda platform çalışmaları ile ilgili Yunanistan'da bulunan tüm siyasetlerin katıldıkları bir toplantı sonucu Politeknik Mitingiyle ilgili ortak açıklamayı sunuyoruz:

YUNANİSTAN'DAKİ
DEVRİMCİ YOL
TARAFTARLARI

DEVRİMCİ KAMUOYUNA

17 Kasım, Yunanistan'ın politik yaşamında önemli bir nokta teşkil etmektedir. 1973 yılının Kasım ayında Politeknik öğrencileri, Albaylar Cuntasına karşı direnişe geçmiş, direniş kısa sürede bir öğrenci hareketi olmaktan çıkmış ve tüm halkın antifaşist tepkisine dönüşmüştür. 17 Kasım günü, direniş cunta tarafından tanklarla vahşice bastırılmış, 34 kişi şehit olmuş, yüzlercesi yaralanmıştır. Ancak 17 Kasım direnişi, Yunan halkının faşizme karşı mücadelesinde önemli bir basamak olmuş, direnisten bir süre sonra Albaylar Cuntası daha fazla yaşayamayarak döktüğü kanların içinde boğulmuştur. 17 Kasım direnişi ise antifaşist bilincin bayrağı olmuştur.

İşte bu yüzden, Yunanistan, her 17 Kasım'da en büyük politik gösteriye sahne olmaktadır. Yunan halkının en coşkun, en kitleseł katılımını ilk gerçekleştiren bu antifaşist gösteri, genel politik ve aktüel sorunları da kapsayan, geniş yığınların taleplerini de dile getiren büyük bir politik olay olmaktadır.

Antifaşist, antiemperyalist bilinç ve coşkunun doruğa çıktığı, Yunan halkının en duyarlı olduğu 17 Kasım'da, Türkiye ve Kürdistan halklarının barış, dostluk ve kardeşlik duygularını doğrudan iletmek, buna vesile olmak üzere, gösteriye biz de katıldık. Türkiyeli ve Türkiye Kürdistan'lı Politik Mülteciler adı altında 120 civarında anti-faşist kızıl bayraklarla yürüdüler. Yunan halkının antifaşist, anti-emperyalist haykırışına ortak oldular. Eylemleriyle, sloganlarıyla, pankartlarıyla halkların kardeşliğini, barış severliğini ifade ettiler. Politik mültecilerin coşkun katılımı, Yunan halkının sıcak ilgisine ve yakınlığına neden oldu. Halklar arasındaki sevgi ve kardeşliğin en göz yaşartıcı örnekleri yaşandı. Ayrıca Askeri-Faşist Cunta'nın kan emiciliğini en açık bir şekilde gösteren fotoğraf sergisi ilgi ile izlendi. Böylece Yunan halkı ile sıcak ve yakın bir bağ kurulmuş oldu. Politik mültecilerin saygınlığı arttı.

Gösteriye katılmak için, gösteri öncesinde buradaki tüm siyasetler ortak bir platform oluşturdular. Platforma "Kurtuluş" basından itibaren katılmadı. Platform, ortak katılım, ortak bildiri, ortak sloganlar ve ortak bağış toplama kararı aldı. Yine karara göre, Türkiyeli ve Türkiye Kürdistanlı Politik Mülteciler adı ile aynı pankart altında yürünecekti. Ortak bildiri üzerinde uzun tartışmalar yapıldı. Tartışmalar sonunda, İGD adına katıldıklarını söyleyen arkadaşlar, Faşist Cunta deyimini kabul etmedikleri için, bildiriye dipnot düşmeyi de kabul etmeyerek, başka bir öneri de getirmeden platformdan çekildiler. Sadece bildiriye değil, diğer ortak çalışmalara da katılmayacaklarını ifade ettiler. Oysa ki daha önce bu arkadaşlar, bazı konularda anlaşma olmasa dahi, anlaşmaya varılan noktalarda birlikte hareket edeceklerini söylemişlerdi. HK. ise bildiriye katılmamakla birlikte diğer hususlarda platform ile birlikte hareket etti.

Böylece platformun dışında kalan Kurtuluş ve TKP taraftarı arkadaşlar, platformdan ayrı olarak, ikisi birlikte gösteriye katıldılar. Ayrı sergi açtılar, ayrı bildiri çıkardılar, ayrı bağış topladılar, ayrı yürüdüler. Üstelik bütün bunları kendi bağımsız isimleri ile değil. Türkiyeli ve Türkiye Kürdistanlı Demokratlar adı ile yaptılar.

Platform olarak, Kurtuluş ve TKP taraftarı arkadaşların bu tavırlarını ayrılıkçı, grupçu ve güvensizlik verici olarak değerlendiriyoruz. Bu siyasetleri, kendi grup çıkarlarını anti-faşist devrimci hareketin çıkarları önüne koymuşlar ve böylece grupçu davranmışlardır. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı devrimci hareketi adına iki ayrı baş görüntüsü yaratarak, ayrılıkçı davranmışlardır. Platformun başında benimsedikleri tutumu terkederek, güvensizlik yaratmışlardır. Bildiride anlaşma olmamasına rağmen aynı kortejde yürümeyi, ortak bağış toplamayı kabul etmeyerek sekter ve ayrılıkçı hareket etmişlerdir.

Platform olarak, kanaatimiz odur ki, Yunanistan'da hepimizin çıkarı, topyekun devrimci hareketin çıkarı, ortak hareket etmek noktasındadır. Anti-faşist güçlerin birliğine her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır. Yunan halkına askeri-faşist cuntanın yaptıklarını teşhir etmek, onun caniyane hesap ve planlarını açığa çıkarmak, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı devrimci hareketini tanıtmak; emperyalizme karşı, savaş kışkırtıcılığına karşı Yunan halkı ile dayanışma içine girmek için anti-faşist güçlerin birliği önünde ciddi politik engeller yoktur. Varolan problemler aşılabilir niteliktedir. Anti-faşist güçlerin birliği konusunda kararlı ve sebatlı olunduğu takdirde bunları aşmak mümkündür. Daha önce "Anayasa oylaması"na ilişkin olarak Yunanistan'da oluşturulan platform bu olgunluğu göstermiştir.

Bunları gözönüne alarak, platformumuz Kurtuluş ve TKP taraftarı arkadaşların ayrılıkçı, grupçu ve sekter tutumlarını olumsuz bir tavır olarak değerlendirmiştir. Ancak platform olarak, Kurtuluş ve TKP taraftarı arkadaşların bu olumsuz tavırlarını aşarak, bundan sonraki ortak politik faaliyetlere katılmalarını bekliyoruz. Onları da ortak eylem platformlarında görmek istiyoruz.

Bu amaçla Kurtuluş ve TKP taraftarı arkadaşlara gidilmiş, kendileri ile görüşülmüş; güvensizliğe neden oldukları, ayrılıkçı ve grupçu bir politika takip ettikleri gerekçesi ile eleştirilmişlerdir. Bundan sonra, birlikte hareket etmek için bu olumsuz tavırlarını aşmak gerektiği ifade edilmiştir. TKP taraftarı arkadaşlar olumlu bir yaklaşım içine girerek, eleştirilerimizi haklı bulmuşlar ve özeleştiri yapmışlardır. Bu olumsuzlukları aşmak için bundan böyle herkesten daha fazla çaba göstereceklerini söylemişlerdir. Ancak Kurtuluş'cu arkadaşlar eleştirilerimizi kabul etmeyerek, ayrı kalmanın haklılığını savunmuşlardır. Varolan yanlış tutumun devamı demek olan Kurtuluş'un bu tavrı, ayrılıkçı, grupçu ve güvensizlik verici olduğu, anti-faşist hareketin ortak çıkarlarına zarar verdiği gerekçesi ile kınanmıştır. Kurtuluş'u bu sekterlikten vazgecmeye ve anti-faşist güçlerin birliği için daha fazla çaba sarfetmeye çağırıyoruz.

17 Kasım'da ortak hareket etmenin sonucu önemli bir başarı kazandığımız inancındayız. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı devrimci hareketinin saygınlığı artmış, askeri faşist cuntanın barbarlığı en açık şekilde sergilenmiş, en duyarlı gününde Yunan halkı ile coşkun bir dayanışma içine girilmiştir.

Politik başarının güvencesi, anti-faşist güçlerin birliğindedir. Bu birliğe her zamankinden daha çok değer veriyoruz. Anti-faşist mücadelenin çıkarları, başka halklarla yakın dayanışma, birlikte davranmayı gerektiriyor. Tek tek siyasetlere geçici bazı yararlar sağlasa bile, ayrılıkçı grupçu tavırların anti-faşist harekete hizmet etmediği ve ona zarar verdiği gayet açıktır.

Biz, anti-faşist güçlerin birliği için, her çabayı göstereceğiz. Hiçbir anti-faşist gücü tecrit etmeyeceğiz, etmeye çalışmayacağız. Anti-faşist zeminlerde işbirliği için olanca çabayı sarfedeceğiz.

Platform olarak böyle düşünüyoruz. Platform dışında kalanları böyle davranmaya çağırıyoruz.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanlı
Politik Mülteciler

Not: Platforma katılmış olan Partizan ve TKP/ML-GKK bu açıklamaya katılmamıştır.

BİRKOM taraftarı Kimya işçileri

Almanya'da derinleşen ekonomik krize paralel olarak, tüm emekçilere, özellikle yabancılara yönelik baskı ve saldırılar giderek artmaktadır. Biz BİRKOM taraftarları olarak, Almanya'daki pekçok işyerinde olduğu gibi, kısa çalışma dönemine giren firmamız CHG'de de gelişen birtakım olayları Devrimci İşçi gazetesine iletmeyi bir sorumluluk olarak görüyoruz.

Firmamızda zorlaşan iş şartları ile birlikte, bizzat işveren tarafından işçilere baskı uygulanmakta, fabrika yöneticileri, bizzat fabrika içinde dolaşarak işçilere psikolojik korku vermekte, işçileri sürekli işlerinin başında olmaya zorlamaktadırlar. Bunlardan başka mola kabinesinde 3 kişiden fazla kimsenin bulunmaması, sigara molasının 5 dakikayı geçmemesi, istenilen akortun mutlaka yapılması vs... gibi tehdit ve zorlamalarla işçileri robotlaştırmaya çalışmaktadırlar. Her geçen gün daha da artan bu baskı önlemlerine dikkat etmeyenler çıkış verilmekle tehdit edilmektedirler. Yapılan sendika toplantılarında hiçbir işçi (Alman, İtalyan, Türkiyeli, Yugoslav, Portekizli vs..) çıkış korkusu nedeni ile haklarını savunmaya cesaret edememektedirler. Çıkış korkusu herkesi suskunluğa itmistir. En son ücretler konusunda işveren fırsattan istifade ederek, istenilen %3.5'luk ücret artışını reddetmiştir.

Bardağı taşıran bu tavır karşısında, işçilerden yarısından çoğu işi bırakma kararı almışlar, yemek molasından sonra kantinden ayrılmayan işçiler, sendikanın gelmesini istemişlerdir.(sendikanın önceden haberi olmasına rağmen, sendikacılar olayın kendi dışlarında geliştiği süsünü vermeye özen göstermişlerdir.)

Sendikanın gelmesinden sonra işçiler:

1. %3.5'tan fazla ücret artışı
2. Akord sisteminin normalleştirilmesi
3. Fabrikadaki baskılara son verilmesi

taleplerini söylemişler ve işverenden bu konularda 8 gün içerisinde cevap istemişlerdir. Bu noktada Sendika patron yanlısı olduğunu göstermiş, işçileri desteklemez olmuştur. Böyle bir tavrı beklemeyen patronlar şaşkına dönmüş, işçilerin birliğini parçalayabilmek için Alman işçilerini yabancı işçilere karşı kışkırtmaya çalışmışlar, bunun için özellikle saf dışı edilmiş, kaşarlanmış yoz, lümpen Almanları kullanmaya gayret göstermişlerdir. Bu insanlardan ispiyoncu olarak da yararlanmaya çalışan işverenler bu beklenmedik şok yada direniş) tan kurtulmanın yollarını aramaktadırlar.

Biz işçiler biliyoruz ki, yapılması gereken tek şey işçilerin birliğidir. Ortak hedef ve çıkarlarımız uğruna mücadelemizdir.

YAŞASIN İŞÇİLERİN BİRLİĞİ VE DAYANIŞMASI!

Darmstadt Gunderhausen'den
BİRKOM taraftarı Kimya işçileri

Neuss Belediye Başkanı Türk faşistleri ile elele

18.12.82 tarihinde Türk faşistleri Neuss'ta "aşıklar Şöleni" adı altında bir gece düzenlediler. Gecenin yapılacağını ancak 3 gün öncesi haber alabildik. Ve hemen harekete geçerek tüm antifaşist alman ve türkiyeli güçlerle ilişki kurmaya çalıştık. Uğraşlarımız sonucu hemen ertesi gün (perşembe) bir araya gelebilmek mümkün oldu. Tartışma iki gün sürdü. Biz bu tartışmalar süresinde özellikle H. Kurtuluşu taraftarlarının tavırlarına değinmek istiyoruz. H.K taraftarları sürekli olarak, "eylemden nasıl kaçarız" hesapları içindeydiler. Bu arkadaşlar, ısrarlı bir biçimde faşist geceyi engelleme, ya da protesto etmeye, karşı çıkmaya çaba gösterdiler. Gerekçe, her zaman ileri sürdükleri, can simidi gibi sarıldıkları aynı terane idi: "Yabancı Düşmanlığı artar!" "Proleter Devrimci" sorumluluklarının bir gereği olarak (!), "herhangibir miting de yapılmasın, çünkü zamanımız yok. Ancak 50-60 kişiyi katabileceğiz. Bu kadar az bir katılımla gerçekleştirilen mitinge tekelci burjuvazi güler" diyerek, Neuss'ta sadece bildiri dağıtma önerisini sundular. Tabii böyle bir anlayışı destekleyemezdik. Bizler böyle bir düşüncenin temelden yanlış olduğunu, böyle bir öneri ile yetinilmemesi gerektiğini faşist geceye karşı, mutlak birşeyler yapılmasının zaruretini belirterek, mitinge izni verilmemesine, gecenin önünde gösteri yapmanın söz konusu olabileceğini anlatmaya çalıştık. Tartışma geç saatlere kadar sürdü.

Tartışmalar sonunda HK-taraftarları dışında, toplantıya katılanların hepsi aktif bir eylemden yana olduklarını söyleyerek, bir miting düzenlenmesine karar verdiler. Miting izni alındıktan sonra Neuss belediye başkanına giderek, geceyi kimlerin, hangi amaç için yaptıkları anlatıldı. Ancak şaşmadığımız bir cevap aldık. Belediye Reisi, "ben anti-faşist değilim ki böyle bir geceyi yasaklayayım" diyerek bizi yanıtladı. Neuss'taki belediyenin, Türk faşistleri ile ilişkisini duymuştuk, bir kez de Belediye Reisi'nin kendi ağzında işitmiş olduk. Faşistler bundan önce de Neuss'ta 3 kez gece düzenlemiş olmalarına rağmen, şimdiye kadar herhangibir tepki ile karşılaşmamışlardı. Biz yaptığımız bu son eylemle, faşislerin daha önceleri Neuss'ta estirdikleri terörün bundan sonra sökmeyeceğini dile getirdik. Eylemi hayata geçirmemize rağmen, bazı eksikliklerimiz vardı. Eksikliklerimizi aşamada, Neuss eyleminin bize ışık tutacağına inanıyoruz.

İlk eylemimiz olması, kısa vadeli hazırlanılması nedeniyle 74-100 kişilik bir Türkiyelinin katılımın sağlanılmasına rağmen, HK'nın mitingi destekleme yerine, (kitleyi saymak için) gözlemci iki kişi göndermesi düşündürücü idi.

Faşizme Ölüm - Tek Yol Devrim
Düsseldorf ve Neuss Devrimci İşçi sempatizanları

Türk Federasyonu yabancı düşmanlığının basit bir piyonudur

Türk faşistleri yurtdışında yeniden canlanma çabası içindeler. Ocak ayı içinde Frakfurt'ta yaptıkları geceyi protesto için gösteri düzenleyen Türkiyeli ve Alman anti-faşistlerine karşı polisin de desteğiyle saldırmaya cüret etmeleri bunların yeniden canlanmak çabasında olduğunu gösteriyor.

12 Eylül'den sonra artık iyice deşifre oldukları için yurtdışında pek bir hareketlilik içine giremeyen, ideolojik olarak zaten cuntanın söylediğinin dışında söyleyecek bir şeyleri kalmayan Türk faşistleri, uzunca bir süredir sinsi bir bekleyiş içindeydiler. Ağca'nın Papa'ya suikast girişiminden sonra yakalanması ve Türk Federasyon Başkanı Serdar Çelebi ile işbirliğini itiraf etmesi üzerine Çelebi'nin tutuklanması faşistleri bir kere daha zor durumda bıraktı.

Son haftalarda yurt dışındaki faşist hateketin çeşitli örgütlemeleri içinde belli bir hareketlilik görülüyor. Türk-Federasyona bağlı derneklerin hemen tümü olağanüstü genel kurul yapıyor. Bu derneklerin yönetimlerini yenilemeye, taze güçlerle desteklemeye çalışıyorlar. Seminer ve gecelere yoğunluk kazandırarak sempatizanlarını ve kadrolarını biraradan tutmaya çalışıyorlar.

Yurtdışındaki faşist hareketin sempatizanları, MHP politikalarının bizzat Askeri Faşist Cunta tarafından uygulanmaya başlanması nedeniyle belli bir ideolojik-politik boşluk içindeler. Agah Oktay Güner'in mahkemede dediği gibi, **"idelojileri iktidarda, kendileri tutuklu"** olduğu için içlerinde biraz burukluk olsa bile faşistler kendi politikalarının bugün ülkede hakim olmasında memnunluk duyuyorlar. Özellikle sempatizanları cuntanın kitle tabanı olmaya başlıyor. Cunta bunlara özel önem ve görev veriyor.

MHP ve Türk-Federasyon içindeki kadroların belli bir kesimi **"bağımsız"** örgütlenmelerini korumak istiyorlar. Özellikle yurt dışında bunun elverişli zemini var. O da devrimci grupların yabancı düşmanlığına karşı mücadele sürecinde Türk ve Kürt işçileriyle sağlıklı ilişkiler kurmaya başlaması karşısında bunlar işçilerimizin ulusal değerlerini istismar ederek yabancı düşmanlığı karşısında kafatasçılığı örgütlüyorlar. Düzenledikleri **"Aşıklar Şöleni"** gecelerinde bunun propagandasını yapıyorlar. Faşistler gözlerden kaçmayacak bir biçimde, bundan sonraki süreçte hem cuntanın hem de objektif olarak Alman tekellerinin ve CDU-CSU gibi partilerin politikasının önemli bir piyonu olmaya hazırlanıyorlar. Alman egemenleri Türk faşistlerini ilerici güçlere karşı bir koz olarak kullanma eğiliminde. Adı uluslararası öneme sahip bir suikaste karışmış bir örgütün, Türk Federasyonu'nun hala kapatılmamış olması başka türlü nasıl açıklanabilir?

Neo-nazilerle birlikte çalışan, onların istihbaratçılığını yapan Türk-Federasyon'lu faşistlerin politik bakımdan teşhir edilmesi, onların gerçek kimliklerinin açıklanması için gerekli şeylerin ihmal edilmeyeceği açık bir gerçektir. Ancak bu noktada, Alman polisinin bugünkü ortamın hassasiyetinden de yararlanarak ve faşistleri bu anlamda kullanarak kamuoyunda **"Türk aşırılar çatışıyor"** gibi bir hava yaratmasına izin verilmemelidir. Türkiyeli anti-faşist dernek ve grupları politik bakımdanetkisizleştirmek ve işçilerle ilgili gerici kararları bu sayede daha kolay yürürlüğe koymak isteyen Alman resmi makamlarının yararlanabileceği elverişli bir ortam yaratmaktan kaçınmak gerekmektedir. Faşistlerin karanlık planlarına karşı Alman, yabancı, her ulustan ilericinin birliğini sağlamak, faşistlerin muhtemel saldırı ve hazırlıklarını bunlarla birlikte engellemek, kamuoyunu da bu haklı ve meşru mücadelede belge, döküman vb. her yolla aydınlatabilmek gerekiyor.

BARIŞ HAFTASI

Bölgemizde almanlar tarafından düzenlenmekte olan barış haftasına bizler DEVRİMCİ İŞÇİ sempatizanları olarak katıldık. Barış haftasından bir gün önce 6.11.82 günü şehrin merkezinde sergi açtık. Sergide Türkiye ve Türkiye Kürdistanındaki Askeri faşist cuntanın işkencelerini, idamlarını, tutuklamalarını ve katliamlarını teşir eden dergi, broşür ve BİRKOM'un bildirisi geniş bir şekilde dağıtıldı. Sergiyi BİRKOM, Partizan ve Dev Sol sempatizanlarıyla ortak hedefler doğrultusunda gerçekleştirdik. Bölgemizde türkiyeliler olarak açmış olduğumuz ilk sergi olduğu için tabiki eksikliklerimiz var idi. Bu eksikliklerimizi gidermek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Kassel'deki arkadaşların yardımı ile Barış Haftası içerisinde 13.11.82 günü almanlar ve türkiyelilere Askeri faşist cuntanın 2 yıllık geçmişi (idamları, işkenceleri, katliamları, tutuklamaları) ve onun anayasası hakkında geniş bilgi verildi. Toplantıda yabancılar sorununa da değinildi ve yabancı düşmalığına karşı mücadele edilmesi için almanlarla yabancıların dayanışma içerisinde olmaları vurgulandı. Toplantıya ilgi büyük idi. 80'nin üzerinde bir katılım oldu. Toplantıya DGB'den, uluslararası af örgütünden katılanlar oldu. Toplantı olumlu ve tartışmalı bir şekilde geçti. Bazı eksiklerimize rağmen toplantı olumlu oldu.

Devrimci selamlar
Bad -Hersfeld ve çevresi
Devrimci İşçi sempatizanları

Darmstadt'ta faşistleri protesto eylemi başarılı oldu

Bizler, Darmstadt'ta geçtiğimiz hafta faşistlerin belli amaçlar taşıyan bir gece yapacaklarını haber alınca gerekeni yapmak için hemen bazı çalışmalara giriştik. İçinde bizden ve alman antifaşistlerin bulunduğu bir komite daha öncede Faşitlerin çalışmalarını izlemekte ve faşistlere karşı bu doğrultuda belli faaliyetler içindeydik. Geceden önce bu komite aracığıyla var olan Alman ve Türkiyeli anti-faşist, devrimci gruplar haberdar edildi. Bir araya gelindiğinde geceyle ilgili yapılması gereken eylem biçimleri uzunca tartışıldı. Sonuçta ortaya çıkan düşünceler şunlardı. Darmstadt belediyesinin SPD'li olduğu göz önüne alınarak gece iznini iptal ettirmek için çeşitli bürokratik engelleme olanaklarının kullanılması ve bunlardan alınacak sonuca göre gece yerinin önünde bir miting yapılması kararlaştırıldı. Ayrıca kamuoyuna yönelik basın toplantısı, bidiri v.b. doğrultuda çalışmalara başlandı. Şehir idaresine geceyi iptal ettirmek amacı taşıyan çeşitli demokratik Alman ve Türkiyeli örgütlerin imzasını taşıyan bir yazı verildi. Fakat bu müdahaleler olumlu bir sonuç getirmedi. SPD'li olan belediye bu konuda gayri ciddi tutum içinde tüm başvurulara karşı *duyarsız davrandı. Tabi bundan sonra* yapılacak iş gece yerinde güçlü bir miting yapmaktı. Bu mitingle daha öncede aynı amaçla yapılmış çeşitli olumsuzluklar sonucu bizlerin aleyhine sunuçlandığı daha önce yaşanmıştı. (ör. Frankfurt) Bu noktalar gözönüne alınarak yapılacak eylemin varolan çalışmaya da engellenmemesi için daha düzenli ve disiplinli olması koşulu gözönüne alınarak yapılması en doğru olanı idi. Bu noktadan hareketle gece öncesinde yapılan tüm çalışmalar sonucu güçlü bir kitle seferber edildi. Gece 200 civarında alman, 300 dolayında Türkiyelinin katılımıyla oluşan önemli bir güçle protesto edildi, geceye gelenlerin bir kısmı gece önünde anti-faşistleri görünce girmekten vazgeçip geri döndüler. Ayrıca Darmstadt belediyesinin bu tutumu şehir içinde yapılan bir yürüyüşle kınandı. Yürüyüş boyunca aynı zamanda faşistlerin teşhirine yönelik konuşmalar yapıldı. Eylem herhangi bir olumsuzlukla karşılaşmadan tekrar gece yerinin önünde yapılan gösterilerle sona erdi. Bu açıdan sonuç olarak eylem olumlu bir tablo çizerken, diğer yandan olumsuzluklarda vardı. Bunda herzamanki gibi en büyük pay Türkiyeli antifaşist gruplardaydı. Bugün Türkiye'de ve Almanya'da "birlik" sorunu tartışılan en güncel konulardan biri durumundadır. Bu doğrultuda önemli adımlar atılmakta yürütülen çabalar laf olmaktan çıkarak maddi olgulara bürünmektedir. Bütün bunların gelişmesi her devrimci örgütün asıl sorunudur. Bu konudaki yazılar çeşitli dergilerin sayfalarını doldururken yaşanan durumlar halen geride ve istenmiyen boyutlardadır. Türkiyeli sol 12 Eylül öncesi taşıdığı hastalıkları tekrarlamaktadır. Yapılan işlerde daima grupsal çıkarlar ön plana çıkmaktadır. Bu da yapılan iş ileriye götürmekten öteye olumsuzlukların gelişmesine yardımcı olmaktadır. Şu unutulmamalıdır ki Türkiye Halklarına karşı taşıdığımız sorumluluk bu şekilde yerine getirilmez. Örneğin ortak bir mitingde nasıl davranılacağı konusunda bile bir çokşey öğrenilmemiş durumdadır. Bu anlayış zemininde bazı gruplar bu ufak hesapları halen terketmemiştir, ki H.K taraftararında bu hastalık haline alınmıştır. Biz bu konuda daha fazla şeyler söylemeyi gereksiz görüyor bilinen bazı şeyleri tekrarlamayı, yardımcı olması için söylemeyi gerekli buluyoruz. Bugün gerek Türkiye'de gerek Almanya'daki gelişmeler bizlere daha ağır görevler yüklenmiştir. Bizlerin bu doğrultuda yapılacak işleri beraber yapmamız gerekiyor. Bir bütün olarak yaşanan yanlışlar, olumsuzlukları geliştirir. Fakat bizler geçmişte içinde bulunduğumuz hatalardan ders çıkarmalıyız. Aramızdaki olumsuzluklar yerine güvene dayalı devrimci ilişkilere bırakmalıdır. Bu görev bizlerin yerine getirmesi gereken tarihi bir görevdir. Bu anlamda yaşanılan olumsuzluklara dur dememiz gerekmektedir. Bunlar heşeyden önce Türkiye devrimine ve Türkiye halklarına karşı namus borcumuzdur. Sosyalizme çamur kampanyası sürdürülerek ulaşılmaz. Sosyalizmi yaratmanın yolu ancak bu olumsuzlukları aşmak ve sorumluluk taşımakla olur. O zaman tek görevimiz bu konuda atılan olumlu çabaları geliştirmek olmalıdır.

YAŞASIN TÜM ANTİ- FAŞİSTLERİN EYLEM BİRLİĞİ

ZAFER FAŞİZME KARŞI DİRENEN HALKLARIMIZIN OLACAKTIR.

Yabancı işçiler ve Alman Sendikalar Birliği

4. sayfadan devam

Türkiyeli işçiler açısından diğer bir olumsuzlukta, bazı 'ilerlemeci' Türkiyeli sekterlerin, diğer sendikacı arkadaşların ve mücadelesinin gelişmesine engel olan tayfacı anlayışlarıdır. Bu sendikal mücadeleyi geliştirmeyen anlayışa karşı çıkılmalıdır. Yabancı işçilerin örgütlenmesi can alıcı bir sorun olduğundan şüphesiz daha geniş ve etraflıca tartışılması gereken bir konudur. Buna rağmen DGB'nin örgütlenme açısından başarılı olduğu söylenemez.

DGB'NİN AVRUPA SENDİKALAR KONFEDERASYONUNUN KARARLARINA GÖRE TAVRI

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu yerli ve yabancı işçilerin eşit konuma getirilmesini istemekte, yabancı işçilerin siyasi katılım haklarının tanınmasını, kısa vadede mahalli seçim hakkının tanınmasını istemekte, aile tanımlamasının genişletilmesini ve yabancı işçilerin ana ve babalarını kapsamasını, yeni gelen aile yakınlarına çalışma ve sosyal hakların tam ve eşit düzeyde tanınmasını, dil öğrenimini yabancı işçinin iş zamanında ve ücretini alarak yapmasını programına almıştır (4).

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu üyesi olan DGB, bu kararlara bağımlı olmasına karşın iç politik nedenlerden dolayı bu talepleri ileri sürmekte, uygulanmasını istememektedir.

Yine **"kaçak"** işçilerin yasal konuma kavuşturulması kararına, (Fransa'daki **"kaçak"** işçilerin yasallaştırılması gibi) DGB bu konuya değinmemektedir bile.

YABANCI İŞÇİ DERNEK ve KURULUŞLARINA KARŞI DGB'NİN TAVRI

Çeşitli ekonomik demokratik hakların alınması mücadelesinde DGB çeşitli ülkelerden gelen işçilerin kurdukları dernek, federasyon ve insiyatiflerle şimdiye dek bölgesel düzeyde dahi ortak çalışmaktan kaçınmıştır. Bir anlamda bu dernek ve kuruluşları rakip olarak tanımış ve yer yer karşı tavır koymuştur.

İçinde bulunduğumuz ekonomik ve siyasi durumda Sendika,yabancı dernek ve kuruluşların ortak çalışması kaçınılmazdır ve mücadelenin yükseltilmesi açısından zorunludur. Batı Avrupa'nın pekçok ülkesinde bu ortak çalışma o ülkenin ve yabancı işçilerin çıkarları doğrultusunda ortak gerçekleştirilirken, Alman Sendikalar Birliği bu ortak çalışmaya karşı çıkmaktadır.

FAŞİSTLERE YABANCI DÜŞMANLIĞINA KARŞI TÜRKİYE HALKLARI VE İŞÇİ SINIFI İLE DAYANIŞMADA DGB'NİN TAVRI

Türk faşistlerinin Federal Almanya'daki saldırılarına ve bu faşist yuvaların kapatılmasına DGB sözde karşı çıkmış, fakat genel anlayış olarak Türkiye'de ve Federal Almanya'da sağ ve sol terörizmden bahsettiği için saldıran, katledenler ile saldırıya uğrayanları, direnenleri bir tutmuştur.

Türkiye'deki kapatılan sendikalarla, DİSK ve diğer devrimci-demokratik örgütlerle, işkence gören, katledilen ve yargılanan sendikacılarla dayanışma, protesto mesajları ve bir iki ufak toplantı düzeyinde kalmıştır.

Oysa DGB'nin aktif tavır koyması, dayanışma hareketi açısından, hükümetlerin Türkiye yardımını uyarma, faşist yönetimi teşhir etme açısından önemli faktörlerden biri olabilmesi mümkündür.

Şimdi, yabancı düşmanlığına karşı mücadelede DGB bir sınavdan geçecektir.

Alman Sendikalar Birliği tüm düzen partileri gibi, yabancı işçiler için **"Federal Almanya'nın bir göçmen ülkesi olmadığı"** (5) görüşünü bu güne kadar savunmuş ve uygulamıştır.

Almanya'nın bir göçmen ükesi olup olmadığı teorik tartışmasının ötesinde bizler açısından siyasi ve pratik önem taşır. Aslında bu tartışmanın, yani göçmen ülkesi olup olmamasının arkasında yatan, bizlerin bu toplumun ve Almanya'daki işçi sınıfının bir parçası olarak kabul edilip edilmediğimizin bir tartışmasıdır.

Yukarıda sıralanan noktalar ve bütün olarak yabancılar politikası itibariyle, Alman Sendikalar Birliği'nin resmi Alman devletinin yabancılar politikasından farklı tutum ve uygulamalara sahip olmadığını tespit etmek gerçeğe ters düşmeyecektir.(6)

Bazı DGB'ye bağlı sendikaların (IG-Metall gibi) merkez ve eyalet yönetimleri ve DGB'nin bir iki eyalet yönetimi (DGB-Baden-Würtenberg) yabancı işçiler lehine tavır takınmaktadır. Bizlerin görevi ise, Alman tekelci burjuvazisi tarafından krizin yükünü biz yerli-yabancı işçilerin sırtına yükleme programlarına karşı, biz yabancılara ve yabancı işçilere karşı artırılan yabancı düşmanlığına karşı, birlikte mücadeleyi yükseltmekten geçecektir.

YERLİ VE YABANCI İŞÇİLER, BİRLİKTE MÜCADELE!

DGB YABANCI İŞÇİLERİN ÇIKARLARINI SAVUNMALIDIR!

---

dipnot:

(1) Yazının bundan sonraki bölümünde, Alman Sendikalar Birliği'nin Ekonomik ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi'nin Temmuz 1982 sayısında yer alan **"Federal Almanya'daki Yabancı İşçiler"** yazısından yararlanılmıştır.

(2) 7.2.1978 tarihli **"DGB'nin Yabancı İşçi Çalışma Politikasındaki tutumu"** adlı raporu. Bu rapor bu güne kadar DGB'nin yabancı işçiler konusundaki tavrını, politikasını belirlemiştir.

(3) a.g.e

(4) Avrupa Sendikalar Konfederasyonu; 1979-1982 Eylem Programı, Brüksel 1979

(5) bak. 1

(6) DGB'nin tavrı resmi devlet politikasından üç noktada ayrılmaktadır. Bu noktalar ise:

- Yabancı işçilerin ülkelerindeki çocuklarına da Almanya'daki miktar üzerinden eşit *çocuk parası ödenmesi*
- İşçi çocuklarına eşit eğitim imkanları tanınması, *ek destek ve olanaklar ile yabancı çocuklar ve gençlerin okul ve eğitime tam entegrasyonu*
- Yabancı işçilerin kiralık işçi olarak çalıştırılmaları yabancı işçileri sosyal olumsuz etkilediği için işçi kiralanmasının yasaklanmasını istemektedir.

Gelsenkirchen-Buer'de faşistlerin gecesi protesto edildi

Faşistlerin 16.01.83 tarihinde Gelsenkirchen-Horst'ta pazar günü gece yapacağı haber alındı. Bu arada H.K. sempatizanları bize bir çağrı yaparak faşistlerin gecesinin beraber engellenmesi doğrultusunda bir toplantı önerisi getirdiler. Devrimci İşçi Sempatizanları olarak bu çağrıya katıldık. Bu toplantıda ortak bir bildiri çıkarılmasına,gecenin engellenmesine ve ertesi gün bizim derneğimizde toplanılmasına karar verildi. Aynı gün kendi arkadaşlarımızla konu tartışıldığında,diğer gruplara haber verilmesine ve daha güçlü bir protesto nun düzenlenmesi kararlaştırıldı.

Bu toplantıya H.K. ve Fidef katıldı. Toplantıda H.K'lı arkadaşlar Fidef'le beraber bir masaya oturmayacaklarını ve hazırlanan bildiriye Fidef'le birlikte imza atmıyacaklarını söylediler. Biz de her iki gruba hazırlanan bildirinin altına destekleyenler bölümüne Fidef'in yazılmasını önerdik. Önerimiz her iki grup tarafından kabul edildi.

Faşistlerin gecesinin yeri kesin olarak bilinmediğinden dolayı nerede yapılacağını araştırmak üzere alşamdan Gelsebkirchen-Horsta gece yapılmasına uygun bütün birhane toplantı yerlerine gittik. Sonunda Gelsenkirchen-Horst, Kopinghaus, Vereinhaus Verein Str'ede faşistlerin yer ayırdığını öğrendik. Salon sahibiyle konuşularak salonu kiralayanların Faşistler olduğunu, gecenin amaçlarından birinin Papa Suikastiyle ilişili olarak yakalanan Faşist Türk Federasyonu başkanı Musa Serdar Çelebi'yi desteklemek olduğunu anlattık. Konuşmalarımız sonucu salon sahibi kira anlaşmasını iptal edeceğini söyledi. Buna rağmen bizler ertesi gün tanıdığımız almanların salon sahibine telefon etmesini sağladık. Sonuçta orada gece yaüılması engellendi.

Bütün bu gelişmelere rağmen, faşistlerin gece yapacağı ihtimali gözönünde bulundurularak çalışmalar sürdürüldü. 14.01.1983 tarihinde cuma günü çarşıda bildiri dağıtıldı. 15.01.1983 tarihinde Cumartesi günü Faşistlerin derneğinin önünde ve Horst"un çarşısında bildiri dağıtıldı. Almanlara derneğin yeri gösterilerek onların faşist olduklarını ve bu zamana kadar ne yaptıkları anlatıldı.

16.01.1983 Pazar günü derneklerde toplanıldı. Gecenin yeri öğrenildiği andan itibaren gece yerine gidilmesi kararlaştırıldı. Her guruptan arkadaşların görevlendirildiği komite gecenin yapılacağını ve yerinin Gelsenkirchen Buerde bir okulda olduğu saat 12.15 de öğrenildi. Gecenin engellenmesi için Buer'debuluşulmasına karar verildi. Devrimci İşçi sempatizanları olarak Buer'e gittik. Ancak H.K'lı arkadaşlar belirtilen yere bir saat geçmesine rağmen gelmediler. Bunun üzerine bir arkadaşı derneklerine gönderdiğimizde H.K'lıların Buer'e gidip gidilmeyeceği tartışıldığı öğrenildi. Arkadaşımız siz tartışmanıza devam edin diyerek derneklerinde bulunan Partizanlı arkadaşlarla geri geldi.Bu arada gecenin engellenmesi için okul müdürüne telefon açıldı. Okul müdürü Ordnungsamt'aki yekiliye telefon edeceğini geceyi yapanların faşistlerin olduğunu bilmediğini gerekeni yapacağını söyledi. Aynı zamanda WAZ gazetesine telefon edildi ve bir gazeteci geldi. Bir müddet bekledikten sonra Devrimci İşçi Sempatizanları olarak, daha fazla beklememizin gereksiz olduğunu okulun önüne gidilmesini önerdik. Önerimiz diğer guruplar tarafından kabul edildi. Bu arada biz okulun önüne gidene kardar polis okulun önünü kapattı. Okulun önünde ortak sloganlar atıldı. WAZ gazetesine basın açıklaması verildi, gecenin amacı anlatıldı. Protesto eylemi sırasında HK'nın dışardan gelen sorumlu bir vatandaşı kendiliğinden konuşma hakkı olmamasına rağmen HK taraftarları olarak eylemden çekileceklerini kitlenin güvenliğinden sorulu olmadıklarını, polisin yanında bulunan faşistlerin duyabileceği bir şekilde konuştu. Kendisine bunun yanlış olduğu anlatıldı. Ayrıca kendi arkadaşları bile tepki duydu.

Protesto eylemi bir müddet devam ettikten sonra engelleme komite adına bizden bir arkadaşın ve bir alman arkadaşın bitiş konuşmasından sonra dağınıldı.

Protesto eylemine Devrimci İşçi sempatizanları, HK, FİDEF, PARTİZAN ve alman antifaşist örgütleriyle birlikte 16 gurup katıldı. Bizim açımızdan bu eylem eksik oldu tam anlamıyla organize edemedik. Buna rağmen gücümüz oranında Faşistlerin gecesi protesto edildi. Ertesi günkü gazeteler vasıtasıyla kamuoyu uyandırıldı.

Gelsenkirchen
Devrimci İşçi
sempatizanları

"Devrimin kendi kendini" sınırlaması

Adam Michnik, Mart başında "*Spiegel*" dergisinde yayınlanan makalesinde, Dayanışma'nın 13 Aralık öncesi temel hatasını devletin gücünü ve orduyu doğru değerlendirememekte görmekle birlikte, "grev yapmayı bildi ama beklemeyi değil". "karşı karşıya mücadelenin tekniğine sahip oldu ama geri çekilmeninkine değil", kısacası gerçekçi bir uzlaşma politikası sürdüremedi .... gibi tesbitler ileri sürdü ve tartışma devam ediyor. Bu arada - batıda bilindiği kadar - tartışmaya tutuklanmış olan Jacek Kuron, 13 Aralıkla Paris'de şaşkınlık içinde karşılaşan Zbiegniew Kowalewski, Zbiergniew Bujak ve Varşovabölgesi sorumlusu olarak yeraltı çalışması yapan Mazowzse katıldılar. Bujak direnişin zorlu illegalite şartlarında çok yönlü merkezi olmayan şekilsiz bir hareke-e doğru gelişmek zorunda olduğunu sıkıyönetimin kaldırılması, tutukluların serbest bırakılması sendika ve coalisyon haklarının yeniden kazanılması) ortak hedefler etrafında hareket etmesi gerektiğini, "taraf-arı belli mücadeleden" kaçınarak nun yerine devlet güçlerini mümkün lan her alanda pasif direnişlere arşı karşıya koymak gerektiği aklaşımını temsil ediyor. Buna arşın Kuron şimdiye kadarki tezinin elli kısımlarını yeniden gözden eçirerek iyi ötgütlenmiş güçlü ir direniş öneriyor. Zira Kuron ejimden kaynaklanan ve her geçen ün kötüye giden bu felaket durumun toplumsal bir patlamaya" yol açmanın kaçınılmazlığından hareketle e bunun kollektif bir hazırlık ve arşı koyuşla kötünün iyisi anlamına da olsa engellenebileceğini düşünüor.

Ayrıca yabancı güçler tarafından ünden getirilebilecek bir işgalin e kollektif bir karşı koyuşla engelbileceğini savunan Kuron, sıkıca arıldığı rejimle uzlaşmanın da direiş hareketinin büyük baskısı sayende olanaklı olduğunu düşünüyor. uron'a göre bütün bunlar sonucu larak, olası bir işgali kararlı ve içlü bir protesto ile engellerken ğer taraftan da kitleleri devlet tidarı ile uzlaşmaya hazırlayan ir önderliğe sahip merkezi örgütlü ir direniş hareketi kaçınılmaz. Tam u noktada hareketin politik yenilisinin en önemli nedenlerinden irisini kendi kendini sınırlamasında "gören, askeri diktatörlük şartlarında" kitlelerin devrimci eylemiyle son verileceği konusunda Kuron'la aynı görüşleri paylaşan ama uzlaşmaz çıkarların söz konusu olduğuna inandığı için de onun sıkı sıkıya sarıldığı uzlaşma politikalarını eleştiren Kowalewski tartışmaya katılıyor.

Ancak Kuron'un yaklaşımının direniş hareketi içerisinde büyük ölçüde kabul gördüğü izlenimi doğuyor. Buna beş bölgede kurulan bölge komiteleri ve geçenlerde bunların temsilcilerinden oluşan ulusal koordinasyon komisyonu gibi gelişmelerin yanı sıra genel greve hazırlığa çağıran illegal bildiride işaret ediyor.

Somut tarihi belli olmayan bu genel grev talebi, ağırlıkla Dayanışma Sendikasının örgütlü gücünün varlığını göstererek, bir anlamda işçiler arasında mücadele biçimleri üzerine bir referandum ve yenilginin bölünmüşlüğün yarattığı yılgınlık eğilimlerine karşı bir etken olma görevini üstlenmeliydi.

Bir taraftan Dayanışma Sendikası direniş içerisinde kendisini reorganize ederken (yaklaşık 1700 illegal yayın ve bülten çıkıyor) diğer yanda bloklaşma durumu devam ediyor: Bir yanda tek bir temel problemi bile çözemeyen ve hiç bir çıkış yolu öneremeyen rejim, diğer yanda savunmaya itilmiş Aralık öncesine göre daha az girişken olan, çözüm önerilerini zorlayarak gerçekleştiremeyen Dayanışma.

Bu şartlar altında hareket içinde yorgunluk, yılgınlık, pişmanlıkdan radikalleşmeye ve kopuşlara kadar her türlü eğilim sürmektedir. Durumun böyle oluşu da sovyet müdahelesinden farklı önemli tehlikelere gebedir.

Geriye hareketin politik aydınlama ve ikna sürecinde yeterli zamana sahip olmasını umut etmekten başka bir şey kalmıyor.

Polonya hareketinin tarafımızdan geniş ve en anlamlı desteği bunları en iyi şartlarda gerçekleştirebilmesine bağlıdır.

---

* *Werner Mackenbach Dayanışma ile Dayanışma Komite ve İnsiyatifleri Koordinasyon Komisyonu Üyesi, KOR ve "Polonya Yazı" adlı kitabın yazarı.*

**MOZ: (Moderne Zeiten) Almanya'da çıkan, sol'a tartışma platformu sunan bir yayın organı.* *20. sayfadan devam*

STRASBURG

Strasburg Türkiyeliler Birliğinin çok yönlü mücadelesi sürüyor.

Dernek içinde sosyal faaliyetlerin (Dil kursu, folklor çalışması v.s.) yanı sıra seminerler ve fransızlarla ortak çalışmalarda gelişiyor.

29 Aralık 1982'de düzenlediğimiz gecemize 500'e yakın kitle katıldı. Üç hafta gibi kısa bir sürede başarılı bir gecenin örgütlenmesi olumlu oldu.

Derneğimiz, yabancıların sorunlarıyla ilgili olarak son tv. yayına katıldı. Mart 1983'de yapılacak olan belediye seçimleriyle ilgili siyasi kampanyanın kızıştığı bugünlerde Yabancıların tavrını dile getirmek için derneğimize söz hakkı verildi. Fransızca ve Türkçe olara konuşan arkadaşımız şunları söyledi;

Strasburg Türkiyeliler Birliği olarak diyoruzki;

Biz göçmen işçilerin seçme ve seçilme hakkı olmadığından, politik partiler ve belediye yönetimlerine karşı; haklarımızın savunulması doğrultusunda kullanabileceğimiz; önemli silahlarımızdan biri, elimizden alınmıştır.

Bundan dolayıdır ki, ev sorunumuz, sosyal yardım, dil sorunumuz, ne ikinci kuşağı oluşturan çocuklarımızın sorunu, ne de Türkiye'deki baskı zulümden kaçan insanlarımızın sorunlarıyla yeterince ilgilenilmiyor.

Yerel yönetimlere katılıp, kendi öz temsilcimiz olma, kendimizi savunma ve itici güç olma hakkı verilmiyor. Ama, belediye giderleri, vergi v.s. bizlerden alınıyor.

Biz Strasburg Türkiyeliler Birliği olarak; Belediyeden, bizlere sosyal ve kültürel çalışmalarımız, diğer uluslarla ilişkilerimizi geliştirmemiz ve beraberce dayanışma içinde yaşayabilmemiz için olanaklar sağlanmasında talep ediyoruz.

Hagen'de yabancı düşmanlığına karşı almanlarla birlikte komite oluşturuldu

1 ay önce Hagen, Herdecke'de 10'a yakın yabancı düşmanının Alman ilericilerine, Jugendzentrum'da toplanan yabancı gençlere ve özellikle oradaki Türkiyelilere yaptıkları saldırılar, tehditler, en son olarak bizim çalışmalarımızla geriye teptirildi.

2. Dünya savaşının geride bıraktığı bir kaç Faşist'in yeniden yabancılara karşı örgütlenmeye çalıştıkları saldırılar, biz Devrimci İşçi sempatizanları, Alman ilerici ve Demokratların dayanışmasıyla etkisiz hale getitildiler.

Jugendzentrum'a girme yasağı bulunan ve yöredeki genç faşistlerin önderliğini yapıp Kasper Zack adındaki it'in yabancı ve alman demokratlarına giriştiği saldırılar, Türkiyeli arkadaşlardan gereken cevabı aldıktan sonra daha büyük boyutlara ulaştı. Bir süredir yabancı düşmanlığını ve Nazi Faşizmini örgütlemeye çalıştıkları bilinen, Wehrsportgruppe adı altında son dönemlerde başlattıkları olaylar cvam kırmalar, adam dövme, Telefon kablosu kesmek, Birhanelerde Nazi geceleri düzenlemek, tehdit etme gibi geniş boyutlara ulaştı.

3- Türkiye'deki Faşist cuntanın, ve diğer Latin Amerikadaki Faşist cuntalara karşı çıkılması ve bizim çalışmalarımızla beraber yürütülmesi

4- Alman kapitalizminin Faşist cuntalara yardımların kesilmesi

Komite kendisine bu noktaları *perspektif seçtikten* sonra, tanıtma amacıyla gece yapılması önerimizi kabul etti. Daha sonra Juso'lardan komiteye gelen bir öneriyle yabancılarla ilgili bir haftanın düzenlenmesi karara bağlandı. Üç gün sürmesini planladığımız bu hafta yoğun çalışmalarımızla en iyi bir şekilde hayata geçirilmesi özen gösterdi.

İlk önce yabancılar haftası proğramında yabancı düşmanlığıyla Juso'nun çağrısı üzerine tartışma ve seminer yapıldı. Gelmesi gereken NRW'nin SPD sekreteri, Frankfurt IG Metall başkanı gini ünlülerin gelmemesi üzerine yabancıları temsilen Devrimçi İşçi, Juso'lar ve HDF katıldı. Çok zayıf geçeceğini tahmin ettiğimiz toplantıya katıldığımızda 100'e yakın dinleyiciyi görünce şaşırdık. 4 ve tabii eksik kaldık. 4 saat süren toplantıya dikkatle izleyen al-

manlar bizi soru yağmuruna tuttular. Toplantıda şu görüldü ki, biz yabancılar olarak kendimizi alınan kamuoyuna çok az duyurmuşsuz ve tanıtmısız. Tartışmada standardımız, ve ve bir arkadaştan başka hiçbir kimsnin olmayışı örgüt olarak Türkiyelileri temsil ettiğimiz Bmajını çok zayıf bıraktı. Daha sonra Alman arkadaşlar Komiteyi tanıtma amacıyla stand açtılar.

Yabancılar haftasının son gününde yapılan geceye Yunan Folkloru, Lüdenscheid D.İ. Folkloru, Güney Arfika Cumhuriyetinden Afrikalı bir grup, bir Alman gitarist ve D.İ. diyaları katıldı. "**Bütün Dünya Halkları Kardeştir**" sloganı ile afişi yapılan geceye 70'e yakın Alman'ın katılımı yanında 20'ye yakın Türkiyeli ve Yunan vardı. Oraya katılan arkadaşın bu konudaki tecrübesizliği bazı eksikliklerideortaya çıkardı. Propagandamızın ve pankartımızın hemen hemen olmadığı gecede çok az yayın satıldı.

Buna rağmen son derece ilginç ve dayanışma içinde geçen gecede Yunan folklorcularının önerisi üzerine Devrimci İşçi folklorcuları, Yunan folklorcuları ve Almanların bir kısmı beraberce oyun oynadılar.

Yukarda saydığımız eksikliklere çok şey olmadığı için yukardaki hatalarımızı düzeltmek açısından şimdiden kolları sıvadık. Şimdilik amacımız Hagen'in bir bölgesinde yaptığımız geceyi diğer mahallelerinde de yapmak ama daha az bir eksiklikle.

Hagen-Devrimci İşçi sempetizanları

'Polisin yüzlerce kez uyarılmasına karşı saldırılarını sürdüren Naziler, olaya müdahaleye gelen yüzlerce polis önünde miğfer giysiyle, polisin "**Heil Hitler**"le selamlıyarak dışarda gezmeyi başardılar.

Bu olaylar ardından bir Devrimci İşçi Hagen komitesi oradaki olaylara bizzat müdahalenin gerekliliğine inanarak, oradaki çalışmalarımızı yoğunlaştırdık.

Bir çağrıyla, toplanan 70'e yakın Alman antifaşistiyle yaptığımız görüşmeler ve önerilerimiz bir süre devam eden tartışmalardan sonra kabul edildi.

Önerilerimiz doğrultusunda oluşturulan yabancı düşmanlığına ve Neofaşizmine karşı komitede 10'a yakın Alman antifaşist aktif görev aldı.

Daha sonra acilen en çok Faşistlerden saldırıya ve tehdite uğrayan bir alman arkadaşın evi önünde dayanışma içinde olduğumuzu belirtmek için oturma eylemi düzenledik ve cadde kenarına yabancı düşmanlığına karşı bir pankart astık.

Oradaki tutarlı çalışmalarımız Komiteye götürdüğümüz devrimci bir özellik taşıyan yabancı düşmanlığına karşı platformun kabul edilmesiyle sürdü.

Komitenin platformunda

1- Yabancı düşmanlığının Alman kapitalizminin buhranından kaynaklandığı sis-

2- Yabancı düşmanlığına karşı mücadele için çeşitli uluslardan anti-faşistlerin bir araya getirilmesi geti-

NASIL BİR TEORİK EĞİTİM (2)

6. sayfadan devam

Devrimci Yol'daki Yardımcı Yazılar:

1- Marksist Teorinin Önemi Üzerine Sayı 1.
2- Ekonomi Politik ve Eğitimi Üzerine Sayı 5.
3- Tarihsel Materyalizm Sayı 8.
4- Marksist Devlet Teorisi Sayı 13.
5- Emperyalizm Sayı 15.

Devrimci İşçi Nisan 1982 Özel Sayısı

Polonya Olayları ve Sosyalizm Yazısı
Dayanışmanın Talepleri
Diğer Makale ve Yorumlar (Polonya ile ilgili)

Devrimci Gençlik
3,9 ve 10'uncu Sayılardaki Yazılar. (SSCB ve Revizyonizmle İlgili)

ÖRGÜTLENME-PARTİ ve CEPHE SORUNU ÜZERİNE

Kitap Listesi:
Temel Okuma:

1- Ne Yapmalı
2- Bir Adım İleri İki Adım Geri
3- Örgütlenme Üzerine
4- İşçi Sınıfı Partisi Üzerine
5- Kitle İçinde Parti Çalışması
6- V.İ. Lenin 2. H.Lefebvre

Yardımcı Okuma

1- Yeni Tip Praleterya Partisi Üzerine
2- Birlik Sorunu
3- 3.Enternasyonal- Belge Y.
4- İşçi- Köylü İttifakı
5- İlk Bolşevik Kongresi
6- "Sol" Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı
7- Tasfiyecilik Üzerine

Devrimci Yol'daki Yazılar:

Sayı 8- Parti Sorunu hakkında
Sayı 9- Şili Halkının Faşizme Karşı Direnişi
Sayı 13- Sömürge-Yarı Sömürge Ülkelerde ve Türkiye'de Faşizm
Sayı 14- Sosyal Emperyalizm Tartışmalarına İlişkin Bazı Eleştiriler Üzerine
Sayı 15- Partileşme Sürecine İlişkin Bazı Eleştiriler ve Parti Sorunu
Sayı 16- Part-Cephe İlişkileri Direniş Komiteleri ve Partileşme Süreci
Sayı 19- Geçmiş hareket, Bugünkü Görevler ve Devrimci hareketin geleceği
Sayı 20- Devrimci Hareketin Bugünkü Görevleri ve MÜcadele Biçimleri Sorunu
Sayı 20- Demokratik Merkeziyetçilik üzerine
sayı 22- Halkın Kurtuluşu Oportünizminin Askıcı Döneklerin şahsında Devrimci Hareketimizi Eleştirme Sahtekarlığı
Sayı 30- Faşizme Karşı Halkın Direniş Komiteleri
Sayı 32- Liderlik Ve Demokrasi
Sayı 35- 1 Mayıs 80 Birleşik Eylem Değerlendirmesi-Kurtuluşla Olan Çatışmalara İlişkin Yazı-Bazı Arkadaşların Direniş Komiteleri Değerlendirmesi

ÇALIŞMA GRUPLARI PROĞRAMALARI NASIL HAYATA GEÇİRMELİDİR

Yukarda verdiğimiz proğramlar -ve genelde yapılan grup eğitimlerinde- işe mutlak bir çalışma planı ile başlanılmalıdır. Çıkarılan çalışma planı dahilinde arkadaşlar arasında bir görev dağılımı yapılmalı; ortak ve ayrı okunması gereken konular (yazılar) tesbit edilmeli, gerekli sorular çıkartılmalı, genel bir taslak hazırlanmalıdır. Daha sonra da okumaya geçilmelidir.

Dikkat edilirse; proğramlarda temel ve yardımcı okuma biçiminde bir gruplandırma ile, -Devrimci Yol'daki yazılar- önem sırasına göre bir derecelendirmeye tabi tutulmuştur. Buradan hareketle, öncelikle temel okuma bitirilmeli, sonra yardımcı okuma ve derecelendirmeye göre başta Devrimci Yol'daki yazılar olmak üzere diğer kaynaklara başvurulmalıdır. Böylece konu, adım adım ve özümlenerek araştırılacak, tartışılacak ve daha kolay kavranacaktır.

Örnek olması açısından her üç konunun çalışma planı da aşağıda verilecektir. çalışmalarda bu planlardan da yararlanılmalıdır.

A-TÜRKİYE NEREYE GİDİYOR

Çalışma Planı:
A-) Bugünkü İktisadi ve Politik Durum

1- Buraya nereden gelindi? (1923 den günümüze kadar geçen süreç kastediliyor)
2- 12 Eylül öncesi durum (yakın geçmişi)

B) 12 Eylül sonrası durum

1- Siyasal düzeyde ordunun başarısının nedenleri?
a) Sivil burjuva güçler açısından
b) Devrimci güçler açısından
2- 12 Eylül Cunta'sının diğer cuntalardan farkı (ülkemizdeki cuntalar kastediliyor)
3- Refarandum öncesi-Refarandum ve Refarandum sonrası

B)Sosyalizmin Sorunları
Çalışma planı:
1- Marksizmin doğmatik yorumu ve bizim anlayışımız ne olmalı?
2- Ekonominin tarihsel gelişimine genel bir bakış:
a) 2. Entarnasyonal
b) 3. Entaryasyonal (Komüntern)
3- SSCB ve varolan sosyalizmin doğuşu (Komüntern)
a) Stalin
b) Yalta
4- Bugünkü "Sosyalist Ülkeler" deki görünüm:
a) Sovyetler, Polonya
b) Çin
c) Vietnam, Kore, Nikaragua, Küba
d) Arnavutluk

(Görünüm incelenirken):
a- Sosyalizmde, devlet-demokrasi-Parti diktatörlüğü
b- Sosyalizme ekonomik bakış
c- İdeoloji olarak ele alınmalı
d- Bizim Sosyalizm anlayışımız

ÖRGÜTLENME - PARTİ ve CEPHE SORUNU

Örgütlenme Sorunu Çalışma Planı:
A- Neden örgütlenme sorunu? (Siyasal genel bir çerçeve)
1. Uluslararası sosyalist çevredeki parti bunalımından dolayı parti sorunu açısından (Komintern, Klasik Komünist partiler incelenmelidir.)
2. Ulusal düzeyde - Stratejiye uygun parti sorunundan dolayı Türkiye'de parti bunalımı

B- Genel bir teorik çerçeve

Parti çalışma planı:
1. Niçin Parti?
a- Siyasal düzeyin ortaya çıkmasından dolayı (işbölümü)
1. Niçin Parti?
a- Siyasal düzeyin ortaya çıkmasından dolayı (işbölümü) parti.
b- Marksizmle - işçi sınıfı hareketinin ayrı doğuşundan dolayı (Bilincin sınıfa götürülmesi) parti.
2. Sınıf Partisi mi? Değil mi?
a- Parti-sınıf ilişkisi (indirgemecilik-halkçılık-Eritmecilik)
b- Parti-İşçi sınıfı öncülüğü - Halk bağlantısı nasıl kurulur-Partinin siyasal arenaya müdahalesi nasıl olur?
3. Partinin hayatı
4. Türkiye'deki Parti:
a- Türkiye Devrimi ve Partisi olarak parti
b- Evrensel düzeydeki parti bağlamı (Demokrasi ve Sosyalist ilişkilerin parti içindeki inşaası olarak)
c- Devrim stratejisi bağlamında parti modeli
d- 1925-80 döneminin verileriyle önümüzdeki dönem için modelin oluşumu
1) Parti içi ilişkiler (Demokratik merkeziyetçilik)
2) Parti ve kadrolar ilişkisi sorunu

Cephe Çalışma Planı:
1. Cephe nedir? (Genel tarihsel bakış)
2. Türkiye'de Cephe (yakın gelecekte muhtemel siyasal gelişme bağlamında-Devrimin şekillenişi bağlamında)
3. Parti-Cephe ilişkisi
4. Cephe içi ilişkiler
5. Cephe (Aşağıdan yukarıya ve yukardan aşağıyalığı sorunu)
6. Cephe'nin fonksiyon itibariyle partinin üstüne çıkması (Nikaragua, EL Salvador örneği)

Parti sorununa ilişkin çalışma gruplarına verilebilecek taslak Parti
a- Uluslararası planda, Marksizmin, sosyalist düşüncenin gerçekleştirilme aracı olarak PARTİ teorisinin evrensel boyutları
b- Somut olarak ülke devriminin karekteri tarafından belirlenen somuttaki partinin içeriği ve biçimi
c- Siyasal iktidarı ele geçirmenin aracı olarak savaşçı bir partinin yaratılması
d- Parti-devlet-toplum üçgeninde çözümlenecek gelecek toplumun ilişkilerinin kurucusu olarak bir partinin örgütlenmesi

SONUÇ OLARAK

Farklı seviyelerdeki grupların uygulayacağı bu proğramların amacına hizmet edebilmesi için öncelikle teorik eğitimin önemi-nin ve iradi bir çalışmada yerine getirilmesi-uyulması- gereken kuralların kesinlikle kavranması gerekmektedir. Bu proğramlar ve çalışma ancak o zaman birşey ifade eder ve verimli olabilir. Aksi takdirde eğitim çalışmalarının geçmişten pek farklı olması beklenmemelidir.

Bu yazıda sunulan proğramların dışında, kadınların eğitimine (kadının toplumdaki yeri, kadınların sorunları vb.) yönelik bir proğram, çeşitli biçimlerde ilişkide bulunduğumuz kişilere (çevreye) yönelik bir kitap okuma (özellikle romanlardan oluşan) listesi ve Almanya'da sınıf mücadelesinin tarihi gelişimini araştırma-incelemeye yönelik bir eğitim proğramı, seminer proğramları ile kitle ile yapılan sohbet toplantılarının konularına ilişkin proğramlar da gelecek sayıda verilecektir. Fakat "verilecek" düşüncesi ile bu konulardaki çalışmalara -varsa- ara verilmemeli veya başlanmamazlecek sayıda yer verilecektir. Fakat "verilecek" düşüncesi ile bu konulardaki eğitim proğramlarının çıkartılmasından, geliştirilmesinden kendisini sorumlu tutmalıdır ve buna yönelik çaba harcamalıdır.

7. sayfadan devam

büyük bir bölümü Türkiye Devrimci Hareketi tarafından 12 Eylül öncesinde ve sonrasında yeteri kadar açıklığa kavuşturulmuştur. Sadece teorik planda değil, pratikte de bu sorular büyük ölçüde cevaplandırılmıştır.

Buna rağmen bu sorular etrafındaki bir tartışma -devrimci görüşlerin tekrarı bile olsa- bizlerin açısından da eğitici ve yararlı olacaktır. Belki bu görüşler HK militanlarına ulaşabilir.

Tam da bu noktada HK yöneticileriyle sürdürülecek tartışmanın tıkanma tehlikesi doğmaktadır. Şöyle ki, HK bu sorulara verilecek cevaplarda işin özünden çok hikayesiyle uğraşacaktır. Sanki bu sorulara doğru cevaplar aramamak için yemin etmişcesine, tartışmayı başka noktalara çekmeye çalışacaktır.

Biz yine de böyle bir tehlikeye rağmen gelecek sayılarımızda HK yöneticilerinin "terör" ve "maceracılık" konusundaki görüşleri başta olmak üzere bazı konularda doğru devrimci tutumu vurgulamaya-tekrarlamaya ve HK'nın sağ çizgisini sergilemeye çalışacağız.

Bakalım devrimciler, HK yönetiminin PDA'lılaşmasını engelleyebilecekler mi?

DİPNOTLAR:

(1) İki ayrı kitapçık halinde çıkardıkları bu broşürlerdeki yazılar, HK dergisinin 12 Eylül öncesi sayılarında yer alan Devrimci Yol'la ilgili yazıların bir toplamıdır. "Devrimci Yol geçmişte ne söylüyordu?" gibi iddialı bir başlıkla yayınladıkları bu iki broşürü HK'nın yeni birşey söylediğini sanarak alanlar hayal kırıklığına uğradılar. Oysa, her iki broşür de HK'nın eskiden söylediklerini içeriyordu. Sadece 1 numaralı broşürün önsözünde HK'lı arkadaşlar mutad olduğu üzere, Devrimcilere karşı bilinen iddialarını tekrarlamışlardı. (Birşeyle öğrenmek. Türkiye Devrimi konusunda bilgilerini artırmak amacıyla bu broşürleri satın alan HK taraftarı arkadaşlar üzülmesinler... Bir sol grubun 12 Eylül gibi bir dönemde nelerle ve hangi platformda uğraştığını ve yeni hiçbir şey söylememek için nasıl direndiğini gelecekte merak edenlere bu kitapçıklar birer örnek olacaktır kütüphanelerinde.) Bu broşürler, aslında HK'nın nereden nereye geldiğinin bir özetiydi...

(2) Okuyucu bir an için bu ifadenin gerçekten "Emeği Sesi"nde mi yayınlandığı konusunda tereddüt edebilir ve bir yanlışlık olduğunu zannedebilir. Bizim, bu ifadeyi "Emeğin sesi" yerine "Halkın Sesi"(Doğu Periçek'in eskiden çıkardığı bir dergi) dergisinden aldığımızı zannedebilirler. Herhangi bir yanlış anlamayı önlemek için hemen söyleyelim ki, "Maceracılık yenilgiye, M-L zafere götürür" ifadesi HK taraftarı "Emeğin Sesi" dergisinde yayınlanmıştır. Bazı okuyucularımız, PDA'lı hainlerin 12 Eylül'den önce çıkardıkları dergi ve gazetelerde bu tür ifadeleri bol bol kullandıklarını hatırladıkları için böyle bir tereddüte kapılabilirler.

(3) Demokrat Türkiye'nın Ocak 83 tarihli 13. sayısının orta sayfasını okuyanlar, Devrimci Yol'un ne kadar "olumsuz" ne kadar "kitlelerden kopuk" ve de ne kadar "maceracı" olduğunu hemen anlayıverecekler; buna karşılık TDKP'nin ve HK'nın ise ne kadar "olumlu" ve "doğru" ne kadar "pür ü pak" ne kadar "maceracı olmadığını" ve de "kitlelerle çok iyi kaynaştığını" birkaç dakika içinde kavrayıvereceklerdir... Demokrat Türkiye okuyucularının bu güne kadar TDKP gibi bir siyasetle bu kadar yakından tanışmamış olmalarından üzüntü duyup duymadıklarını bilemeyiz, ancak TDKP'nin bu yazısıyla demokrat, ilerici ve aydın çevrelerde sol grupların nasıl ve neleri tartıştıkaları konusunda olumsuz izler bıraktığı kesin.

(4) Söz gelimi dergilerinde, 12 Eylül sonrası durumu kastederek bazı devrimci grupların "binlerce gencin faşist diktatörlüğün zindanlarına doldurulmasına zemin hazırladılar" gibi ifadelerle suçlanması karşısında "içeri dolduruldukları" söylenen o binlerce gençle aynı düşünceyi paylaşan insanlardan, bu tür bir suçlamayı tepkiyle, hatta nefretle karşılayanlar çıkmış olabilir.

Ancak hiç kimse Türkiye Devrimci Harekenin bu tür karalamaları ciddiye almayacak, muhatap kabul etmeyecek kadar olgun bir çizgi izlemesini fırsat sayıp, devrimci değerleri paramparça etme hakkına sahip olmamalıdır. Açıktır ki bu olgun tutum kendisini istismar etmek isteyenlere karşı da önlem almayı bilebilen bir özellik taşıyacaktır.

(5) MÜcadele dergisindeki bu yazıdan sonra Emeğin Sesi bu kez de Partizan'a kafayı takıı ve yine saldırgan bir üslupla yeni bir tartışma başlattı. HK yöneticilerinin eskiden beri böyle huyları var. Sırayla bazı gruplarla özel olarak uğraşma, sorun yaratma huyu diyebileceğimiz bu tutum HK yönetimi tarafından bugün de bilinçli olarak sürdürülüyor. Böylesi tutumun yanlışlığının giderek tartışmayı sertleştirme eğilimini, bunun da gergin bir hava yarattığını görebilmek gerekiyor. Böyle bir gergin ortamın ise sol güçlere yarar getirmeyeceği, bu nedenle özellikle Partizan ve HK taraftarlarının dikkatli olması gerektiği, yerinde bir uyarı sayılmalıdır.

BEHÇET DİNLERER

Başlarafı arka kapakta

dece Adana değil, Mersin, Tarsus, Ceyhan, Dörtyol yörelerinin örgütlenmesini de yürüttü. Devrimci hareketimiz çok kısa sayılabilecek bir sürede buraları faşistlerden büyük ölçüde arındırdı ve mahalle mahalle, köy köy, fabrika fabrika örgütlendi. Halk güçlerinin mücadelesinin önemli başarılar kazandığı 1979 yılı ortasında dört kurşunla vuruldu. Hastaneden kaçmayı başardı ve Ankara devrimci hareketimizin örgütlenme çalışmalarına girişti. Ankara'nın bir yarısını oluşturan gecekondu halkının mücadelesini örgütledi ve yakalandığı tarihe kadar bu görevini sürdürdü. 1980 Kasımında bir grup arkadaşıyla beraber yakalandı. Faşist cuntanın korkulu rüyası devrimci hareketimizi parçalamaya yönelik azgın saldırıların doruğuna eriştiği bu günlerde işkence altındaen vahşi uygulamalara onurluca direndi. Uzun işkenceler sonucu hastaneye kaldırıldı, onbeş, yirmi gün böbrek makinasıyla yaşamasına rağmen, parçalanan iç organların çalışamaz hale gelmesiyle Aralık ayında şehit düştü. Bugün Behçetin adı ve anısı, her türlü zorluğa rağmen, işbaşındaki zorbaları devirmek ve halkın kendi güçlü kolarıyla kendi yönetiminin kurulması için mücadeleyi sürdürmeğe çalışan devrimciler için bir simgedir. Behçetin bize öğrettikleri, örnek alacağımız anlamlı yaşantısı, faşist generaller çetesinin korkulu rüyası, bizim ise, yüzlerce şehitimizin uğruna dövüşüp öldükleri, mutlu bir geleceğin ön habercisidir. Behçetten devraldığımız miras yüreğimizi kaplayan sonsuz acının dönüştüğü kinle beraber, en güçlü silahımızdır. Ve kuşkusuz bu silah, patlayacak ve attığımız her kurşunda, Behçetin onurlu direnişi daha bir anlam kazanacak ve yüreğimizin çarpıntısı Behçetininkini de canlandıracaktır. Behçetin kalp atışları, bizim düşmana attığımız kurşun sesleriyle karışacak, zorbalar yönetimi mutlaka yıkılacaktır.

ÖDEMELER İÇİN:
Posta Hesap Numarası:
Postscheckamt Köln
L. Ulusal, türkeiinformation,
Konto Nr. 32 29 19-509

BANKA HESAP NUMARASI:
Stadtsparkasse Köln
L. Ulusal, Konto Nr. 144913217,
BLZ: 37 05 01 98

IMPPRESSUM
Devrimci İşçi V.i.S.d.P.: S. AKHAN
Eberplatz 12, 5000 Köln 1

Erscheinungsdatum: 3.2.1983, Auflage: 15.000

UNUTULMAYACAKLAR!

ULAŞ BARDAKÇI

Ulaş, devrimci fikirlerle ilk kez 1960'lı yılların ortalarında tanıştı. ODTÜ'ye girdiğinden kısa bir süre sonra **Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyalist Fikir Kulübü**'ne üye oldu. Kulüp içinde ozamanki "Milli Demokratik Devrim", "Sosyalist Devrim", tartışmalarında "Milli Demokratik Devrim" yanlısı olarak yeraldı.

Anti-emperyalist öğrenci gösterilerinde çeşitli görevler alan Ulaş, sivil faşist saldırılara karşı da aktif mücadelenin içinde bulundu.

1968 yılında ODTÜ Sosyalist Fikir Kulübü Yönetim Kurulu'na seçilen Ulaş burada ilk önderlik deneyimlerini kazandı. Kişisel yeteneklerini geliştirdi. Bu yıllar onun için bir eğitim dönemi oldu.

1970'li yıllara gelindiğinde, Ulaş, Mahir Çayan'la birlikte yeni bir örgütlenmenin içindeydi. THKP-C'nin ilk kuruluş yıllarında hareketin en aktif militanı olmuştur. THKP-C hareketinin ilk teknik ve askeri nüvelerinin kurulmasında, özel yetenekleriyle büyük başarılar gösteren Ulaş, *zamanın iktidarlarının korkulu rüyası* oldu.

12 Mart 1971'den sonra THKP-C'nin yükselttiği gerilla eylemleri içinde de doğrudan görev aldı. Elrom eyleminden sonra yakalandı.

Mahkemeler süresince Mahir Çayan'nın en yakınında oldu. Cezaevinden kaçtıktan sonra, Cephe hareketi içindeki ayrışmada Mahir'le birlikte tavır aldı.

19 Şubat 1972'de güvenlik kuvvetleriyle, saklandığı evde giriştiği, çatışmada vurularak öldürüldü.

Ulaş'ın tüm yaşamı halkı için mücadele etmekle geçti. Mücadele gücü ve inancı karşısında düşmanları bile kendisinden saygıyla sözetmek zorunda kaldılar. Arandığı yıllarda Genel Kurmay Başkanlığı'nın hazırladığı gizli bir raporda Ulaş için şu sözler yazılıdı: "Kişisel yetenekleri olağanüstü yüksek ve tilki gibi kurnaz."

Onun mücadele azmi ve devrime olan inancı bizlere ışık tuttu, gelecekte de tutacak.

"BU TOHUM DEVE DİKENLERİNE İNAT YEŞERİR,,

VELİ ESKİLİ

Veli 1974'ler sonrası Ankara Yüksek Öğrenim Gençliğinin anti-faşist mücadelesinin yılmaz bir militanıydı. Beşevler'deki faşist işgale karşı mücadelede militan yapısının da öne çıkardığı Veli her zaman en önde oldu. AYÖD'un sürdürdüğü mücadeleyi yönetenler arasında Veli de vardı.

1976 yılında DEV-GENÇ kuruluş çalışmalarına katıldı ve DEV-GENÇ'in ilk kurucu üyelerinden biri oldu. Bundan sonra ülke çapında gençliğin örgütlenmesi için çalıştı.

1977 yılında Çorum halkının örgütlenmesi işine girişti ancak çok kısa bir sürede militan kişiliğinin sonucu doğrudan kavga içinde yer aldığından, açığa çıktı ve bölgeyi terk etmek zorunda kaldı. Daha sonra Antalya'da devrimci hareketimizin örgütlenmesine çalıştı. Onun varlığı, bölgedeki faşist örgütlenmenin hızlı bir çözülmesine yol açtı. Gerçekten engin yetenekleriyle ve askeri bilgisiyle, bütün faşist yuvaları kendisi de bizzat görev alarak dağıttı. Bu mücadelelerden birinde kafasından kurşunlandı. Arandığı için sahte isimle uzun süre hastahanede yattı. Kısmi felç oldu ancak üç dört ayda kendi iradesiyle hastalığı yendi. Daha tam iyileşmeden İskenderun'a gitti. Daha ziyade hareketimizin teknik ve askeri sorunlarının çözümü için çalıştı. Bu dönemde Adana'da kızgın bir savaş sürüyordu.

1978 Ortalarında Adana'ya geldi ve faşistlerle amansız bir kavgaya tutuştu. Gerçekten de o geldikten sonra çok kısa zamanda, faşistlerin belli kırıldı. Veli aynı zamanda bir çok arkadaşı askeri olarak eğitti, onlara yol gösterdi.

1979 başlarında bir eylem sonucu yakalandı. Kafasında daha önceki kurşunun çıkarılması ameliyatı sonrası eksik olan bir kemiğin altından beyinin attığı görülebildiği bir halde uzun süre işkence gördü ve devrimci mücadeleye zarar verebilecek hiç bir şey söylemedi. Cezaevindeki direnişlerde yine Veli, arkadaşlarımızın başında, yer aldı.

1980 Nisan'ında cezaevinden kaçmayı başardı. Sonraları ise Malatya'daki mücadelenin içine gitti.

1980 Ocak başı, Malatya'da bir karakol önünden geçerken, kendisini aramak isteyen polislerden kaçtı ve çatışarak şehit düştü. Bir destansal yaşantı, böylece sona erdi. Veli'nin askeri konulardaki yeteneği ve cesareti, onunla beraber çalışabilmiş hiç kimsenin unatamıyacağı bir şeydir. Veli arkadaşın faşistlere karşı sürdürdüğü amansız savaş onun savaş azmi ve cesareti, fedakarlık duygusu ve arkadaşlarıyla kurabildiği sıcak ilişkiler, bütün bunlar bize Veli'nin bıraktığı anılar. Bu anıları birer savaş dersi olarak kafamıza kazıyacağız ve onun sürdürdüğü savaşı er geç zaferle bitireceğiz. Sözümüzü ölüsünü almağa gittiğinde "**Söyleyeceğin bir şey var mı?**" diye kendisine sorulan Veli'nin babasının sözüyle bitirelim: "**Ben bir şey söylemiyorum, arkadaşları söyleyecekler.**"

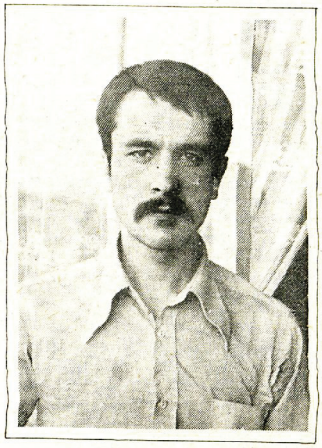

NECDET BOZKURT

1973 yılında Ankara Yüksek Teknik öğretim okuluna giren Necdet devrimci mücadeleye 1974 yılında başladı.

Okulların faşistleştirilmesi politikasına bağlı olarak öğrenci kitlesi üzerine yoğun saldırıların olduğu bu dönemde TEK-DER başkanı olarak ön saflarda döğüştü. İdare, polis, sivilfaşistler çemberine karşı Necdet ve TEK-DER'liler disiplinli, yürekli bir mücadele izleyerek okulu faşistlere terketmedikleri gibi faşist saldırıların olduğu diğer okullardaki devrimci, ilerici kitlelere önderlik ettiler. Okulda, meydana gelen bir çatışmada bir faşistin öldürülmesiyle ilgili olarak yakalandı. Emniyet ve Cezaevinde de devrimci tavrı gösterdi.

1976 yılında AYÖD başkanı olan Necdet sarsılmaz, inancı, kararlılığı ve disipliniyle Ankara Yüksek öğretim gençliğine önderlik etti ve yüzlerce militan yetiştirdi.

Üç yıl boyunca Ankara Dev-Genç ve Dev-Genç m.y.k. üyeliği yapan arkadaşımız okullarındaki faşist işgallerin kırılmasında önemli görevler aldı. Bu arada vuruldu, aylarca hastahanede yattı.

1979 Bahar aylarında devrimci mücadelesine İskenderun halkı içinde devam eden Necdet 20 Aralık 1980'de **"Kahramanmaraş katliamını protesto mitingi"** çalışmaları yaparken yakalandı. 20 Aralık'ta Kaymakamlıkta işkence tezgahına yatırıldı ve 31 Aralık gecesi kalbinden vurularak öldürüldü. İşkenceciler halkın tepkisinden çekinerek **"kaçarken vuruldu"** diye olayı örtbas etmeye çalıştılar ve ailesine haber vermeden cenazesini gizlice gömdüler.

Ama Necdet ölmedi. O bizimle yaşıyor. Onun büyük kararlığı, engel tanımaz disiplin ve inancı önderlik ediyor bize. O yaşıyor şimdi yakın kavga arkadaşı Soner'in oğlu Necdet Soner'le.

Ölümünden sonra Devrimci Yol dergisinde şöyle yazıyordu: **"Selam sana USTA. Yetiştirdiğin yüzlerce militandan selam sana."**

Selam sana Necdet, seni ve katledilen yoldaşlarını öğrenerek büyüyen, Necdetlerden, Özençlerden, Sonerlerden SELAM SANA.

BEHÇET DİNLERER

Behçet 1972 yıllarında Levent Lisesinde *öğrenci iken devrimci düşüncelerle* tanıştı. Toplumsal mücadelenin bir yandan azgınca boğulmağa çalışıldığı, diğer yandan da 70'li yıllara damgasını vuracak ekonomik krizin sarstığı ve harekete geçirdiği yaygın kitlelerin bu kabarışlarının kendi seyrinde geliştiği bu dönemde Behçet öğrenci gençlik arasındaki ender devrimcilerden biriydi. Kendi kendini esas olarak bu yıllarda eğitti.

1975'de Ankara İktisadi ve Ticari Bilimler Akademisine girdi. Bu dönem Ankara'da faşistler tarafından *işgal edilen yüksek okullarda gelişmeye* başlayan mücadeleye en önlerde katıldı. Ankara Yüksek Öğrenim Derneği çatısı altında, devrimci gençliğin sürdürdüğü amansız mücadelenin isimsiz sıra neferlerinden biri de Behçetti. Sessiz ve olağanüstü mütevazi kişiliğiyle Ankara'da bu yıllarda süren anti-faşist kavgada az sayıdaki devrimci militanlardan biri olmakla kalmadı, aynı zamanda devrimci hareketimizin 1971 yenil-

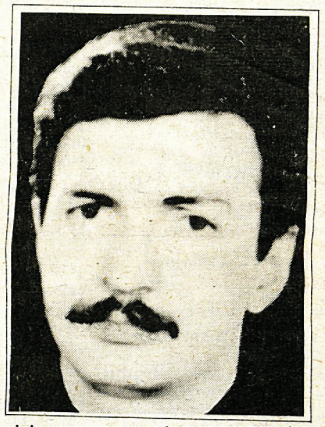

gisi sonrası yeniden örgütlenmesi içinde öğrenci gençliğin devrimci eyleminin birliği şiarıyla kendi payına düşeni yaptı. Kesin bir disiplin anlayışı ve *sarsılmaz inancıyla* önemli sayıda devrimci görevi yerine getirdi. Devrimci hareketimizin bir siyasal hareket düzeyine eriştiği 1977 yılları başlarında, Adana ve çevresinin örgütlenmesi için Adana'ya gitti. Sivil faşist hareketin önemli merkezlerinden biri olan Çukurova'daki devrimci hareketimizin örgütlenmesi bu dönem başladı. Başlangıçtaki inanılmaz zorluklara rağmen, hayatını devam ettirebilecek koşulların olmamasına rağmen, sabırlı, ve inatçı bir çalışmanın içine girdi. Faşistlerle kıran kırana geçen bu kavgada en önde o da çarpıştı ve Çukurova yoksul halkının hızla yükselen mücadelesinin bitmez enerjisi, sarsılmaz kararlılığı, soğukkanlılığı ve gerçek bir öndere yakışan ileri görüşlülüğüyle gerek mücadele araçlarının doğru tesbiti ve gerekse örgüt özgül biçimlerinin tesbitinin sonradan *devrimci hareketimizin* bölgede kök salmasıyla kanıtlanan doğruluğuyla ve yerindeliğiyle adeta yoktan varedicisi oldu.

Bölge halkının çok yakından tanıdığı ve çok sevdiği bir önderdi. Sa-

Devamı 27. sayfada